

جمهوری اسلامی ایران

بنیادسکن انقلاب اسلامی

بنیادسکن استان زنجان

طرح توسعه پایدار منظومه های

روستایی- شهرستان ایجرود

بخش حلب

مشاور طرح: مهندسین مشاور آرتا نقشینه شهر

۱۳۹۸

روزگاری که در آن
روزگاری که در آن
روزگاری که در آن
روزگاری که در آن

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۳	بخش اول
۳	ویژگی های ساختاری - کالبدی منظومه
۴	۱-۱- موقعیت منظومه
۸	۲-۱- شناسایی مسائل کلیدی منظومه از نگاه جامعه محلی
۱۱	۱-۳-۱- ویژگیهای ساختاری و عملکردی نظام محیطی بوم شناختی
۱۱	۱-۳-۱- ساختار زمین و اشکال ناهمواری
۱۳	توپوگرافی و شیب ها
۱۶	۲-۳-۱- ویژگی های آب و هوایی با تاکید بر آسایش اقلیمی
۳۵	بررسی ایام مناسب و آسایش گردشگری
۳۷	۳-۳-۱- ویژگیها و قابلیت‌های منابع آب سطحی و زیرزمینی
۴۰	۴-۳-۱- خصوصیات و پراکنش انواع خاکها و قابلیت استفاده از اراضی
۴۱	۵-۳-۱- پوشش گیاهی و قابلیت استفاده از آنها
۴۳	۶-۳-۱- عرصه های با ارزش زیست محیطی (حفاظت شده و قابل حفاظت)
۴۳	۷-۳-۱- سوانح طبیعی
۴۴	لرزه خیزی (زلزله، رانش، لغزش)
۴۶	جریان باد و عوارض آن
۴۶	سیل و جریان آب های سطحی
۴۸	خشکی و خشکسالی
۴۸	- شناسایی سکونتگاه های واقع در محدوده های با خطر بالای سوانح طبیعی
۴۹	۸-۳-۱- مسائل زیست محیطی
۵۰	الف- نحوه دفع فاضلاب، هرز آب و هدایت رواناب
۵۱	ب- دفع زباله
۵۲	ج- بهداشت محیط
۵۲	د- نحوه برخورد و حفاظت از منابع طبیعی
۵۲	۹-۳-۱- پوشش زمین
۵۶	۱۰-۳-۱- پهنه بندی محیطی بوم شناختی منظومه
۵۷	جمع‌بندی : تدوین قابلیت‌ها و محدودیت‌های محیطی بوم شناختی منظومه
۵۸	۴-۱- ویژگی های نظام کالبدی در سطح سکونتگاهها و منظومه
۵۸	۱-۴-۱- تعداد، وسعت و پراکنش مکانی سکونتگاهها
۶۰	۲-۴-۱- شبکه ارتباطی درون منظومه ای
۶۲	۳-۴-۱- کمیت و کیفیت کاربریهای مختلف در سطح منظومه
۶۲	۴-۴-۱- پراکنش و کیفیت خدمات در وضعیت موجود
۶۲	۱-۴-۴-۱- زیرساختها
۶۵	۲-۴-۴-۱- خدمات عمومی
۶۶	۵-۴-۱- پهنه بندی کالبدی منظومه
۶۶	تدوین قابلیت‌ها و محدودیت‌های کالبدی منظومه
۶۷	۵-۱- ساختار و عملکرد اجتماعی فرهنگی در سطح سکونتگاهها و منظومه
۶۷	۱-۵-۱- ساختار جمعیتی و ترکیب جمعیت

۷۰	۱-۱-۵-۱- ساختار سنی و جنسی
۷۷	۱-۱-۵-۲- رشد جمعیت
۸۵	۱-۱-۵-۳- تحرک جمعیت و مهاجرت
۸۸	۱-۵-۲- ساختارهای آموزشی
۸۸	۱-۲-۵-۱- امکانات آموزش تحصیلی، مذهبی و حرفه ای
۸۹	۱-۲-۵-۲- سطح آموزش و سواد (با تاکید بر ساختهای سنی و جنسی)
۹۴	۱-۵-۳- مهارت های فردی و گروهی
۹۴	۱-۴-۵- طایفه بندی منظومه
۹۴	۱-۵-۵- روابط و مناسبات فردی و گروهی
۹۶	۱-۵-۶- ارزشها، باورها و هنجارهای اجتماعی فرهنگی
۹۷	۱-۶-۷- پهنه بندی اجتماعی فرهنگی
۹۷	جمعبندی: قابلیتها و محدودیتهای ساختار اجتماعی فرهنگی
۹۷	۱-۶-۳- ساختار و عملکرد اقتصادی در سطح سکونتگاهها و منظومه
۹۷	۱-۶-۱- منابع اقتصادی منظومه و روستاهای آن
۹۷	۱-۶-۱-۱- منابع طبیعی تولید
۱۰۰	۱-۶-۲- کیفیت و کمیت منابع انسانی
۱۰۶	بار تکفل
۱۰۸	۱-۶-۲- مالکیت عوامل تولید
۱۱۰	- نظام و روابط تولید کارگاهی و صنعتی
۱۱۳	ساختار و تاسیسات صنایع دستی
۱۱۳	ساختار و تاسیسات صنایع کارگاهی و کارخانه ای
۱۱۶	معادن
۱۱۹	- نظام و روابط فعالیتهای خدماتی
۱۲۳	۱-۶-۳- ساختار تولید و تاسیسات تولیدی
۱۲۸	۱-۶-۴- فعالیت های اقتصادی
۱۲۸	الف- ویژگیهای فعالیت کشاورزی
۱۳۷	ب- ویژگیهای فعالیتهای صنعتی
۱۳۷	ج- ویژگی های فعالیت های خدماتی
۱۴۰	۱-۶-۵- بازار و بازاریابی تولیدات
۱۴۰	۱-۶-۶- سرمایه گذاری و تسهیلات مالی
۱۴۳	۱-۶-۷- توان و ظرفیت های کارآفرینی
۱۴۶	۱-۶-۸- زنجیره عرضه و ارزش فعالیتهای اقتصادی
۱۴۸	جمعبندی: قابلیتها و محدودیتهای فعالیتهای اقتصادی
۱۵۱	۱-۷- ویژگی ساختارها و عملکردهای سیاسی مدیریتی در سطح سکونتگاهها و منظومه
۱۵۲	۱-۸- ساختار و عملکرد نظام فضایی شبکه سکونتگاهی منظومه
۱۵۲	جریان افراد
۱۵۳	۱-۸-۳-۲- جریان محصول
۱۵۴	جریان کالاها و خدمات
۱۵۵	جریان خدمات بهداشتی
۱۵۶	جریان پشتیبان خدمات کشاورزی

۱۵۷.....	جریان سرمایه.....
۱۵۷.....	نقشه جریان سرمایه مالی رسمی.....
۱۵۸.....	جریان مالی غیررسمی.....
۱۵۹.....	جریان اطلاعات و نوآوری.....
۱۶۰.....	جریان آموزشی.....
۱۶۱.....	جریان فرهنگی.....

مقدمه

توسعه در لغت به معنای رشد تدریجی در جهت پیشرفته تر شدن، قدرتمندتر شدن و حتی بزرگتر شدن است (فرهنگ لغات آکسفورد، ۲۰۰۱) بروکفلید در تعریف توسعه می‌گوید: توسعه را باید برحسب پیشرفت به سوی اهداف رفاهی نظیر کاهش فقر، بیکاری و نابرابری تعریف کنیم. به طور کلی توسعه جریانی است که در خود تجدید سازمان و سمت‌گیری متفاوت کل نظام اقتصادی-اجتماعی را به همراه دارد. توسعه علاوه بر اینکه بهبود میزان تولید و درآمد را دربردارد، شامل دگرگونی‌های اساسی در ساخت‌های نهادی، اجتماعی-اداری و همچنین ایستارها و دیدگاه‌های عمومی مردم است. توسعه در بسیاری از موارد، حتی عادات و رسوم و عقاید مردم را نیز در برمی‌گیرد. لذا می‌توان چنین گفت، توسعه را به معنای کاهش فقر، بیکاری، نابرابری، صنعتی‌شدن بیشتر، ارتباطات بهتر، ایجاد نظام اجتماعی مبتنی بر عدالت و افزایش مشارکت مردم در امور سیاسی جاری تعریف می‌کند.

امروز تلقی ما از مفهوم توسعه، فرآیندی همه‌جانبه است (نه فقط توسعه اقتصادی) که معطوف به بهبود تمامی ابعاد زندگی مردم یک جامعه (به عنوان لازم و ملزوم) است. ابعاد مختلف توسعه ملی عبارتند از: توسعه اقتصادی، توسعه سیاسی، توسعه فرهنگی و اجتماعی، و توسعه امنیتی (دفاعی). مناسب نیست بدون توجه به کلیه ابعاد توسعه، صرفاً به یک جنبه اولویت بخشید و دیگر بخش‌ها را در دستور کار آینده قرار داد. یکی از مهمترین عناصر ساختاری توسعه ملی، توسعه سکونت گاه‌های روستایی در جهت آبادانی، حمایت از مردم، کاهش مهاجرت، کاهش آسیب پذیری مناطق روستایی، توجه ویژه به ابعاد کالبدی، فعالیت‌های اجتماعی، اقتصادی، و محیطی انسان در مناطق روستایی است که در قالب توسعه همگن، مسکن سالم، محیط امن، خدمات عمومی، خدمات زیربنایی و کاربری زمین مورد توجه قرار می‌گیرند. توسعه روستایی یکی از دلنگرانی‌های جدی در کشورهای در حال توسعه است. گسترش بی‌رویه شهرها و رشد شتابان جمعیت به اصطلاح شهری، از یک سو و ناپایداری فعالیت‌های کشاورزی، از دیگر سو، نه تنها فاصله موجود بین شهرها و روستاها را گسترش می‌دهد، بلکه منابع گوناگون (طبیعی و انسانی) یکی را به نفع دیگری مصادره می‌کند. آنچه به این فرایند دامن می‌زند، رویکرد متعارف تصدیگری و نگرش آمرانه و متمرکز از بالا به پایین، است که بدون توجه به نقش اساسی مردم ذینفع و مشارکت آنان در تعیین سمت و سوی نیازها و برنامه‌های توسعه‌ای، تاکنون نتوانسته است به طور دلخواه به اهداف از پیش تعیین‌نشده عمران و توسعه روستایی (و البته شهری نیز) دست یابد.

بدینسان، توجه لازم به چند مقوله اساسی الزامی به نظر می‌آید:

بازنگری در نگرش تصمیم‌سازان و کارشناسان و دگرگونی در تصور بنیادین آنان نسبت به تحول و توسعه اجتماع روستایی؛

آموزش و ترویج خودگردانی روستایی همراه با ترغیب مشارکت روستائینان؛

توجه اکید به روابط پیچیده و اثرگذار روستایی - شهری؛

تقویت پیوندهای روستایی شهری در قالب رویکردهای مبتنی بر توسعه یکپارچه منطق‌های.

طرح‌های توسعه روستایی در انواع مختلف طرح‌های از جمله طرح توسعه اقتصادی، طرح توسعه اجتماعی، کالبدی روستایی و ... در پی ناکامی راهبردهای پیشین توسعه روستایی در زمینه مسائلی همچون

فقر، اشتغال، بهداشت، امنیت غذایی، و پایداری محیط زیست، هنوز توسعه روستایی با مسائل و چالشهای متعدد دست به گریبان است؛ و از همین روست که در سالهای اخیر، بار دیگر توسعه روستایی مورد توجه قرار گرفته است و نظریه پردازان، برنامه ریزان و مجریان حکومتی نیز بر آنند تا با ارائه راهکارها و راهبردهای جدید، از معضلات و مسائل گریبان گیر این نواحی بکاهند. توجه به توسعه پایدار روستایی از راهبردهایی است که در سالهای اخیر، بیشتر کشورها بدان روی آورده اند. این نوع توسعه معطوف به تمامی ابعاد اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و سیاسی است. حال، این سؤال مطرح است که با توجه به شرایط جوامع روستایی ایران، چه چالشها و مشکلاتی پیرامون توسعه این رهیافت پایداری وجود دارد؟

ارتباط بین روستاها با همدیگر و روستاها با شهر عموماً تابعی از اندازه شهر مرکزی، روستاهای مرکزی، میزان و نوع صنعتی شدن آن و میزان خدمات موجود در مراکز عمده روستایی است. وجود صنایع هم پیوند با کارکردهای اقتصادی روستایی می تواند باعث تقویت وضعیت اقتصادی روستاها به لحاظ انباشت سرمایه، هرچند محدود، شود. این تقویت وضعیت اقتصادی، با تقویت یک بخش و تضعیف و یا حتی حذف برخی بخش های دیگر، می تواند باعث تغییرات در ساختار اقتصادی روستا شود.

بازتعریف نقش نقاط روستایی در فضای محلی - منطقه ای و ملی و دستیابی به توسعه یکپارچه و پایدار مستلزم شناخت نحوه تاثیر عصر صنعت بر روستاهای هر منطقه با توجه به ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، ارتباطی، کالبدی و فضایی است. از طرف دیگر توجه به تفاوتها و نابرابریهای ناحیه ای و مکانی در توسعه روستایی لازم است. با در نظر گرفتن اصول فوق، ضمن نگهداری جمعیت معقول می توان از منابع روستایی به صورت صحیح استفاده کرد و ارتباط سیستماتیک روستا با نقاط روستایی دیگر را برای داشتن نقش مفید و موثر در فضای ملی بازتعریف کرد. این امر علاوه بر بازتعریف نقش روستاها نیازمند بازتعریف نقش روستاهای حوزه نفوذ آنها و به خصوص روستاهای کوچک و متوسط است؛ همچنین شهرها و روستاهای مرکزی که ارتباط تنگاتنگی با محیط روستایی پیرامون خود دارند و هرگونه تغییر و تحول عمده در آنها می تواند ساختارهای موجود در محیط های روستایی را تحت تاثیر شدید خود قرار دهد.

بخش اول

ویژگی های ساختاری – کالبدی منظومه

۱-۱- موقعیت منظومه

همانطور که در بخش اول مطالعات حاضر به تفصیل ذکر گردید ساختار هر نظام عبارت است از بستر و نحوه نظم پذیری بخش ها، عناصر بنیادین یا اجزای زیربنایی تشکیل دهنده آن که در عمل، به صورت کلیتی یکپارچه، فراتر از تک تک این بخش ها، عناصر یا اجزاء در نظر گرفته می شود. در مقابل کارکرد هر نظام، مجموعه فعالیت ها و روابطی را شامل می گردد که با توجه به ویژگی های ساختاری امکان تحقق می یابند. بدینسان، ارتباطی منطقی بین ساختار و کارکرد هر نظام وجود دارد. به سخن دیگر، از هر نظام تنها بر اساس قابلیت های ساختاری آن می توان فعالیت های مشخص و برقراری روابط معین را انتظار داشت.

بدین ترتیب در این فصل در ابتدا به معرفی موقعیت منطقه به لحاظ طبیعی و سیاسی پرداخته و سپس وضعیت منابع و ساختار نظام حاکم بر منطقه، به تفکیک ساختارهای محیطی - بوم شناختی، کالبدی، تاریخی - فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی مورد مطالعه قرار خواهد گرفت.

محدوده مطالعاتی طرح حاضر شامل ۴۲ روستا (۱۳ روستا خالی از سکنه) و یک نقطه شهری (شهر حلب)، حدود تقسیمات سیاسی دهستان ایجرود پایین بخش حلب شهرستان ایجرود، واقع در استان زنجان، را شامل می گردد که دارای وسعت تقریبی ۸۶۸,۸۲ کیلومتر مربع با جمعیتی در حدود ۶۱۴۸ نفر (مطابق با سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵) می باشد. این محدوده در غرب شهرستان ایجرود استان زنجان واقع شده است. عبور رودخانه خروشان قزل اوزن و سرشاخه های آن و همینطور رودخانه خوئین از بخش موجب فراوانی منابع آب که یکی از عوامل و فاکتورهای اصلی در امر توسعه می باشد، گردیده است. این امر موجب شده است که منطقه مورد مطالعه؛ منابع طبیعی و کشاورزی خود را حفظ کند.

دسترسی پذیری این محدوده از طریق محور زنجان - بیجار و محور فرعی تامین می گردد.

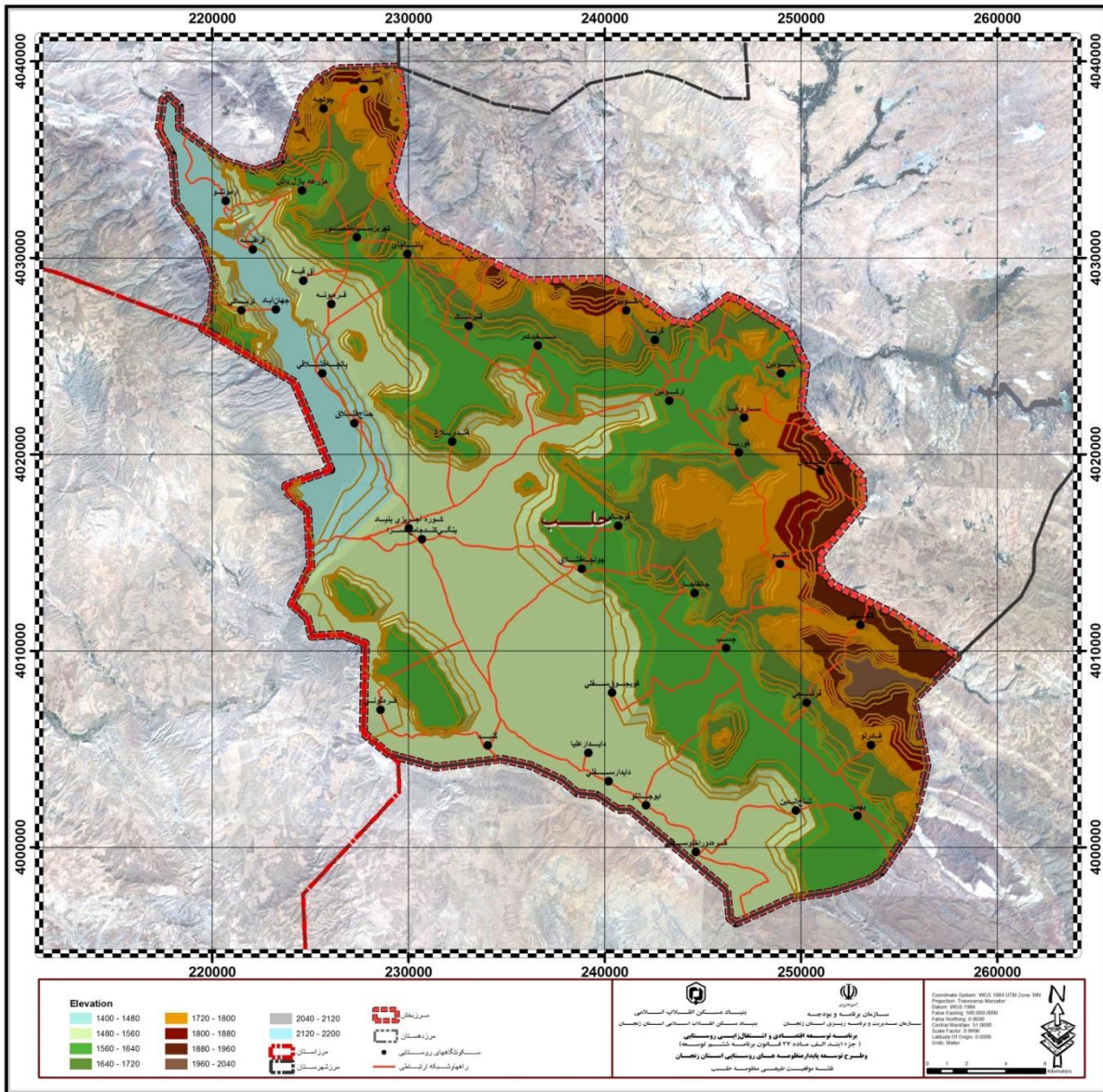
مرکز بخش حلب شهر حلب بوده که دارای ۹۵۶ نفر جمعیت می باشد. این شهر در جنوب غربی استان زنجان واقع شده که از شمال به شهرستان ایجرود، از جنوب به بخش افشار شهرستان خدابنده، از شرق به بخش مرکزی شهرستان ایجرود و از غرب به استان کردستان محدود می گردد. شهر حلب دارای آب و هوای کوهستانی بوده و دروازه ورودی استان زنجان از سمت غرب محسوب می شود.

محدوده مورد مطالعه در چارچوبی از مختصات جغرافیایی $36^{\circ} 09' 27''$ تا $36^{\circ} 18' 60''$ عرض شم الی و $53^{\circ} 58' 27''$ تا $54^{\circ} 12' 56''$ طول شرقی قرار دارد. (مختصات شبکه ای UTM ۴۰۰۵۵۳۸ تا ۴۰۲۳۸۸۰ شمالی و ۷۶۷۵۵۷ تا ۷۸۸۶۹۱ شرقی برای زون ۳۹). بر اساس تحلیل فضایی توپوگرافی انجام شده در GIS محدوده مورد مطالعه در محدوده ارتفاعی مابین ۱۴۰۰ تا ۲۲۰۰ متری از سطح دریاهای آزاد قرار گرفته است.

با توجه به موارد یادشده سکونتگاه های منطقه در سه سطح روستاهای کوهستانی، روستاهای پایکوهی و روستاهای دشتی قابل تقسیم هستند. روستاهای کوهستانی عمدتاً در تراز بالای ۱۶۰۰ متری واقع شده و به لحاظ طبیعی با محدودیت اراضی قابل کشت و حتی اراضی مرتعی برای فعالیت های کشاورزی و دام پروری مواجه هستند. روستاهای پایکوهی در شرایطی هستند که امکان توسعه باغداری و دامپروری را پیدا کرده اند اما از نظر دسترسی به منابع آب و خاک همچنان در محدودیت هستند. روستاهای دشتی با دسترسی به منابع آب سطحی و زیرزمینی حوضه آبریز قزل اوزن و همچنین برخورداری از اراضی هموار و

حاصلخیز بر روی سازندهای آبرفتی، امکان توسعه اقتصاد کشاورزی را پیدا کرده اند. همچنین وجود دسترسی های نسبتاً مناسب ورود خدمات رفاهی همچنین تزریق برخی فعالیت های صنعتی و نیمه صنعتی را در کنار این روستاها رقم زده است

نقشه ۱-۱: موقعیت طبیعی منظومه حلب

روستاهاى مورد مطالعه به لحاظ موقعیت ادارى- سياسى منطبق بر بخش حلب از شهرستان ايجرود است که در استان زنجان واقع شده است. جدول زیر آخرین تقسیمات سياسى شهرستان ايجرود و جایگاه روستاهای بخش حلب در آن را نمایش داده است. چنانکه در جدول مذکور هم مشخص شده است، بخش حلب شامل یک دهستان به نام ايجرودپایین به مساحت ۸۶۸,۶۸ کیلومترمربع دارای ۴۲ روستا به مرکزیت شهر حلب می باشد. طبق آمار جمعیتی سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵ منظومه حلب دارای جمعیتی معادل ۶۱۴۸ نفر در قالب ۴۲ آبادی و یک شهر می باشد که از این تعداد ۹۵۶ نفر در شهر

حلب و ۵۱۹۲ نفر در دهستان ایجرود پایین سکونت دارند. از مجموع کل جمعیت منظومه حلب، ۵۱۹۲ نفر (۸۴،۴۵ درصد) در روستاها و ۹۵۶ نفر (۱۵،۵۵ درصد) در شهر سکونت دارند.

جدول ۱-۱: تقسیمات سیاسی شهرستان ایجرود، بخش حلب مطابق با آخرین تقسیمات سیاسی کشور در سال ۱۳۹۵

استان	شهرستان	بخش	شهر / دهستان	آبادی	خانوار	جمعیت	مرد	زن
زنجان	ایجرود	حلب	بخش حلب	۱۹۷۶	۶۱۴۸	۳۱۵۴	۲۹۹۴	
			دهستان ایجرود پایین	۱۷۱۷	۵۱۹۲	۲۶۴۵	۲۵۴۷	
			آرمتلو	۲۶	۷۵	۴۲	۳۳	
			قراقیه	۲۵	۸۴	۴۲	۴۲	
			پاشاچای	۳۶	۱۰۳	۵۳	۵۰	
			چولچه	۱۷	۵۳	۳۳	۲۰	
			صایین	۱۵۰	۴۷۱	۲۳۴	۲۳۷	
			کهریزسیاه منصور	۵۲	۱۵۴	۸۰	۷۴	
			حاج قشلاق	۱۹	۶۸	۴۲	۲۶	
			قره بوته	۳۸	۱۲۵	۶۸	۵۷	
			چولچه قشلاق	۳۳	۱۰۷	۵۸	۴۹	
			سفیدکمر	۱۱۹	۳۴۷	۱۷۷	۱۷۰	
			قنبرک	۰	۰	۰	۰	
			قندی بلاغ	۲۹	۹۶	۵۰	۴۶	
			ابوجانلو	۱۳	۵۰	۲۵	۲۵	
			دایدارسغلی	۱۶	۴۸	۲۵	۲۳	
			دایدارعلیا	۱۸	۵۲	۲۶	۲۶	
			قره دوراخلوسغلی	۹	۲۴	۱۲	۱۲	
			گنبد	۲۹	۸۸	۴۶	۴۲	
			ینگی کندجامع السرا	۱۴۷	۴۶۰	۲۲۹	۲۳۱	
			بهمن	۲۷	۸۳	۴۵	۳۸	
			قادرلو	۴	۱۶	۹	۷	
			قوشچی	۴۹	۱۳۴	۶۷	۶۷	
			چسب	۱۶۸	۵۲۲	۲۵۷	۲۶۵	
			قوریه	۷۱	۱۷۱	۸۷	۸۴	
			قلقاتی	۱۰۶	۳۳۹	۱۶۴	۱۷۵	
			نکتو	۱۸۱	۶۰۶	۳۰۵	۳۰۱	
			ارکوبین	۱۰۹	۳۰۱	۱۶۱	۱۴۰	
			بلوبین	۶	۹	۴	۵	
			خوبین	۱۰۱	۲۲۸	۱۱۵	۱۱۳	
گرنه	۲۱	۶۳	۳۶	۲۷				
نجم الشیخان	۹۶	۳۰۶	۱۵۰	۱۵۶				
حلب	۲۵۹	۹۵۶	۵۰۹	۴۴۷				

نقشه موقعیت سیاسی منظومه حلب

۱-۲- شناسایی مسائل کلیدی منظومه از نگاه جامعه محلی

متاثر از سازمان استراتژی جدید توسعه پایدار منطقه ای، تحول در حوزه رویکرد، اقدام و نتایج فرایند توسعه به شکل زیر می باید پدیدار شود:

اقتصادی

پایین بودن تنوع فعالیت های اقتصادی در روستاهای بخش
سطح پائین تنوع حوزه تولید و تکمیل زنجیره ارزش تولید در حوزه کشاورزی و صنایع تبدیلی و تکمیلی

نبود زنجیره ارزش محصولات تولیدی (تامین نهاده‌ها، فرایند تولید، فرآوری و فروش) بویژه در محصولات کشاورزی، دامپروری و صنایع دستی روستایی
پائین بودن توسعه کشت گلخانه ای در سطح بخش.
فعالیت دلان در بخش دامداری و زراعت و دامداری روستاها.
عدم توسعه ابریان با توجه به قابلیت بالای این بخش بخش.
پائین بودن سطح مکانیزاسیون فعالیت های کشاورزی
عدم وجود استراتژی صنعتی بلند مدت در سطح بخش.
عدم انجام تحقیقات و سرمایه گذاری مناسبی جهت شناسایی ظرفیتهای مواد معدنی بخش.
کمبود کود شیمیایی

اجتماعی

پائین بودن سهم زنان در مدیریت روستاهای بخش
سطح پائین سواد کمتر از میانگین استانی
کمبود مراکز و کانون های فرهنگی
ضعف مشارکت روستائیان در تعیین اهداف و استراتژی ها و تقویت مدیریت مشارکتی و مردمی
کمبود تشکل های مردمی و مشارکتی زنان
پائین بودن استفاده از ظرفیت های جوانان تحصیل کرده در فرایند مدیریت روستایی
پائین بودن سطح درآمدهای پایدار دهیاری ها
روند رو به سالمندی جمعیت
زیست محیطی (آب و خاک)
عدم دسترسی برخی از روستاها به آب شرب با کیفیت
غالب بودن شیوه های آبیاری سنتی و راندمان پایین این شیوه ها و اتلاف منابع آب سطحی و زیرسطحی

رشد کالبدی سکونتگاه ها در اراضی حاصلخیز کشاورزی
انجام ساخت و ساز در حریم رودخانه ها به ویژه رودخانه قزل اوزن
کمبود آب شرب در فصل تابستان در روستاهای بخش
پائین بودن کیفیت منابع آب شرب در برخی از روستاهای بخش

فرسایش منابع خاک بخش کشاورزی

کالبدی - فضایی

پائین بودن پیوند های فیزیکی و ارتباطی بین نقاط سکونتگاهی کمبود توسعه شبکه های زیرساختی در عرصه تصمیم تامین زیرساخت (آب، برق، گاز، تلفن و اینترنت) در روستاهای محروم و کم برخوردار
عدم آسفالت برخی از راه های روستایی مانند مسیر حاجی قشلاق به دوزکند
وجود تیرهای چراغ برق در سطح معابر روستا
پائین بودن سطح مساکن مقاوم سازی شده
ضعف سکونتگاه های مرکزی و مشکل بودن دسترسی به آنها به منظور اعتدال فضایی در توزیع خدمات
عدم توجه به کارکرد هر یک از سکونتگاه ها با توجه به نقش عملکردی حوزه در سازمان فضایی مطلوب منظومه

عدم مقاوم سازی کالبد روستا جهت مقابله با سیل
ضعف زیرساخت های اقتصادی در سطح مراکز حوزه، مجموعه و منظومه
فقدان استراتژی توسعه صنعتی و معدنی
تعدد سکونتگاههای روستایی با راههای ارتباطی نامناسب
عدم بازنگری طرح های هادی روستایی.

گردشگری

فقدان وجود زیرساخت های گردشگری در روستای هدف گردشگری
کمبود برگزاری همایش ها، جشنواره ها و رویدادهای فرهنگی در فصول مختلف سال
کمبود برنامه های بازاریابی و معرفی جاذبه های گردشگری شهرستان در رسانه های ملی، شبکه های مجازی، مجلات و روزنامه های عمومی و تخصصی
عدم استفاده بهینه از جاذبه های گردشگری
ضعف زیرساخت های ارتباطی در روستاهای دارای پتانسیل
کمبود امکانات رفاهی، خدماتی در سطح بخش
سطح پائین تمایل به سرمایه گذاری در بخش گردشگری بخش

۱- محدودیت ها و تنگناها

اقتصادی

کمبود وجود امکانات سیلو و سردخانه و کشتارگاه
ضعف مکانیزاسیون
فقدان جاذبه برای بخش خصوصی برای بهره برداری از تأسیسات اجرا شده
عدم وجود صنایع تبدیلی مناسب جهت فرآوری محصولات کشاورزی
عدم وجود زیرساخت های آموزش فنی و حرفه ای و کارگاه های آموزشی برای آشنایی مردم با علوم روز و کارآفرینی

نبود بازار فروش بدون واسطه محصولات دامی
فروش محصولات تولیدی به واسطه ها

اجتماعی

پایین بودن نرخ باسوادگی در میان زنان
بالا بودن نرخ مهارفرستی در سطح بخش
چالش با جمعیت عشایری بر اثر کم و کیف استفاده از مراتع پیرامون نقاط روستایی
روند رو به افزایش نرخ سالمندی جمعیت
عدم وجود تشکل های اجتماعی مربوط به زنان

زیست محیطی (آب و خاک)

شیب زیاد در بیش از ۱۶ درصد اراضی بخش و یکپارچه نبودن اراضی
فقر مواد آلی و خاکهای شور، آهکی و قلیایی در مناطق وسیعی از شهرستان
سیل خیزی و عدم مدیریت مناسب آبهای سطحی
دور بودن اراضی مستعد و دشت ها از آبهای سطحی
وجود ۸۰۰ هکتار اراضی با کلاس فرسایش شدید و خیلی شدید
پایین بودن راندمان بهره برداری و عدم استفاده از پتانسیل روانابهای طبیعی
عدم مطالعات جامع آب و خاک و فقدان بانک اطلاعاتی
بالا بودن EC های اطراف قزل اوزن و مانع بودن آن برای اجرای آبیاری مکانیزه

کالبدی-فضایی

انزوای جغرافیایی و دسترسی بشدت نامناسب به لحاظ جاده های ارتباطی میان شهری و بویژه روستایی
پراکندگی روستاهای شهرستان
کمبود امکانات رفاهی، خدماتی در منطقه
محدودیت در سرمایه گذاری بخش خصوصی بلحاظ کوهستانی بودن منطقه و دوری از مرکز
پائین بودن سطح کیفیت راه های روستایی
ضعف امکانات مرکز حوزه ها جهت خدمات رسانی به روستاهای پیرامون
وجود گرایشهای واگرا نظام شهری شهرستان در ارتباط با کلیت نظام شهری منطقه از یکسو و نظام
شهری با نظام مراکز روستایی منطقه از سوی دیگر

عدم گسترش برخی فعالیتهای اقتصادی و خدماتی بعلت عدم تأمین آستانه های جمعیتی و اقتصادی

گردشگری

کمبود مسیرهای ارتباطی مناسب و امکانات تفریحی و گردشگری در راستای جذب سرمایه گذار
نبود فروشگاه های مخصوص عرضه محصولات صنایع دستی
نبود طرح جامع گردشگری و فقدان برنامه ریزی اجرایی و ضعف تبلیغات در معرفی آثار
نبود وجود بازارچه ها یا فروشگاههای محصولات صنایع دستی و هنرهای سنتی
ضعف در مطالعات مردم نگاری و پژوهشهای مردم شناسی

نبود جشنواره ها و نمایشگاهها و شرکت در نمایشگاههای داخلی و خارجی

۱-۳-۱- ویژگیهای ساختاری و عملکردی نظام محیطی بوم شناختی

در این قسمت به بررسی ویژگیهای ساختاری و عملکردی نظام محیطی بوم شناختی منظومه حلب

پرداخته می شود

۱-۳-۱- ساختار زمین و اشکال ناهمواری

برای بررسی ساختار زمین شناسی محدوده مورد مطالعه در ابتدا وضعیت گسترش سازندها و واحدهای لیتولوژی به صورت فضایی مطالعه می شود و سپس اوضاع تکتونیکی و پراکنش گسل ها مورد توجه قرار می گیرد. هدف از این بررسی ها شناسایی سازندهای حساس به فرسایش و نیز موقعیت های دارای حساسیت تمرکز گسلی در منطقه است تا از این طریق؛ اولاً توسعه محدوده بر روی سازندهای زمین شناسی با حساسیت کمتر فرسایشی هدایت شود ثانیاً در برنامه ریزی های احتمالاً سنگین فضایی پهنه های حساس گسلی رعایت شود.

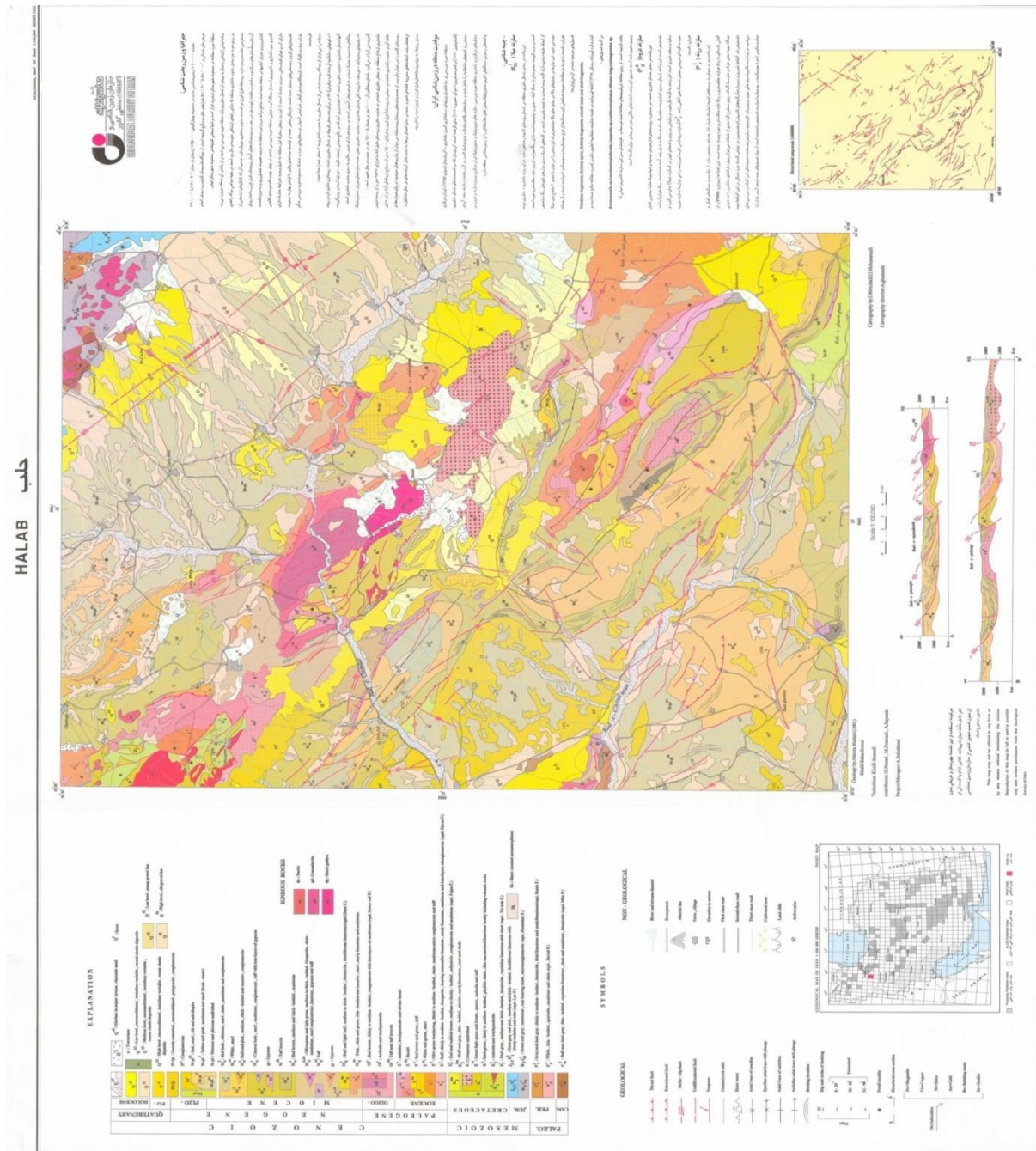
نقشه ۱:۱۰۰۰۰۰ زمین شناسی حلب در محدوده چهارگوش ۱:۲۵۰۰۰۰ زنجان در میان ۳۰:۳۶۰ تا ۰۰:۳۶۰ عرض های شمالی و ۰۰:۵۸۰ تا ۳۰:۵۸۰ طول های خاوری واقع گردیده است. از دیدگاه تقسیمات کشوری، بخش اعظم منطقه مورد مطالعه در محدوده شهرستان ایجرود قرار است و تنها بخشی کوچک در محدوده شهرستان قیدار.

جاده اصلی ارتباطی زنجان به بیجار از شمال خاوری وارد منطقه مورد بررسی می شود و از باختر آن منطقه بیرون می رود بر روی هم به جز بخش جنوب باختری منطقه که دارای راه های ارتباطی شوسه و مال رو است، در بقیه نواحی بر گه راه های دسترسی مناسب وجود دارد. رودخانه قزل اوزن در قسمت جنوب باختری جریان دارد، ضمن آن که کانال های انشعابی از آن تقریباً بخش های مرکزی و باختری نقشه را پوشش می دهد. وجود شاخه های آبدار رودخانه قزل اوزن باعث رونق کشاورزی و تمرکز آبادیها در منطقه شده است. منابع درآمد مردم این منطقه به ترتیب اهمیت، کشاورزی و به ویژه کشت گندم و جو، باغداری و دامپروری است. از دیدگاه آب و هوایی، منطقه مورد بررسی شده و در چهارچوب تقسیم بندی اقلیمی دارای آب و هوای کوهستانی، سرد و خشک است، از این رو، بخش سترگ این منطقه به دلیل وجود شرایط خشک دارای تابستان های گرم و زمستان های بسیار سرد است. منطقه را می توان از دیدگاه ریخت شناسی از شمال خاوری به جنوب باختری به ۳ بخش مجزا جدا نمود:

کوههای سلطانیه (رشته کوه بزقوش)، که در برگیرنده بخش کوچک در شمال خاوری نقشه، ریختاری ملایم دارد و روند آنها شمال باختری-جنوب خاوری است. ۲- دشت زرین آباد که در واقع بخشی از دشت کاوند- دو تپه است و در برگیرنده جلگه ای به نسبت خشک است و دارای شرایطی اسپتی است، بر روی هم دارای شیبی ملایم به سوی جنوب باختری است. ۳- بلندهای سعیدآباد-کرسف، با روند کلی شمال باختری- جنوب خاوری بطور عمده سازنده های دوران سنوزوئیک (نوزیستی) را در بر می گیرد. بلندای میانگین آن ۲۰۰۰ متر در شمال تا ۱۵۰۰ متر در جنوب در حال تغییر است.

بلندترین ارتفاع منطقه، در بخش خاوری نقشه و در جنوب خاوری روستای هلیل آباد با فرازای ۲۵۳۷ متر و از پست ترین نقاط آن در جنوب باختری نقشه در مجاورت رودخانه ی قزل اوزن با فرازای ۱۵۰۰ متر از سطح دریاهای آزاد و در خاور روستای گنبد را می توان نام برد. از عمده واحدهای ریختاری منطقه می توان از واریزه های موجود در پای دیواره ها و ارتفاعات بلند، انباشته های مخروط افکنه ای قدیم و جدید در محل اتصال دره ها به دشت ها و آبرفت های در حال تشکیل در بستر رودها، به ویژه رودخانه های قزل اوزن و اوزون دره، را نام برد.

نقشه ۱-۲: سازندهای زمین شناسی منظومه حلب

ساختار زمین شناسی و لیتولوژی هر یک از روستاهای هدف در جدول ذیل مشخص شده است

جدول ۲-۲: ساختار زمین شناسی و لیتولوژی روستاهای منظومه حلب

روستاهای واقع در ساختار	ویژگی	ساختار زمین شناسی
نکتو - سفیدکمر - جهان آباد - ارکوئین	ذخایر تراسی و مخروط افکنه های کوهپایه ای قدیمی مرتفع	Qft۱
چولچه قشلاق - صائین - مزرعه یازل داش - کهریزسیاه منصور - پاشاچای - حاج قشلاق - فندی بلاغ - ینگ کندجامع السرا - قویجوق سفلی - دایدارعلیا	گل‌سنگ، ژئوپس و ماسه سنگ	Plms
جانقاجار - قلقاتی - چسب - چولچه - آرمتلو - قراقیه - آق قیه - قره بوته - قنبرلک - قوشچی	مارن و مارن ژئوپس دار، با میان لایه های ماسه سنگ	Murm
خوبین - گرنه - قادرلو	سنگ آهک ریفی توده ای تا ضخیم لایه	OMql
تریکی - قوجالو - تاج الدین - بهمن	مارن، مارن ژئوپس دار، ماسه سنگ و کنگلومرا (سازند قرمز بالایی)	Mur
بلوبین - گنبد	شیل تیره توف دار با میان لایه هایی از توف (عضو زیرین توف)	Ek
پالچه قشلاقی - قره گونی	ذخایر تراسی و مخروط افکنه های کوهپایه ای جدید کم ارتفاع	Qft۲
ساری قیا - قوریه - نجم الشیخان	سنگ آهک اربیتولین دار ضخیم لایه تا توده ای (سازند تیزکوه)	Ktzi
دایدار سفلی - ابوجانلو - قره دورا خلو سفلی	کانال جریانی، نهشته های سیلابی	Qal

توپوگرافی و شیب ها

برای تحلیل ویژگی های توپوگرافیک از داده های تراز ارتفاعی در نقشه های توپوگرافی مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ استفاده شد. برای این منظور ترازهای توپوگرافی با استفاده از روش های تحلیل فضایی GIS به داده های شبکه ای مدل ارتفاع رقومی (DEM) Digital Elevation Model تبدیل شد که در نقشه موقعیت طبیعی منطقه نمایش داده شده است. بر این اساس مشخص شد که محدوده مطالعاتی در قلمرو ارتفاعی ۱۴۰۰ تا ۲۲۰۰ متری از سطح دریاهای آزاد واقع شده است. پست ترین قسمت در شمال غربی محدوده شامل روستاهای حاج قشلاق، پالچه قشلاقی، تریاکی، قراقیه، آرمتلو و ابوجانلو می باشد در حالی که مرتفع ترین قسمت در شمال منطقه می باشد که روستای نجم الشیخان در این منطقه قرار دارد. همچنین تحلیل پارامتر شیب (Slope) در ۹ کلاس، کمتر از ۲ درصد، بین ۲ تا ۴ درصد، بین ۴ تا ۶ درصد، بین ۶ تا ۱۰ درصد، بین ۱۰ تا ۱۵ درصد، بین ۱۵ تا ۲۰ درصد، بین ۲۰ تا ۳۰ درصد، بین ۳۰ تا ۵۰ درصد و ۵۰ تا ۱۰۰ درصد انجام شده و نشان داد که اکثر اراضی سکونتگاهی و نواحی زراعتی منطقه در اراضی با شیب ۲ درصد واقع شده اند. طبقات با شیب بالاتر از ۱۵ درصد هم عموماً در قسمت شرقی

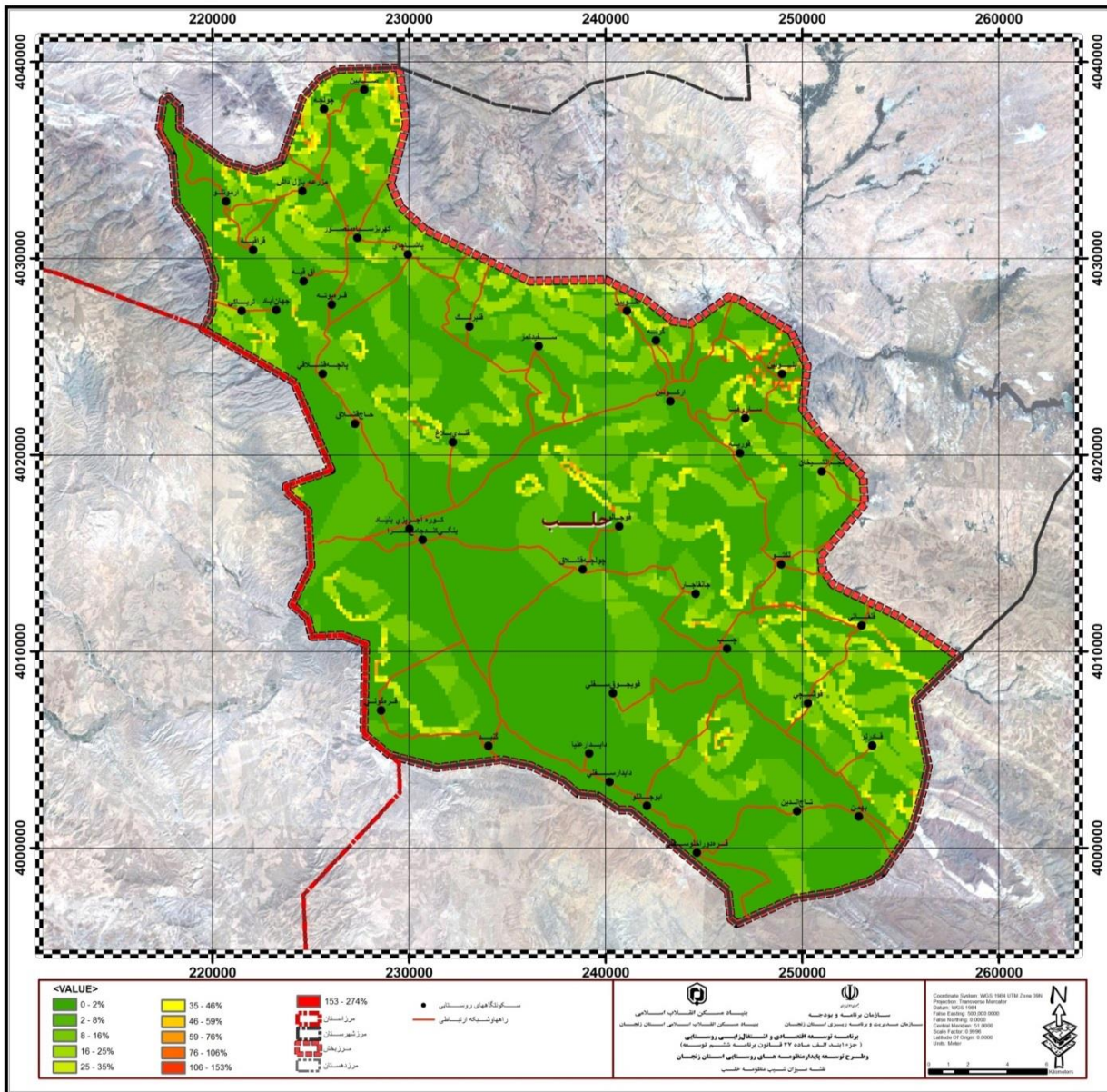

منظومه (روستاهای قلقاتی، خویین و بلوبین، ساری قیا و قوشچی) واقع شده است. که در نقشه میزان شیب منطقه به واقع مشاهده می شود.

جدول ۴. میزان شیب و روستاهای قرار گرفته در طبقات شیب در منظومه حلب

میزان شیب	روستاهای واقع شده
۰-۲	چولچه قشلاق- جانقاجار- چسب- صایین- چولچه- مزرعه یازل داش- آرمتلو- کهریزسیاه منصور- پاشاچای- آق قیه- قره بوته- جهان آباد- قنبرلک- گرنه- پالچه قشلاقی- ارکوئین- حاج قشلاق- قندی بلاغ- نجم الشیخان- ینگلی کندجامع السرا- قویجوق سفلی- قره گونی- گنبد- دایدارعلیا- دایدارسفلی- ابوجانلو- تاج الدین- بهمن- قره دوراخلوسفلی
۶-۱۰	نکتو- قراقیه- تریاکی- سفیدکمر- قوریه- قوجالو- قادرلو
۱۰-۱۵	-
۱۵-۲۰	قلقاتی- خویین- بلوبین- ساری قیا- قوشچی

نقشه ۶. میزان شیب منظومه حلب

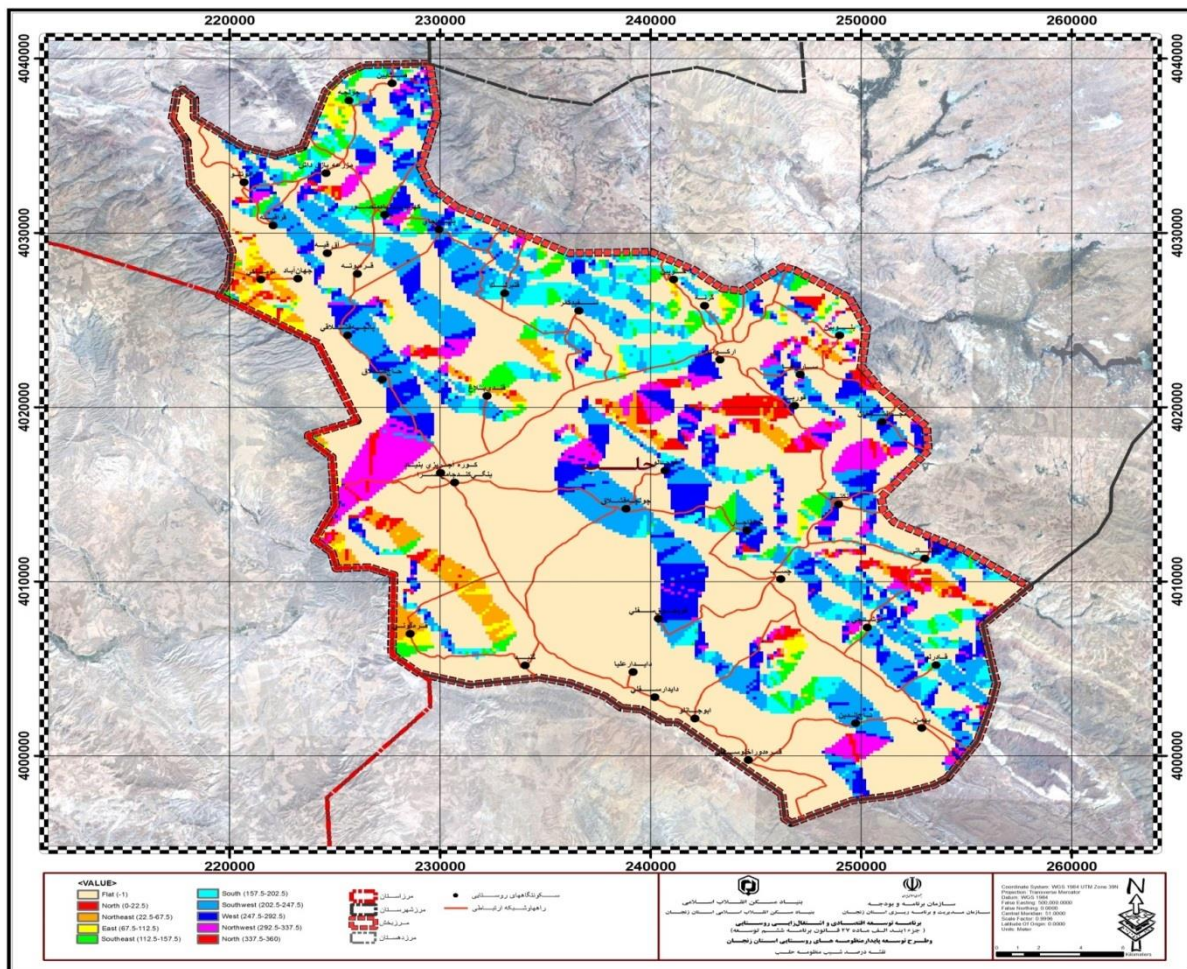

در نقشه جهت شیب بطوریکه اکثر سکونتگاه های منطقه بر روی جهت های شیب های هموار و یا جنوب غربی و غرب واقع شده اند.

جدول ۵. جهت شیب

میزان شیب	روستاهای واقع شده
هموار	صایین- مزرعه یازل داش- آرمتلو- آق قیه- قره بوته- جهان آباد- گرنه- قندی بلاغ- ارکوئین- قوریه- ینگه کندجامع السرا- چسب- گنبد- دایدارعلیا- دایدارسغلی- ابوجانلو- بهمن- قره دوراخلوسغلی
شمال	تریایکی
شمال شرقی	قره گونی
شرق	خوبین
جنوب شرقی	چولچه
جنوب	قنبرلک- قادرلو- قلقاتی- بلوبین
جنوب غربی	قراقیه- پاشاچای- پالچه قشلاقی- حاج قشلاق- سفیدکمر- چولچه قشلاق- تاج الدین- نکتو- ساری قیا
غرب	کهریزسیاه منصور- قوجالو- جانقاجار- قویجوق سفلی- نجم الشیخان
شمال غربی	-

نقشه ۷. جهت شیب منظومه حلب

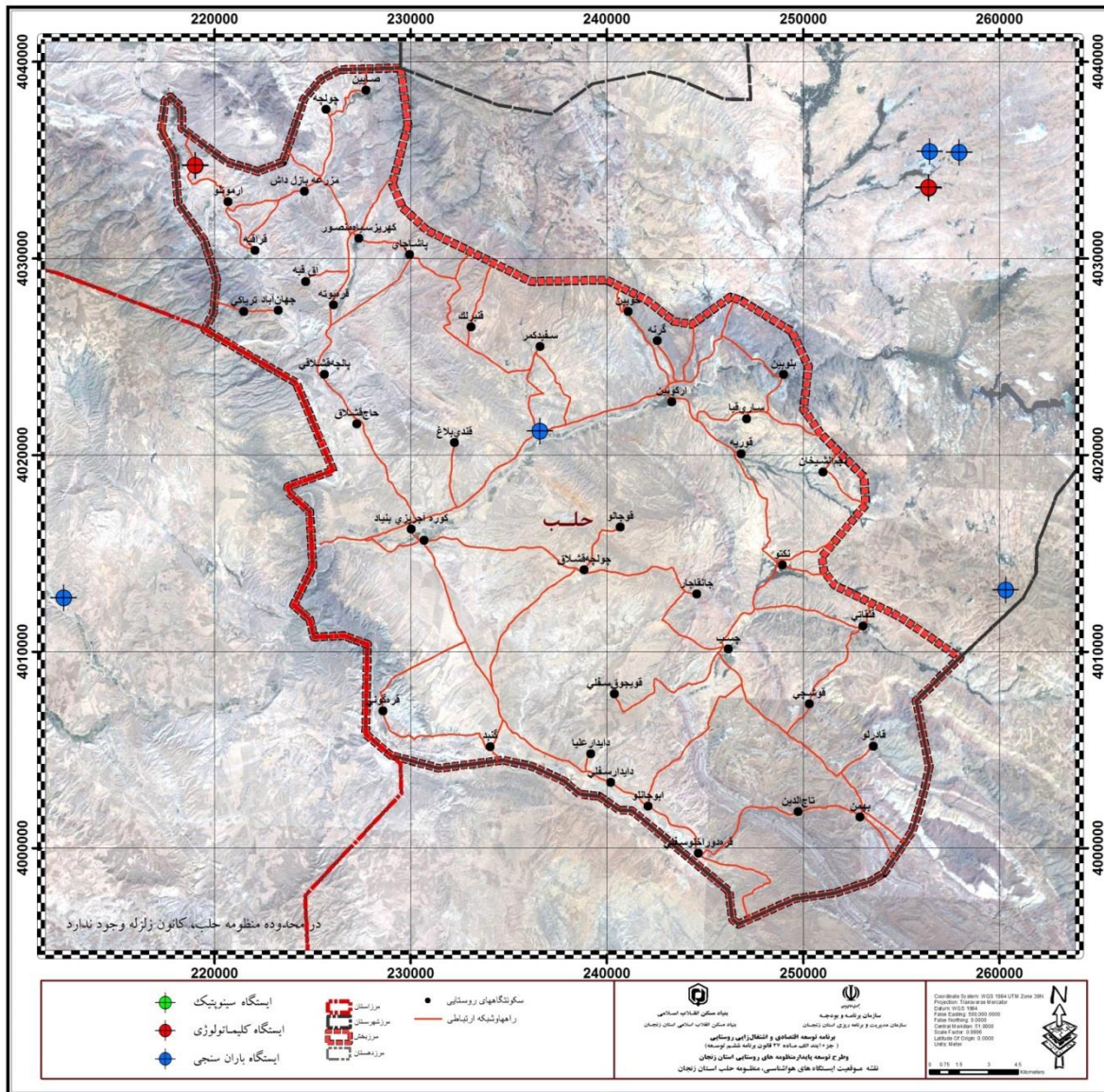

۱-۳-۲- ویژگی های آب و هوایی با تاکید بر آسایش اقلیمی

بررسی وضعیت آب و هوایی مقیاس مزو (منطقه ای) مطابق با متدولوژی علم اقلیم شناسی می تواند یا منطبق بر داده های آماری ایستگاهی باشد و یا می تواند منطبق بر داده های فضایی شبکه ای تفسیر گردد. اگر روش نخست مورد نظر باشد خروجی نتایج شامل جداول و نمودارهایی از میانگین آماری پارامترهای مهم اقلیمی مثل دما و بارش در طولانی مدت خواهد بود و اگر روش دوم مبنای کار قرار بگیرد خروجی نتایج مربوط به نقشه ها و تحلیل های فضایی از میانگین بلندمدت داده های آماری پارامترهای مهم اقلیمی خواهد بود. در این مطالعه از هر دو روش استفاده می شود و به طور مشخص نیز پارامترهای اقلیمی بارش، دما، رطوبت و باد مورد بررسی قرار می گیرد. برای انجام روش ایستگاه- مبنا داده های نزدیک ترین ایستگاه سینوپتیک مورد نظر خواهد بود که مربوط به ایستگاه ماهنشان طی دوره آماری ۱۳۷۷-۱۳۹۶ می باشد. (آمار به هنگام از طریق سایت سازمان هواشناسی کشور و نیز از اداره کل هواشناسی استان زنجان اخذ گردیده است).

بررسی وضعیت آب و هوایی مقیاس مزو (منطقه ای) مطابق با متدولوژی علم اقلیم شناسی می تواند یا منطبق بر داده های آماری ایستگاهی باشد و یا می تواند منطبق بر داده های فضایی شبکه ای تفسیر گردد. اگر روش نخست مورد نظر باشد خروجی نتایج شامل جداول و نمودارهایی از میانگین آماری پارامترهای مهم اقلیمی مثل دما و بارش در طولانی مدت خواهد بود و اگر روش دوم مبنای کار قرار بگیرد خروجی نتایج مربوط به نقشه ها و تحلیل های فضایی از میانگین بلندمدت داده های آماری پارامترهای مهم اقلیمی خواهد بود. در این مطالعه از هر دو روش استفاده می شود و به طور مشخص نیز پارامترهای اقلیمی بارش، دما، رطوبت و باد مورد بررسی قرار می گیرد. برای انجام روش ایستگاه- مبنا داده های نزدیک ترین ایستگاه سینوپتیک مورد نظر خواهد بود که مربوط به ایستگاه زنجان طی دوره آماری ۱۳۴۸-۱۳۹۶ می باشد. (آمار به هنگام از طریق سایت سازمان هواشناسی کشور و نیز از اداره کل هواشناسی استان زنجان اخذ گردیده است).

نقشه ۱۲. موقعیت ایستگاه های هواشناسی منظومه حلب

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان و مشاور طرح

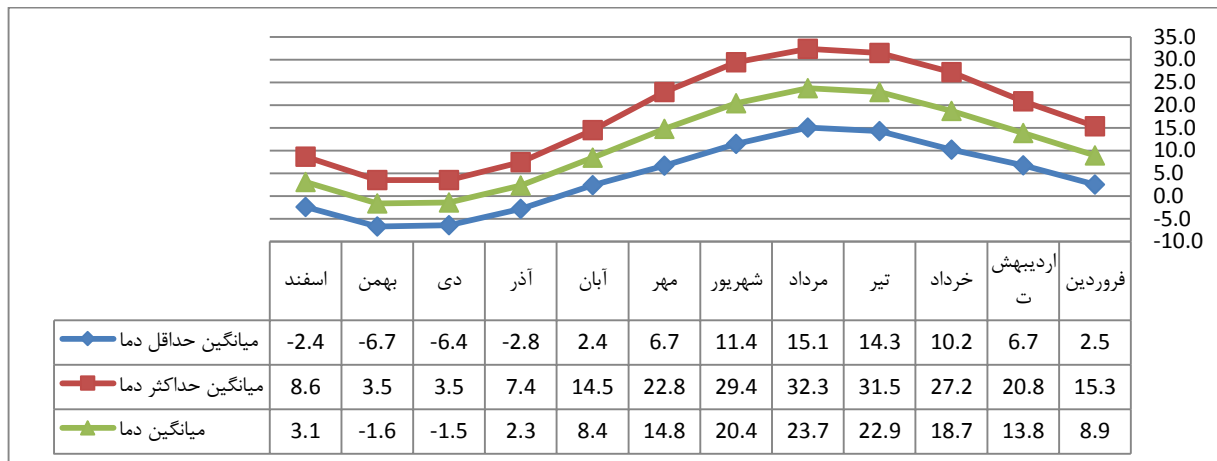
- وضعیت گرمایی در سطح منطقه

بر اساس داده های آماری ایستگاه سینوپتیک زنجان در طی سال های ۱۳۴۸-۱۳۹۶ وضعیت دمایی منطقه تفسیر می شود. جدول های صفحه بعد نشان دهنده متوسط کمینه دما، متوسط بیشینه دما و متوسط دمای سالانه در طی ۴۹ سال مورد بررسی می باشد. با توجه به اطلاعات مشاهده می شود که سردترین ماه های سال، بهمن، تیر و شهریور به ترتیب با حداقل دمای ۶٫۷-، ۴٫۴- و ۲٫۸- درجه سلسیوس و گرمترین ماه های سال، مرداد، تیر و شهریور به ترتیب با دمای حداکثر ۳۲٫۳، ۳۱٫۵ و ۲۹٫۴ درجه سلسیوس می باشند.

نتایج این جداول نشان می دهد که میانگین متوسط کمینه دمای ۴۹ ساله در منطقه مورد مطالعه حدود $18,1^{\circ}\text{C}$ و میانگین حدود $4,2^{\circ}\text{C}$ و میانگین متوسط بیشینه دمای ۴۹ ساله در منطقه مورد مطالعه حدود $18,1^{\circ}\text{C}$ و میانگین دمای سالانه در طول دوره زمانی ۴۹ ساله معادل $11,2^{\circ}\text{C}$ می باشد. همچنین با بررسی این آمار و اطلاعات می توان نمودار رژیم حرارتی فصلی منطقه را نیز استنباط کرد که در نمودار رژیم حرارتی به آن اشاره شده است. در این نمودار ملاحظه می شود که بیشترین توزیع حرارت فصلی منطقه در فصل تابستان با $50,02$ درصد و پس از آن در بهار با $30,95$ درصد به وقوع می پیوندد. بررسی تغییرات دمایی در طی دوره آماری ۴۹ ساله نشان می دهد که متوسط دمای سالانه به ویژه در ۲۵ سال اخیر، دوره آماری (۱۳۷۲-۱۳۹۶)، روندی رو به افزایش داشته است به طوری که متوسط دمای سالانه در این ۲۵ ساله به میزان $11,7$ درجه سلسیوس ثبت شده است که در ۲۴ ساله (۱۳۴۸-۱۳۷۲) معادل $10,6$ درجه سلسیوس بوده است. لذا دخالت داده های اقلیمی دوره آماری اخیر که احتمالاً با بحث عمومی گرمایش جهانی هم در ارتباط است، باید در برنامه ریزی های آتی منطقه برای تعیین واقع بینانه وضعیت اقلیمی آن مورد توجه بیشتری باشد.

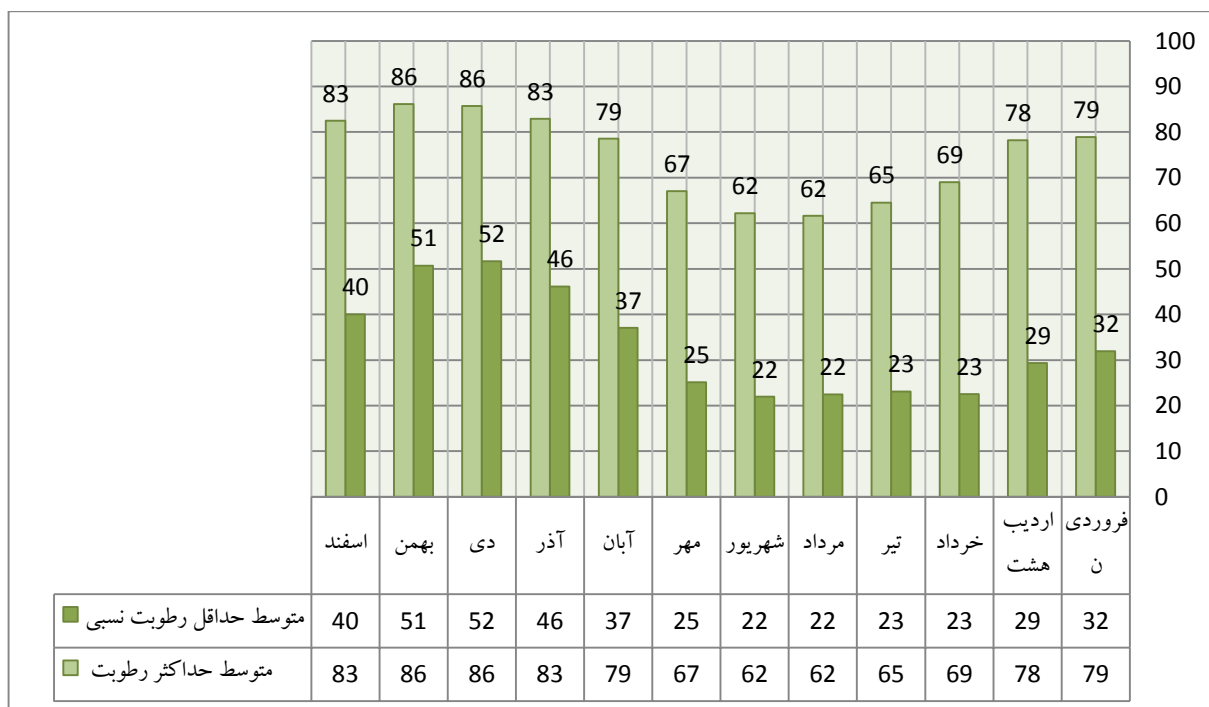
به داده های آماری ایستگاه سینوپتیک، میانگین سالانه رطوبت نسبی 54% است که بیشترین آن مربوط به ماه های دی و بهمن با 68% و کمترین آن در ماه های مرداد و شهریور با 42% می باشد. همچنین با بررسی این آمار و اطلاعات می توان نمودار رژیم رطوبت فصلی منطقه را نیز استنباط کرد که در نمودار مربوطه به آن اشاره شده است. در این نمودار ملاحظه می شود که توزیع رطوبت نسبی فصلی تقریباً در طول همه فصول یکسان بوده و مابین متوسط 42 تا 68 درصد در نوسان است. همچنین بررسی تغییرات رطوبت نسبی در طی دوره آماری ۴۹ ساله نشان می دهد که میانگین سالانه رطوبت در ۲۵ سال اخیر دوره آماری (۱۳۷۲-۱۳۹۶) با دوره ۲۴ ساله قبلی تفاوتی را نشان نمی دهد و در هر دو دوره به طور متوسط 53% ثبت شده است.

نمودار ۳. رژیم حرارتی ماهانه ایستگاه سینوپتیک زنجان

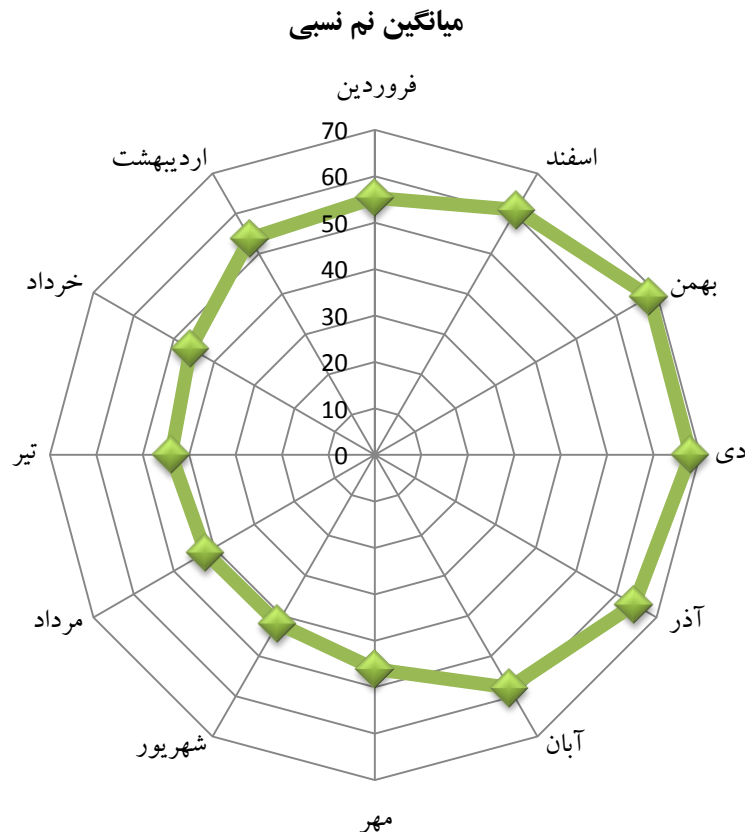

ماخذ: مشاور طرح

نمودار ۴. نمودار حداقل و حداکثر رطوبتی ماهانه ایستگاه سینوپتیک زنجان

نمودار ۵. رژیم رطوبتی ماهانه ایستگاه سینوپتیک زنجان

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان

– تجزیه و تحلیل نوسانات دما

مقایسه کلی میان مقادیر شاخص های دمایی در ایستگاه زنجان که هر دو نمایانگر خصوصیات اقلیمی در ناحیه زنجان و در محدوده منظومه انگوران هستند، نشان می دهد که سقوط شدید دما در فصل زمستان به شکل مقادیر حداقل مطلق در ایستگاه زنجان به مراتب شدیدتر از سایر مناطق است به طوری که دامنه تغییرات دمایی در ایستگاه زنجان از $-28,6$ در زمستان تا $+32,3$ درجه در تابستان حدود $60,9$ درجه سانتی گراد در طی سال است که نوسان دمایی بالایی می باشد.

نوسانات دما در ارتفاعات پائین و نقاط دشتی به مراتب شدیدتر از دامنه های کوهستانی و ارتفاعات بالا است. این امر، یعنی ثبات نسبی شرایط دمایی در ارتفاعات که بیش ترین سطوح مورد مطالعه را هم تشکیل می دهند، در پایداری شرایط آبدهی رودخانه های منطقه اثرات گسترده ای دارد. همچنین بررسی و مطالعه ی اصلی دما در ایستگاه مورد مطالعه نشان می دهد که ایستگاه زنجان از خرداد تا شهریور از لحاظ دمایی دارای شرایط متعادل می باشد.

با آغاز فصل پائیز و گسترش و نفوذ توده های هوای سرد از نیمکره شمالی، افت دمای هوا با شتاب شروع می گردد و این سیر کاهشی تا پایان اسفندماه ادامه یافته و سپس به کندی شروع به افزایش می کند و تدریجاً از شدت سرما کاسته شده و به آرامی گرم می شود.

در ایستگاه زنجان، بهمن ماه سردترین و مرداد ماه گرمترین ماه سال می باشند و افزایش و کاهش دما بستگی کامل به فعالیت و گسترش سیستم های پرفشار مناطق سیبری و قطبی دارد که منطقه را تحت تأثیر خود قرار می دهند.

هر زمان که سیستم های مذکور با فعالیت بیشتری به نواحی پائین تر گسترش یابند دمای هوا به کمتر از ۲۳- درجه سانتی گراد نزول می کند که یخبندان سختی را به همراه دارد. بنابراین در ماه خرداد تا شهریور ماه که شرایط دمائی مساعد می باشد، برای هر گونه فعالیتی بخصوص کشاورزی و دامداری مناسب بوده و در دیگر ماهها برای علاقمندان به تفریحات گردشگری جذابیت کافی وجود دارد. براساس اطلاعات مربوط به میانگین دمای هوا در فصول مختلف سال، میانگین دمای هوا در ایستگاه زنجان در سردترین فصل یعنی زمستان صفر درجه سانتیگراد و میانگین دمای فصل بهار ۱۳٫۸ درجه سانتیگراد و مقدار این پارامتر در فصل تابستان ۲۲٫۳ درجه سانتیگراد و میانگین دما در فصل پاییز ۸٫۵ درجه سانتیگراد می باشد و مقدار این پارامتر در فصل های بهار و تابستان نشانگر معتدل بودن این دو فصل در منطقه و با توجه به مشابهت اقلیمی در محدوده مورد مطالعه برای امور مختلف، بسیار مناسب و مطلوب می باشد ولی در فصل زمستان هوا در این منطقه برای اجرای بسیاری فعالیت ها محدودیت ایجاد می کند.

- ویژگی های بارش

نوسان بارش

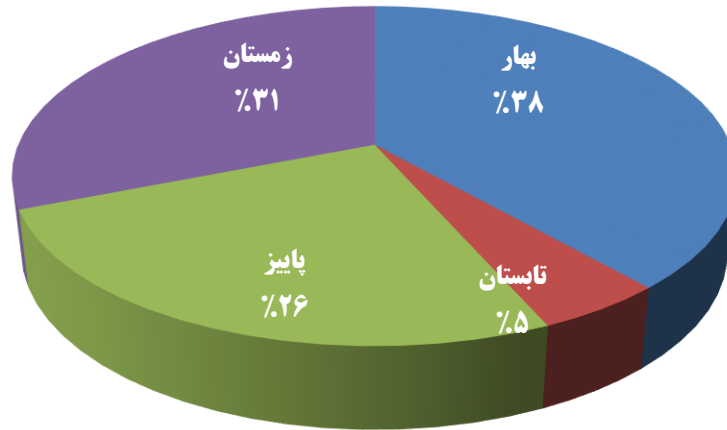
برای تعیین رژیم بارش منطقه از آمار ۴۹ ساله بارش مربوط به دوره آماری ۱۳۴۸-۱۳۹۶ ایستگاه سینوپتیک زنجان استفاده شده است.

آمار متوسط بارش ماهانه، اولاً میزان متوسط بارش سالانه منطقه معادل ۲۹۴٫۱ میلیمتر می باشد که در این میان بیشترین بارش سال، در ماه اردیبهشت برابر با ۵۰٫۲ میلیمتر می باشد. نمودار رژیم بارش ماهانه منطقه نیز نشان می دهد که عمده بارش فصلی منطقه شامل ۳۸ درصد بارش سالانه در فصل بهار به وقوع می پیوندد. در مرتبه بعدی ۳۱ درصد بارش سالانه در فصل زمستان به وقوع می پیوندد.

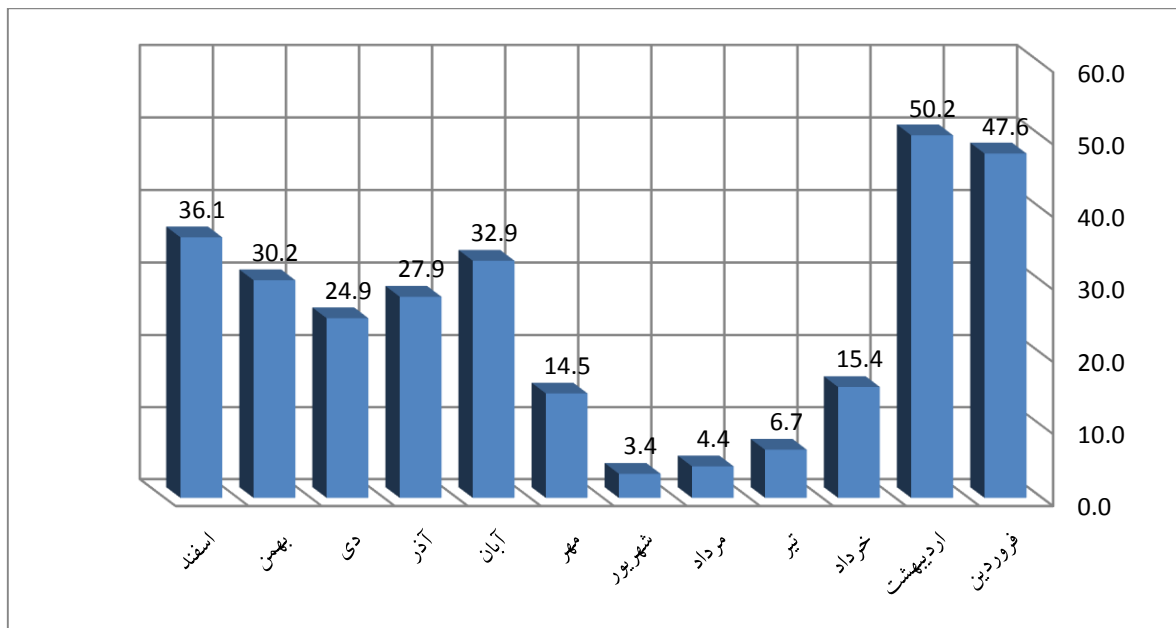
میزان، نوع و پراکنش بارش

بارش در محدوده مطالعاتی عمدتاً از نوع باران و برف است و عامل اصلی ایجاد آن ترکیب جریان های سرد سیکلونی مدیترانه ای و غربی با سامانه پرفشار گرم دریای خزر است وجود کوهستان های شرقی، تأثیر بخارهای دریای خزر و بادهای سرد شمالی و وجود جنگل های شرقی آن در میزان بارندگی و نوسان دمای شهرستان زنجان بسیار مؤثر است. بررسی تغییرات بارش در طی دوره آماری ۴۹ ساله نشان می دهد که میانگین بارش سالانه به ویژه در ۲۵ سال اخیر دوره آماری (۱۳۷۲-۱۳۹۶) روندی رو به کاهش داشته است به طوری که میانگین بارش سالانه در این ۲۵ سال تقریباً ۲۸۵٫۷ میلیمتر ثبت شده است در حالی که در ۲۴ سال قبل ۳۰۲٫۹ میلی متر بوده است. نکته جالب توجه اینکه رژیم توزیع بارندگی فصلی منطقه هم در طی این دو دوره با کاهش درصد بارش در فصول زمستان و پائیز و انباشت بیشتر آن در فصل بهار پیش رفته یعنی به تشدید رژیم بارندگی بهاره انجامیده است. این موضوع می تواند ناشی از تغییر الگوهای سینوپتیک سطوح فوقانی اتمسفر و تغییر الگوی امواج مردیونال و جریان های غربی باشد. به هر حال با

مقایسه نوسانات دمایی این دو دهه با نوسانات بارشی می توان نتیجه گیری کرد که تغییر اقلیم منطقه ای در محدوده مطالعاتی همزمان با افزایش ظرفیت گرمایی همراه با وقوع بارش های بیشتر و افزایش احتمال خطر سیل خیزی خصوصا در فصل بهار خواهد بود. این موضوع به خصوص در برنامه ریزی فضایی حوضه های کوهستانی و حفاظت از عرصه های مرتعی آن ضرورت خواهد داشت.
 نمودار ۶. رژیم بارش فصلی ایستگاه سینوپتیک زنجان

نمودار ۷. رژیم بارندگی ماهانه ایستگاه سینوپتیک زنجان

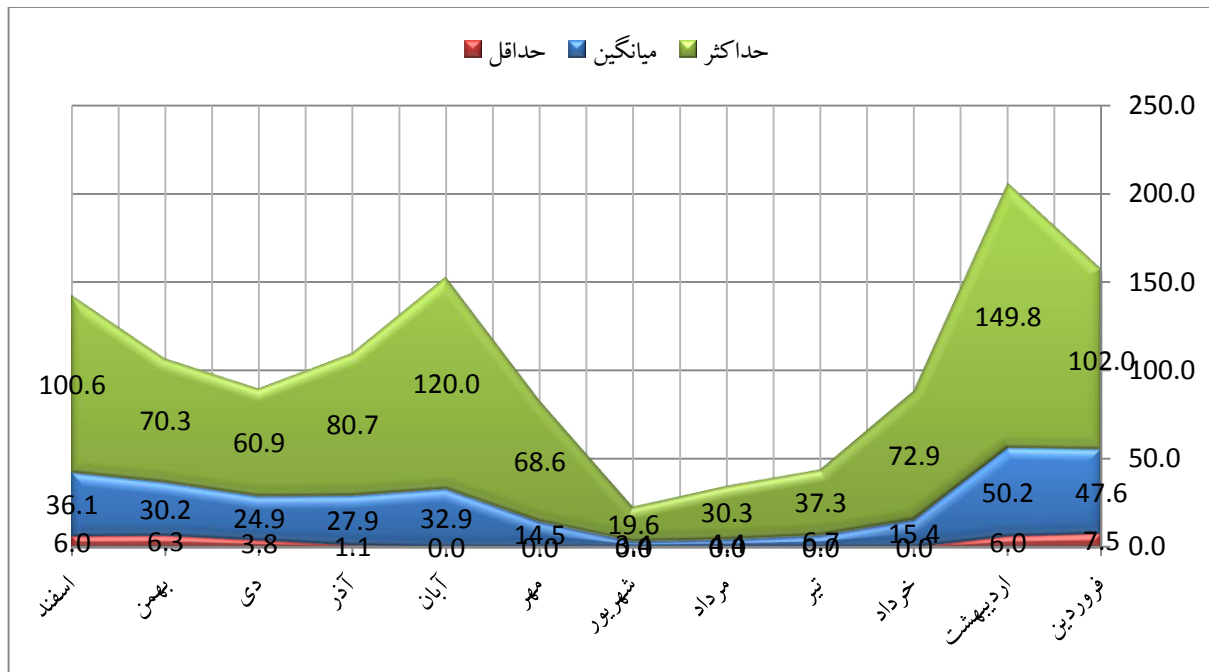

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان

نمودار ۸. حداقل، میانگین و حداکثر بارش ماهانه و سالانه ایستگاه سینوپتیک زنجان به درجه سلسیوس در دوره

آماري ۱۳۴۸-۱۳۹۶

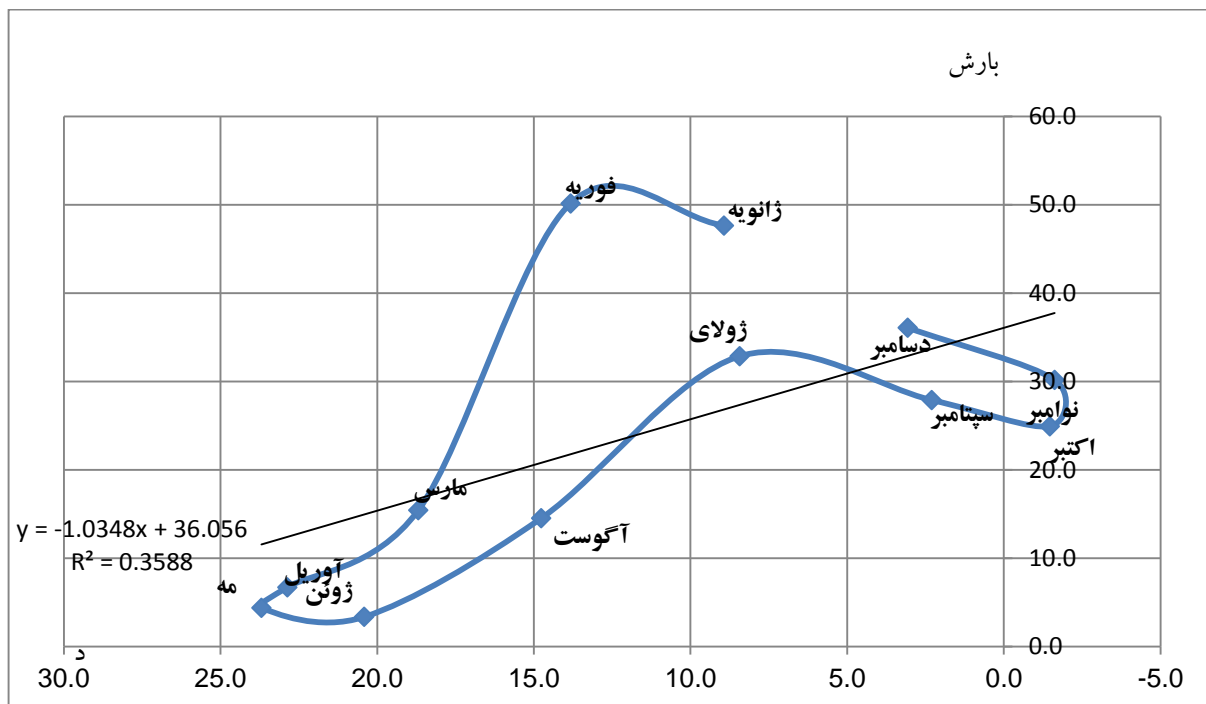

تبیین رابطه گرما، بارش و رطوبت

برای این منظور در مطالعات اقلیم شناسی از نمودار هایتروگراف استفاده می شود. در روش کار مبتنی بر ترسیم نمودار هایتروگراف آمار بارش و دمای یک منطقه به نحوی در ارتباط با هم ترسیم می شود که محصول نمودار بیان کننده ضریب تغییرات و نوسانات اقلیمی منطقه مورد بررسی است. به طوری که با استفاده از نمودار هایتروگراف می توان به راحتی نوسانات شدید اقلیمی و حساسیت اقلیمی منطقه را تشخیص داد. برای این منظور از آمار ۴۹ ساله بارش و دمای مربوط به سال های ۱۳۴۸ - ۱۳۹۶ ایستگاه سینوپتیک زنجان استفاده شده است. نمودار هایتروگراف نشان می دهد که الگوی بارش منطقه مورد مطالعه سالانه اختلافی در حدود ۳,۵۸ میلیمتر و الگوی حرارتی منطقه نیز سالانه اختلافی در حدود ۳۶ درجه سانتیگراد داشته است. الگوی پهن نمودار ترسیم شده نیز نشان دهنده نوسانات نسبتاً زیاد عناصر اصلی اقلیمی و ضریب حساسیت بالای آن در طول سال می باشد.

نمودار ۹. هایتروگراف منطقه

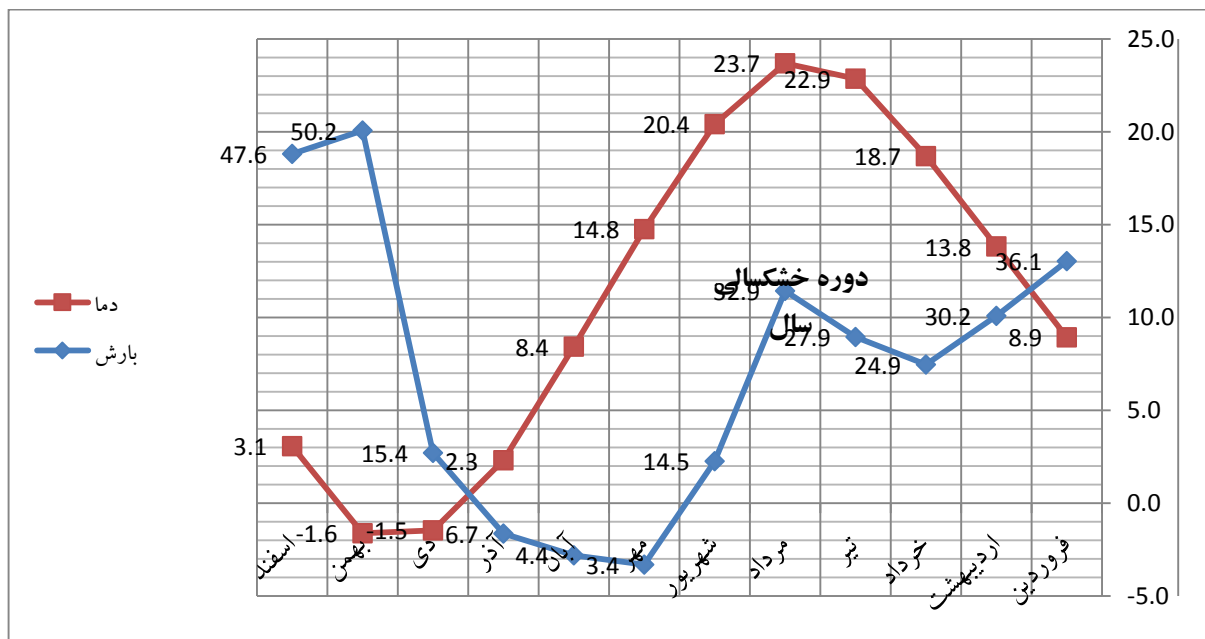

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان و مشاور طرح

تعیین نسبت ماهانه و سالانه خشکی و رطوبت

برای این منظور در مطالعات اقلیم شناسی از نمودار آمبروترمیک استفاده می شود. در روش ترسیم نمودار آمبروترمیک آمار بارش و دمای یک منطقه به نحوی در ارتباط با هم ترسیم می شود که محصول نمودار بیان کننده میزان تداوم دوره خشک (ماه هایی که دما بیشتر از بارش است) و میزان تداوم دوره مرطوب (ماه هایی که بارش بیشتر از دما است) می باشد. برای این منظور از آمار ۴۹ ساله بارش و دمای مربوط به سال های ۱۳۹۶-۱۳۴۸ ایستگاه سینوپتیک زنجان استفاده شده است. نمودار ذیل نشان می دهد که دوره نسبتاً خشک سال در طول ۸ ماه از اول اردیبهشت ماه آغاز و تا آخر آذرماه ادامه پیدا می کند.

نمودار ۱۰. آمبروترمیک منطقه

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان و مشاور طرح

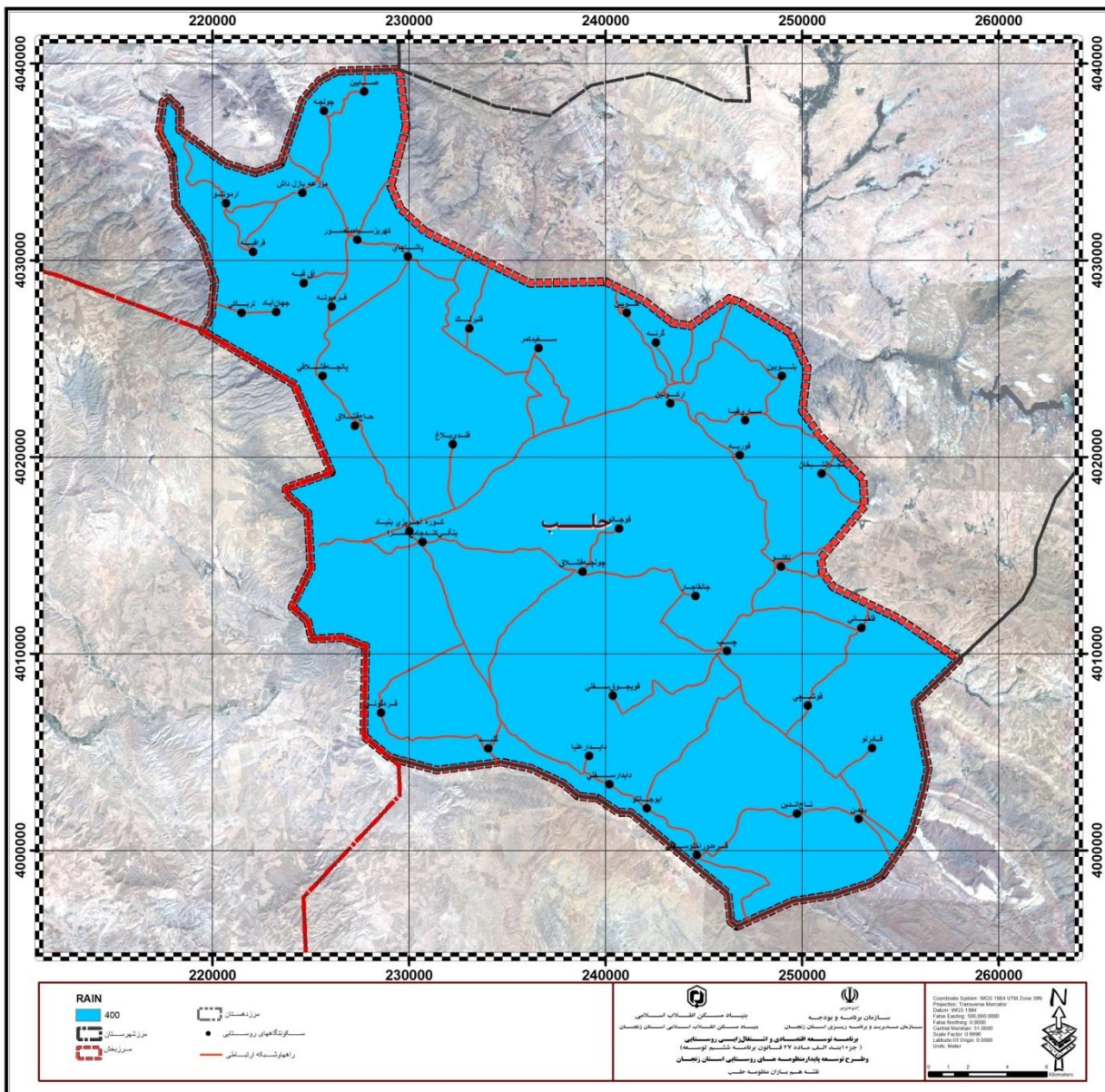
بررسی روابط همبستگی بین بارش، دما و طبقات ارتفاعی

به عنوان یک نتیجه گیری کاربردی از مطالعات اقلیمی ابتدا ضرورت دارد تا روند تغییرات فضایی بارش و دما در منطقه تبیین شود و سپس روابط همبستگی این روند تغییرات با طبقات ارتفاعی در منطقه محاسبه شوند. برای این منظور از روش شبکه- مبنا و از داده های شبکه جهانی اقلیم WorldClim و برای دوره آماری ۵۰ ساله ۱۹۵۱-۲۰۰۰ استفاده می گردد. در ادامه با انجام آزمون همبستگی (Correlation Coefficient) به تفکیک پیکسل های بارش، دما و متغیر ارتفاعی رقومی DEM ضریب همبستگی $R = -0.93$ بین متغیر ارتفاع از یک سو و متغیرهای بارش و دما از سوی دیگر در بازه معناداری $(Sig=0,0)$ به دست آمد که در نقشه های صفحه بعد منعکس شده است.

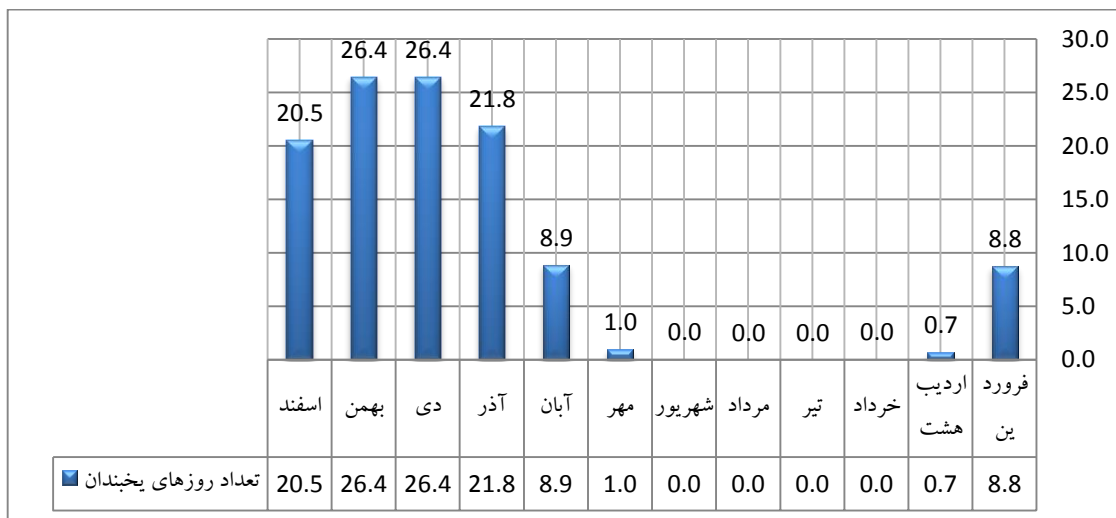
نقشه ۱۴. نقشه هم باران منظومه حلب

تعداد روزهای یخبندان

پدیده یخبندان برای پاره‌ای از فعالیت‌های اقتصادی، کشاورزی، عمرانی، گردشگری و غیره ممکن است محدودیت ایجاد کند. فراوانی روزهای یخبندان در محدوده مورد مطالعه بر حسب موقعیت و شرایط جغرافیائی پدیده‌ای عادی است و مناطق مرتفع و کوهستانی برفگیر، نسبت به مناطق دشتی دارای روزهای یخبندان بیشتری می‌باشد. با توجه به اطلاعات مربوط به تعداد روزهای یخبندان در یک دوره طولانی مورد مطالعه در ایستگاه زنجان متوسط تعداد روزهای یخبندان در ایستگاه‌های مذکور به ترتیب ۱۱۴٫۷ روز در سال می‌باشد که ۷ ماه‌های احتمال وقوع آن وجود دارد. میانگین ماهیانه تعداد روزهای یخبندان در ماه‌های آذر، دی، بهمن و اسفند حداکثر، در ماه‌های فروردین و آبان متوسط و در ماه‌های اردیبهشت تا شهریور حداقل است.

نمودار ۱۱. متوسط مجموع روزهای یخبندان در ایستگاه زنجان در دوره آماری مورد مطالعه

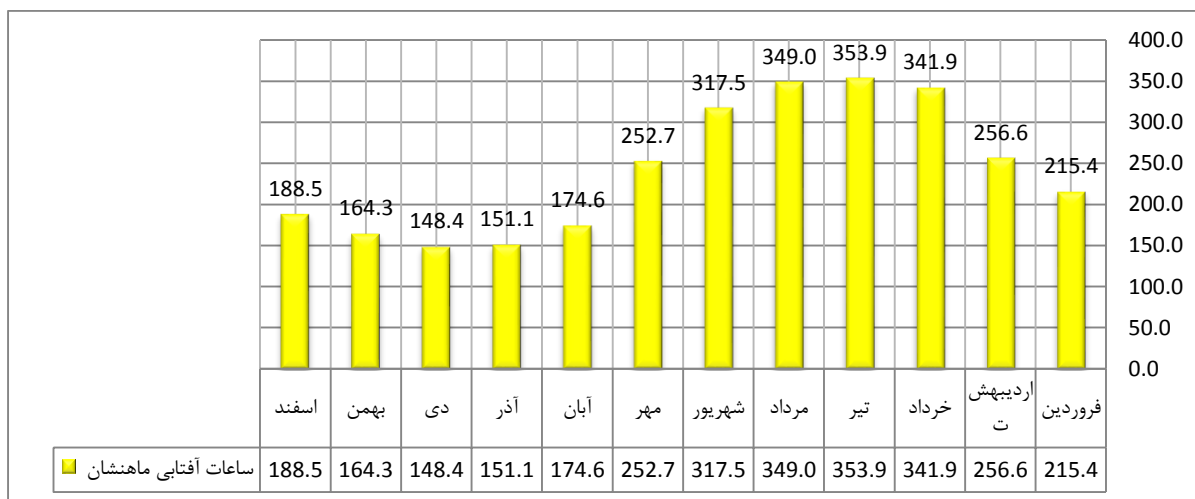

ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان

مجموع ساعات آفتابی

براساس داده‌های جدول زیر متوسط ماهانه ساعات حقیقی تابش آفتاب در ایستگاه زنجان از ۳۵۳ ساعت در ماه تیرماه تا ۱۴۲,۷ ساعت در ماه دی ماه متغیر است و مقدار سالانه آن برابر ۲۹۲۷,۶ ساعت و میانگین ماهانه آن ۲۴۳,۹۶ ساعت در ماه می‌باشد.

نمودار ۱۲. مجموع ساعات آفتابی در ایستگاه زنجان در دوره آماری مورد مطالعه

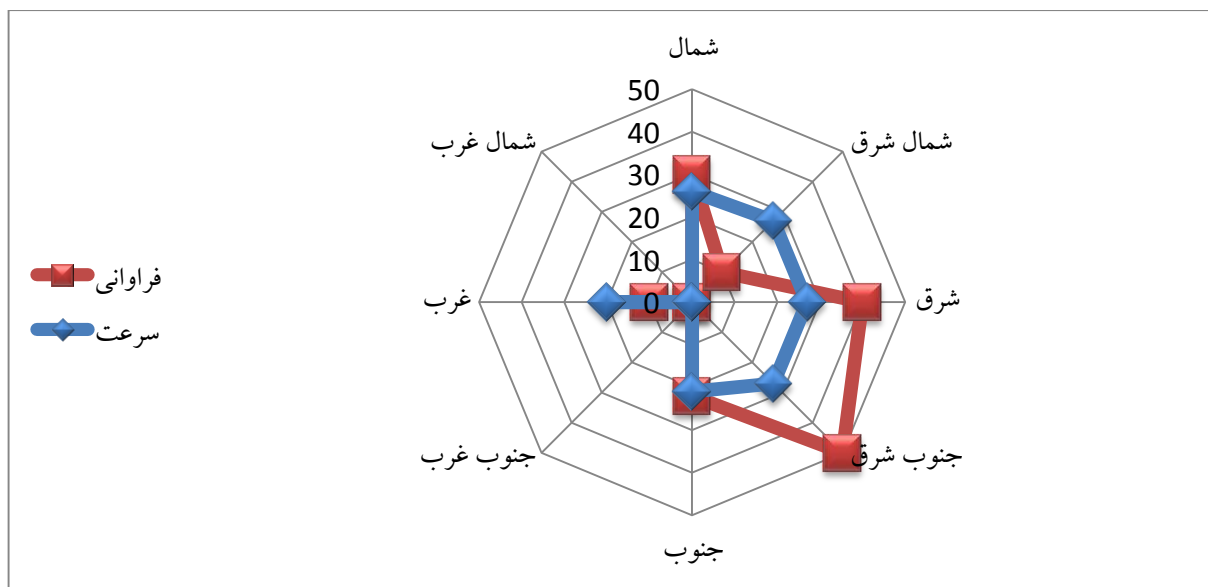
ماخذ: اداره کل هواشناسی استان زنجان

بررسی وضعیت باد منطقه

برای تعیین روند غالب جریان‌های هوایی در منطقه از آمار ۲۵ ساله مربوط به سالهای ۱۳۹۶-۱۳۷۲ ایستگاه سینوپتیک زنجان استفاده شد. برای این منظور ابتدا در جدول ذیل فراوانی و میانگین سرعت باد در دوره آماری مذکور در مقیاس ماهانه ارائه می‌شود. همین‌طور در نمودار ذیل نیز دیاگرام گلباد منطقه در مقیاس ماهانه و در دوره آماری ۲۵ ساله ارائه شده است. این نمودار نشان می‌دهد که جهت غالب باد منطقه هم از نظر فراوانی و هم از نظر شدت باد جنوب شرقی و بعد از آن باد شرق است. بنابراین منطقه

مورد مطالعه به طور عمده تحت تأثیر بادهای غالب شرقی است که با میانگین سرعت ۲۷ متر بر ثانیه جریان دارند. بررسی آماری وزش باد در ایستگاه زنجان نشان داد که باد جنوب شرقی با پتانسیل حرارتی و رطوبتی بالا همراه است با موج های شرقی تراز بالای اتمسفر در مقیاس سینوپتیک عمدتاً در ماه های تابستان و باد جنوب از سمت کوهستان (در مقیاس میکروکلیماتیک) و باد غربی در مقیاس سینوپتیک عمدتاً در ماه های زمستان جریان دارند.

نمودار ۱۳. نمودار گلباد منطقه در مقیاس ماهانه برای میانگین دوره آماری ۲۰ ساله

تعیین نوع آب وهوا

روش دمارتن

برای این منظور ابتدا از روش کار پیشنهادی دمارتن (DeMarton) استفاده می شود. در این روش در واقع ضریب خشکی یک منطقه بر اساس آمار بارش و دمای آن تعیین می شود که قابلیت تعمیم برای تفسیر نوع اقلیم را نیز دارد. برای این منظور از رابطه زیر استفاده می شود:

$$I = \frac{P}{T + 10}$$

که در آن (I) ضریب خشکی، (P) بارش سالانه و (T) متوسط دمای سالانه است. ضریب خشکی (I) بر اساس ۶ نوع اقلیم از خشک تا حاره ای و بر مبنای جدول زیر تعیین می گردد. بر اساس میانگین بارش سالانه ۲۹۴,۱ میلیمتر و میانگین دمای سالانه ۱۱,۲ درجه سانتیگراد، ضریب خشکی منطقه مورد مطالعه معادل ۱۳,۸۷ به دست آمد که نماینده نوع اقلیم نیمه خشک در دوره آماری ۴۹ ساله (۱۳۹۶-۱۳۴۸) است.

جدول ۲۷. طبقه بندی اقلیم بر اساس روش دمارتن

نوع اقلیم	محدوده ضریب خشکی
خشک	$I < 10$
نیمه خشک	$10 \leq I < 20$
مدیترانه ای	$20 \leq I < 24$
نیمه مرطوب	$24 \leq I < 28$
مرطوب	$28 \leq I < 35$
بسیار مرطوب	$I \geq 35$

روش کوپن

در روش کار پیشنهادی کوپن (Köppen) در واقع روشی برای طبقه بندی اقلیم بر مبنای شاخص های میانگین دما و بارش است. برای این منظور ابتدا گروه های اولیه کلان تقسیم بندی کوپن ارائه می شوند.

جدول ۲۸. گروه های اولیه کلان تقسیم بندی کوپن

آب وهوا	ویژگی از نظر پوشش گیاهی	ویژگی آب و هوایی	محدوده کمی دما	علامت
حاره ای	بارش و دما جهت رشد جنگلهای حاره ای مناسب است	زمستان ندارد	هیچ ماهی سردتر از ۱۸ درجه نیست	A
خشک	جهت رشد درختان مناسب نیست	کمبود بارش	بارش کمتر از نیاز گیاهان درختی است	B
معتدل	بارش و دما برای رشد جنگلهای خزاندار کافی است	زمستان ملایم	سردترین ماه بین ۳- و ۱۸ درجه قرار دارد	C
سرد	بارش و دما برای رشد مخروطیان کافی است	زمستان سرد	سردترین ماه زیر ۳- درجه است	D
قطبی	به علت سرمای زیاد درخت نمی روید	تابستان ندارد	هیچ ماهی بالای ۱۰ درجه نیست	E

سپس برای هر کدام از گروه های یاد شده با توجه به ویژگی های دیگر اقلیمی به گروه های خردتر اقلیمی تقسیم می شوند.

جدول ۲۹. گروه های خردتر اقلیمی در طبقه بندی کوپن

ویژگی ها	گروه ها		
	اول	دوم	سوم
ویژگی	میانگین دمای سردترین ماه سال بیشتر از ۱۸ درجه سانتی گراد		
		F	
		M	
		W	
	مرز بین آب و هوای Am و Aw برابر است با $a = 100 - r$ (r بارندگی سالانه بر حسب میلی متر و a بارندگی خشکترین ماه سال)		
ویژگی	میزان بارندگی (R) در مناطق با باران زمستانی از T_2 و در مناطق با باران تابستانی از $T_2 + 28$ و در مناطق با باران تقریباً همه فصلی از $T_2 + 14$ کمتر		
	h		
	k		
	k'		
ویژگی	میانگین دمای سردترین ماه سال کمتر از ۱۸ درجه سانتیگراد ولی بیشتر از -3 درجه سانتی گراد و میانگین دمای گرمترین ماه سال بیشتر از 10 درجه سانتیگراد		
		S	
		W	
		F	
	a		
	b		
	c		
ویژگی	ویژگی میانگین دمای گرمترین ماه سال بیشتر از 10 درجه سانتیگراد و لی میانگین دمای سردترین ماه کمتر از -3 درجه سانتیگراد		
		S	
		W	
		F	
	a		
	b		
	c		
	d		
ویژگی	میانگین دمای سردترین ماه سال کمتر از 10 درجه سانتی گراد		
		T	
		F	

اسامی و علامت های اختصاری انواع آب و هواها در سیستم کوپن نیز در جدول ذیل ارائه می شوند.

جدول ۳۰. انواع آب و هواها در سیستم کوپن

نام	علامت اختصاری
گرم و مرطوب حاره	Af
موسمی	Am
خشک و مرطوب ساوان	Aw , As
مرطوب جنب حاره ای	Cwa , Cfa
مدیترانه ای	Csb , Csa
اقیانوسی	Cfc , Cfb
قاره ای مرطوب	Dfa , Dfb , Dwa , Dwb
جنب قطبی یا سرد	Dfc , Dwc , Dwd
توندرا	Et
یخبندان	Ef
بیابانی	Bwk , Bwh
نیمه بیابانی	Bsk , Bsh

بر اساس انواع اقلیم طبقه بندی کوپن و بر اساس میانگین های دمایی، تیپ اقلیم کلان منطقه از نوع C (معتدل) است چرا که میانگین دمای سردترین ماه سال معادل ۱,۶- درجه در دی ماه است و این میزان بین ۳- و ۱۸+ قرار دارد. اما تیپ خردتر اقلیم منطقه از نوع F و زیرمجموعه a است چرا که بارندگی در ماه های تابستان در حدود ۳,۴ میلیمتر (بیشتر از ۳ سانتیمتر) بوده و میانگین دمای گرمترین ماه سال حدود ۲۳,۷ درجه (بیشتر از ۲۲ درجه سانتیگراد) می باشد.

بنابراین طبق جدول انواع آب و هوا در سیستم کوپن می توان اقلیم منطقه را مرطوب جنب حاره ای طبقه بندی کرد.

روش ایوانف

در روش کار روش ایوانف (Ivanov) نیز بر اساس ضریب رطوبتی (I) از فرمول زیر محاسبه می گردد که در آن (P) و (E) به ترتیب مقدار بارش و تبخیر سالانه منطقه می باشد

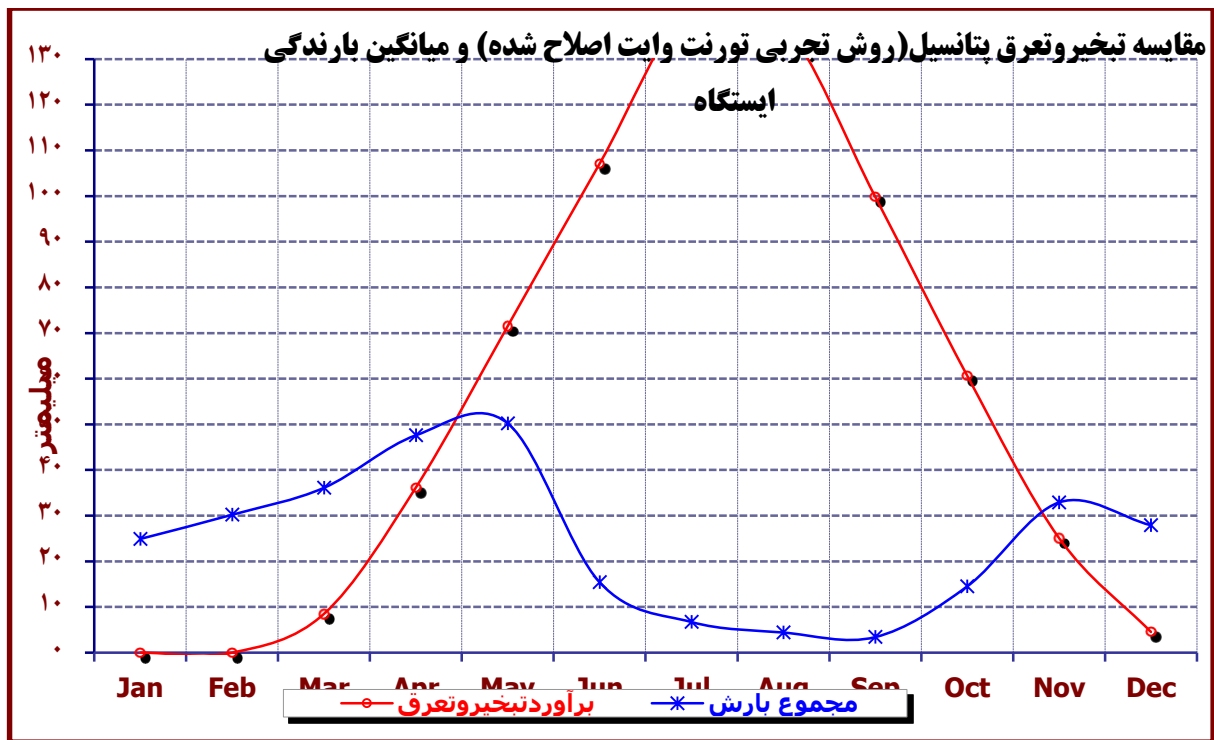
$$I = \frac{P}{E}$$

ضریب (I) پس از انطباق با ضرایب استاندارد جدول ذیل طبقه بندی اقلیمی منطقه را مشخص می کند. بر اساس داده های ایستگاه زنجان میزان بارش معادل ۲۹۴,۱ میلیمتر می باشد. میزان تبخیر و تعرق پتانسیل به طور سالانه هم بر اساس مدل پنمن مونتیت تقریباً معادل ۶۹۲,۸ میلیمتر می باشد. با این محاسبات ضریب رطوبتی معادل ۰,۴۲ به دست می آید که نشان دهنده طبقه استپی است.

جدول ۳۱. طبقه بندی اقلیم بر اساس روش ایوانف

نوع اقلیم	محدوده ضریب خشکی
بسیار مرطوب جنگلی	$I \geq ۱,۵$
مرطوب جنگلی	$۱,۰ \leq I < ۱,۵$
استپی جنگلی	$۰,۶ \leq I < ۱,۰$
استپی	$۰,۳ \leq I < ۰,۶$
بیابانی	$۰,۱۳ \leq I < ۰,۳$
صحرائی	$۰,۰ \leq I < ۰,۱۳$

نمودار ۱۴. مقایسه تبخیر و تعرق پتانسیل (روش تجربی تورنت وایت اصلاح شده) و میانگین بارندگی ایستگاه

ماخذ: مشاور طرح

روش آمبرژه

در روش کار آمبرژه (Emberger) تعیین اقلیم منطقه بر اساس پارامترهای دما و بارش و با استفاده از رابطه زیر صورت می پذیرد:

$$Q = \frac{2000 \cdot P}{(M^2 - m^2)}$$

که در آن Q ضریب اقلیم نمای آمبرژه، P متوسط بارش سالانه و M و m به ترتیب متوسط حداکثرهای دما در گرمترین ماه سال و متوسط حداقل های دما در سردترین ماه سال به درجه کلون می باشد. به منظور استفاده از فرمول فوق ابتدا بارش سالانه منطقه معادل ۲۹۴,۱ میلیمتر ثبت شد. آنگاه متوسط حداکثرهای دما در گرمترین ماه سال و متوسط حداقل های دما در سردترین ماه سال در دوره

آماري ۴۹ ساله برای ایستگاه زنجان به ترتیب در مرداد ۳۲,۳ و در دی ماه ۶,۷- درجه سانتیگراد و به عبارتی ۳۰,۵,۴۵ و ۲۶۶,۴۵ درجه کلوین محاسبه شدند. سپس ضریب اقلیم نمای آمبرژه معادل ۲۶,۳۷ به دست آمد که طبق اقلیم نمای آمبرژه در جدول های زیر نشان دهنده طبقه اقلیمی خشک برای محدوده مطالعاتی است.

روش آمبرژه به دلیل دخالت دقیق تر پارامترهای دما و بارش روش منتخب مشاور برای تعیین اقلیم منطقه می باشد.

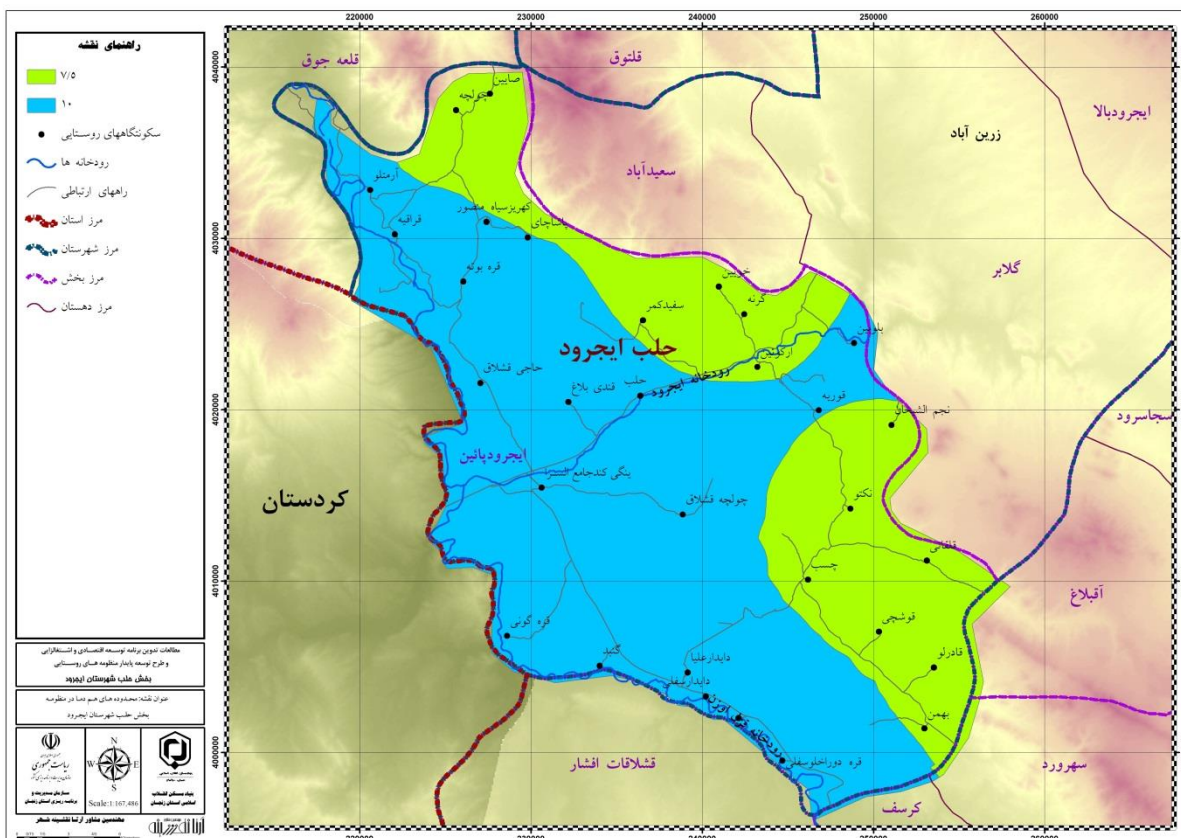
جدول ۳۲. طبقه بندی اقلیم بر اساس روش آمبرژه

نوع اقلیم	محدوده ضریب خشکی
بسیار مرطوب	$Q \geq 150$
مرطوب	$98 \leq Q < 150$
نیمه مرطوب	$57 \leq Q < 98$
نیمه خشک	$30 \leq Q < 57$
خشک	$17 \leq Q < 30$
بسیار خشک	$Q < 17$

جدول ۳۳. طبقه بندی متوسط حداقل های دما در سردترین ماه سال به درجه سانتیگراد

نوع اقلیم	محدوده ضریب خشکی
گرم	$m \geq 7$
معتدل	$3 \leq m < 7$
خنک	$0 \leq m < 3$
سرد	$-3 \leq m < 0$
بسیار سرد	$m < -3$

نقشه ۱۵. نقشه طبقه بندی اقلیمی منظومه حلب

– بررسی ایام مناسب و آسایش گردشگری

یکی از عوامل مؤثر بر زندگی، سلامتی و آسایش انسان، شرایط جوی و اقلیمی می‌باشد. انسان از بدو پیدایش خود بطورمستقیم و غیرمستقیم متأثر از این شرایط بوده است و به نوبه خود هم بر اقلیم مؤثر واقع شده است. این تأثیرگذاری برای انسان اولیه خیلی کمتر بوده است و لیکن تأثیرگذاری انسان امروزی با پیشرفت فن‌آوری، افزایش بی‌رویه جمعیت و بهره‌برداری نامناسب از محیط‌زیست به مراتب بیشتر شده و او زندگی خود و سایر موجودات کره زمین را مشکل و با مسائل پیچیده مواجه ساخته است. امروزه مطالعه تأثیر وضعیت جوی و اقلیمی بر روی زندگی، سلامتی، آسایش و اعمال و رفتار انسان در قالب یکی از شاخه‌های علمی تحت نام زیست اقلیم‌شناسی انسانی یا زیست هواشناسی مورد مطالعه و بررسی قرار می‌گیرد. علم زیست هواشناسی علمی است که تأثیرات فوق را در کلیه جانوران و گیاهان مورد مطالعه و بررسی قرار می‌دهد.

با توجه به تفاوت قابل ملاحظه افراد با یکدیگر، احساس آنها از یک وضعیت جوی یا اقلیمی می‌تواند متفاوت باشد. از این رو نه می‌توان هیچ اقلیمی را کاملاً نامناسب دانست و نه یک اقلیم را برای همه نوع فعالیت بدنی و یا برای سلامتی و رفاه همه افراد کاملاً مطلوب محسوب داشت. مثلاً بعضی از افراد ساکن در یک محل، یک روز معین را ممکن است ملایم و مطلوب احساس کنند. بعضی‌ها گرم و نامطلوب و بعضی‌ها خنک و نامطلوب احساس نمایند. جدا از ویژگی‌های فردی نوع پوشاک و سابقه زیست اقلیمی افراد در

احساس آنها از شرایط جوی کاملاً تأثیرگذار می‌باشد. احساس انسان نسبت به محیط اطرافش را نمی‌توان تنها از طریق بررسی یکی از عناصر اقلیمی مانند: درجه حرارت، رطوبت نسبی یا جریان هوا بیان کرد، زیرا ترکیب این عناصر بر انسان تأثیر می‌گذارد و با آسایش فیزیکی او ارتباط دارد. نسبت درجه حرارت و رطوبت نسبی هوا در ایجاد احساس آسایش انسان تأثیر دارد. البته واکنش بدن در برابر شرایط اقلیمی پدیده‌ای تجربی است و در فرهنگها و مناطق مختلف جغرافیایی، متفاوت است. بطور مثال در آلمان دمای ۶۹/۵ درجه فارنهایت (۲۰/۸ درجه سانتی گراد) و رطوبت نسبی ۵۰ درصد مطلوب است. در حالیکه در مناطق استوایی دمای ۷۴ تا ۸۵ درجه فارنهایت و ۷۰ الی ۸۰ درصد رطوبت مطلوب است. این ارقام، تعیین‌کننده شرایط هوایی است که انسان در آن شرایط از نظر فیزیکی راحت است. اگر حدود تغییرات این ارقام را در جدولی که رطوبت نسبی بر محور افقی و درجه حرارت در محور عمودی آن مشخص شده ترسیم کنیم، محدوده‌ای بدست می‌آید که به آن «منطقه آسایش» می‌گویند. این منطقه مشخص‌کننده وضعیت‌هایی است که فرد در آن احساس آرامش و آسایش می‌کند. البته به دلیل تفاوت میان دمای مطلوب هوا در مناطق مختلف، نمی‌توان محدوده دقیقی برای منطقه آسایش تعیین کرد، زیرا دمای مطلوب هوا در یک منطقه مشخص برای افرادی با جنس و سن مختلف تفاوت دارد و به نوع میزان فعالیت و نوع میزان پوشش فرد نیز بستگی دارد. این توصیه‌ها بر مبنای محاسبات انجام شده بر روی درجه حرارت موثر، که اثر توأمان حرارت و رطوبت را در تنش‌های حرارتی انسان نشان می‌دهد و مناسب‌ترین شرایط، که در اینجا با عبارت "بسیار مطلوب" معرفی می‌گردد (در نوسان حرارتی ۱۸ تا ۲۴ درجه سانتی‌گراد و نوسان رطوبتی ۳۰ تا ۷۰ درصد مشخص می‌سازد) برای روزهای هر ماه به شرح زیر ارائه می‌گردد:

۱. ماه دی (January - ۱۱ دی تا ۱۱ بهمن): وضعیت آسایش اقلیمی در تمامی شبانه‌روز این ماه با در نظر گرفتن تنش‌های حرارتی انسان خیلی سرد توصیف می‌شود.
- ۲- ماه بهمن (February - ۱۲ بهمن تا ۹ اسفند): در این ماه وضعیت آسایش اقلیمی از ساعت ۶/۵ بامداد هر روز تا ۱۲/۵ ظهر خیلی سرد، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر سرد و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، خیلی سرد توصیف می‌گردد.
- ۳- ماه اسفند (March - ۱۰ اسفند تا ۱۱ فروردین): شبانه‌روز این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۶/۵ بعدازظهر هر روز دارای شرایط سرد و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، دارای وضعیت خیلی سرد به لحاظ آسایش اقلیمی می‌باشند.
- ۴- ماه فروردین (April - ۱۲ فروردین تا ۱۰ اردیبهشت): وضعیت آسایش اقلیمی در این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۱۲/۵ ظهر هر روز خنک نسبتاً مطلوب، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر خنک مطلوب و از ۶/۵ بعدازظهر، تا ۶/۵ بامداد، سرد قابل تحمل می‌باشد.
- ۵- ماه اردیبهشت (May - ۱۱ اردیبهشت تا ۱۰ خرداد): شبانه‌روز این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۱۲/۵ ظهر، دارای شرایط خنک نسبتاً مطلوب، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر دارای وضعیت خنک مطلوب و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، دارای شرایط خنک نسبتاً مطلوب از نظر آسایش اقلیمی می‌باشند.

- ۶- ماه خرداد (June - ۱۱ خرداد تا ۹ تیر): شبانه‌روز این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۱۲/۵ ظهر، دارای شرایط خنک نسبتاً مطلوب، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر دارای وضعیت گرم مطلوب و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، دارای شرایط خنک نسبتاً مطلوب از نظر آسایش اقلیمی می‌باشند.
- ۷- ماه تیر (July - ۱۰ تیر تا ۹ مرداد): شبانه‌روز این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۱۲/۵ ظهر، دارای شرایط خنک نسبتاً مطلوب، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر دارای وضعیت گرم و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، دارای شرایط گرم نسبتاً مطلوب از نظر آسایش اقلیمی می‌باشند.
- ۸- ماه مرداد (August - ۱۰ مرداد تا ۹ شهریور): در این ماه وضعیت آسایش اقلیمی از ساعت ۶/۵ بامداد هر روز تا ۱۲/۵ ظهر، گرم مطلوب نسبتاً مطلوب، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر، گرم نسبتاً مطلوب و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، خنک نسبتاً مطلوب توصیف می‌شود.
- ۹- ماه شهریور (September - ۱۰ شهریور تا ۸ مهر): وضعیت آسایش اقلیمی در شبانه‌روز این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۱۲/۵ ظهر، خنک نسبتاً مطلوب، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر، خنک مطلوب و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، خنک نسبتاً مطلوب می‌باشد.
- ۱۰- ماه مهر (October - ۹ مهر تا ۹ آبان): شبانه‌روز این ماه از ساعت ۶/۵ بامداد تا ۶/۵ بعدازظهر، دارای شرایط خنک نسبتاً مطلوب و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد، دارای وضعیت سرد قابل تحمل می‌باشند.
- ۱۱- ماه آبان (November - ۱۰ آبان تا ۹ آذر): در این ماه وضعیت آسایش اقلیمی در تمامی طول ۲۴ ساعت از شبانه‌روز سرد قابل تحمل توصیف می‌شود.
- ۱۲- ماه آذر (December - ۱۰ آذر تا ۱۰ دی): در این ماه وضعیت آسایش اقلیمی از ۶/۵ بامداد تا ۱۲/۵ ظهر هر روز سرد، از ۱۲/۵ ظهر تا ۶/۵ بعدازظهر، سرد قابل تحمل و از ۶/۵ بعدازظهر تا ۶/۵ بامداد خیلی سرد توصیف می‌گردد.^۱

۱-۳-۳- ویژگیها و قابلیت‌های منابع آب سطحی و زیرزمینی

رودخانه قزل اوزن که اصلترین رودخانه منطقه می باشد از ضلع غرب وارد محدوده مورد مطالعه شده و روستاهای سامیان، و پس از تغذیه اراضی کشاورزی روستاهای قره دوراخلو، ابوجانلو، دایدار سفلی، گنبد، قره گونی، حاج قشلاق، پالچا قشلاقی، آق قیه، قره قیه و آدینه چمی که در حاشیه این رودخانه شکل گرفته اند و از مزایای همجواری بآن سود می برند از ضلع شمالی محدوده خارج می شود.

رودخانه خوئین دومین رود اصلی منطقه نیز از ضلع شرقی وارد منطقه شده و پس از عبور از حاشیه روستاهای خوئین و آرکوبین به رودخانه قزل اوزن سرازیر می شود و این رودخانه آب کشاورزی روستاهای مذکور را تامین می کند.

چشمه ها: در محدوده مورد مطالعه ۶۱ دهنه چشمه دائمی و ۲۱ دهنه چشمه ۲۱ چشمه فصلی ثبت گردیده که نیمی به مصرف کشاورزی و نیمی دیگر به مصرف شرب و بهداشتی می رسند.

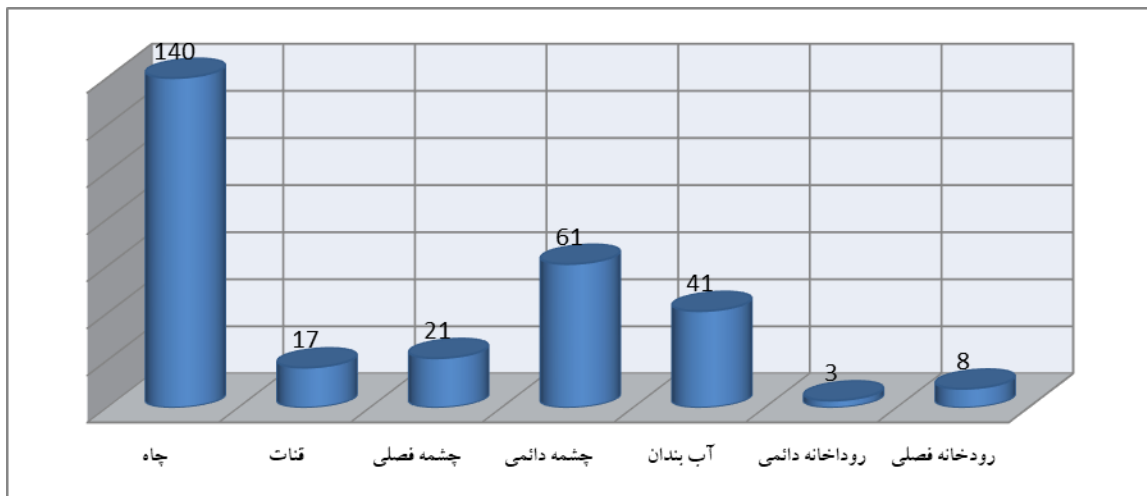
چاه های عمیق و نیمه عمیق: در روستاهای منظومه حلب، ۱۴۰ حلقه چاه عمیق و نیمه عمیق وجود دارد که عمق آنها از ۸۰ تا ۱۲۰ متر در تغییر است.

^۱ این اصطلاحات بر گرفته از کتاب "مقدمه ای بر جغرافیای روستایی ایران" دکتر مسعود مهدوی (ص ۱۹۰) می باشد.

قنات: منظومه حلب به دلیل شرایط طبیعی حاکم بر منطقه، قنات کمی داشته و در مجموع دارای ۱۷ قنات می باشد که عمدتاً برای مصارف کشاورزی کاربرد دارند.

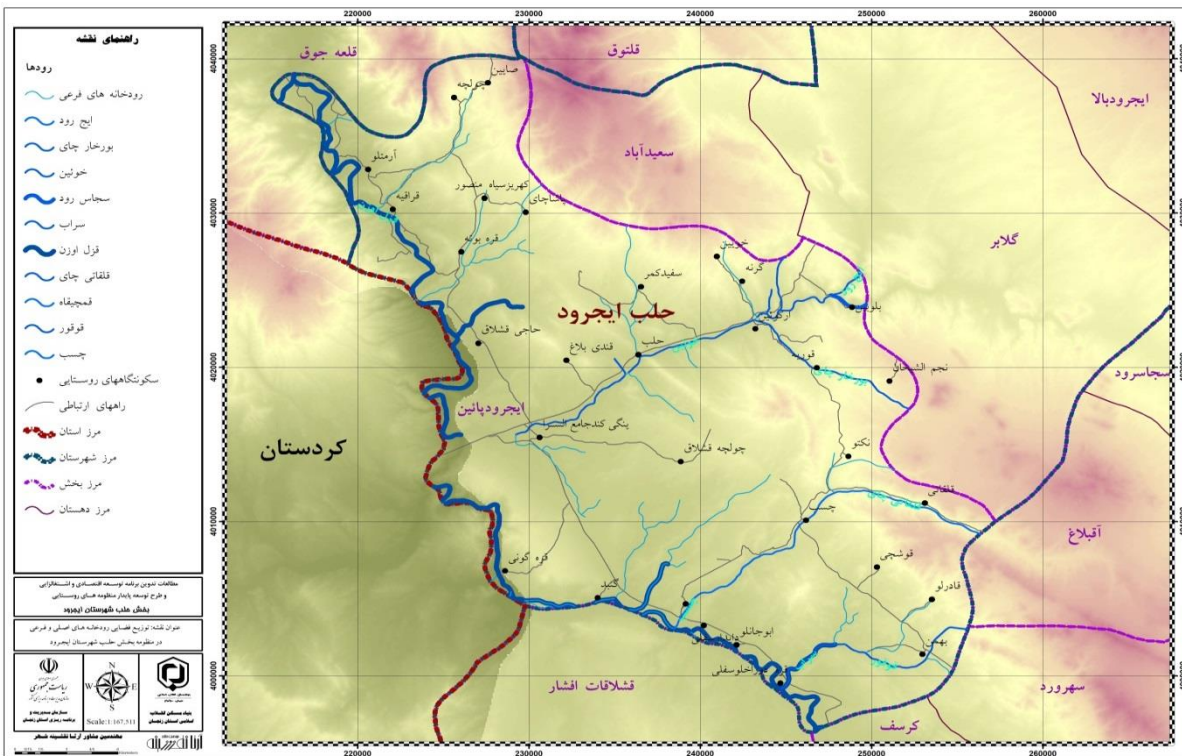
نمودار ۲۲. منابع آب کشاورزی دهستان ایجرودپایین، منظومه حلب

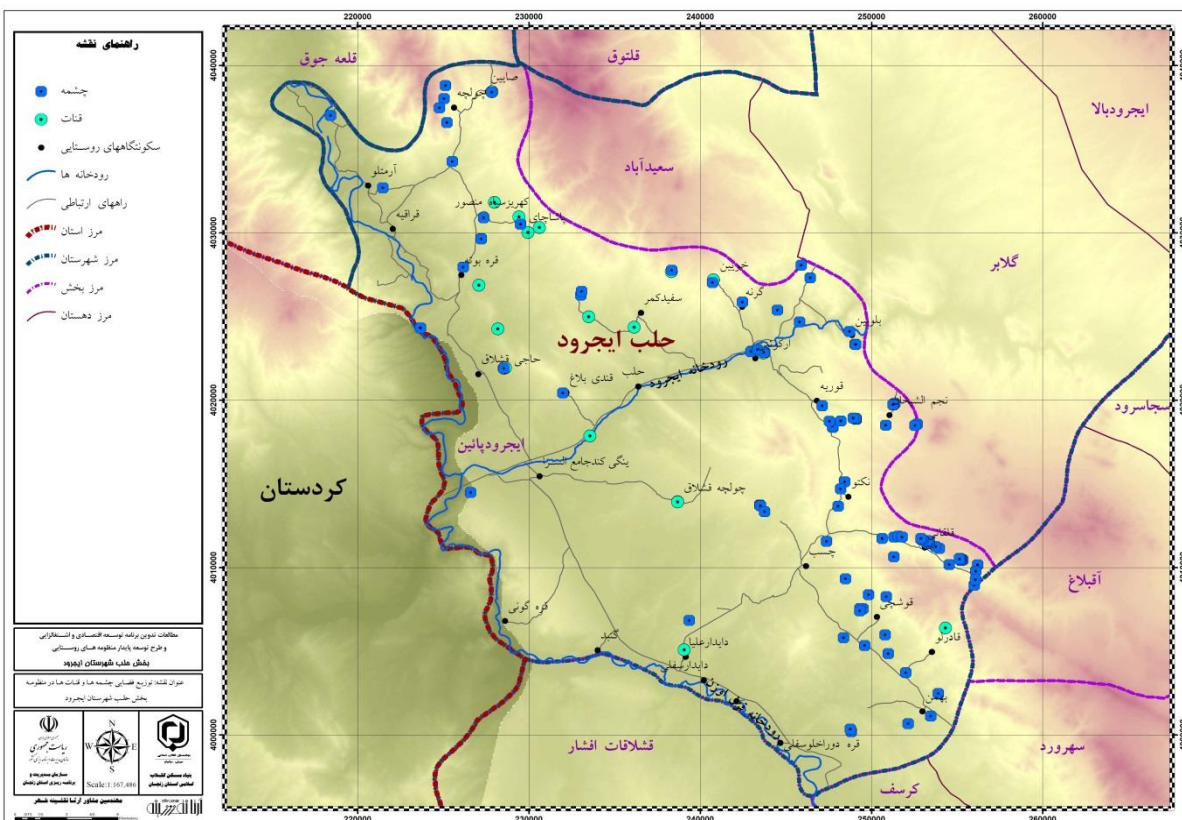
جدول ۶۸. منابع آب کشاورزی آبادی‌های و تعداد آبادی‌های استفاده کننده از آب رودخانه‌ها

تعداد آبادی‌های استفاده کننده از	تعداد آب بندان	تعداد رودخانه فصلی از طریق موتور پمپ دیزلی یا الکتروپمپ	تعداد رودخانه دائمی از طریق موتور پمپ دیزلی یا الکتروپمپ	تعداد چشمه		تعداد قنات	تعداد چاه عمیق و نیمه عمیق	تعداد کل آبادی	سطح جغرافیایی					
				۲۱	۶۱									
۱۷	۱	۴	۳	۹	۱۲	۴۱	۸	۳	۲۱	۶۱	۱۷	۱۴۰	۴۳	بخش حلب

نقشه آب های سطحی منظومه حلب

توزیع فضایی چشمه ها و قنات ها

۱-۳-۴- خصوصیات و پراکنش انواع خاکها و قابلیت استفاده از اراضی

مطابق با نقشه طبقه بندی خاکهای منطقه، اراضی منطقه در کلاسهای II ، IVT ، IIST ، IIII ، و IIRW واقع شده اند.

ویژگی های هر یک از کلاس ها عبارتند از:

اراضی کلاس I: اراضی قابل کشت از نظر آبیاری و بدون محدودیت
 اراضی کلاس II: اراضی قابل کشت جهت زراعت آبی با محدودیت کم
 اراضی کلاس III: اراضی نسبتاً قابل کشت از نظر آبیاری با محدودیت نسبتاً زیاد
 اراضی کلاس IV : اراضی با قابلیت کشت محدود که برای زراعت های آبی دارای محدودیت زیادی بوده و فقط در شرایط خاص و جهت کشت نباتات به خصوص قابل استفاده است.
 اراضی کلاس V: قابلیت کشت این نوع اراضی در حال حاضر مشخص شده و برای هر نوع زراعت آبی محدودیت های زیادی داشته و احتیاج به مطالعات بیشتری دارد.
 اراضی کلاس VI: این اراضی محدودیت های زیادی دارد و برای هر نوع زراعت آبی غیرقابل استفاده می باشد.

به استثنای اراضی کلاس I که هیچ گونه محدودیت قابل ملاحظه ای ندارد بقیه کلاسها برحسب نوع محدودیتی که دارند به چند تحت کلاس تقسیم می شوند که علائم به شرح زیر است.

A : معرف محدودیت های شوری و قلیائی می باشد.

S : معرف محدودیت های خاک از قبیل قابلیت نفوذ، بافت خاک سطحی ، میزان سنگریزه در خاک سطحی و زیرین و عمق موثر می باشد.

T : محدودیت های شیب، پستی و بلندی و فرسایش را مشخص می کند.

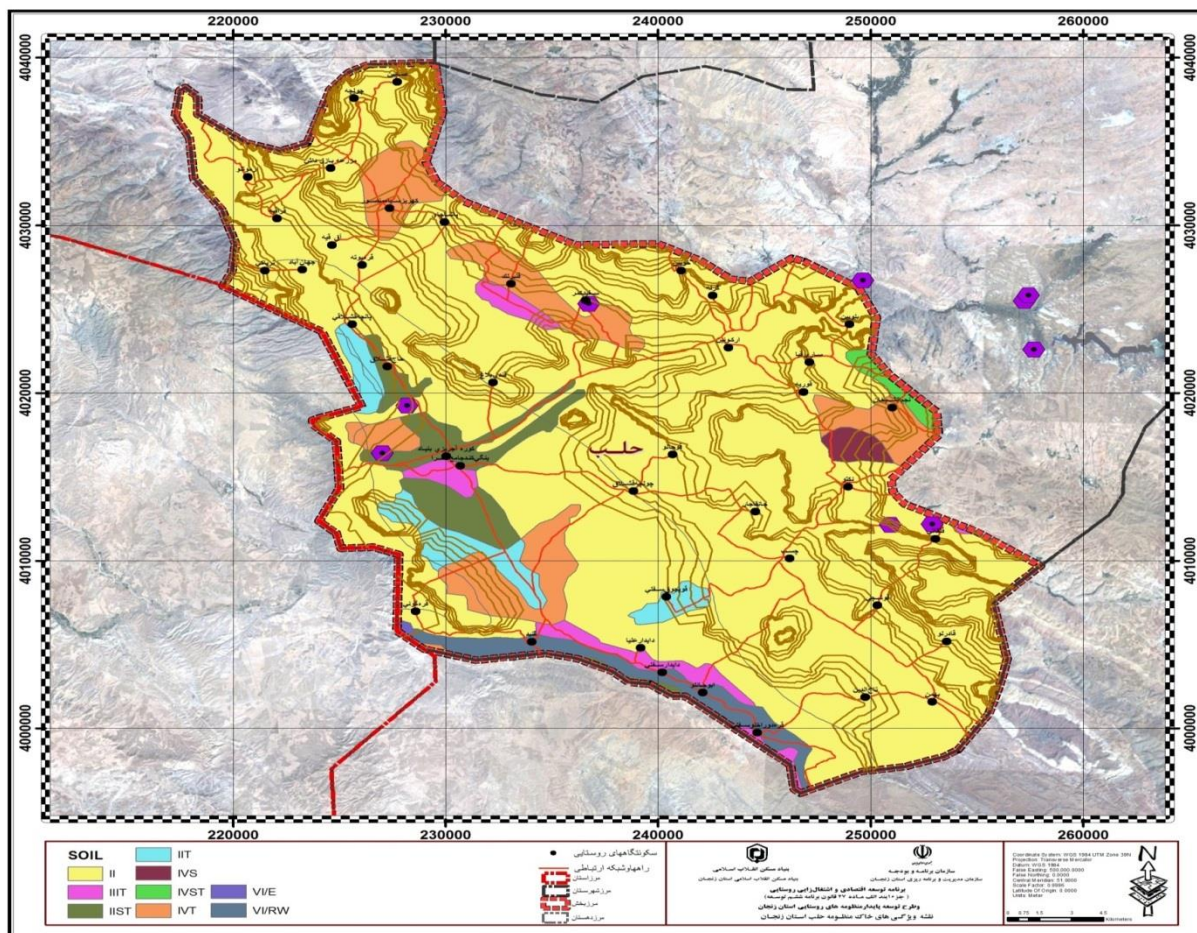
W : محدودیت های مربوط به زهکشی، سیل گیری و سطح آب زیرزمینی را نشان می دهد.

جدول ۱۱. وضعیت خاک منطقه

کلاس	روستاهای واقع شده در کلاس
II	نکتو- چولچه قشلاق- جانقاجار- قلقاتی- چسب- صابین- چولچه- مزرعه یازل داش- آرمتلو- قراقیه- پاشاچای- آق قیه- قره بوته- خویین- جهان آباد- تریاکی- گرته- سفیدکمر- بلوبین- پالچه قشلاقی- ارکوئین- ساری قیا- قندی بلاغ- قوریه- قوجالو- قوشچی- قره گونی- قادرلو- دایدارعلیا- تاج الدین- بهمن- کهریزسیاه منصور- قنبرلک- حاج قشلاق- نجم الشیخان- ینگگی کندجامع السرا- قویجوق سفلی- گنبد- دایدارسفلی- ابوجانلو- قره دوراخلوسفلی
IVT	کهریز سیاه منصور- قنبرلک- نجم الشیخان
IIST	حاج قشلاق
IIII	ینگگی کندجامع السرا
IIT	قویجوق سفلی
VI/RW	گنبد- دایدارسفلی- ابوجانلو- قره دوراخلوسفلی

نقشه ۱۰. ویژگیهای خاک منظومه حلب

۱-۳-۵- پوشش گیاهی و قابلیت استفاده از آنها

همانطور که در نقشه پوشش گیاهی مشاهده گردید پراکنش روستاهای بزرگ در بخش های دشتی منطقه دارای بیشترین تراکم بوده به طوری که دسترسی به منابع آب سطحی و زیرزمینی حوضه قزل اوزن و همچنین برخورداری از اراضی هموار و حاصلخیز بر روی سازندهای آبرفتی، امکان توسعه اقتصاد کشاورزی را پیدا کرده اند.

از سوی دیگر استقرار روستاها در مناطق کوهستانی (ارتفاعات) در راستای بهره گیری از منابع آبی محدود (چشمه سارها) و دسترسی به مراتع کوهستانی قابل توجه می باشد به طوریکه ویژگی بارز این سکونتگاه ها کم بودن شمار جمعیت آنهاست. سه عرصه مهم اراضی زارعی آبی، اراضی دیم و مراتع، پوشش گیاهی منطقه را شکل داده است که استفاده از این اراضی به عنوان معیشت اصلی مردم منطقه می باشد.

نقشه پوشش گیاهی منظومه حلب

۱-۳-۶- عرصه های با ارزش زیست محیطی (حفاظت شده و قابل حفاظت)

با توجه به استعلام اخذ شده از سازمان محیط زیست، در محدوده منظومه مورد مطالعه منطقه حفاظت شده از نظر محیط زیست وجود ندارد.

۱-۳-۷- سوانح طبیعی

در این قسمت به بررسی مهم ترین سوانح طبیعی رخ داده در منظومه حلب پرداخته می شود.

جدول ۱۰. سوانح رخ داده در سطح منظومه

تاریخ وقوع	نوع بلایای جوی	دفعات وقوع	محل وقوع	مبلغ خسارات به میلیون ریال
۸۴/۵/۱۹	سیل	۱	سطح شهرستان	۱۰۲۹۲۹
۸۸/۶/۲۶	سیل	۱	حلب	۱۲۱۸
۸۸/۱۲/۲۵	طوفان	۱	سطح شهرستان	۴۶۵
۸۹/۲/۳	سیل	۱	سطح شهرستان	۱۴۰۹۲
۸۹/۲/۸	سیل	۱	سطح شهرستان	۴۵۰۰
۹۰/۳/۱۹	تگرگ و سیل	۱	سطح شهرستان	۷۵۰۰
۶۰۹۱/۵/۱۹۱/۴/۳۱	سیل	۱	سطح شهرستان	۹۲۳۱۹
اردیبهشت ۹۲	سیل	۱	سطح شهرستان	۴۰۰۹۵۱
۹۲/۵/۲۳	سیل	۱	سطح شهرستان	۳۰۷۷
۹۳/۲/۲۰	سیل	۱	سطح شهرستان	۴۸۶
۲۴/۹/۱/۲۳	سیل	۲	سطح شهرستان	۱۳۰۴۹۹
۹۴/۴/۲۸	سیل	۱	شهر حلب	۲۷۱۵۲
۹۴/۱۲/۲۸	سرمازدگی و سیل	۱	سطح شهرستان	۱۷۶۸۵
۹۶/۴/۳	آتش سوزی	۱	سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
۹۶/۵/۱۵	آتش سوزی	۱	سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
۹۶/۶/۱۵	آتش سوزی	۱	سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
۹۶/۷/۱۴	سرمازدگی	۱	سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
۹۶/۸/۱	طوفان	۱	سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
۹۶/۸/۲	آتش سوزی باغات	۱	سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
۹۶/۱۱/۸	سرمازدگی		سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده
مهر ۹۶	باد و طوفان		سطح شهرستان	مبلغ خسارت اعلام نشده

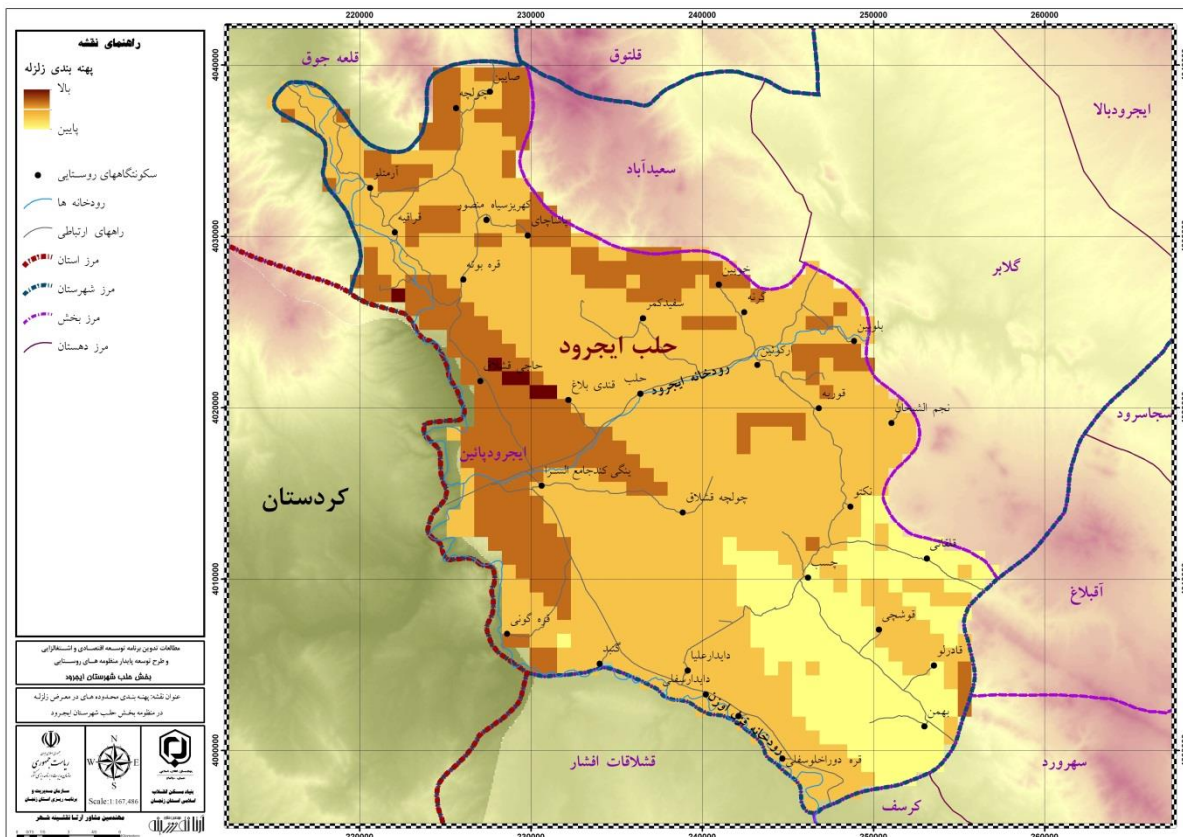
لرزه خیزی (زلزله، رانش، لغزش)

از آنجا که شتاب زلزله‌ها در ارتباط با فاصله آن‌ها از گسل می‌باشد، شناسایی گسل‌ها حایز اهمیت می‌باشد. همانگونه که در بندهای قبلی اشاره شده و مطابق با نقشه پهنه بندی خطر نسبی زلزله، در محدوده منظومه حلب، کانون زلزله وجود ندارد.

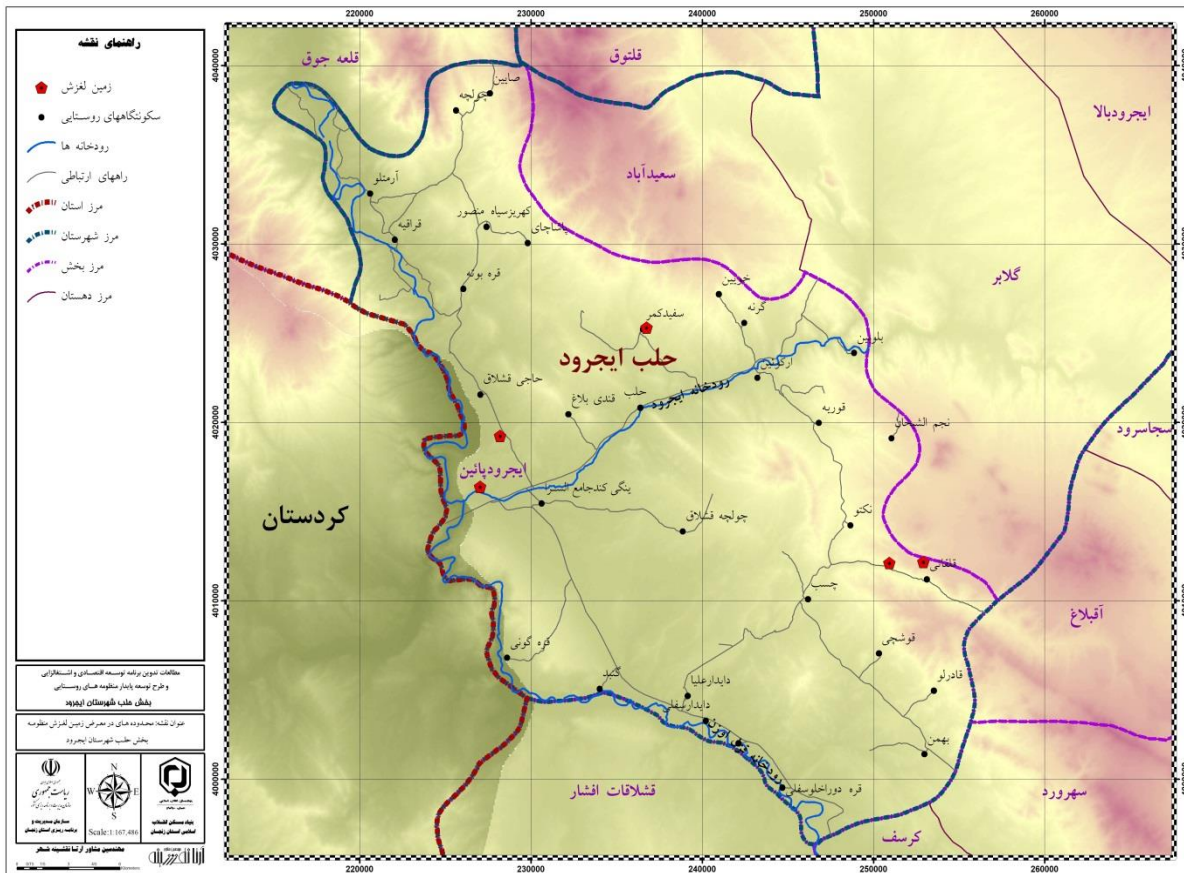
جدول ۶. پهنه بندی خطر زلزله

پهنه بندی	روستاهای واقع در پهنه
پهنه با خطر نسبتاً پایین	کلیه روستاهای منظومه

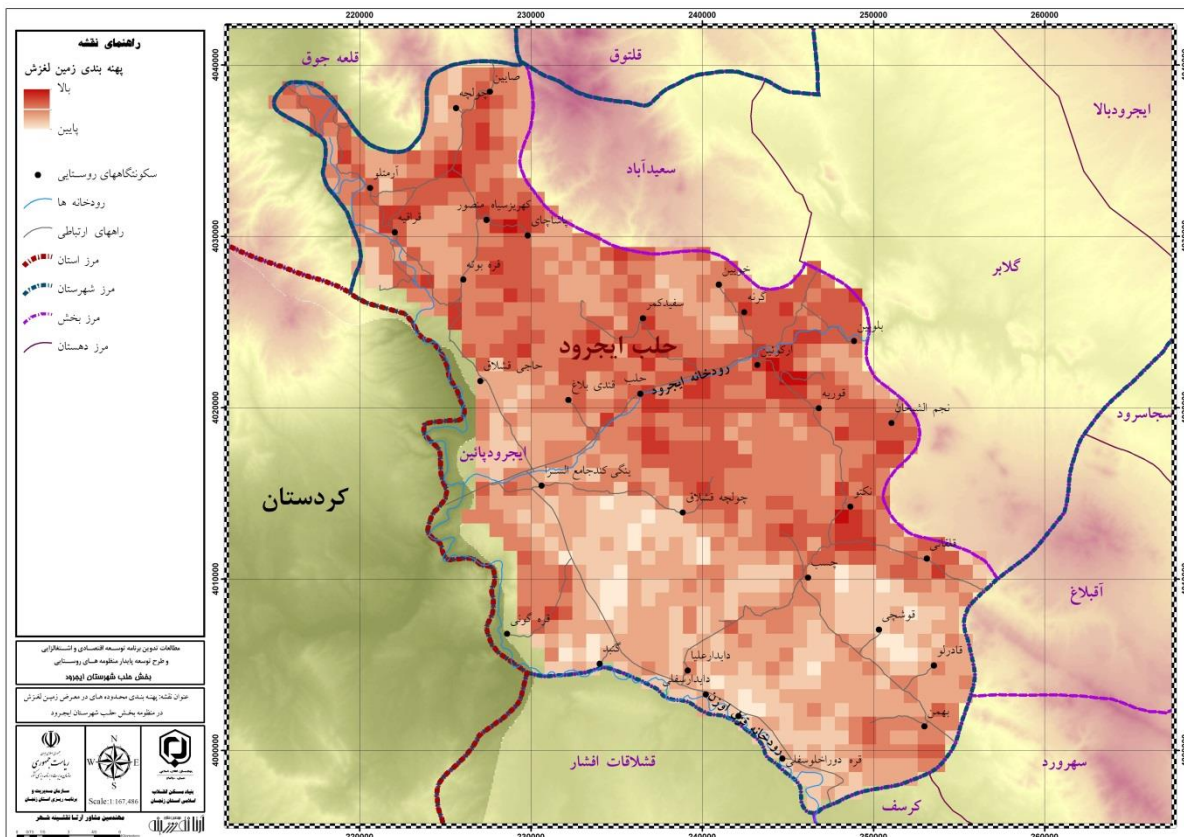
نقشه ۸. پهنه بندی خطر زلزله منظومه حلب

نقشه زمین لغزش منظومه حلب

نقشه پهنه بندی خطر زمین لغزش منظومه حلب

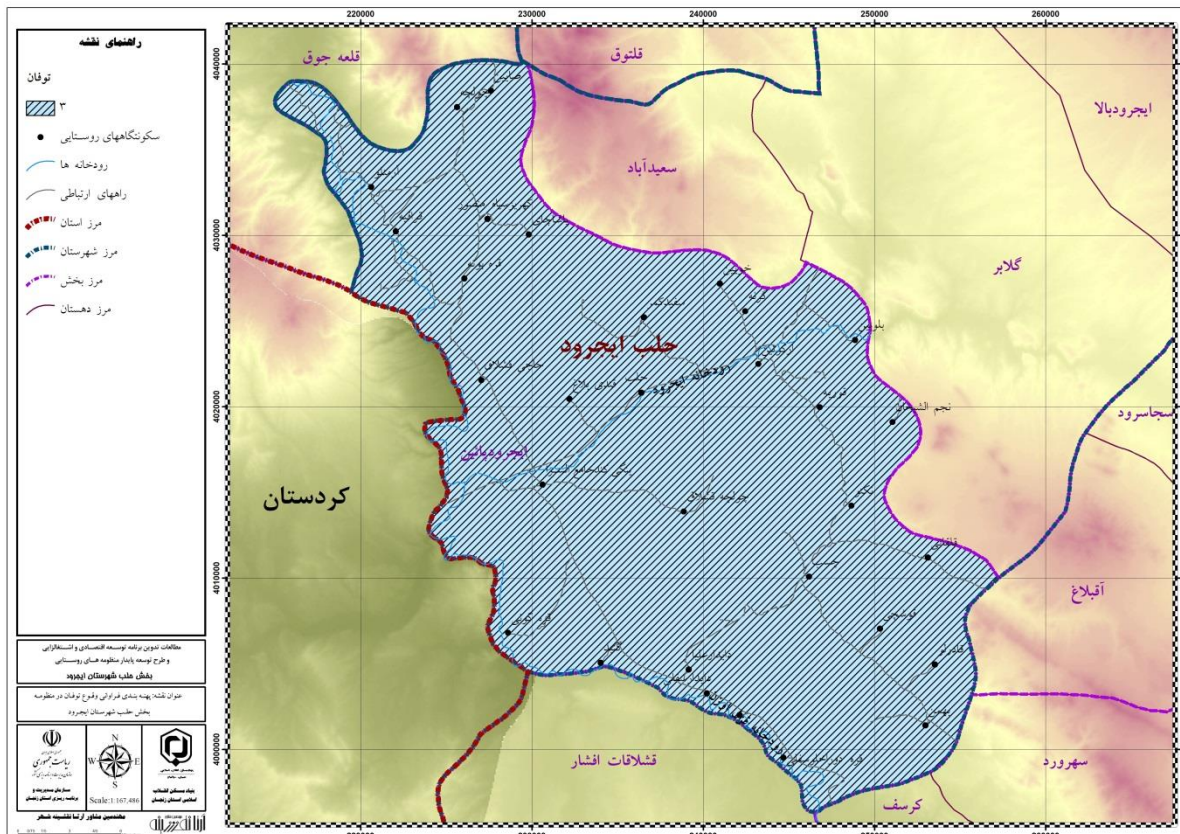

جریان باد و عوارض ان

پدیده طوفان و گردوغبار جز جدایی ناپذیر و یکی از مهم ترین رفتارهای طبیعت است. این امر از بعضی جهات می تواند مفید باشد (به عنوان نمونه حمل ماسه های بادی که می توانند برای زمین های کشاورزی بسیار مفید باشد) و در مقابل آن می تواند بسیار مخرب باشد (در زمانی که سکونتگاه های انسانی را مورد هجوم قرار می دهد)، این موضوع اهمیت بررسی این پدیده را بسیار آشکار می کند. در منظومه حلب از نظر رخدادهای طوفان مشکلات اساسی وجود ندارد.

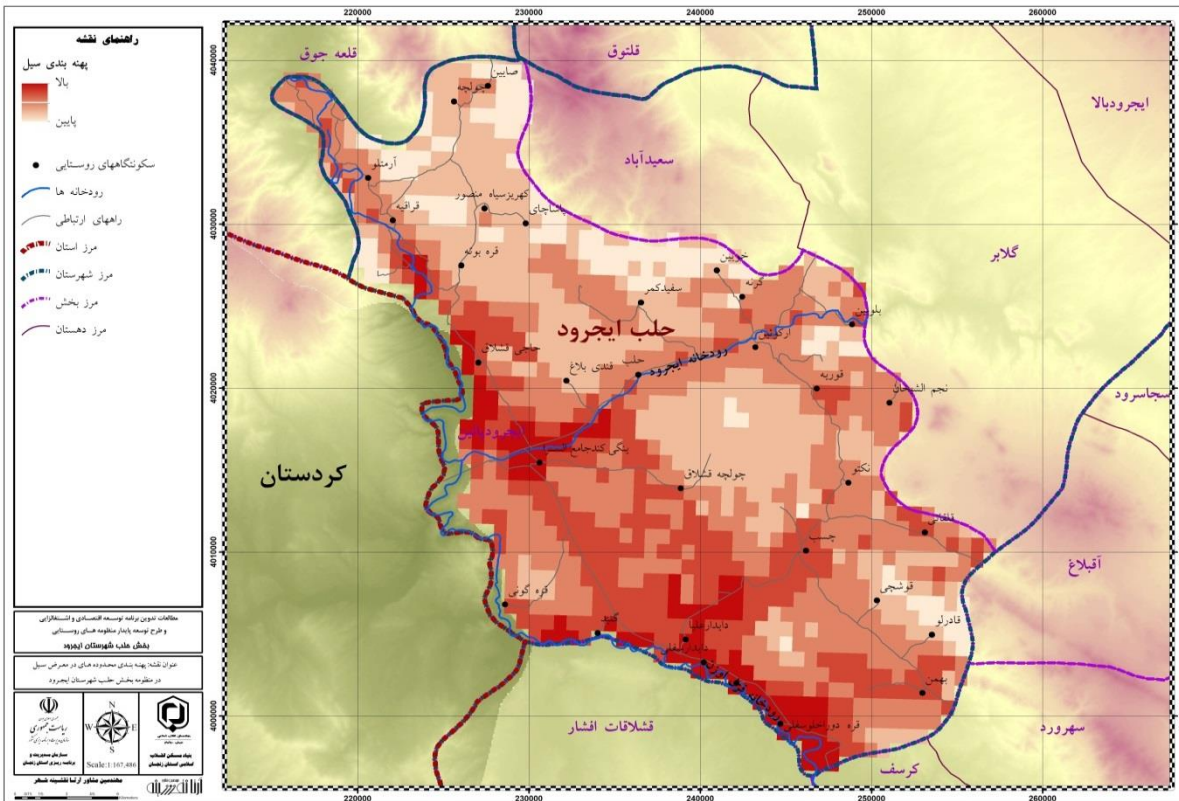
نقشه رخداد طوفان در منظومه حلب

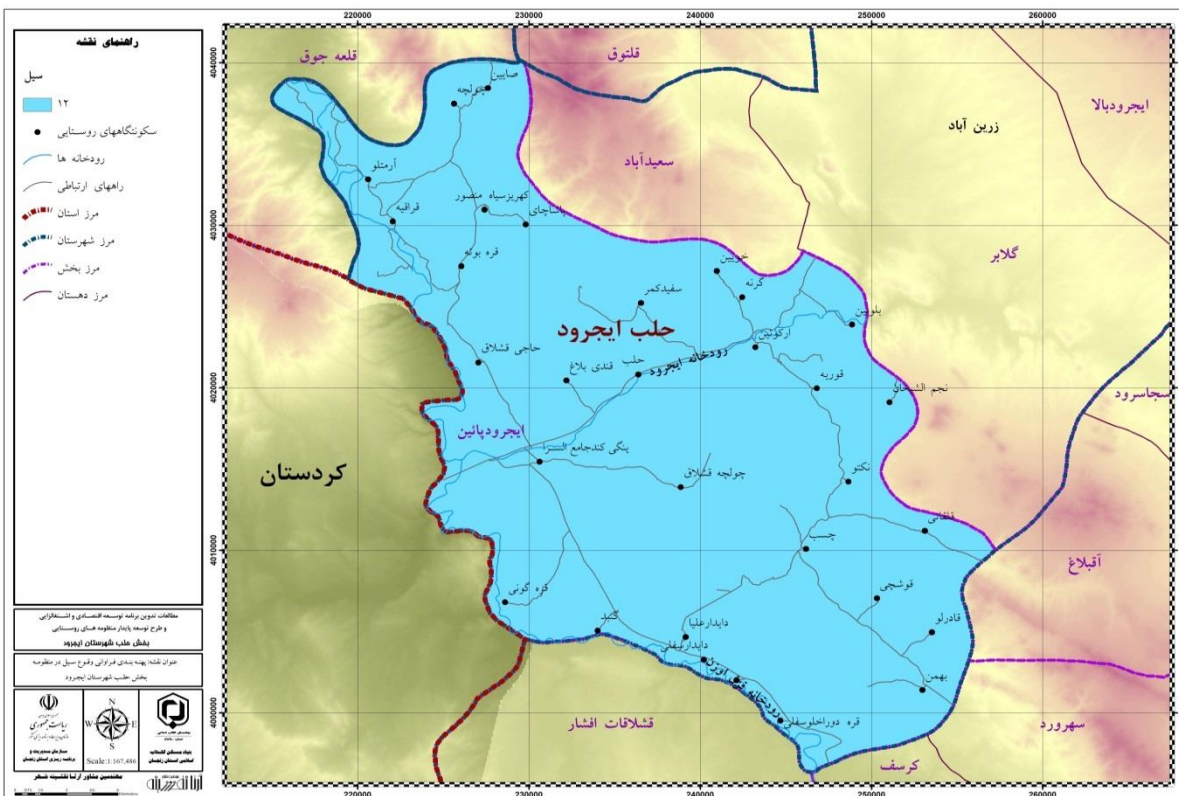
سیل و جریان آب های سطحی

سیل از نظر تعداد وقوع و میزان خسارت وارده به روستاهای منظومه حلب دارای بالاترین مقدار فراوانی می باشد. به علت وجود رودخانه های دائمی همچون قزل اوزن و همچنین روند رو به افزایش چرای دام و تخریب شدید پوشش گیاهی منظومه هر ساله در سطح منظومه سیل های مخرب رخ می دهد، به طوری که طی سال ای اخیر به علت استفاده بی رویه از مراتع شدت و فراوانی سیل در سطح منظومه افزایش پیدا کرده است.

نقشه پهنه بندی خطر سیل منظومه حلب

نقشه فراوانی وقوع سیل منظومه حلب

خشکی و خشکسالی

جهت بررسی خشکسالی رخ داده در سطح منظومه ماهنشان از شاخص SPI و برای دوره اماری ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۴ استفاده شده است، یافته ها نشان می دهد از دوره ده ساله مورد بررسی تنها در دو سال خشکسالی به صورت شدید در منظومه حلب وجود داشته است.

جدول : وضعیت رخداد خشکسالی در منظومه حلب

سال	وضعیت خشکسالی
۱۳۸۵	نرمال
۱۳۸۶	خشکسالی شدید
۱۳۸۷	نرمال
۱۳۸۸	خشکسالی شدید
۱۳۸۹	نرمال
۱۳۹۰	نرمال
۱۳۹۱	نرمال
۱۳۹۲	نرمال
۱۳۹۳	نرمال
۱۳۹۴	نرمال

- شناسایی سکونتگاه های واقع در محدوده های با خطر بالای سوانع طبیعی

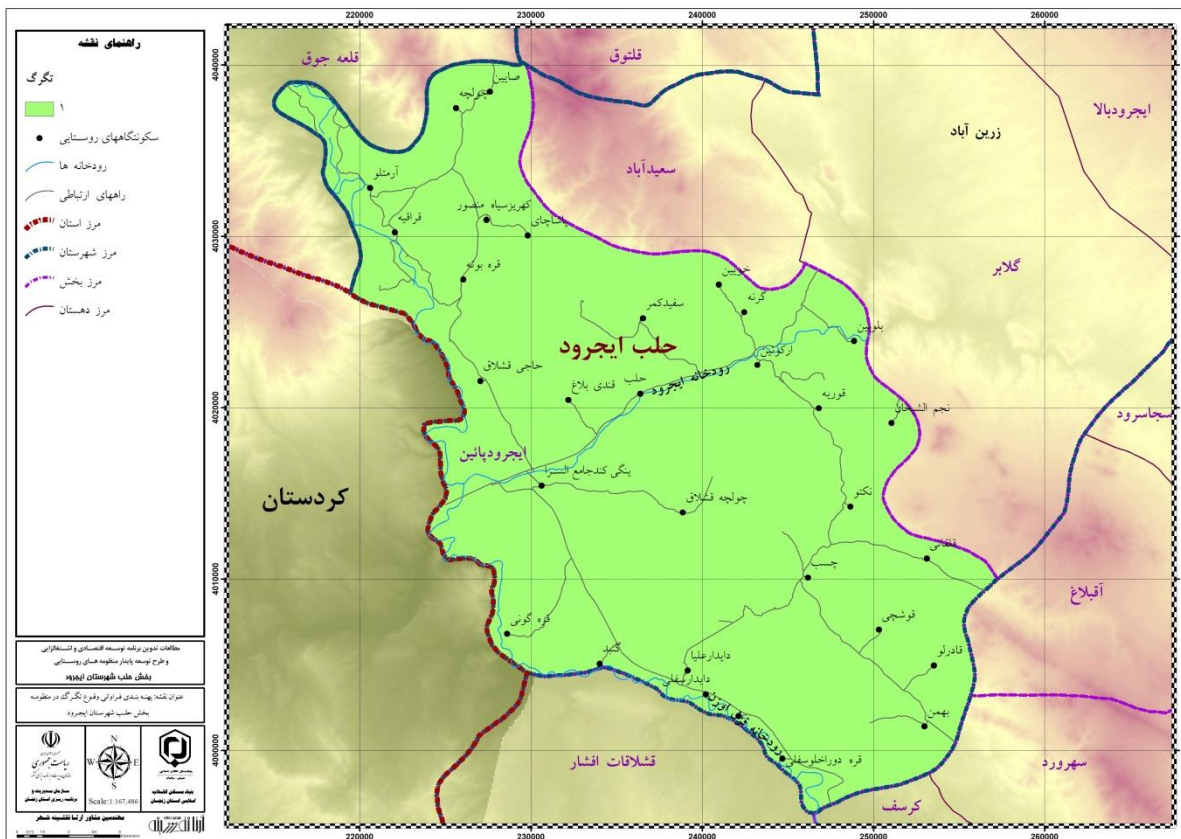
ارزیابی و بررسی مربوط به شناسایی سکونتگاه های واقع در محدوده های با خطر بالای سوانع طبیعی در منظومه حلب نشان می دهد، در سانحه تگرگ وسیل حلب- ینگگی کند سیدلر و در سوانح تگرگ و سرمازدگی کل منظومه در محدوده خطر قرار گرفته است

شناسایی سکونتگاه های واقع در محدوده های با خطر بالای سوانع طبیعی

نام روستاها	نوع سانحه
حلب- ینگگی کند سیدلر	تگرگ وسیل
حلب- ینگگی کند سیدلر	سیل
کل منظومه	تگرگ
کل منظومه	سرمازدگی-

نقشه مناطق پرخطر تگرگ منظومه حلب

۱-۳-۸- مسائل زیست محیطی

ارزیابی های مربوط به مسائل زیست محیطی نشان می دهد، تخریب مراتع با منشا چرای بی رویه، تخریب و آلودگی خاک با منشا شخم زدن نامناسب، آلودگی منابع آب سطحی و زیر زمینی با منشا آب های پرورش ماهی و استفاده از کودها و سموم، از بین رفتن حیات وحش و تنوع زیستی با منشا دستگاه های کشاورزی و مجوز دادن به واسطه ها مهمترین مسائل و مشکلات زیست محیطی در سطح منظومه می باشد.

مسائل زیست محیطی منظومه حلب

مشکل زیست محیطی	منشا مشکل	سال ایجاد شده	مشترک با سایر روستاها	پیشنهادات اصلاحی
تخریب مراتع	چرای بی رویه	همه ساله	*	
تخریب مراتع	چرای بی رویه	همه ساله		چرای قانونی و نظامند
تخریب و آلودگی خاک	شخم زدن نامناسب	۱۳۸۵		آموزش لازم شخم زدن در ارتفاعات و مراتع
آلودگی منابع آب سطحی و زیر زمینی	اهالی روستا	۱۳۸۰		هدایت آب های پرورش ماهی
تخریب مراتع	اهالی و دامداران	۱۳۸۵		
از بین رفتن حیات وحش و تنوع زیستی	دستگاه های کشاورزی	۱۳۸۷		
از بین رفتن حیات وحش و تنوع زیستی	مجوز دادن به واسطه ها	۱۳۸۸		جمع آوری اسلحه ها
تخریب و آلودگی خاک	کود و سم	همه ساله	*	اجرای قوانین مربوطه
آلودگی منابع آب سطحی و زیر زمینی	استفاده از کودها و سموم	همه ساله	*	اجرای قوانین مربوطه
آلودگی هوا	منطقه به منشأ آلودگی تبدیل شده(به علت تخریب مراتع)	همه ساله	*	اجرای قوانین مربوطه
تخریب مراتع	وجود دام زیاد	همه ساله	*	اجرای قوانین مربوطه
از بین رفتن حیات وحش و تنوع زیستی	از بین رفتن زیستگاه	همه ساله	*	اجرای قوانین مربوطه
تخریب و آلودگی خاک	کود و سم	همه ساله	*	
آلودگی منابع آب سطحی و زیر زمینی	استفاده از کودها و سموم	همه ساله	*	
آلودگی هوا	تخریب مراتع	همه ساله	*	
تخریب مراتع	وجود دام زیاد	همه ساله	*	

الف- نحوه دفع فاضلاب، هرز آب و هدایت رواناب

بررسی وضعیت مربوط به نحوه دفع فاضلاب، هرز آب و هدایت رواناب نشان می دهد در روستاهای صایین، سفیدکمر، ینگگی کندجامع السراء، چسب، نکتو دفع فاضلاب توسط مواد متعددی انجام می شود اما در سایر روستاها تنها از طریق چاه جذبی انجام می شود.

یافته های مربوط به نحوه دفع فاضلاب خانگی منظومه حلب

نام روستا	چاه جذبی	سپتیک تانک	کانال و رودخانه	جاری شدن در معابر
سایر روستاها	۱۰۰ درصد	--	--	--
صایین، سفیدکمر، ینگگی کندجامع السراء، چسب، نکتو	۵۰	۱۰	۲۰	۱۰

نحوه دفع اب های سطحی منظومه حلب

نام روستاها	کانال و کانپوو	محل سرازیر شدن آبهای سطحی
بلوبین، گرنه، قادرلو، حاج قشلاق	بله - ۳۰ درصد	به رودخانه یا مسیل سرازیر می شوند.
صایین، سفیدکمر، ینگگی کندجامع السراء، چسب، نکتو	بله - ۷۰ درصد	هدایت به سمت اراضی کشاورزی-به رودخانه یا مسیل سرازیر می شود
سایر روستاها	بله - ۶۰ درصد	هدایت به سمت اراضی کشاورزی

ب- دفع زباله

یافته های مربوط به نحوه دفع زباله سطحی نشان می دهد، بیشترین نحوه جمع آوری زباله به صورت دستی-در هفته یکبار و با نوع انتقال به محل دفن زباله مجموعه ای انجام می شود. در مهم ترین مشکلات و مسائل مربوط به دفع زباله می توان به نبود ماشین و یا وسیله مناسب برای همیشه-عدم همکاری اداره جات مربوطه برای مکانیزه مکان و مناسب سازی بشر برای دفن، نبود مکان مشخص جهت دفع زباله- نبود اعتبار کافی و مشارکت اهالی در برداشت عوارض، عدم تفکیک مناسب زباله، کمبود سطل و منابع مالی و فرهنگ دفع پس ماند- افزایش مخازن زباله، نبود بودجه کافی برای حفاظ کشی محل دفن زباله و نبود وسیله جمع آوری متعلق به دهیاری اشاره کرد.

یافته های مربوط به نحوه دفع زباله منظومه حلب

نام روستا	نحوه جمع آوری زباله	نحوه دفع زباله	مسایل و مشکلات
آرمتلو	دستی-در هفته یکبار	انتقال به محل دفن زباله مجموعه ای-۱۰۰۰ متر پایینتر از روستا	نبود ماشین و یا وسیله مناسب برای همیشه- عدم همکاری اداره جات مربوطه برای مکانیزه مکان و مناسب سازی بشر برای دفن
قراقیه	مکانیزه-در هفته یکبار	انتقال به محل دفن زباله مجموعه ای	نبود مکان مشخص جهت دفع زباله- نبود اعتبار کافی و مشارکت اهالی در برداشت عوارض
پاشاچای	دستی-در هفته ۲ بار	سوزاندن- دفن زباله	عدم تفکیک مناسب زباله
بلوبین	عدم جمع آوری	دفن- سوزاندن زباله ها در حیاط منازل	نبود وسیله نقلیه حمل زباله در دهیاری روستا- نبود محل مناسب برای دفع زباله روستا
صایین- بهمن	دستی- ۶ بار در ماه	انتقال به محل دفن زباله مجموعه ای-مادآباد- در سه راهی وهران	کمبود سطل و منابع مالی و فرهنگ دفع پس ماند- افزایش مخازن زباله
کهریزسیاه منصور	دستی-در هفته یکبار	انتقال به محل دفن زباله مجموعه ای- دفن: بیرون روستا- به محل بسته	نبود مکان مناسب برای دفن زباله
حاج قشلاق	دستی-در هفته یکبار	دفن و سوزاندن	
قره بوته	دستی-در هفته یکبار	دفن و سوزاندن	نبود مکان مناسب برای دفن زباله
چولچه قشلاق	دستی- در هفته یکبار	دفن و سوزاندن- محلی به طرف روستای قلعه ارزه خوران	نبود بودجه کافی برای حفاظ کشی محل دفن زباله و نبود وسیله جمع آوری متعلق به دهیاری
سفیدکمر	دستی- در هفته یکبار	دفن و سوزاندن	
قندی بلاغ	مکانیزه-در هفته یکبار	دفن- موقعیت تعیین شده توسط جی پی اس	
ابوجانلو	مکانیزه-در هفته ۳ بار	دفن- در فاصله ۲ کیلومتری از روستا	
دایدارسغلی	دستی- در هفته ۲ بار	انتقال به محل دفن زباله مجموعه ای- مشترک با روستاهای خایینک و انگوران	نبود مکان مناسب برای دفن زباله

ج- بهداشت محیط

ارزیابی یافته های مربوط به نحوه دفع پسماندهای کشاورزی و فضولات دامی نشان می دهد، بیشترین نحوه نگهداری مربوط به نگهداری در کوچه محله - داخل حیاط- فضاهای دامی و بیرون روستا می باشد. از آلودگی های ناشی از واحدهای تولیدی و صنعتی می توان به آلودگی های ناشی از دامداری ها، کارگاه های پنیر سازی- دامداری های داخل محدوده روستا اشاره کرد.

د- نحوه برخورد و حفاظت از منابع طبیعی

مهم ترین اقدامات ساکنین جهت حفاظت از ارزش های طبیعی شامل موارد زیر می شود:
در حد توان از آتش زدن گونه های گیاهی خودداری و همین طور تمایل برای کشتن و تلف کردن حیوانات وحشی ندارند.

کاشت نهال در اطراف روستا در کوه ها
کشت درختان پسته(مصرف کم آب) و توسعه درخت کاری در معابر
روستاییان از طبیعت محافظت می نمایند- در معابر درختکاری شده است.
دام های روستا در فصول خاص به بیلاق برده می شوند و گیاهان فرصت رویش دارند-
شکار جانوران ممنوع می باشد.

۱-۳-۹- پوشش زمین

فرسایش عبارت است از فرآیندی که طی آن ذرات خاک از بستر اصلی خود جدا و به کمک یک عامل یا چند عامل انتقال دهنده به مکانی دیگر حمل می شوند. به طور مختصر این فرآیند در قالب سه مرحله زیر می باشد.

الف) مرحله جدا شدن ذرات یا مرحله برداشت

ب) مرحله حمل یا انتقال

ج) مرحله رسوبگذاری

با کاهش شیب رودخانه یا کاهش سرعت باد و یا وجود موانع طبیعی و مصنوعی در مسیر جریان از نیروی خالص کاسته شده و مواد محموله به ترتیب دانه بندی از درشت به ریز رسوب می نمایند.

فرسایش آبی

عامل توپوگرافی نقش مهمی در ایجاد فرسایش آبی ایفا می کند، به طوریکه در اراضی فاقد پستی و بلندی و شیب زیاد، فرسایش آبی محسوس نیست چون در این مناطق هرز آب کمتر جریان می یابد.

فرسایش بادی

فرسایش بادی همانند فرسایش آبی از راه برداشت، انتقال، حمل و بالاخره رسوبگذاری صورت می گیرد. تنها فرقی که با فرسایش آبی دارد این است که:

فرسایش بادی به وسیله باد انجام می شود.

باد فقط ذرات ریز و خیلی ریز را می تواند حمل و انتقال دهد و ذرات بزرگ در سطح زمین باقی می

ماند.

بین مناطق برداشت و رسوب گذاری فاصله خیلی زیاد وجود دارد.

اساس عمده تعیین وزن یا پتانسیل فرسایش پذیری واحد های سنگی و نهشته های سست ، ویژگی های مقاومتی ذاتی ماده متأثر از ترکیب کانی شناسی و بافت بوده است. در تعیین مرز رده ها بر مبنای قضاوت مهندسی کارشناس خبره عمل شده است.

- در تعیین پتانسیل فرسایش پذیری سازندی که مجموعه ای از واحدهای سنگ شناسی است، میانگین وزنی کلاس های فرسایش پذیری مجموعه واحدهای تشکیل دهنده آن سازند مبنای وزن دهی قرار گرفته است.

- گسترش کلاس های فرسایش پذیری به ۱۰ رده به دلیل وجود انعطاف پذیری لازم در رده بندی و کاهش خطا در EPM و PSIAC بوده است. علاوه بر آن محدودیت وزن دهی به عامل زمین شناسی در مدل هایی مانند این روش مرتفع شده است.

در ارزیابی مقاومت به فرسایش سنگهای مختلف علاوه بر بافت، ترکیب کانی شناسی و فراوانی نسبی اجزای تشکیل دهنده نیز دارای اهمیت به سزا و بر میزان مقاومت سنگ تاثیر گذار است. برای مثال سنگ های فلسیک نسبت به سنگ های مافیک حاوی کانی های فشار و حرارت کم تری هستند که برخی از آن ها در شرایط سطح زمین به فرسایش مقاوم ند ولی چون در ترکیب کانی شناسی این گونه سنگ ها، میزان بالایی از کانی های سست و حساس میکایی حضور دارد، لذا حساسیت به فرسایش بیشتری نسبت به انواع مافیک نشان و به این دلیل سنگ های اسیدی، مانند گرانیات از نظر مقاومت ذاتی نسبت به سنگ های بازیک مانند گابرو در این طبقه بندی در رده پایین تری قرار گرفته اند. در نهایت از تجربیات موجود در طبقه بندی های مختلف ارائه شده نیز استفاده شده است. ویژگی های طبقه بندی مذکور به این شرح است:

رده فوق العاده مقاوم به فرسایش (I)

این گروه شامل سنگ های خیلی مقاوم نظیر دیاباز، بازالت متراکم، دلریت، متاکوارتزیت و کوارتزیت است. این گروه از سنگها عموماً دارای مقاومت ۲۵۰ و بیش از ۲۵۰ مگا پاسکال می باشند.

رده بسیار مقاوم (II)

این دسته سنگهای خیلی مقاوم نظیر بازالت، گابرو، میگماتیت، مرمر، گنیس، آمفیبولیت، رادیولاریت، ماسه سنگ سیلیسی بسیار سخت را در برمی گیرد. این گروه از سنگها عموماً دارای مقاومت ۲۰۰ تا ۲۵۰ مگا پاسکال می باشند.

رده مقاوم (III)

این رده دربرگیرنده سنگ های مقاومی نظیر آندزیت، گرانیات، دیوریت، مونزونیت، گرانودیوریت، داسیت، هورنفلس، گنیس نواری، دولومیت های سخت، آهک های توده ای سخت و کنگلومرا و برش سخت است. این گروه از سنگها عموماً دارای مقاومت ۱۵۰ تا ۲۰۰ مگا پاسکال می باشند.

رده متوسط تا مقاوم (IV)

این دسته شامل ریولیت، ایگنمبریت، کالردملانژ، توفیت، آهک های لایه ای، دولومیت لایه ای، ماسه سنگ با سیمان کلسیت، کنگلومرا و برش با سیمان آهکی و آگلومرا است. این گروه از سنگها عموماً دارای مقاومت ۱۰۰ تا ۱۵۰ مگا پاسکال می باشند.

رده متوسط (V)

انواع توف، توف های شیشه ای، شیست سبز، فیلیت، اسلیت، آهک های نازک لایه، تراورتن، شیل های سخت، آهک مارنی ماسه ای، کنگلومرا با سختی متوسط در این گروه قرار می گیرند. این گروه از سنگها عموماً دارای مقاومت ۵۰ تا ۱۰۰ مگا پاسکال می باشند.

رده متوسط تا ضعیف (VI)

در این گروه سنگ هایی مانند میکاشیست ها، برش با سیمان سست، ماسه سنگ سست، کنگلومرای سست، سیلتستون، مارن آهکی و شیلی قرار دارند. پادگانه های آبرفتی قدیمی سخت شده نیز در این گروه قرار گرفته اند. این گروه از سنگها عموماً دارای مقاومت ۲۵ تا ۵۰ مگا پاسکال می باشند.

رده ضعیف (VII)

در این رده، سنگ های رسوبی، شامل گل سنگ ها، شیل سست، مارن و واحدهایی مانند تراس های آبرفتی میانی، خاک های جنگلی و نهشته های لغزشی قدیمی تحکیم شده قرار می گیرند. این گروه از سنگها عموماً دارای مقاومت ۱۲,۵ تا ۲۵ مگا پاسکال می باشند.

رده بسیار ضعیف (VIII)

این گروه شامل شیل های زغالی ضعیف، گنبد های نمکی، نهشته های لغزشی تحکیم نشده، مخروط افکنه ها و خاک های کشاورزی است. این گروه از سنگها عموماً دارای مقاومت ۲,۵ تا ۱۲,۵ مگا پاسکال می باشند.

رده فوق العاده ضعیف (IX)

این گروه، خاکسترهای آتشفشانی - لس های تحکیم شده قدیمی، کوهرفت ها، واریزه ها، کفه های رسی و نمکی و سیلان های لغزشی را در بر می گیرد. این گروه از سنگها عموماً دارای مقاومت ۰,۵ تا ۲,۵ مگا پاسکال می باشند.

رده کاملاً سست و منفصل (X)

این دسته شامل رسوبات منفصل نظیر تلماسه های بادی، لس ها، رسوبات ساحلی و نهشته های منفصل بستر رودخانه ها است. لس ها از شاخص ترین واحد در این گروه بشمار می آیند. این گروه از سنگها عموماً دارای مقاومت کمتر از ۰,۵ مگا پاسکال می باشند.

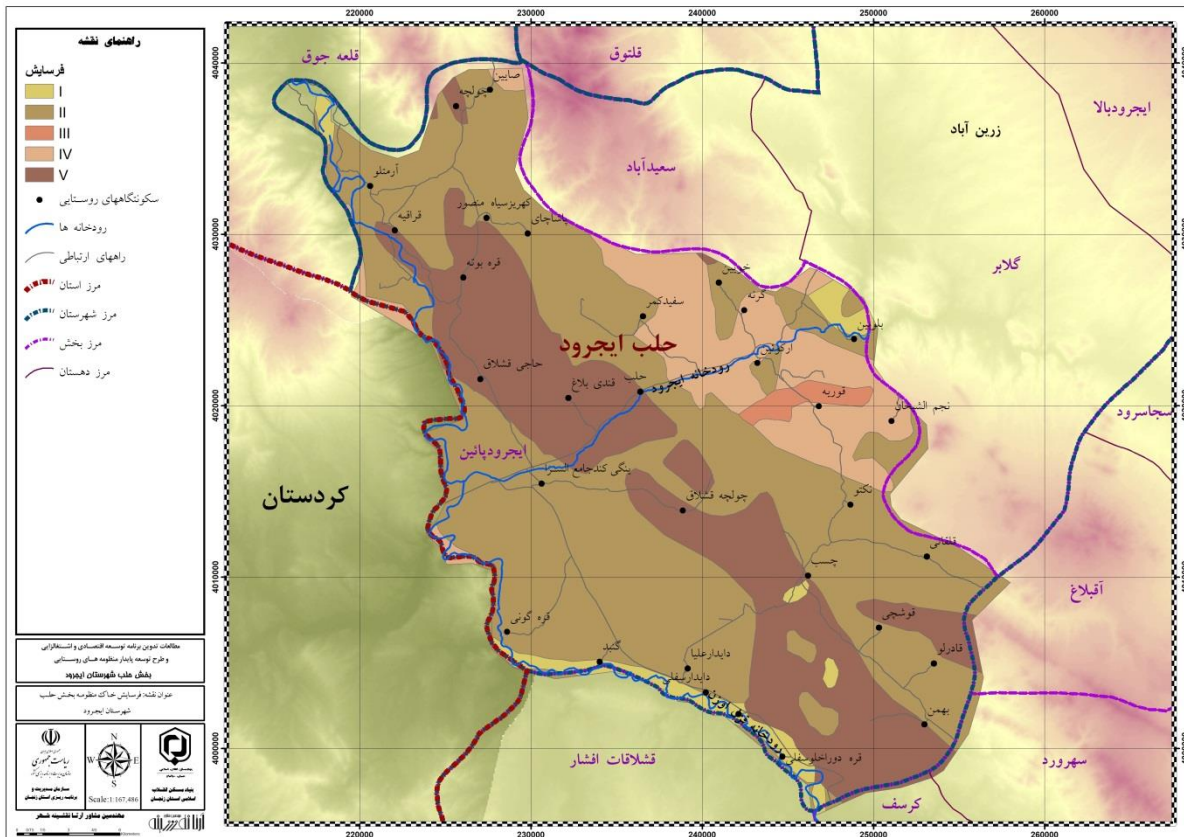
جدول ۱۲. پهنه بندی فرسایش منطقه

پهنه بندی	روستاهای واقع در پهنه
I	بلوبین - گنبد - ابوجانلو - قره دوراخلوسفلی
II	نکتو - قلقاتی - چسب - صابین - مزرعه یازل داش - آرمتلو - کهریزسیاه منصور - قراقیه - پاشاچای - آق قبه - خوبین - جهان آباد - تریاکی - قنبرلک - سفیدکمر - قوجالو - ینگه کندجامع السرا - قویجوق سفلی - قوشچی - قره گونی - قادرلو - دایدارعلیا -
IV	گرنه - ارکوئین - ساری قیا - قوریه - نجم الشیخان
V	چولچه قشلاق - جانقاجار - چولچه - قره بوته - پالچه قشلاقی - حاج قشلاق - قندی بلاغ - تاج الدین

جدول ۱۳. طبقه بندی حساسیت ذاتی واحدهای سنگ و خاک به فرسایش

خاک ها و نهشته های منفصل	سنگ های رسوبی	سنگ های دگرگونی	سنگ های آذرین	واحدهای سنگ و خاک رده مقاومتی	
				فوق العاده مقاوم	I
-	-	متاکوارتزیت	دیاباز - بازالت متراکم - آپلیت دلریت	فوق العاده مقاوم	I
-	رادپولاریت، ماسه سنگ سیلیسی بسیار سخت	میگماتیت، گنیس متراکم، مرمر، آمفیبولیت	بازالت-افیولیت - گابرو	بسیار مقاوم	II
-	دولومیت سخت، آهک های توده ای سخت ریزدانه، کنگلومرا و برش سخت	هورنفلس، گنیس نواری	آندزیت، گرانیت، دیوریت، مونزونیت، سینیت، کوارتز پرفیری، گرانودیوریت داسیت	مقاوم	III
-	آهک های لایه ای، دولومیت لایه ای، ماسه سنگ با سیمان کلسیت، کنگلومرا با سیمان آهکی، آگلومرا، برش با سیمان آهکی	-	ریولیت، ایگنمبریت کالردملانژ، توفیت	متوسط تا مقاوم	IV
-	آهک های نازک لایه، تراورتن، شیل سخت، آهک مارنی - ماسه ای، کنگلومرا با سختی متوسط	شیست سبز فیلیت، اسلیت	توف، توف های شیشه ای	متوسط	V
تراس های آبرفتی قدیمی سخت	برش با سیمان سست، ماسه سنگ سست، کنگلومرای سست، سیلتستون، مارن آهکی، شیل معمولی	میکاشیست	-	متوسط تا ضعیف	VI
تراس های میانی خاک های جنگلی نهشته های لغزشی قدیمی تحکیم شده	مادستون، شیل سست مارن	-	-	ضعیف	VII
تراس های جوان مخروط افکنه ها خاک های کشاورزی	شیل های زغالی ضعیف، گنبد نمکی، توده های لغزشی تحکیم نشده	-	-	بسیار ضعیف	VIII
لس های تحکیم شده، لاهارها، کوه رفت ها، واریزه ها، کفه های رسی، نمکی سیلان های لغزشی	-	-	خاکستر آتشفشانی	فوق العاده ضعیف	IX
تلماسه های بادی ماسه های ساحلی نهشته های منفصل بستر رودخانه ها	-	-	-	کاملا سست و منفصل	X

نقشه ۲-۱۱- فرسایش خاک منظومه حلب

۱-۳-۱۰- پهنه بندی محیطی بوم شناختی منظومه

نقشه پهنه بندی محیطی منظومه حلب

جمع‌بندی : تدوین قابلیت‌ها و محدودیت‌های محیطی بوم شناختی منظومه

۱-۴- ویژگی های نظام کالبدی در سطح سکونتگاهها و منظومه

در ادامه بررسی های مربوطه به شناخت و ارزیابی ویژگی های کالبدی در سطح منظومه حلب پرداخته می شود.

۱-۴-۱- تعداد، وسعت و پراکنش مکانی سکونتگاهها

تاریخ یکجانشینی هر منطقه ای را می توان از مراجعی چون جای نام ها و آب نام ها و یادگارهای تاریخی و مذهبی بر جای مانده تفسیر کرد. بررسی کتابخانه ای این موضوع در منطقه نشان دهنده طیف وسیعی از عوامل طبیعی و فرهنگی مؤثر بر یکجانشینی در سکونتگاه ها می باشد. در نامگذاری سکونتگاه های استان زنجان از واژگان "آباد" و "قشلاق" استفاده زیادی شده که مورد اول به مفهوم فرد آباد کننده و مورد دوم به جهت نوع سکونت که عمدتاً عشایر و طوایف لر چگینی و غیاثوند هستند که مورد اول جنبه اجتماعی و مورد دوم جنبه طبیعی دارد.

علاوه بر مطالعات کتابخانه ای انجام شده در این زمینه، طی برنامه گسترده میدانی و تکمیل پرسش نامه توسط مسئولین محلی، ریش سفیدان و اهالی منطقه نتیجه گردید که قدمت اغلب روستاها در حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ سال می باشد که آثار تاریخی در محدوده مورد مطالعه، قدمت بیش از ۲۰۰ سال را برای اکثر روستاها تأیید می کند.

جدول ۳۴. آثار تاریخی در سطح روستاها

نام اثر	شماره ثبت	تاریخ ثبت	قدمت	موقعیت
میل خوئین	۲۸۷۴	۱۳۷۹/۰۸/۱۶	از قرن ۵ تا ۷ هـ ق	بخش حلب- روستای خوئین بر روی بلندیهای جنوب روستا
حمام خوئین	۳۰۲۵۳	۱۳۸۹/۱۱/۱۷	صفوی- قاجار	بخش حلب- روستای خوئین- داخل بافت تاریخی روستا

از سوی دیگر با توجه به آمار سرشماری نفوس و مسکن سال های ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵ می توان گفت که تمامی روستا سابقه سکونت دائم بیشتر از ۱۰۰ سال دارند. این موضوع به طور مکانی در نقشه صفحه بعد نمایش داده شده است.

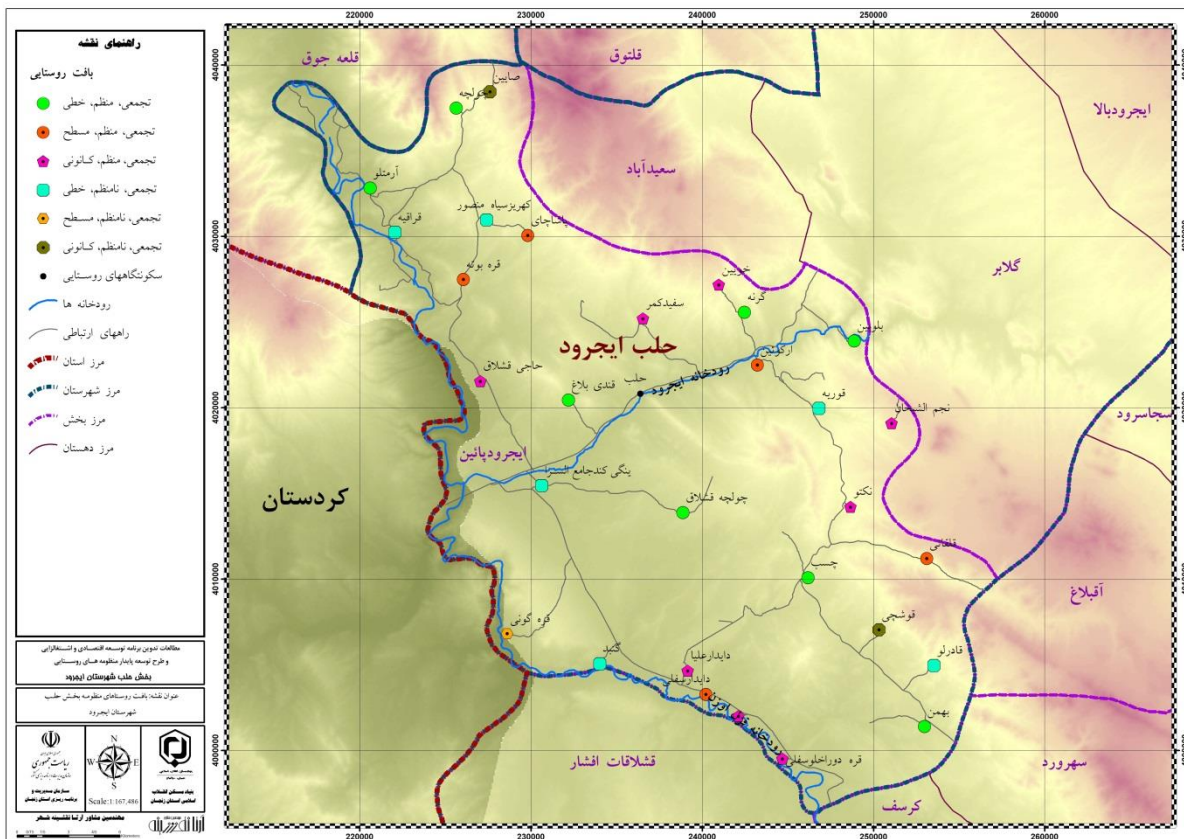
علاوه بر شکل و فرم روستاها را می توان بر اساس الگو تقسیم بندی کرد. روستاها بر اساس الگو در قالب سه الگوی روستاهای خطی، روستاهای کانونی و روستاهای مسطح یا صفحه طبقه بندی می شوند. روستای خطی روستایی است که از یک یا دو ردیف موازی از خانه ها تشکیل شده باشد. سکونتگاه کانونی یا میدانگاهی اصطلاحی است عام برای انواع گوناگون روستاهایی که مرکز آنها را میدانگاه یا مکان عمومی ای تشکیل دهد که خانه ها گرداگرد آن قرار گیرند. دیگر الگوی سکونتگاهی الگوی مسطح و یا صفحه ای می باشد. رایج ترین این الگوها سکونتگاهی است که کالبدی نامنظم و صفحه ای داشته باشد که به روستاهای تلی شهرت یافته است.

جدول ۷۲. بافت روستاها

نام	شکل	فرم	الگو
ادینه چمی	تجمعی	نامنظم	مسطح
آرمتلو	تجمعی	نامنظم	خطی

نام	شکل	فرم	الگو
تریایی	تجمعی	نامنظم	خطی
جهان قبیر	تجمعی	نامنظم	خطی
قراقیه	تجمعی	نامنظم	خطی
پاشاچای	تجمعی	نامنظم	مسطح
چولچه	تجمعی	نامنظم	خطی
صایین	تجمعی	نامنظم	کانونی
کهریزسیاه منصور	تجمعی	نامنظم	خطی
یازل داش	تجمعی	منظم	خطی
آق قیه	تجمعی	نامنظم	خطی
پالچه قشلاقی	تجمعی	منظم	مسطح
حاج قشلاق	تجمعی	منظم	کانونی
قره بوته	تجمعی	منظم	مسطح
چولچه قشلاق	تجمعی	منظم	خطی
سفید کمر	تجمعی	منظم	کانونی
قنبرلک	تجمعی	منظم	مسطح
قندی بلاغ	تجمعی	منظم	خطی
قوجالو	تجمعی	منظم	کانونی
کارخانه آجر سفال ینگى کند	تجمعی	منظم	کانونی
ابوجانلو	تجمعی	منظم	کانونی
دایدار سفلی	تجمعی	نامنظم	مسطح
دایدار علیا	تجمعی	منظم	کانونی
قره دورا خلوسفلی	تجمعی	منظم	کانونی
قره گونی	تجمعی	نامنظم	مسطح
قویجوق سفلی	تجمعی	نامنظم	خطی
گنبد	تجمعی	نامنظم	خطی
ینگى کندجامع السرا	تجمعی	نامنظم	خطی
بهمن	تجمعی	نامنظم	خطی
تاج الدین	تجمعی	نامنظم	مسطح
قادرلو	تجمعی	نامنظم	خطی
قوشچی	تجمعی	نامنظم	کانونی
چسب	تجمعی	نامنظم	خطی
جانقاجار	تجمعی	منظم	خطی
قوریه	تجمعی	نامنظم	خطی
قلقاتی	تجمعی	منظم	مسطح
نکتو	تجمعی	منظم	کانونی
ارکوبین	تجمعی	منظم	مسطح
بلوبین	تجمعی	منظم	خطی
خوبین	تجمعی	منظم	کانونی
ساری قیا	تجمعی	منظم	مسطح
گرنه	تجمعی	منظم	خطی
نجم الشیخان	تجمعی	منظم	کانونی

نقشه الگوی سکونت منظومه حلب

۱-۴-۲- شبکه ارتباطی درون منظومه ای

امروزه وجود رابطه متقابل و تعاملی بین نواحی سکونتگاهی ضروری دانسته می شود و اعتقاد نظریه پردازان و برنامه ریزان توسعه بر این است که توسعه ارتباطات فیزیکی و به ویژه راههای روستایی بستر و لازمه پیدایش انواع ارتباطات روستایی، افزایش تبادلات و تعاملات فضاهای شهری و روستایی و در نتیجه بالفعل شدن استعدادهای این فضاها در زمینه های متعدد می باشد. جدیدترین رویکرد به مسئله توسعه ارتباطات روستایی، توسعه حمل و نقل پایدار است. طبق این نظریه، حمل و نقل به عنوان یکی از زیرساختهای تأثیرگذار بر توسعه روستایی و همچنین یکی از معیارهای توسعه روستایی قلمداد می شود که وجود یا عدم وجود آن باعث ایجاد محدودیت یا برعکس فرصت در دستیابی به رفاه اجتماعی و اقتصادی مردم در نواحی روستایی و در نهایت توسعه یافتگی یا عدم توسعه یافتگی میشود.

زیرساخت های نامناسب در شبکه ارتباطی نشان دهنده وجود نارسایی در دسترسی به اموال عمومی (اموال اجتماعی) است. انزوای جغرافیایی و مشکلات دسترسی باعث محدودیت در دستیابی به فرصت های اقتصادی می شود. علاوه بر این در مناطق روستایی کمبود زیرساخت ها و خدمات حمل و نقل می تواند دسترسی به منابع و تسهیلاتی از قبیل مدارس، مراکز بهداشتی و ... را محدود سازد. کمبود این زیرساخت ها می تواند سهم زیادی در ناتوانی مهارت های انسانی داشته باشد. چنانچه در بخش زیرساخت های حمل و نقل سرمایه گذاری صورت گیرد خود می تواند توسعه اقتصادی و اجتماعی را در به دنبال داشته باشد.

نقشه نوع راه های منظومه حلب

نقشه کارکرد راه های منظومه حلب

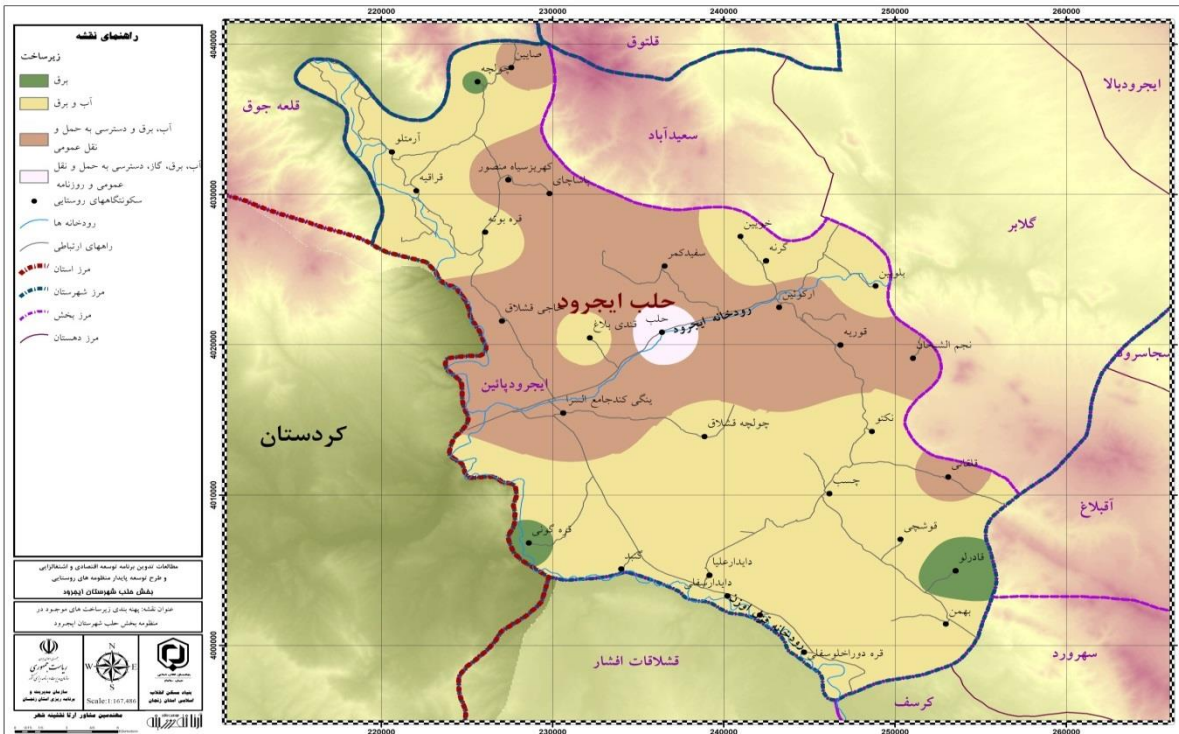
جدول ۵۳. وضعیت زیرساخت های روستاهای هدف شهرستان ایجرود

ارتباطات و حمل و نقل			برق ، گاز و آب					مشخصات جغرافیایی		
دسترسی به ایستگاه راه آهن	دسترسی به وسیله نقلیه عمومی	دسترسی به روزنامه و مجله	سامانه تصفیه آب	آب لوله کشی	گاز لوله کشی	انرژی نو (خورشیدی، بادی و...)	موتور برق دیزلی			شبكة سراسری برق
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	ارکوئین
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	بلوبین
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	خوئین
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	سفیدکمر
ندارد	ندارد	ندارد	۰	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ایجرود پائین	قنبرلک
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	قندی بلاغ
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	قوریه
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	گرنه
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	بهمن
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	قوشچی
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	چسب
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	نجم الشیخان
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	قلقاتی
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	نکتو
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	ابوجانلو
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	دایدارسغلی
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	دایدارعلیا
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	قره دوراخلوسغلی
ندارد	ندارد	ندارد	۰	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	قره گونی
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	گنبد
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	چولچه قشلاق
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	ینگی کندجامع السرا
ندارد	ندارد	ندارد	۹	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	آرمتلو
ندارد	ندارد	ندارد	دارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	قراقیه
ندارد	دارد	ندارد	۹	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	پاشاجای
ندارد	ندارد	ندارد	۰	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	چولچه
ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	حاج قشلاق
ندارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	صایین
ندارد	ندارد	ندارد	دارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	قره بوته
ندارد	دارد	ندارد	۰	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	ایجرود پائین	کهریزسیاه منصور

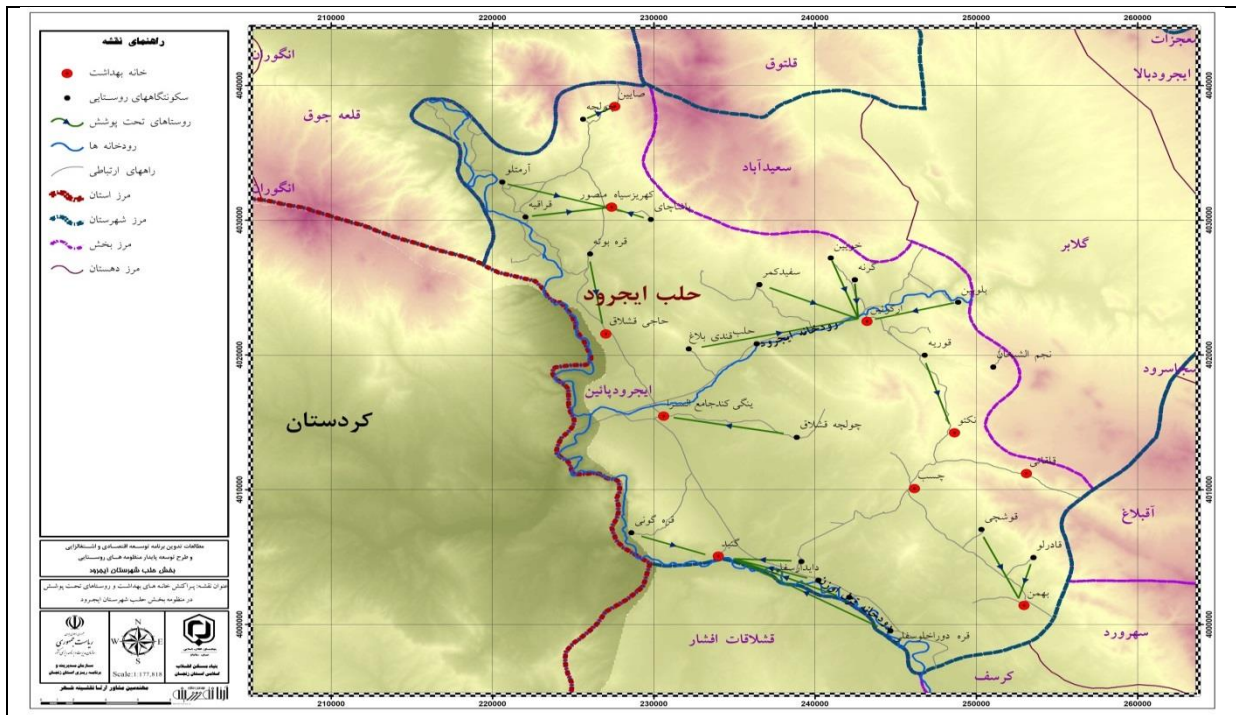

نقشه زیرساخت های منظومه حلب

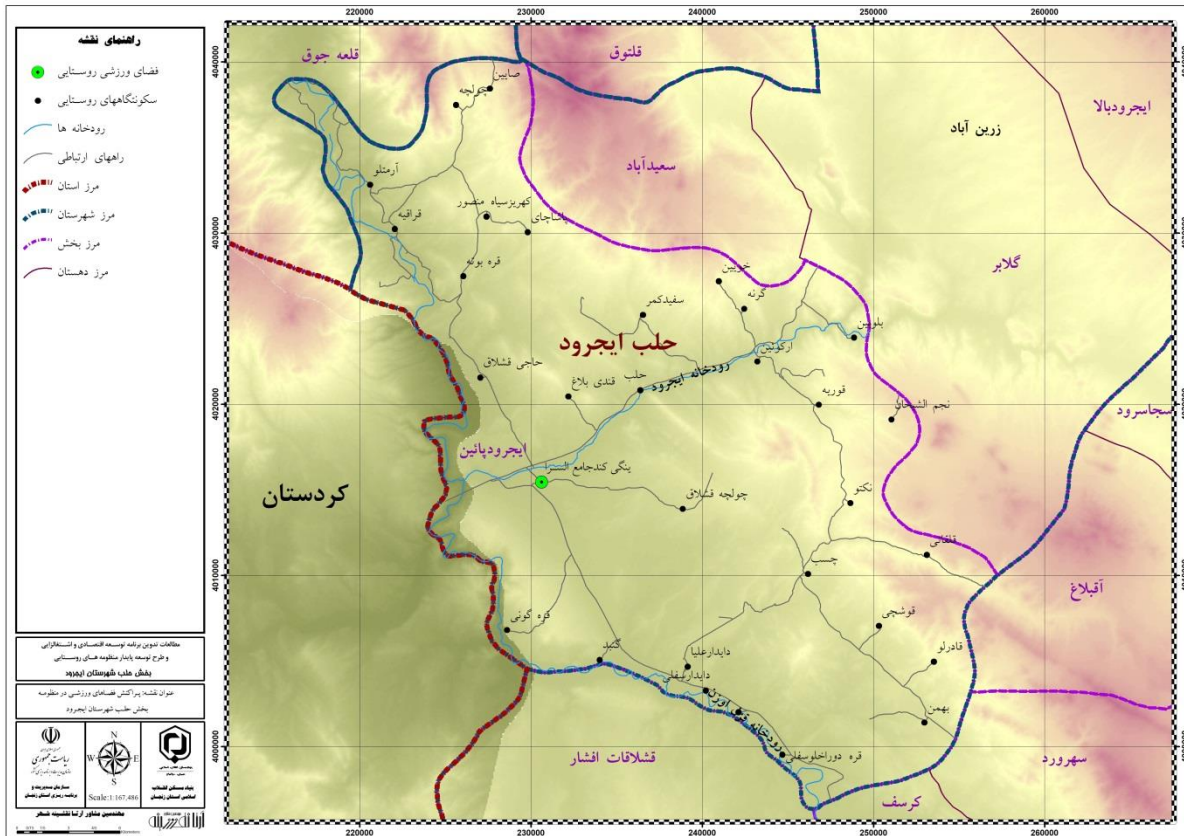
۱-۴-۲- خدمات عمومی

ارزیابی وضعیت خدمات عمومی در سطح روستاهای مورد مطالعه منظومه حلب نشان می دهد، از نظر خدمات بهداشتی روستاهای منظومه از دسترسی نسبتاً مطلوبی برخوردارند.
نقشه پوشش شبکه بهداشت

از نظر توزیع فضاهای ورزشی وضعیت فضاهای ورزشی در سطح منظومه دارای توزیع و پراکندگی مناسبی نمی باشد.

نقشه توزیع فضاهای ورزشی

۱-۴-۵- پهنه بندی کالبدی منظومه

تدوین قابلیتها و محدودیتهای کالبدی منظومه

۵-۱- ساختار و عملکرد اجتماعی فرهنگی در سطح سکونتگاهها و منظومه

تاریخ یکجانشینی هر منطقه ای را می توان از مراجعی چون جای نام ها و آب نام ها و یادگارهای تاریخی و مذهبی بر جای مانده تفسیر کرد. بررسی کتابخانه ای این موضوع در منطقه نشان دهنده طیف وسیعی از عوامل طبیعی و فرهنگی مؤثر بر یکجانشینی در سکونتگاه ها می باشد.

۱-۵-۱- ساختار جمعیتی و ترکیب جمعیت

بر اساس نتایج حاصل از سرشماری سال های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ شهرستان ایجرود به ترتیب دارای ۳۴۷۵۹ و ۳۶۵۲۵ نفر جمعیت بوده است که نرخ رشد پنج ساله اخیر شهرستان ایجرود برابر ۱,۳۸ درصد می باشد. جدول ۳۵. پراکنش جمعیت در شهرستان ایجرود در سال های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵

نرخ رشد	۱۳۹۵		سال ۱۳۹۰		بخش	شهرستان
	درصد	جمعیت	درصد	جمعیت		
۱,۷۱	۱۶,۷۸	۶۱۴۸	۱۶,۲۹	۵۶۴۸	حلب	ایجرود
۰,۹۹	۸۳,۲۲	۳۰۴۹۳	۸۳,۷۱	۲۹۰۲۷	مرکزی	
۱,۱۱	۱۰۰,۰۰	۳۶۶۴۱	۱۰۰,۰۰	۳۴۶۷۵	مجموع	

به استناد آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، بخش حلب دارای ۶۱۴۸ نفر جمعیت و ۸۶۸,۶۸ کیلومترمربع وسعت دارای تراکم جمعیتی ۷,۰۸ نفر در هر کیلومترمربع می باشد که از این میزان ۵۱۹۲ نفر در مناطق روستایی با ۸۶۸,۴۴ کیلومترمربع دارای تراکم ۵,۹۸ نفر در کیلومترمربع می باشد. با مقایسه این میزان با متوسط تراکم جمعیتی شهری و روستایی (۷,۰۸ نفر در کیلومتر مربع) در سال ۱۳۹۵ نتیجه می گردد که تراکم جمعیتی در مناطق روستایی به میزان ۱,۱ نفر در کیلومتر مربع کمتر می باشد.

جدول ۳۶. تراکم نسبی جمعیت در سطح شهرستان ایجرود

بخش	جمعیت	مساحت (کیلومترمربع)	تراکم جمعیتی	
				حلب
روستایی	۵۱۹۲	۸۶۸,۴۴	۵,۹۸	

همانگونه که در بندهای پیشین اشاره شد، ۴۱ روستای مورد مطالعه در محدوده بخش حلب شهرستان ایجرود واقع شده اند، بر اساس آستانه جمعیتی، روستاهای مذکور در قالب شش دسته، روستا-شهر (جمعیت بالای ۲۵۰۰ نفر)، روستای مرکزی (جمعیت ۱۰۰۰ تا ۲۴۹۹ نفر)، روستاهای بزرگ (جمعیت ۵۰۰ تا ۹۹۹ نفر)، روستاهای متوسط (۲۵۰ تا ۴۹۹ نفر)، روستاهای کوچک (جمعیت کمتر از ۱۰۰ تا ۲۴۹ نفر) و رباط یا آبادی (کمتر از ۱۰۰ نفر) دسته بندی شده اند. تمرکز روستاهای بزرگ در این محدوده نظیر روستای نکتو در قسمت شرقی بخش بیشتر بوده و جمعیت بیشتری را در خود جای داده است. لازم به ذکر است که این نحوه پراکنش روستاها ناشی از ساختارهای طبیعی منطقه می باشد. جدول ذیل پراکنش روستاها بر حسب دسته بندی آستانه جمعیتی را نشان می دهد.

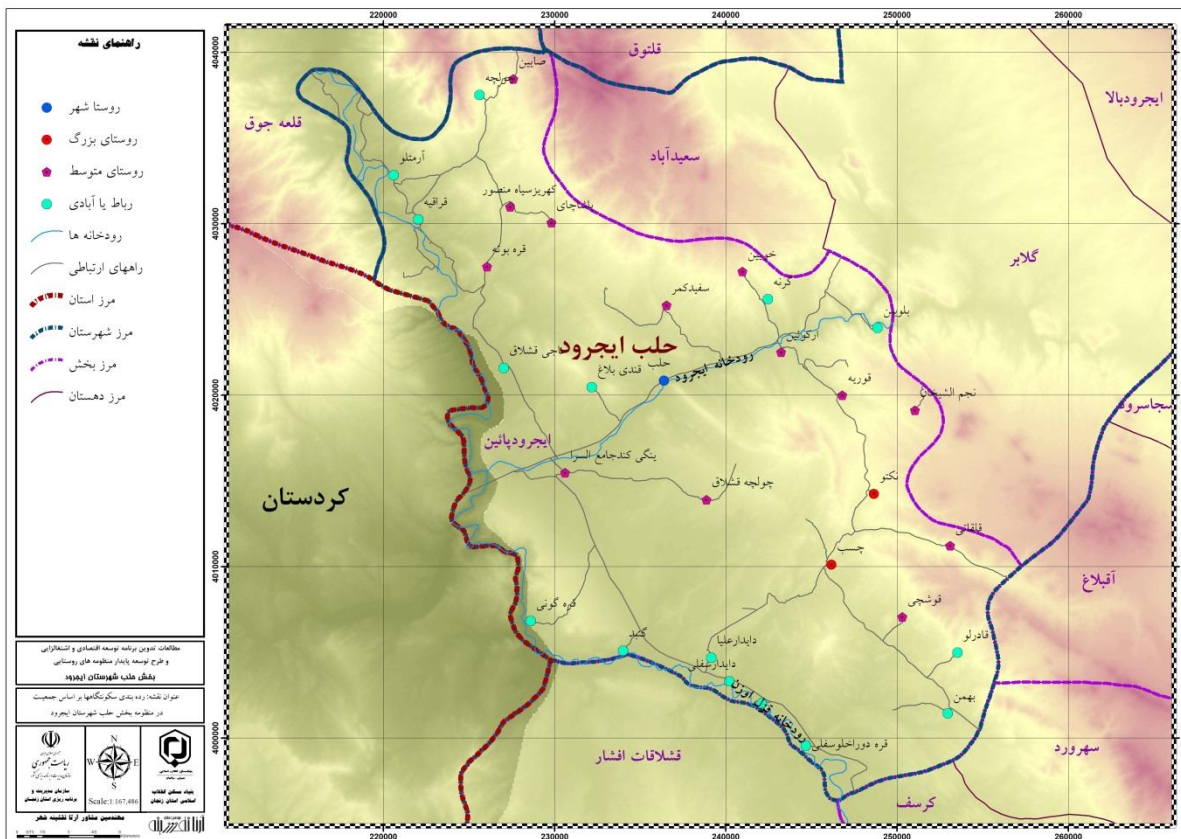
جدول ۳۷. پراکنش جمعیت روستاهای هدف

بخش	رده جمعیتی	دهستان	سکونتگاه	خانوار	جمعیت	مرد	زن
حلب	روستاهای بزرگ	ایجرود پایین	نکتو	۱۸۱	۶۰۶	۳۰۵	۳۰۱
		ایجرود پایین	چسب	۱۶۸	۵۲۲	۲۵۷	۲۶۵
	روستاهای متوسط	ایجرود پایین	صایین	۱۵۰	۴۷۱	۲۳۴	۲۳۷
		ایجرود پایین	ینگی کندجامع السرا	۱۴۷	۴۶۰	۲۲۹	۲۳۱
		ایجرود پایین	سفیدکمر	۱۱۹	۳۴۷	۱۷۷	۱۷۰
		ایجرود پایین	ارکوبین	۱۰۹	۳۰۱	۱۶۱	۱۴۰
		ایجرود پایین	قلقانی	۱۰۶	۳۳۹	۱۶۴	۱۷۵
		ایجرود پایین	نجم الشیخان	۹۶	۳۰۶	۱۵۰	۱۵۶
		ایجرود پایین	خوین	۱۰۱	۲۲۸	۱۱۵	۱۱۳
		ایجرود پایین	قوریه	۷۱	۱۷۱	۸۷	۸۴
	روستاهای کوچک	ایجرود پایین	کهریزسیاه منصور	۵۲	۱۵۴	۸۰	۷۴
		ایجرود پایین	قوشچی	۴۹	۱۳۴	۶۷	۶۷
		ایجرود پایین	قره بوته	۳۸	۱۲۵	۶۸	۵۷
		ایجرود پایین	پاشاچای	۳۶	۱۰۳	۵۳	۵۰
		ایجرود پایین	چولچه قشلاق	۳۳	۱۰۷	۵۸	۴۹
		ایجرود پایین	قندی بلاغ	۲۹	۹۶	۵۰	۴۶
	رباط یا آبادی	ایجرود پایین	گنبد	۲۹	۸۸	۴۶	۴۲
		ایجرود پایین	بهمن	۲۷	۸۳	۴۵	۳۸
		ایجرود پایین	آرمتلو	۲۶	۷۵	۴۲	۳۳
		ایجرود پایین	قراقیه	۲۵	۸۴	۴۲	۴۲
		ایجرود پایین	گرنه	۲۱	۶۳	۳۶	۲۷
		ایجرود پایین	حاج قشلاق	۱۹	۶۸	۴۲	۲۶
		ایجرود پایین	دایدارعلیا	۱۸	۵۲	۲۶	۲۶
		ایجرود پایین	چولچه	۱۷	۵۳	۳۳	۲۰
		ایجرود پایین	دایدار سفلی	۱۶	۴۸	۲۵	۲۳
		ایجرود پایین	ابوجانلو	۱۳	۵۰	۲۵	۲۵
		ایجرود پایین	قره دورا خلوسفلی	۹	۲۴	۱۲	۱۲
		ایجرود پایین	بلوبین	۶	۹	۴	۵
		ایجرود پایین	قادرلو	۴	۱۶	۹	۷
		ایجرود پایین	ادینه چمی	۰	۰	۰	۰
		ایجرود پایین	آق قیه	۰	۰	۰	۰
		ایجرود پایین	پالچه قشلاقی	۰	۰	۰	۰
		ایجرود پایین	قنبرلک	۰	۰	۰	۰
ایجرود پایین		قوجالو	۰	۰	۰	۰	
ایجرود پایین		قویجوق سفلی	۰	۰	۰	۰	
ایجرود پایین		تاج الدین	۰	۰	۰	۰	
ایجرود پایین		جانقاجار	۰	۰	۰	۰	
ایجرود پایین		ساری قیا	۰	۰	۰	۰	
ایجرود پایین		قره گونی	۰	۰	۰	۰	
نقطه شهری	-	حلب	۲۵۹	۹۵۶	۵۰۹	۴۴۷	

نقشه پراکندگی جمعیت منظومه حلب

نقشه ساختار جمعیتی روستاهای منظومه حلب

۱-۵-۱-۱- ساختار سنی و جنسی

به استناد آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۰، از جمعیت ۵۶۴۹ نفری روستاهای مورد مطالعه، ۲۸۹۲ نفر را زنان و ۲۷۵۶ نفر را مردان تشکیل می دهند. به عبارت دیگر نسبت جنسی جمعیت به طور متوسط در سطح روستاهای منطقه برابر با ۹۵,۳۰ درصد (به ازای هر صد زن، حدود ۹۵ مرد) می باشد.

از میان روستاهای مورد مطالعه، ۱۶ روستا شامل روستاهای پاشاچای، صابین، کهریزسیاه منصور، سفیدکمر، قندی بلاغ، دایدارسغلی، ینگگی کندجامع السراء، قوشچی، چسب، قوریه، قلقاتی، نکتو، ارکوبین، خویین، گرنه و نجم الشیخان دارای نسبت جنسی کمتر از ۱۰۰ درصد و مابقی دارای نسبت جنسی بیشتر از ۱۰۰ درصد می باشند.

نتایج مطالعات نشان می دهد که روستاهای مرکزی و بزرگ از نسبت جنسی پایین تری نسبت به روستاهای کوچک و آبادی‌ها برخوردارند که شاید علت آن ایجاد مزیت مجاورت با منابع اقتصادی و رفاهی بزرگ تر در شهرهای زنجان، زرین آباد و حلب و شهرهای اطراف و مهاجرت بخشی از جمعیت مردان باشد. معمولاً در بسیاری از موارد مهاجرت نیز، نسبت مردان در بین مهاجران بیش از نسبت زنان است. در این حالت مهاجرت باعث افزایش نسبت جنسی جمعیت در منطقه مهاجر پذیر و کاهش آن در منطقه مهاجر فرست می شود.

طی بررسی های صورت گرفته در خصوص نسبت سنی جمعیت در سطح منطقه، نتیجه می گردد که از مجموع جمعیت روستاها، در حدود ۲۱,۰۹٪ را جمعیت کودکان و جوانان (۰-۱۴ سال)، ۶۶,۰۷٪ را جمعیت میانسال (۱۵-۶۴ سال) و ۱۲,۷۷٪ را جمعیت کهنسال (۶۵ سال و بیشتر) تشکیل می دهند. بر این اساس می توان گفت جمعیت ساکن در روستاها جمعیت جوانی می باشند.

جداول ذیل نمایش دهنده جمعیت روستاها به تفکیک جنس و گروه های بزرگ سنی می باشند.

جدول ۳۸. جمعیت روستاهای منظومه حلب به تفکیک جنس و گروه های بزرگ سنی در سال ۱۳۹۰

مجموع (کلیه رده های سنی)						جمعیت کل	نام آبادی	نام دهستان	نام بخش
نسبت جنسی	مجموع		مرد		تعداد				
	تعداد	درصد	تعداد	درصد					
۱۰۰,۰۰	۹۸	۵۰,۰۰	۴۹	۵۰,۰۰	۴۹	۹۸	آرمتلو		
۱۰۱,۴۷	۱۳۷	۴۹,۶۴	۶۸	۵۰,۳۶	۶۹	۱۳۷	قراقیه		
۹۷,۳۰	۱۴۶	۵۰,۶۸	۷۴	۴۹,۳۲	۷۲	۱۴۶	پاشاجای		
۱۰۵,۷۱	۷۲	۴۸,۶۱	۳۵	۵۱,۳۹	۳۷	۷۲	چولچه		
۹۲,۴۱	۲۷۹	۵۱,۹۷	۱۴۵	۴۸,۰۳	۱۳۴	۲۷۹	صایین		
۹۶,۴۹	۲۲۴	۵۰,۸۹	۱۱۴	۴۹,۱۱	۱۱۰	۲۲۴	کهریزسیاه منصور		
۱۰۲,۸۶	۱۴۲	۴۹,۳۰	۷۰	۵۰,۷۰	۷۲	۱۴۲	حاج قشلاق		
۱۰۶,۴۱	۱۶۱	۴۸,۴۵	۷۸	۵۱,۵۵	۸۳	۱۶۱	قره بوته		
۱۲۲,۹۵	۱۳۶	۴۴,۸۵	۶۱	۵۵,۱۵	۷۵	۱۳۶	چولچه قشلاق		
۹۳,۶۷	۳۰۶	۵۱,۶۳	۱۵۸	۴۸,۳۷	۱۴۸	۳۰۶	سفیدکمر		
۵۳,۶۶	۶۳	۶۵,۰۸	۴۱	۳۴,۹۲	۲۲	۶۳	قندی بلاغ		
۱۰۰,۰۰	۵۶	۵۰,۰۰	۲۸	۵۰,۰۰	۲۸	۵۶	ابوجانلو		
۹۶,۴۳	۵۵	۵۰,۹۱	۲۸	۴۹,۰۹	۲۷	۵۵	دایدارسفلی		
۱۰۴,۳۵	۱۴۱	۴۸,۹۴	۶۹	۵۱,۰۶	۷۲	۱۴۱	دایدارعلیا		
۱۳۰,۷۷	۳۰	۴۳,۳۳	۱۳	۵۶,۶۷	۱۷	۳۰	قره دوراخلوسفلی		
۱۱۲,۳۳	۱۵۵	۴۷,۱۰	۷۳	۵۲,۹۰	۸۲	۱۵۷	گنبد		
۸۹,۳۴	۵۱۵	۵۲,۸۲	۲۷۲	۴۷,۱۸	۲۴۳	۵۱۵	ینگی کندجامع السرا		
۱۲۳,۰۸	۸۷	۴۴,۸۳	۳۹	۵۵,۱۷	۴۸	۸۷	بهمن		
۸۷,۰۱	۱۴۴	۵۳,۴۷	۷۷	۴۶,۵۳	۶۷	۱۴۴	قوشچی		
۹۴,۷۲	۵۱۶	۵۱,۳۶	۲۶۵	۴۸,۶۴	۲۵۱	۵۱۶	چسب		
۷۹,۷۱	۱۲۴	۵۵,۶۵	۶۹	۴۴,۳۵	۵۵	۱۲۴	قوریه		
۸۶,۷۲	۴۵۰	۵۳,۵۶	۲۴۱	۴۶,۴۴	۲۰۹	۴۵۰	قلقاتی		
۹۳,۶۶	۶۷۲	۵۱,۶۴	۳۴۷	۴۸,۳۶	۳۲۵	۶۷۲	نکتو		
۹۱,۷۹	۲۵۷	۵۲,۱۴	۱۳۴	۴۷,۸۶	۱۲۳	۲۵۷	ارکوبین		
۱۰۰,۰۰	۱۰	۵۰,۰۰	۵	۵۰,۰۰	۵	۱۰	بلوبین		
۹۹,۲۴	۲۶۳	۵۰,۱۹	۱۳۲	۴۹,۸۱	۱۳۱	۲۶۳	خوبین		
۹۷,۱۴	۶۹	۵۰,۷۲	۳۵	۴۹,۲۸	۳۴	۷۱	گرنه		
۹۷,۶۷	۳۴۰	۵۰,۵۹	۱۷۲	۴۹,۴۱	۱۶۸	۳۴۰	نجم الشیخان		
۹۵,۳۰	۵۶۴۸	۵۱,۲۰	۲۸۹۲	۴۸,۸۰	۲۷۵۶	۵۶۵۲	مجموع		

نمودار ۱۵. وضعیت جمعیت به تفکیک جنسیت در روستاهای منظومه

جدول ۳۹. جمعیت بخش روستاهای منظومه حلب به تفکیک جنس و گروه های بزرگ سنی در سال ۱۳۹۰

نام بخش	نام دهستان	نام آبادی	جمعیت کل	جمعیت ۰-۱۴ ساله					
				مرد		زن		مجموع	
				تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
حلب ثمرین	ایجرود پایین	ادینه چمی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	
		آرمتلو	۱۴	۷۰,۰۰	۶	۳۰,۰۰	۲۰	۲۰,۴۱	
		تریاکی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	
		جهان قبیر	۰	۰	۰	۰	۰	۰	
		قراقیه	۱۴	۴۸,۲۸	۱۵	۵۱,۷۲	۲۹	۲۱,۱۷	
		پاشاچای	۱۰	۴۵,۴۵	۱۲	۵۴,۵۵	۲۲	۱۵,۰۷	
		چولچه	۷	۵۳,۸۵	۶	۴۶,۱۵	۱۳	۱۸,۰۶	
		صایین	۲۹	۴۳,۲۸	۳۸	۵۶,۷۲	۶۷	۲۴,۰۱	
		کهریزسیاه منصور	۱۹	۵۱,۳۵	۱۸	۴۸,۶۵	۳۷	۱۶,۵۲	
		حاج قشلاق	۱۹	۶۱,۲۹	۱۲	۳۸,۷۱	۳۱	۲۱,۸۳	
		قره بوته	۱۷	۵۴,۸۴	۱۴	۴۵,۱۶	۳۱	۱۹,۲۵	
		چولچه قشلاق	۱۴	۶۳,۶۴	۸	۳۶,۳۶	۲۲	۱۶,۱۸	
		سفیدکمر	۲۲	۴۰,۷۴	۳۲	۵۹,۲۶	۵۴	۱۷,۶۵	
		قندی بلاغ	۳	۲۵,۰۰	۹	۷۵,۰۰	۱۲	۱۹,۰۵	
		ابوجانلو	۸	۶۱,۵۴	۵	۳۸,۴۶	۱۳	۲۳,۲۱	
		دایدارسفلی	۷	۵۳,۸۵	۶	۴۶,۱۵	۱۳	۲۳,۶۴	
		دایدارعلیا	۱۰	۴۱,۶۷	۱۴	۵۸,۳۳	۲۴	۱۷,۰۲	
		قره دوراخلوسفلی	۵	۶۲,۵۰	۳	۳۷,۵۰	۸	۲۶,۶۷	
		گنبد	۲۰	۵۱,۲۸	۱۹	۴۸,۷۲	۳۹	۲۴,۸۴	
		ینگی کندجامع السرا	۶۴	۵۳,۷۸	۵۵	۴۶,۲۲	۱۱۹	۲۳,۱۱	
		بهمن	۸	۵۳,۳۳	۷	۴۶,۶۷	۱۵	۱۷,۲۴	
		قوشچی	۱۱	۴۰,۷۴	۱۶	۵۹,۲۶	۲۷	۱۸,۷۵	
		چسب	۶۲	۴۸,۸۲	۶۵	۵۱,۱۸	۱۲۷	۲۴,۶۱	
		قوریه	۳	۳۳,۳۳	۶	۶۶,۶۷	۹	۷,۲۶	
		فلقاتی	۵۸	۴۴,۹۶	۷۱	۵۵,۰۴	۱۲۹	۲۸,۶۷	
		نکتو	۷۹	۴۵,۴۰	۹۵	۵۴,۶۰	۱۷۴	۲۵,۸۹	
		ارکوبین	۲۳	۵۷,۵۰	۱۷	۴۲,۵۰	۴۰	۱۵,۵۶	
		خوبین	۱۷	۵۸,۶۲	۱۲	۴۱,۳۸	۲۹	۱۱,۰۳	
		گرنه	۵	۵۵,۵۶	۴	۴۴,۴۴	۹	۱۲,۶۸	
		نجم الشیخان	۴۰	۵۱,۲۸	۳۸	۴۸,۷۲	۷۸	۲۲,۹۴	
		مجموع	۵۶۵۲	۴۹,۳۳	۶۰۴	۵۰,۶۷	۱۱۹۲	۲۱,۰۹	

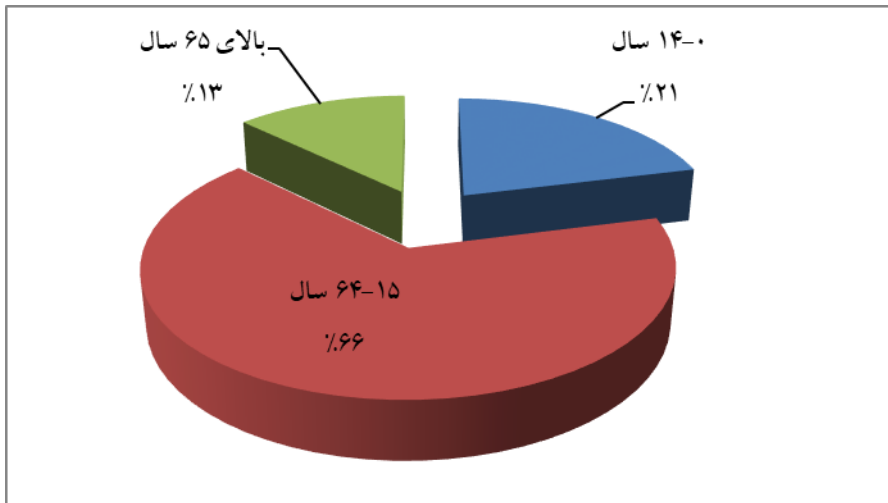
ادامه جدول ۳۹. جمعیت روستاهای منظومه حلب به تفکیک جنس و گروه های بزرگ سنی در سال ۱۳۹۰

جمعیت ۱۵-۶۴ ساله							جمعیت کل	نام آبادی	نام دهستان	نام بخش
نسبت جنسی	مجموع		زن		مرد					
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد				
۷۵,۰۰	۷۱,۴۳	۷۰	۵۷,۱۴	۴۰	۴۲,۸۶	۳۰	۹۸	آرمتلو		
۹۵,۷۴	۶۷,۱۵	۹۲	۵۱,۰۹	۴۷	۴۸,۹۱	۴۵	۱۳۷	قراقیه		
۹۲,۰۰	۶۵,۷۵	۹۶	۵۲,۰۸	۵۰	۴۷,۹۲	۴۶	۱۴۶	پاشاچای		
۱۰۴,۳۵	۶۵,۲۸	۴۷	۴۸,۹۴	۲۳	۵۱,۰۶	۲۴	۷۲	چولچه		
۱۰۴,۶۰	۶۳,۸۰	۱۷۸	۴۸,۸۸	۸۷	۵۱,۱۲	۹۱	۲۷۹	صایین		
۹۱,۷۶	۷۲,۷۷	۱۶۳	۵۲,۱۵	۸۵	۴۷,۸۵	۷۸	۲۲۴	کهریزسیاه منصور		
۷۶,۳۶	۶۸,۳۱	۹۷	۵۶,۷۰	۵۵	۴۳,۳۰	۴۲	۱۴۲	حاج قشلاق		
۱۰۵,۳۶	۷۱,۴۳	۱۱۵	۴۸,۷۰	۵۶	۵۱,۳۰	۵۹	۱۶۱	قره بوته		
۱۱۰,۴۲	۷۴,۲۶	۱۰۱	۴۷,۵۲	۴۸	۵۲,۴۸	۵۳	۱۳۶	چولچه قشلاق		
۹۵,۱۰	۶۵,۰۳	۱۹۹	۵۱,۲۶	۱۰۲	۴۸,۷۴	۹۷	۳۰۶	سفیدکمر		
۵۸,۶۲	۷۳,۰۲	۴۶	۶۳,۰۴	۲۹	۳۶,۹۶	۱۷	۶۳	قندی بلاغ		
۸۸,۸۹	۶۰,۷۱	۳۴	۵۲,۹۴	۱۸	۴۷,۰۶	۱۶	۵۶	ابوجانلو		
۸۵,۰۰	۶۷,۲۷	۳۷	۵۴,۰۵	۲۰	۴۵,۹۵	۱۷	۵۵	دایدارسفلی		
۱۰۲,۰۰	۷۱,۶۳	۱۰۱	۴۹,۵۰	۵۰	۵۰,۵۰	۵۱	۱۴۱	دایدارعلیا		
۱۱۰,۰۰	۷۰,۰۰	۲۱	۴۷,۶۲	۱۰	۵۲,۳۸	۱۱	۳۰	قره دوراخلوسفلی		
۱۱۲,۷۷	۶۳,۶۹	۱۰۰	۴۷,۰۰	۴۷	۵۳,۰۰	۵۳	۱۵۷	گنبد		
۸۳,۲۴	۶۵,۸۳	۳۳۹	۵۴,۵۷	۱۸۵	۴۵,۴۳	۱۵۴	۵۱۵	بنگی کندجامع السرا		
۱۰۶,۶۷	۷۱,۲۶	۶۲	۴۸,۳۹	۳۰	۵۱,۶۱	۳۲	۸۷	بهمن		
۹۰,۷۴	۷۱,۵۳	۱۰۳	۵۲,۴۳	۵۴	۴۷,۵۷	۴۹	۱۴۴	قوشچی		
۹۳,۹۴	۶۲,۰۲	۳۲۰	۵۱,۵۶	۱۶۵	۴۸,۴۴	۱۵۵	۵۱۶	چسب		
۷۱,۷۴	۶۳,۷۱	۷۹	۵۸,۲۳	۴۶	۴۱,۷۷	۳۳	۱۲۴	قوریه		
۸۰,۷۹	۶۰,۶۷	۲۷۳	۵۵,۳۱	۱۵۱	۴۴,۶۹	۱۲۲	۴۵۰	قلقاتی		
۹۶,۹۳	۶۶,۸۲	۴۴۹	۵۰,۷۸	۲۲۸	۴۹,۲۲	۲۲۱	۶۷۲	نکتو		
۸۰,۹۰	۶۲,۶۵	۱۶۱	۵۵,۲۸	۸۹	۴۴,۷۲	۷۲	۲۵۷	ارکوبین		
۱۰۰,۰۰	۶۰,۰۰	۶	۵۰,۰۰	۳	۵۰,۰۰	۳	۱۰	بلوبین		
۸۹,۴۱	۶۱,۲۲	۱۶۱	۵۲,۸۰	۸۵	۴۷,۲۰	۷۶	۲۶۳	خوبین		
۱۰۳,۸۵	۷۴,۶۵	۵۳	۴۹,۰۶	۲۶	۵۰,۹۴	۲۷	۷۱	گرنه		
۸۹,۳۴	۶۷,۹۴	۲۳۱	۵۲,۸۱	۱۲۲	۴۷,۱۹	۱۰۹	۳۴۰	نجم الشیخان		
۹۱,۳۹	۶۶,۰۷	۳۷۳۴	۵۲,۲۵	۱۹۵۱	۴۷,۷۵	۱۷۸۳	۵۶۵۲	مجموع		

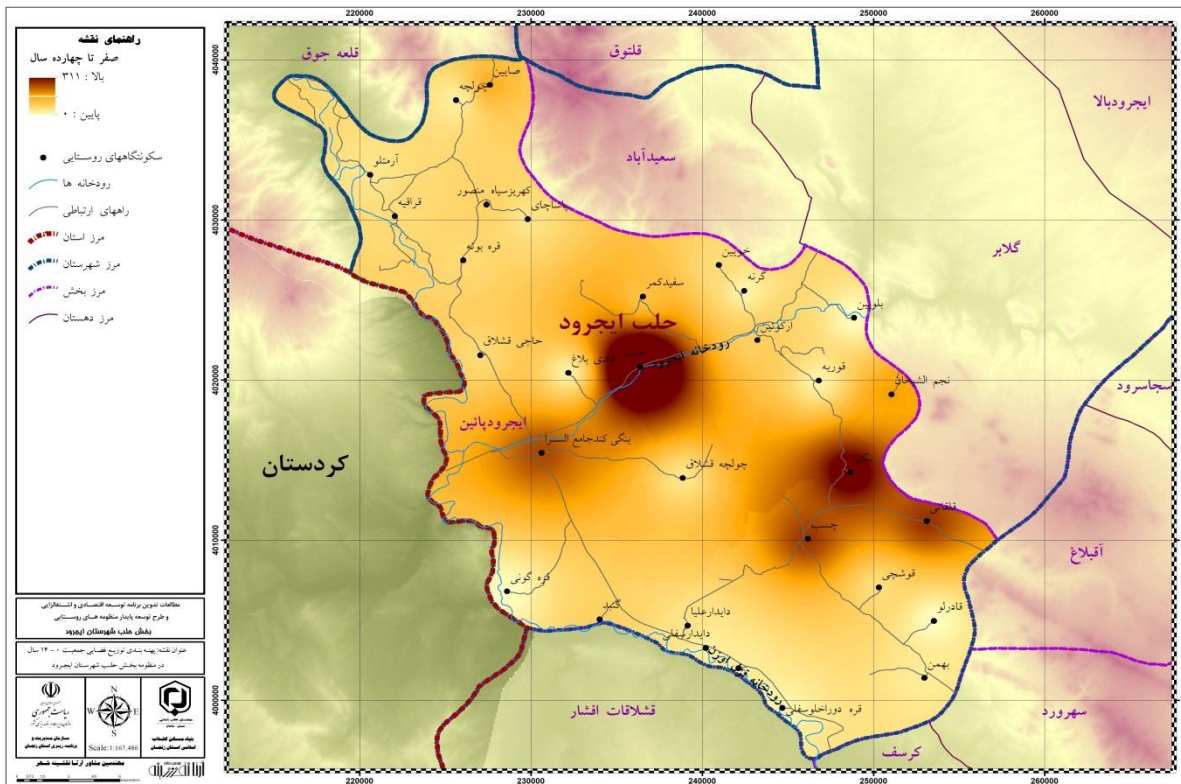
ادامه جدول ۳۹. جمعیت بخش روستاهای منظومه حلب به تفکیک جنس و گروه های بزرگ سنی در سال ۱۳۹۰

جمعیت ۶۵ ساله و بیشتر							جمعیت کل	نام آبادی	نام دهستان	نام بخش
نسبت جنسی	مجموع		زن		مرد					
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد				
۱۶۶,۶۷	۸,۱۶	۸	۳۷,۵۰	۳	۶۲,۵۰	۵	۹۸	آرمتلو		
۱۶۶,۶۷	۱۱,۶۸	۱۶	۳۷,۵۰	۶	۶۲,۵۰	۱۰	۱۳۷	قراقیه		
۱۳۳,۳۳	۱۹,۱۸	۲۸	۴۲,۸۶	۱۲	۵۷,۱۴	۱۶	۱۴۶	پاشاچای		
۱۰۰,۰۰	۱۶,۶۷	۱۲	۵۰,۰۰	۶	۵۰,۰۰	۶	۷۲	چولچه		
۷۰,۰۰	۱۲,۱۹	۳۴	۵۸,۸۲	۲۰	۴۱,۱۸	۱۴	۲۷۹	صایین		
۱۱۸,۱۸	۱۰,۷۱	۲۴	۴۵,۸۳	۱۱	۵۴,۱۷	۱۳	۲۲۴	کهریزسیاه منصور		
۳۶۶,۶۷	۹,۸۶	۱۴	۲۱,۴۳	۳	۷۸,۵۷	۱۱	۱۴۲	حاج قشلاق		
۸۷,۵۰	۹,۳۲	۱۵	۵۳,۳۳	۸	۴۶,۶۷	۷	۱۶۱	قره بوته		
۱۶۰,۰۰	۹,۵۶	۱۳	۳۸,۴۶	۵	۶۱,۵۴	۸	۱۳۶	چولچه قشلاق		
۱۲۰,۸۳	۱۷,۳۲	۵۳	۴۵,۲۸	۲۴	۵۴,۷۲	۲۹	۳۰۶	سفیدکمر		
۶۶,۶۷	۷,۹۴	۵	۶۰,۰۰	۳	۴۰,۰۰	۲	۶۳	قندی بلاغ		
۸۰,۰۰	۱۶,۰۷	۹	۵۵,۵۶	۵	۴۴,۴۴	۴	۵۶	ابوجانلو		
۱۵۰,۰۰	۹,۰۹	۵	۴۰,۰۰	۲	۶۰,۰۰	۳	۵۵	دایدارسفلی		
۲۲۰,۰۰	۱۱,۳۵	۱۶	۳۱,۲۵	۵	۶۸,۷۵	۱۱	۱۴۱	دایدارعلیا		
۰,۰۰	۳,۳۳	۱	۰,۰۰	۰	۱۰۰,۰۰	۱	۳۰	قره دوراخلوسفلی		
۱۲۸,۵۷	۱۰,۱۹	۱۶	۴۳,۷۵	۷	۵۶,۲۵	۹	۱۵۷	گنبد		
۷۸,۱۳	۱۱,۰۷	۵۷	۵۶,۱۴	۳۲	۴۳,۸۶	۲۵	۵۱۵	ینگی کندجامع السرا		
۴۰۰,۰۰	۱۱,۴۹	۱۰	۲۰,۰۰	۲	۸۰,۰۰	۸	۸۷	بهمن		
۱۰۰,۰۰	۹,۷۲	۱۴	۵۰,۰۰	۷	۵۰,۰۰	۷	۱۴۴	قوشچی		
۹۷,۱۴	۱۳,۳۷	۶۹	۵۰,۷۲	۳۵	۴۹,۲۸	۳۴	۵۱۶	چسب		
۱۱۱,۷۶	۲۹,۰۳	۳۶	۴۷,۲۲	۱۷	۵۲,۷۸	۱۹	۱۲۴	قوریه		
۱۵۲,۶۳	۱۰,۶۷	۴۸	۳۹,۵۸	۱۹	۶۰,۴۲	۲۹	۴۵۰	قلقاتی		
۱۰۴,۱۷	۷,۲۹	۴۹	۴۸,۹۸	۲۴	۵۱,۰۲	۲۵	۶۷۲	نکتو		
۱۰۰,۰۰	۲۱,۷۹	۵۶	۵۰,۰۰	۲۸	۵۰,۰۰	۲۸	۲۵۷	ارکوبین		
۲۰۰,۰۰	۳۰,۰۰	۳	۳۳,۳۳	۱	۶۶,۶۷	۲	۱۰	بلوبین		
۱۰۸,۵۷	۲۷,۷۶	۷۳	۴۷,۹۵	۳۵	۵۲,۰۵	۳۸	۲۶۳	خوبین		
۴۰,۰۰	۹,۸۶	۷	۷۱,۴۳	۵	۲۸,۵۷	۲	۷۱	گرنه		
۱۵۸,۳۳	۹,۱۲	۳۱	۳۸,۷۱	۱۲	۶۱,۲۹	۱۹	۳۴۰	نجم الشیخان		
۱۱۴,۲۴	۱۲,۷۷	۷۲۲	۴۶,۶۸	۳۳۷	۵۳,۳۲	۳۸۵	۵۶۵۲	مجموع		

نمودار ۱۶. وضعیت جمعیت به تفکیک گروه های سنی بزرگ در روستاهای منظومه

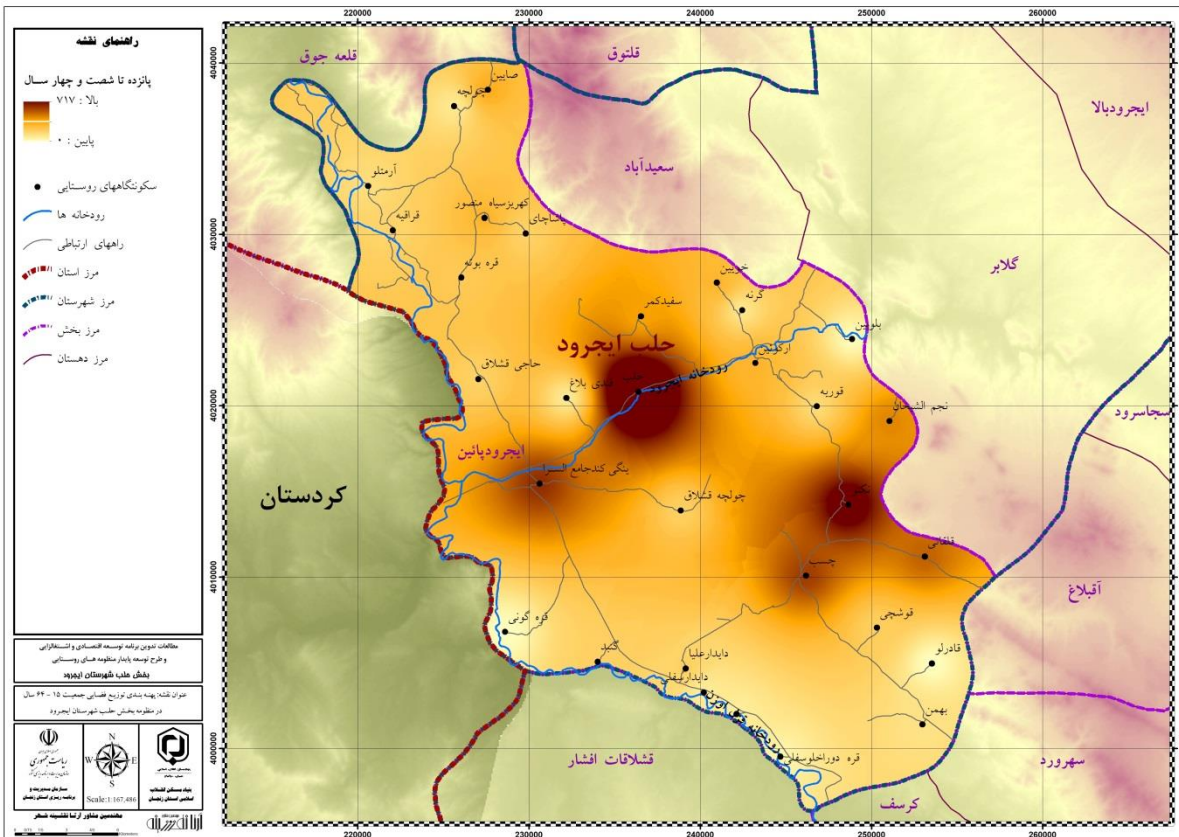

نقشه ساختار سنی ۰ تا ۱۴ سال منظومه حلب

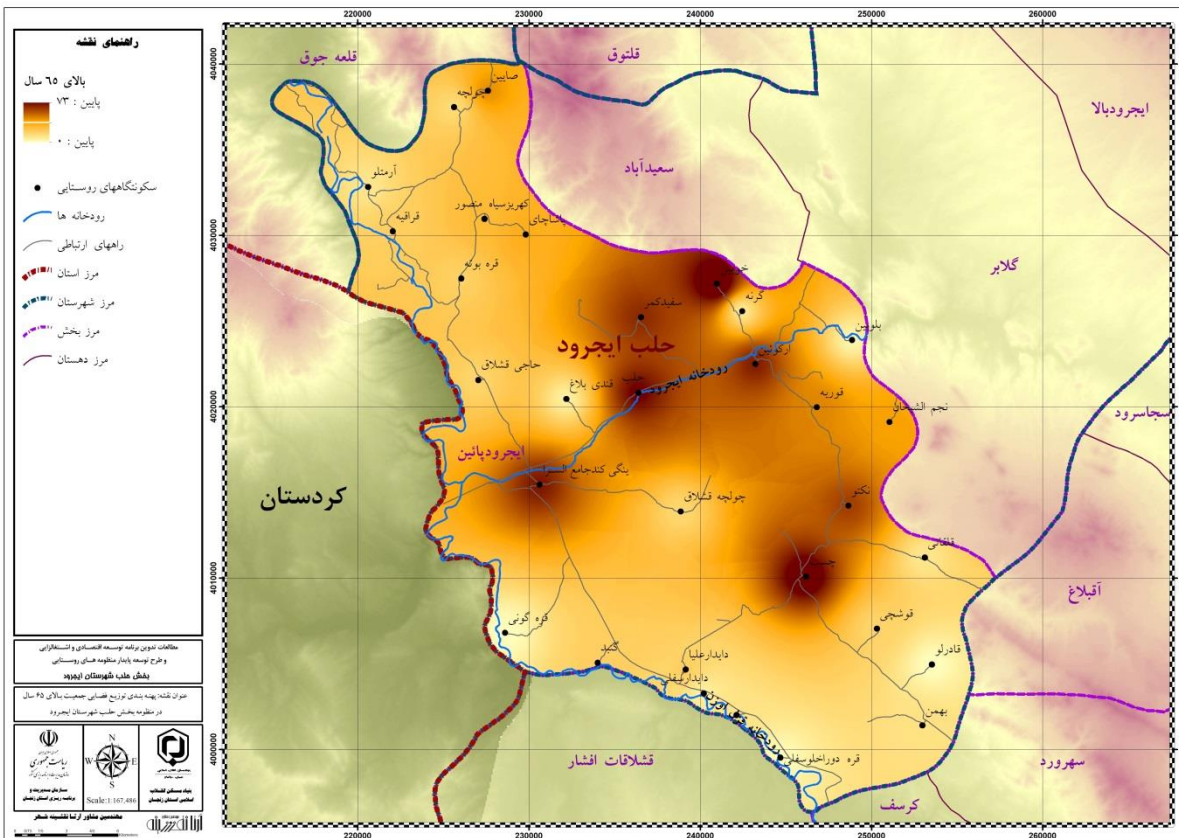

نقشه ساختار سنی ۱۵ تا ۶۴ سال منظومه حلب

نقشه ساختار سنی بالاتر از ۶۵ سال منظومه حلب

۱-۵-۱-۲- رشد جمعیت

به استناد آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن طی دوره آماری ۵۰ ساله ۱۳۴۵-۹۵، نرخ رشد جمعیت در سطح روستاهای منظومه حلب به طور متوسط برابر با ۱,۳۷٪ برآورد می گردد به عبارت دیگر جمعیت منطقه از ۱۰۳۰۸ نفر در سال ۱۳۴۵ به ۵۱۸۳ نفر در سال ۱۳۹۵ کاهش یافته است. آمار جمعیتی سکونتگاه های منطقه طی ۷ دوره آماری (۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵) و همچنین نرخ رشد جمعیت سکونتگاه های مذکور در جداول ذیل ارائه گردیده اند.

همانطور که در جداول نمایش داده شده است جمعیت ساکن در روستاهای منظومه از نرخ پائین تری نسبت به نرخ رشد کشوری و استانی دارد. از سوی دیگر به استناد آمار جمعیتی سکونتگاه های منطقه طی ۲۰ سال اخیر (۱۳۷۵-۹۵)، به طور متوسط جمعیت منطقه با کاهش محسوس همراه بوده است به طوریکه جمعیت ساکن با نرخ رشدی معادل ۲,۵۵٪ از ۸۶۹۱ نفر به ۵۱۸۳ نفر تنزل یافته است.

با بررسی روند تغییرات جمعیت در سطح روستاهای منظومه طی ۲۰ سال اخیر، نتیجه می گردد که روند تغییرات جمعیت در روندی متعادل برخوردار نمی باشد به طوریکه طی پراکنش فضایی ارائه شده در نقشه مربوطه برخی روستاها دارای نرخ رشد افزایشی سریع، برخی نسبتاً متعادل، برخی متعادل، برخی منفی و برخی دارای جمعیت ناپایدار بوده اند.

از جمله روستاهای دارای نرخ رشد منفی در سطح منطقه می توان به روستاهایی همچون آرمتلو، قراقیه، پاشاچای، چولچه، کهریزسیاه منصور و دیگر روستاها نام برد که علت این امر را می توان به نداشتن فرصت های شغلی مناسب، مکانیزه نبودن تولیدات کشاورزی و خدماتی، روش های سنتی استفاده از آب و بازار نامساعد اقتصادی کشور و منطقه و همچنین زمینه های فعالیت اقتصادی مساعد در شهرهای بزرگ و اطراف و یا مخاطرات طبیعی همچون سیل، تگرگ و فرسایش خاک و سایر موارد اشاره شده در بند مخاطرات طبیعی و همچنین توسعه غیر اصولی صنعتی و آلودگی های محیطی دانست.

روستا های مورد مطالعه، از وضعیت مساعدی برخوردار نبوده و عمدتاً روند نزولی شدیدی دارند به طوری که در سطح سکونتگاه های منظومه حلب، هیچ روستایی شرایط (بین صفر تا ۰,۵ درصد در طول ۲۰ سال) نداشته اند.

همچنین در بررسی نرخ رشد ۲۰ ساله نقاط روستایی، برخی روستاها از قبیل صابین، سفیدکمر، چسب، نکتو، ارکوبین، خویین و نجم الشیخان دارای روند تغییرات ناپایدار (به صورت سینوسی) هستند که یک دوره مثبت و دوره بعد بصورت نزولی و این امر در دوره های مختلف تکرار می شود. همچنین مطابق با رده بندی آنها قابل مشاهده می باشد که روستاهای بزرگ عمدتاً دارای روند تغییرات جمعیتی مثبت و روستاهای متوسط بیشتر روند نزولی دارند.

جدول ۴۰. نحوه توزیع جمعیت در سطح روستاهای منظومه حلب، شهرستان ایجرود، بخش حلب در طی دوره های آماری

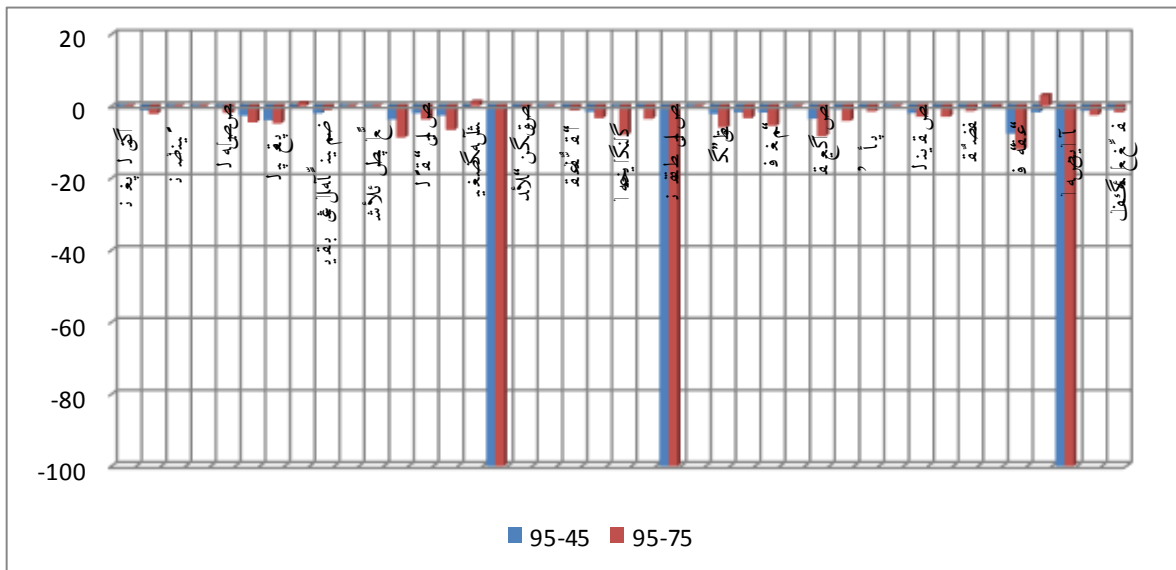
۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵

نام آبادی	جمعیت ۱۳۴۵		جمعیت ۱۳۵۵		جمعیت ۱۳۶۵		جمعیت ۱۳۷۵		جمعیت ۱۳۸۵		جمعیت ۱۳۹۰		جمعیت ۱۳۹۵	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
آرمتلو	۱۳۲	۱,۲۸	۱۶۵	۱,۲۹	۱۵۶	۱,۶۰	۱۱۷	۱,۳۵	۷۶	۱,۴۲	۹۸	۱,۷۳	۷۵	۱,۴۵
قراقیه	۰	۰,۰۰	۱۱۰	۰,۸۶	۱۵۴	۱,۵۷	۱۲۴	۱,۴۳	۱۰۴	۱,۹۴	۱۳۷	۲,۴۳	۸۴	۱,۶۲
پاشاچای	۳۸۸	۳,۷۶	۴۶۵	۳,۶۴	۲۶۹	۲,۷۵	۲۶۰	۲,۹۹	۱۵۹	۲,۹۷	۱۴۶	۲,۵۸	۱۰۳	۱,۹۹
چولچه	۳۸۴	۳,۷۳	۴۴۳	۳,۴۷	۱۷۱	۱,۷۵	۱۴۲	۱,۶۳	۹۰	۱,۶۸	۷۲	۱,۲۷	۵۳	۱,۰۲
صایین	۶۲۶	۶,۰۷	۶۶۱	۵,۱۸	۵۶۲	۵,۷۵	۳۹۵	۴,۵۴	۲۴۷	۴,۶۲	۲۷۶	۴,۸۹	۴۷۱	۹,۰۹
کهریزسیاه منصور	۴۲۱	۴,۰۸	۵۲۰	۴,۰۷	۳۷۶	۳,۸۵	۱۹۳	۲,۲۲	۱۵۰	۲,۸۰	۲۲۴	۳,۹۷	۱۵۴	۲,۹۷
حاج قشلاق	۴۴۸	۴,۳۵	۵۸۰	۴,۵۴	۴۳۴	۴,۴۴	۴۲۱	۴,۸۴	۱۶۶	۳,۱۰	۱۴۲	۲,۵۱	۶۸	۱,۳۱
قره بوته	۳۳۳	۳,۲۳	۳۶۲	۲,۸۴	۲۵۳	۲,۵۹	۲۶۳	۳,۰۳	۱۵۷	۲,۹۳	۱۶۱	۲,۸۵	۱۲۵	۲,۴۱
چولچه قشلاق	۳۹۳	۳,۸۱	۵۴۷	۴,۲۸	۳۳۹	۳,۴۷	۴۲۱	۴,۸۴	۰	۰,۰۰	۱۳۶	۲,۴۱	۱۰۷	۲,۰۶
سفیدکمر	۳۷۱	۳,۶۰	۴۵۷	۳,۵۸	۳۸۵	۳,۹۴	۲۷۲	۳,۱۳	۲۰۶	۳,۸۵	۳۰۶	۵,۴۲	۳۴۷	۶,۶۹
قنبرلک	۱۳۳	۱,۲۹	۱۷۳	۱,۳۶	۸۰	۰,۸۲	۳۰	۰,۳۵	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
قندی بلاغ	۱۰۷	۱,۰۴	۱۲۸	۱,۰۰	۱۳۶	۱,۳۹	۱۰۷	۱,۲۳	۷۲	۱,۳۵	۶۳	۱,۱۲	۹۶	۱,۸۵
ابوجانلو	۶۹	۰,۶۷	۸۱	۰,۶۳	۶۰	۰,۶۱	۶۴	۰,۷۴	۶۰	۱,۱۲	۵۶	۰,۹۹	۵۰	۰,۹۶
دایدار سفلی	۱۰۴	۱,۰۱	۱۹۴	۱,۵۲	۱۱۷	۱,۲۰	۹۵	۱,۰۹	۶۹	۱,۲۹	۵۵	۰,۹۷	۴۸	۰,۹۳
دایدار علیا	۰	۰,۰۰	۲۲۴	۱,۷۵	۰	۰,۰۰	۲۷۳	۳,۱۴	۱۴۲	۲,۶۵	۱۴۱	۲,۵۰	۵۲	۱,۰۰
قره دوراخلوسفلی	۲۶	۰,۲۵	۲۸	۰,۲۲	۳۵	۰,۳۶	۴۹	۰,۵۶	۳۷	۰,۶۹	۳۰	۰,۵۳	۲۴	۰,۴۶
قره گونی	۸۶	۰,۸۳	۹۵	۰,۷۴	۵۲	۰,۵۳	۳۵	۰,۴۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
گنبد	۲۶۵	۲,۵۷	۳۳۰	۲,۵۸	۲۷۴	۲,۸۰	۳۰۱	۳,۴۶	۱۰۶	۱,۹۸	۱۵۷	۲,۷۸	۸۸	۱,۷۰
ینگی کندجامع السرا	۱۰۶۱	۱۰,۲۹	۱۴۶۹	۱۱,۵۱	۱۱۰۰	۱۱,۲۵	۹۱۱	۱۰,۴۸	۵۲۳	۹,۷۸	۵۱۵	۹,۱۲	۴۶۰	۸,۸۸
بهمن	۲۰۲	۱,۹۶	۲۴۵	۱,۹۲	۲۹۴	۳,۰۱	۲۵۴	۲,۹۲	۱۲۸	۲,۳۹	۸۷	۱,۵۴	۸۳	۱,۶۰
تاج الدین	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
قادرلو	۹۳	۰,۹۰	۹۸	۰,۷۷	۱۱۴	۱,۱۷	۹۱	۱,۰۵	۲۴	۰,۴۵	۰	۰,۰۰	۱۶	۰,۳۱
قوشچی	۲۱۶	۲,۱۰	۲۳۵	۱,۸۴	۲۷۰	۲,۷۶	۳۰۷	۳,۵۳	۱۷۹	۳,۳۵	۱۴۴	۲,۵۵	۱۳۴	۲,۵۹
چسب	۷۶۰	۷,۳۷	۹۶۹	۷,۵۹	۷۱۷	۷,۳۳	۷۰۷	۸,۱۳	۵۰۸	۹,۵	۵۱۶	۹,۱۳	۵۲۲	۱۰,۰۷
جانقاجار	۰	۰,۰۰	۴۳	۰,۳۴	۴	۰,۰۴	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
قوریه	۴۵۱	۴,۳۸	۵۲۵	۴,۱۱	۳۹۳	۴,۰۲	۳۰۹	۳,۵۶	۱۲۴	۲,۳۲	۱۲۴	۲,۲۰	۱۷۱	۳,۳۰
قلقانی	۵۱۵	۵,۰۰	۶۱۵	۴,۸۲	۷۰۱	۷,۱۷	۶۱۷	۷,۱۰	۵۴۹	۱۰,۳	۴۵۰	۷,۹۷	۳۳۹	۶,۵۴
نکتو	۶۸۸	۶,۶۷	۹۱۸	۷,۱۹	۷۸۸	۸,۰۶	۸۱۱	۹,۳۳	۶۵۲	۱۲,۲	۶۷۲	۱۱,۹۰	۶۰۶	۱۱,۶۹
ارکوبین	۳۷۱	۳,۶۰	۴۶۲	۳,۶۲	۴۷۳	۴,۸۴	۳۴۶	۳,۹۸	۲۱۷	۴,۰۶	۲۵۷	۴,۵۵	۳۰۱	۵,۸۱
بلوبین	۴۸۰	۴,۶۶	۳۳۸	۲,۶۵	۲۱۵	۲,۲۰	۱۱۶	۱,۳۳	۶۶	۱,۲۳	۱۰	۰,۱۸	۹	۰,۱۷
خوبین	۵۳۲	۵,۱۶	۵۰۱	۳,۹۲	۲۵۵	۲,۶۱	۱۲۵	۱,۴۴	۱۳۲	۲,۴۷	۲۶۳	۴,۶۶	۲۲۸	۴,۴۰
ساری قیا	۳۱	۰,۳۰	۳۲	۰,۲۵	۲۵	۰,۲۶	۱	۰,۰۱	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰	۰	۰,۰۰
گرنه	۱۱۹	۱,۱۵	۱۳۸	۱,۰۸	۱۲۷	۱,۳۰	۱۰۵	۱,۲۱	۷۱	۱,۳۳	۷۱	۱,۲۶	۶۳	۱,۲۲
نجم الشیخان	۵۰۳	۴,۸۸	۶۱۵	۴,۸۲	۴۴۹	۴,۵۹	۴۲۹	۴,۹۴	۳۳۶	۶,۲۸	۳۴۰	۶,۰۲	۳۰۶	۵,۹۰
مجموع	۱۰۳۰۸	۱۰۰,۰۰	۱۲۷۶۶	۱۰۰,۰۰	۹۷۷۸	۱۰۰,۰۰	۸۶۹۱	۱۰۰,۰۰	۵۳۵۰	۱۰۰,۰۰	۵۶۴۹	۱۰۰,۰۰	۵۱۸۳	۱۰۰,۰۰

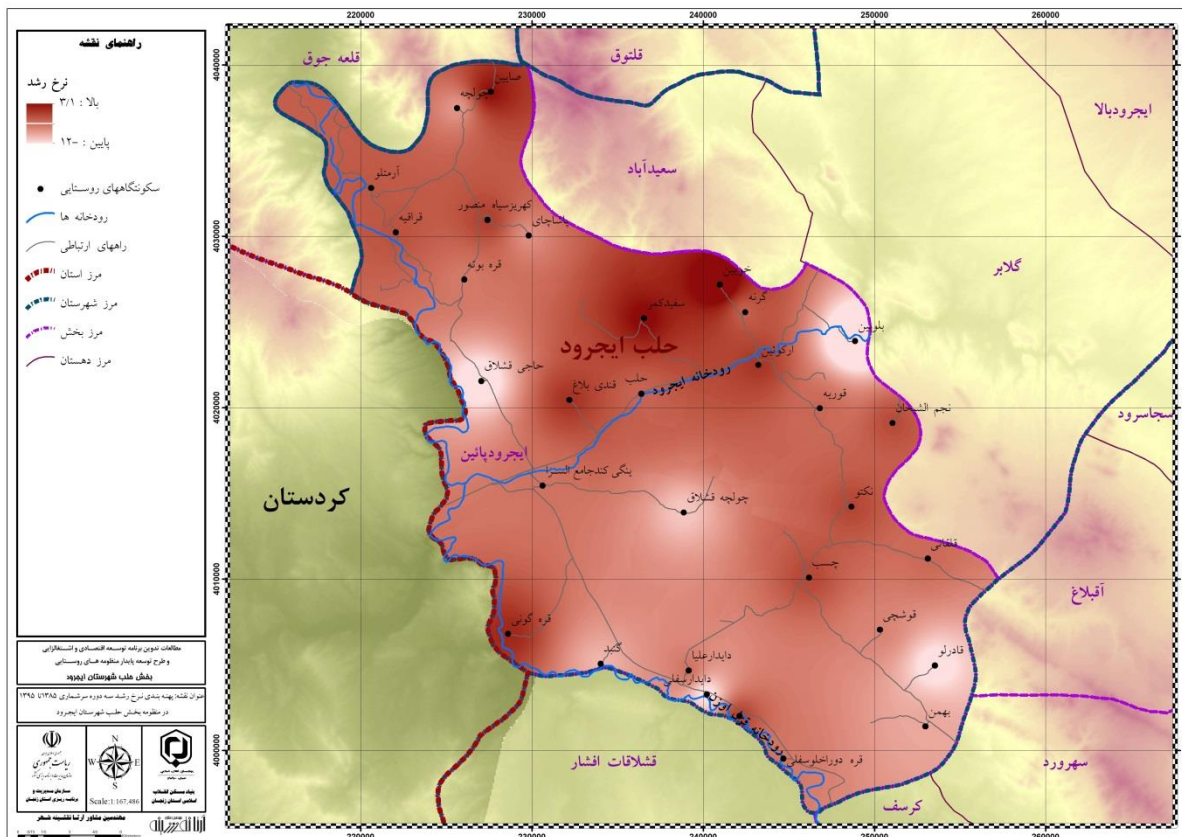
جدول ۴۱. تغییرات جمعیتی در طی دوره های سرشماری ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵

تغییرات جمعیتی در طی دوره های سرشماری ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵								نام آبادی	نام دهستان	نام بخش
۷۵-۹۵	۴۵-۹۵	۹۵-۹۵	۸۵-۹۰	۷۵-۸۵	۶۵-۷۵	۵۵-۶۵	۴۵-۵۵			
-۲,۲۰	-۱,۱۲	-۵,۲۱	۲,۵۷	-۴,۲۲	-۲,۸۴	-۰,۵۶	۲,۲۶	آرمتلو		
-۱,۹۳	۰,۰۰	-۹,۳۲	۲,۷۹	-۱,۷۴	-۲,۱۴	۳,۴۲	۰,۰۰	قراقیه		
-۴,۵۲	-۲,۶۲	-۶,۷۴	-۰,۸۵	-۴,۸۰	-۰,۳۴	-۵,۳۳	۱,۸۳	پاشاجای		
-۴,۸۱	-۳,۸۸	-۵,۹۴	-۲,۲۱	-۴,۴۶	-۱,۸۴	-۹,۰۸	۱,۴۴	چولچه		
۰,۸۸	-۰,۵۷	۱۱,۲۸	۱,۱۲	-۴,۵۹	-۳,۴۶	-۱,۶۱	۰,۵۵	صایین		
-۱,۱۲	-۱,۹۹	-۷,۲۲	۴,۰۹	-۲,۴۹	-۶,۴۵	-۳,۱۹	۲,۱۳	کهریزسیاه منصور		
-۸,۷۱	-۳,۷۰	-۱۳,۶۹	-۱,۵۵	-۸,۸۹	-۰,۳۰	-۲,۸۶	۲,۶۲	حاج قشلاق		
-۳,۶۵	-۱,۹۴	-۴,۹۴	۰,۲۵	-۵,۰۳	۰,۳۹	-۳,۵۲	۰,۸۴	قره بوته		
-۶,۶۲	-۲,۵۷	-۴,۶۸	۰,۰۰	-۱۰۰,۰۰	۲,۱۹	-۴,۶۷	۳,۳۶	چولچه قشلاق		
۱,۲۳	-۰,۱۳	۲,۵۵	۴,۰۴	-۲,۷۴	-۳,۴۱	-۱,۷۰	۲,۱۱	سفیدکمر		
-۱۰۰,۰۰	-۱۰۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	-۱۰۰,۰۰	-۹,۳۴	-۷,۴۲	۲,۶۶	قنبرلک		
-۰,۵۴	-۰,۲۲	۸,۷۹	-۱,۳۳	-۳,۸۸	-۲,۳۷	۰,۶۱	۱,۸۱	قندی بلاغ		
-۱,۲۳	-۰,۶۴	-۲,۲۴	-۰,۶۹	-۰,۶۴	۰,۶۵	-۲,۹۶	۱,۶۲	ابوجانلو		
-۳,۳۶	-۱,۵۳	-۲,۶۹	-۲,۲۴	-۳,۱۵	-۲,۰۶	-۴,۹۳	۶,۴۳	دایدار سفلی		
-۷,۹۶	۰,۰۰	-۱۸,۰۹	-۰,۰۷	-۶,۳۳	۰,۰۰	-۱۰۰,۰۰	۰,۰۰	دایدار علیا		
-۳,۵۱	-۰,۱۶	-۴,۳۶	-۲,۰۸	-۲,۷۷	۳,۴۲	۲,۲۶	۰,۷۴	قره دوراخلوسفلی		
-۱۰۰,۰۰	-۱۰۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	-۱۰۰,۰۰	-۳,۸۸	-۵,۸۵	۱,۰۰	قره گونی		
-۵,۹۶	-۲,۱۸	۱۰,۹۳	۴,۰۱	-۹,۹۱	۰,۹۴	-۱,۸۴	۲,۲۲	گنبد		
-۳,۳۶	-۱,۶۶	-۲,۲۳	-۰,۱۵	-۵,۴۰	-۱,۸۷	-۲,۸۵	۳,۳۱	ینگی کندجامع السرا		
-۵,۴۴	-۱,۷۶	-۰,۹۴	-۳,۷۹	-۶,۶۲	-۱,۴۵	۱,۸۴	۱,۹۵	بهمن		
۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	تاج الدین		
-۸,۳۲	-۳,۴۶	۰,۰۰	-۱۰۰,۰۰	-۱۲,۴۸	-۲,۲۳	۱,۵۲	۰,۵۳	قادرلو		
-۴,۰۶	-۰,۹۵	-۱,۴۳	-۲,۱۵	-۵,۲۵	۱,۲۹	۱,۴۰	۰,۸۵	قوشچی		
-۱,۵۱	-۰,۷۵	۰,۲۳	۰,۱۶	-۳,۲۵	-۰,۱۴	-۲,۹۷	۲,۴۶	چسب		
۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	-۱۰۰,۰۰	-۲۱,۱۴	۰,۰۰	جانقاجار		
-۲,۹۲	-۱,۹۲	۶,۶۴	۰,۰۰	-۸,۷۳	-۲,۳۸	-۲,۸۵	۱,۵۳	قوریه		
-۲,۹۵	-۰,۸۳	-۵,۵۱	-۱,۹۷	-۱,۱۶	-۱,۲۷	۱,۳۲	۱,۷۹	قلقاتی		
-۱,۴۵	-۰,۲۵	-۲,۰۵	۰,۳۰	-۲,۱۶	۰,۲۹	-۱,۵۲	۲,۹۳	نکتو		
-۰,۶۹	-۰,۴۲	۳,۲۱	۱,۷۱	-۴,۵۶	-۳,۰۸	۰,۲۴	۲,۲۲	ارکوبین		
-۱۲,۰۰	-۷,۶۵	-۲,۰۹	-۱۷,۲۰	-۵,۴۸	-۵,۹۸	-۴,۴۲	-۳,۴۵	بلوبین		
۳,۰۵	-۱,۶۸	-۲,۸۲	۷,۱۴	۰,۵۵	-۶,۸۸	-۶,۵۳	-۰,۶۰	خوبین		
-۱۰۰,۰۰	-۱۰۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	-۱۰۰,۰۰	-۲۷,۵۲	-۲,۴۴	۰,۳۲	ساری قیا		
-۲,۵۲	-۱,۲۶	-۲,۳۶	۰,۰۰	-۳,۸۴	-۱,۸۸	-۰,۸۳	۱,۴۹	گرنه		
-۱,۶۸	-۰,۹۹	-۲,۰۹	۰,۱۲	-۲,۴۱	-۰,۴۵	-۳,۱۰	۲,۰۳	نجم الشیخان		
-۲,۵۵	-۱,۳۷	-۱,۷۱	۰,۵۵	-۴,۷۴	-۱,۱۷	-۲,۶۳	۲,۱۶	مجموع		

نمودار ۱۷. روند تغییرات جمعیتی دهستان ایجرود پایین در دوره های مختلف سرشماری

نقشه رشد جمعیت منظومه حلب

در یک دسته بندی کلی می توان ساختار خانواده را در سه سطح ذیل دسته بندی نمود:

خانواده گسترده: معروفترین گونه خانواده در جهان قدیم و شایعترین ساختار خانوادگی در جوامع کشاورزی و توسعه نیافته. خانواده گسترده از چندین خانواده هسته ای و شماری از خویشاوندان مجرد یا وابسته تشکیل می شود که تحت ریاست پدر خانواده قرار دارند.

خانواده گسترده محدود: در برخی از جوامع در حال گذار از نظام خانواده گسترده به خانواده هسته‌ای، نظام واسطه‌های ملاحظه می شود. در این نظام تعداد اعضا و وابستگیهای خانواده گسترده کاهش می یابد. مثلاً پسر خانواده تا زمانی با خانواده پدری زندگی میکند که بتواند به طور مستقل نیازهای مالی خانوار خود را تأمین کند و پس از آن خانوار مستقلی را تشکیل می دهد. با این حال این اجزای جدانشدنی از بدنه خانوار پدری در عین حال همچنان عضو وابسته خانواده گسترده محسوب می شوند و در فعالیتهای آن مشارکت دارند.

خانواده هسته ای: این ساختار خانوادگی شامل پدر، مادر و فرزندان به واسطه آنان است. گاه این ساختار صرفاً دربردارنده یک زوج و گاه شامل یکی از والدین به همراه فرزندان است که در یک خانوار زندگی می کنند. خانواده هسته‌ای به مثابه واحد اجتماعی مستقل عمل می کنند و کمابیش به لحاظ سکونت و اقتصاد از دیگر واحدهای خانواده اصلی و خانوار پدری جداست.

طی بررسی های میدانی صورت گرفته در سطح روستاها، ساختار خانواده در بخش های غربی (مناطق کوهستانی) از نوع خانوارهای گسترده و گسترده محدود می باشد. لازم به ذکر است که این نوع ساختار خانواده در وضعیت کنونی ناگزیر از عدم امکان ساخت مسکن مجزا برای هر خانوار به واسطه کمبود زمین می باشد.

ساخت بنای مسکونی در منطقه با محدودیت روبرو می باشد(از سوی دیگر ساختار خانواده در مناطق شرقی محدوده از نوع خانوارهای هسته ای می باشد. به طوریکه پس از ازدواج فرزندان هر یک به طور مستقل در واحد مسکونی مجزا زندگی می نمایند.

به استناد نتایج مصاحبه های صورت گرفته با خانوارهای ساکن در سطح روستاهای منطقه، در حدود ۶۵٪ از خانوارهای مورد مطالعه از نوع خانوارهای هسته‌ای و ۳۵٪ از نوع خانوارهای گسترده می باشند. از سوی دیگر بررسی بعد خانوار در سطح سکونتگاه های منطقه نیز حاکی از روند کاهشی این میزان طی ۵۰ سال اخیر (همانند سایر نقاط کشور) می باشد (۱۳۴۵-۱۳۹۵) به طوریکه بعد خانوار طی دوره آماری ۵۰ ساله (۱۳۴۵-۱۳۹۵) از ۴،۷۰ نفر در سال ۱۳۴۵ به ۳،۰۲ نفر در سال ۱۳۹۵ کاهش یافته است. به عبارت دیگر تعداد افراد تشکیل دهنده خانوار در سطح روستاها به طور متوسط ۱،۶۸ نفر کاهش یافته است. همانطور که در جدول صفحه بعد نمایش داده شده است این روند کاهش بعد خانوار در ۱۰ سال اخیر به دلیل نزدیک شده به بعد خانوار ۳، روند نزولی ملایمتری داشته است و بعد خانوار اکثر روستا در بازه ۳ تا ۴ نفر در هر خانوار می باشد.

جدول ۴۲. تحولات بعد خانوار در روستاهای هدف شهرستان ایجرود، بخش حلب در دوره های آماری ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵

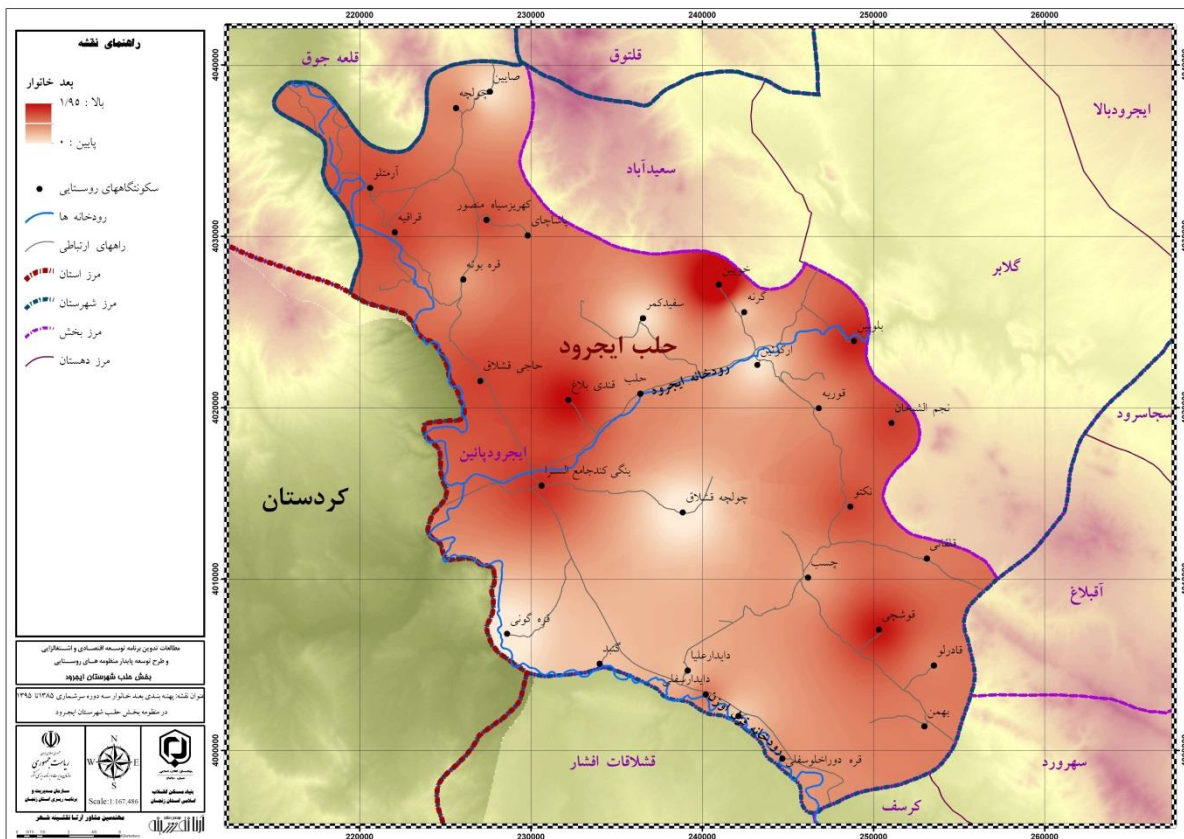
خانوار ۱۳۹۵		خانوار ۱۳۹۰		خانوار ۱۳۸۵		خانوار ۱۳۷۵		خانوار ۱۳۶۵		خانوار ۱۳۵۵		خانوار ۱۳۴۵		نام آبادی
تعداد خانوار	بعد	تعداد خانوار	بعد	تعداد خانوار	بعد	تعداد خانوار	بعد	تعداد خانوار	بعد	تعداد خانوار	بعد	تعداد خانوار	بعد	
۲۸۱	۲۶	۲۸۱	۳۴	۴۰۰	۱۹	۵۰۹	۲۳	۵۲۰	۳۰	۵۱۵	۳۲	۴۱۳	۳۲	آرمتلو
۳۳۶	۲۵	۳۲۶	۴۲	۴۵۲	۲۳	۶۵۳	۱۹	۶۱۶	۲۵	۵۷۹	۱۹	۰،۰۰	۰	قرقیه
۲۸۶	۳۶	۲۶۱	۵۶	۳۷۹	۴۲	۴۵۶	۵۷	۴۸۰	۵۶	۵۶۰	۸۳	۴۶۷	۸۳	پاشاچای
۳۱۱	۱۷	۳۶۰	۲۰	۳۹۱	۲۳	۴۹۰	۲۹	۴۷۵	۳۶	۴۴۷	۹۹	۴۳۱	۸۹	چولچه
۳۱۴	۱۵۰	۲۶۷	۱۰۳	۲۹۸	۸۳	۴۲۵	۹۳	۴۳۹	۱۲۸	۴۳۲	۱۵۳	۴۰۱	۱۵۶	صایین
۲۹۶	۵۲	۳۲۵	۶۹	۴۰۵	۳۷	۶۲۳	۳۱	۴۳۷	۸۶	۶۱۲	۸۵	۵۴۷	۷۷	کهریزسیاه منصور
۳۵۸	۱۹	۳۵۵	۴۰	۴۷۴	۳۵	۵۶۹	۷۴	۶۷۸	۶۴	۵۳۷	۱۰۸	۴۷۲	۹۵	حاج قشلاق
۳۲۹	۳۸	۳۸۳	۴۲	۳۹۳	۴۰	۶۲۶	۴۲	۶۱۷	۴۱	۵۳۲	۶۸	۴۹۰	۶۸	قره بوته
۳۲۴	۳۳	۲۵۷	۵۳	۰،۰۰	۰	۶۹۰	۶۱	۵۳۰	۶۴	۵۴۷	۱۰۰	۴۶۸	۸۴	چولچه قشلاق
۲۹۲	۱۱۹	۲۶۶	۱۱۵	۳۰۷	۶۷	۴۸۶	۵۶	۴۹۴	۷۸	۵۰۸	۹۰	۴۶۴	۸۰	سفیدکمر
۳۳۱	۲۹	۳۵۰	۱۸	۴۸۰	۱۵	۶۶۹	۱۶	۵۹۱	۲۳	۵۸۲	۲۲	۵۱۰	۲۱	قندی بلاغ
۳۸۵	۱۳	۳۵۰	۱۶	۳۵۳	۱۷	۵۸۲	۱۱	۵۴۵	۱۱	۴۲۶	۱۹	۴۶۰	۱۵	ابوجانلو
۳۰۰	۱۶	۳۲۴	۱۷	۳۸۳	۱۸	۵۹۴	۱۶	۵۳۲	۲۲	۵۳۹	۳۶	۵۷۸	۱۸	دایدارسقلی
۲۸۹	۱۸	۲۸۲	۵۰	۳۳۰	۴۳	۶۵۰	۴۲	۰،۰۰	۰	۵۳۳	۴۲	۰،۰۰	۰	دایدارعلیا
۲۶۷	۹	۳۰۰	۱۰	۳۳۶	۱۱	۴۹۰	۱۰	۷۰۰	۵	۷۰۰	۴	۶۵۰	۴	قره دوراخلوسقلی
۳۰۳	۲۹	۲۷۵	۵۷	۳۴۱	۳۱	۵۹۰	۵۱	۷۰۲	۳۹	۵۴۰	۶۱	۵۱۹	۵۱	گنبد
۳۱۲	۱۴۷	۲۹۵	۱۷۴	۴۳۹	۱۱۹	۵۴۸	۱۶۶	۵۹۴	۱۸۵	۵۴۶	۲۹۳	۵۲۰	۲۰۴	پنگی کندجامع السرا
۳۰۷	۲۷	۲۹۰	۳۰	۳۸۷	۳۳	۶۳۵	۴۰	۴۷۴	۶۲	۴۸۰	۵۱	۴۴۸	۴۵	بهمن
۴۰۰	۴	۰،۰۰	۰	۴۸۰	۵	۵۶۸	۱۶	۳۶۷	۳۱	۴۹۰	۲۰	۵۱۶	۱۸	قادرلو
۲۷۳	۴۹	۲۸۸	۵۰	۴۱۶	۴۳	۶۱۴	۵۰	۵۷۴	۴۷	۵۴۶	۴۳	۵۱۴	۴۲	قوشچی
۳۱۰	۱۶۸	۳۰۷	۱۶۸	۳۷۰	۱۳۷	۵۰۸	۱۳۹	۵۵۵	۱۲۹	۵۱۲	۱۸۹	۴۲۴	۱۷۹	چسب
۲۴۰	۷۱	۲۸۸	۴۳	۳۱۰	۴۰	۴۴۷	۶۹	۴۹۷	۷۹	۵۰۰	۱۰۵	۵۱۲	۸۸	قوریه
۳۱۹	۱۰۶	۳۱۹	۱۴۱	۴۰۰	۱۳۷	۵۳۶	۱۱۵	۵۵۶	۱۲۶	۴۸۰	۱۲۸	۴۴۰	۱۱۷	قلقانی
۳۳۴	۱۸۱	۳۳۴	۲۰۱	۴۴۶	۱۴۶	۵۵۹	۱۴۵	۵۵۱	۱۴۳	۵۴۰	۱۷۰	۴۴۳	۱۵۵	نکتو
۲۷۶	۱۰۹	۲۷۰	۹۵	۲۸۹	۷۵	۴۳۷	۷۹	۵۶۳	۸۴	۵۱۹	۸۹	۵۰۱	۷۴	ارکوبین
۱۵۰	۶	۲۰۰	۵	۲۸۶	۲۳	۲۶۳	۴۴	۳۴۶	۶۲	۴۱۲	۸۲	۵۴۵	۸۸	بلوبین
۰۳۵	۱۰۱	۲۱۷	۱۲۱	۲۳۱	۵۷	۲۶۰	۴۸	۲۹۶	۸۶	۴۳۱	۱۱۹	۴۰۹	۱۳۰	خوبین
۳۰۰	۲۱	۳۰۸	۲۳	۳۳۸	۲۱	۴۷۷	۲۲	۴۷۰	۲۷	۴۹۲	۲۷	۴۵۷	۲۶	گرنه
۳۱۸	۹۶	۳۴۳	۹۹	۴۳۶	۷۷	۵۶۴	۷۶	۵۳۴	۸۴	۵۲۵	۱۱۷	۴۷۹	۱۰۵	نجم الشیخان
۳۰۲	۱۷۱۵	۲۹۸	۱۸۹۲	۳۷۷	۱۴۱۷	۵۲۴	۱۶۵۶	۵۱۹	۱۸۸۲	۵۰۸	۲۵۱۲	۴۷۰	۲۱۸۹	مجموع

جدول ۴۳. تغییرات بعد خانوار در روستاهای منظومه حلب از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵

نام آبادی	تغییرات بعد خانوار از ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵	تغییرات بعد خانوار از ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۵	تغییرات بعد خانوار از ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۵
ادینه چمی	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰
آرمتلو	-۱,۲۴	-۲,۲۰	-۱,۱۲
قراقیه	۰,۰۰	-۳,۱۷	-۱,۱۶
پاشاچای	-۱,۸۱	-۱,۷۰	-۰,۹۲
چولچه	-۱,۲۰	-۱,۷۹	-۰,۸۰
صایین	-۰,۸۷	-۱,۱۱	۰,۱۶
کهریزسیاه منصور	-۲,۵۱	-۳,۲۶	-۱,۰۹
حاج قشلاق	-۱,۱۴	-۲,۱۱	-۱,۱۶
قره بوته	-۱,۶۱	-۲,۹۷	-۰,۶۴
چولچه قشلاق	-۱,۴۴	-۳,۶۶	۰,۰۰
سفیدکمر	-۱,۷۲	-۱,۹۴	-۰,۱۶
قنبرلک	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰
قندی بلاغ	-۱,۷۸	-۳,۳۸	-۱,۴۹
ابوجانلو	-۰,۷۵	-۱,۹۷	۰,۳۲
دایدار سفلی	-۲,۷۸	-۲,۹۴	-۰,۸۳
دایدار علیا	۰,۰۰	-۳,۶۱	-۰,۴۱
قره دورا خلوسفلی	-۳,۸۳	-۲,۲۳	-۰,۷۰
گنبد	-۲,۱۶	-۲,۸۷	-۰,۳۸
ینگی کندجامع السرا	-۲,۰۸	-۲,۳۶	-۱,۲۷
بهمن	-۱,۴۱	-۳,۲۸	-۰,۸۰
تاج الدین	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰
قادرلو	-۱,۱۶	-۱,۶۸	-۰,۸۰
قوشچی	-۲,۴۱	-۳,۴۱	-۱,۴۳
چسب	-۱,۱۴	-۱,۹۸	-۰,۶۰
قوریه	-۲,۷۲	-۲,۰۷	-۰,۷۰
قلقاتی	-۱,۲۱	-۲,۱۷	-۰,۸۱
نکتو	-۱,۰۹	-۲,۲۵	-۱,۱۲
ارکوبین	-۲,۲۵	-۱,۶۱	-۰,۱۳
بلوبین	-۳,۹۵	-۱,۱۳	-۱,۳۶
خوبین	-۳,۷۴	-۲,۲۵	-۱,۹۶
ساری قیا	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰
گرنه	-۱,۵۷	-۱,۷۷	-۰,۳۸
نجم الشیخان	-۱,۶۱	-۲,۴۶	-۱,۱۸
مجموع	-۱,۶۸	-۲,۲۲	-۰,۷۵

نقشه بعد خانوار منظومه حلب

۱-۵-۳- تحرک جمعیت و مهاجرت

یافته های بدست آمده در ارتباط مهاجرت و عوامل موثر بر آن در ۴ سال اخیر و میزان تاثیر هر یک از عوامل نشان می دهد، مهم ترین انگیزه های مهاجرت شامل بیکاری و یا نداشتن درآمد مناسب در روستا، کیفیت بهتر زندگی در شهر و ازدواج می باشد. همچنین مهم ترین مقاصد مهاجرت شامل شهرهای زنجان - قم - تهران - تبریز - زرین آباد می باشد.

انگیزه های مهاجرت از سکونتگاه در ۴ سال اخیر و میزان تاثیر هر یک از عوامل

مقاصد	میزان تاثیر					تعداد خانوار مهاجر	
	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد		
زنجان - قم - تهران - تبریز - زرین آباد	۶	۱۰	۱۰	۲۰	۵۴	۳۸	بیکاری و یا نداشتن درآمد مناسب در روستا
	۱۰	۱۲	۲۰	۳۰	۱۸		عدم وجود زمین کشاورزی
	۱۰	۱۴	۳۶	۳۰	۱۰		عدم وجود خدمات و امکانات آموزشی و بهداشتی
	۱۰	۱۰	۲۰	۳۴	۲۶		کیفیت بهتر زندگی در شهر
	۱۰	۲۲	۳۶	۲۴	۸		تحصیل فرزندان
	۱۰	۸	۴۲	۲۰	۲۰		ازدواج
	۵۰	۲۰	۲۰	۱۰	-		درگیری های قومی / طایفه ای
	۱۰	۲۰	۴۰	۲۰	۱۰		پیوستن به هم روستای هایی که قبلاً مهاجرت کرده اند
	-	-	-	-	-		سایر

در ادامه بررسی ها دلایل و انگیزه های استمرار ارتباط مهاجران (به صورت فصلی یا موارد مستمر مراجعه) با سکونتگاه خود نشان می دهد مهم ترین دلایل شامل علاقه به زادگاه، حضور والدین در سکونتگاه و داشتن مسکن در سکونتگاه (خانه دوم) می باشد.

دلایل و انگیزه های استمرار ارتباط مهاجران (به صورت فصلی یا موارد مستمر مراجعه) با سکونتگاه خود

میزان تاثیر					تعداد خانوار	
خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد		
-	۱	۲۰	۳۴	۳۶	۹	علاقه به زادگاه
۱۰	۱۰	۲۰	۲۸	۳۲	۴	حضور والدین در سکونتگاه
۱۰	۳۰	۲۰	۲۴	۱۶	۸	حضور اقوام و بستگان در سکونتگاه
۱۰	۲۰	۱۰	۳۸	۲۲	۱۱	داشتن زمینهای زراعی
۲۰	۲۲	۱۸	۱۶	۲۴	۱۶	داشتن مسکن در سکونتگاه (خانه دوم)
۲۴	۳۰	۲۰	۱۰	۶	۴	فراغت و گردشگری
-	-	-	-	-	--	سایر

بررسی وضعیت مهاجرپذیری و مهاجرت معکوس در روستا در ۴ سال اخیر نشان می دهد، مبدا مهاجرت های مربوط به روستاهای کوچک و با حیطه شغلی کشاورزی، کارگری و با دلایل تنوع-علاقه به روستا- مشکلات مالی، تفریحی و رسیدگی به زمین های زراعی، مشکلات مالی، نداشتن درآمد، خستگی و بیکاری در شهر می باشد. مهم ترین مشکلات ایجاد شده توسط مهاجرین اخذ وام مسکن و اشتغال زایی، تنش در روستا بخاطر دام خریداری شده، استقبال نکردن اهالی از مهاجرت، عدم زیرساخت مناسب می باشد.

وضعیت مهاجرپذیری و مهاجرت معکوس در روستا در ۴ سال اخیر

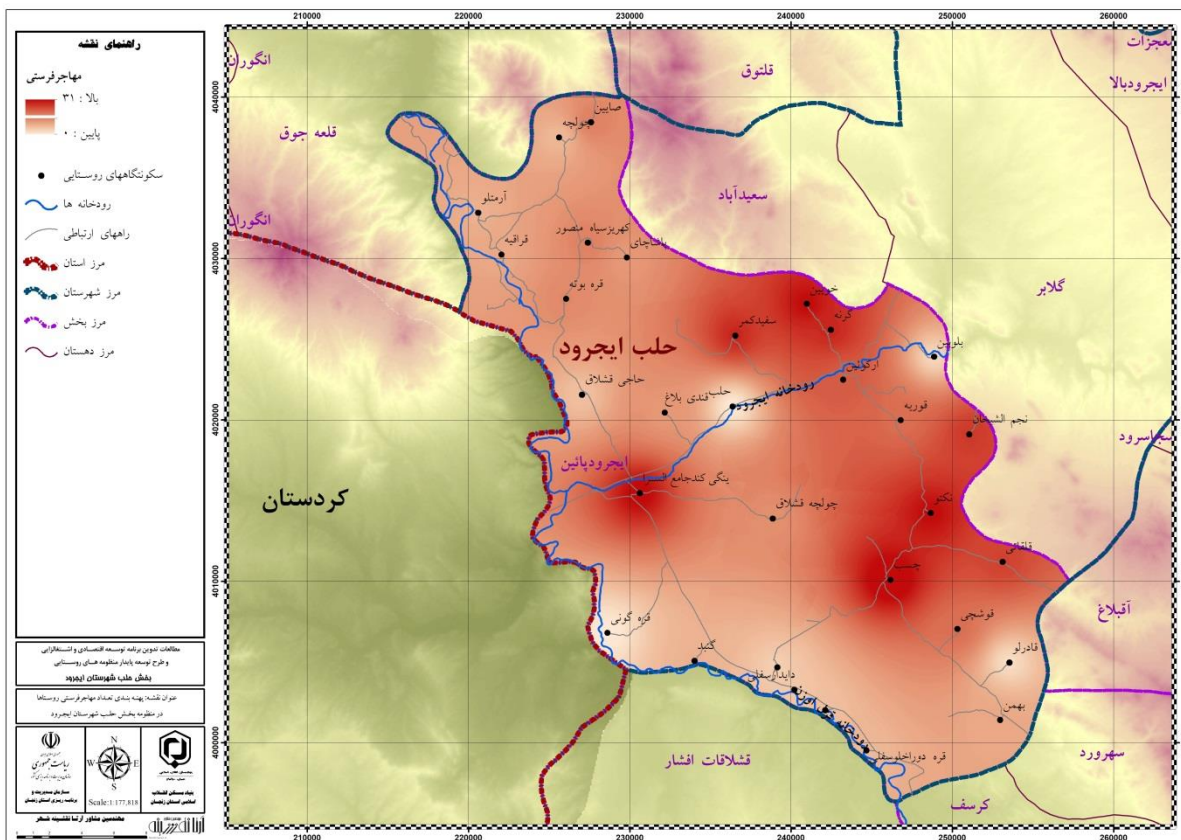
مشکلات و مسائل مهاجرت معکوس ایجاد شده در روستا	علت بازگشت	شغل یا مهارت در روستای شما	تعداد خانوار	حیطه شغل یا مهارت سرپرست خانوار در مبدا
مشکلات مالی، نداشتن درآمد، خستگی و بیکاری در شهر	تنوع- علاقه به روستا- مشکلات مالی، تفریحی و رسیدگی به زمین های زراعی، مشکلات مالی، نداشتن درآمد، خستگی و بیکاری در شهر	کشاورزی- دامداری	۵۲	کشاورزی، کارگری

بررسی میزان انگیزه های ورود افراد غیر بومی (سکونت دائم یا موقت) به روستا نشان می دهد، مهم ترین انگیزه ها مربوط به خرید و فروش ویلا و خانه های دوم، خرید و فروش باغی (با انگیزه های تفریحی) و سرمایه گذاری در بخش کشاورزی و دامداری می باشد.

میزان انگیزه های ورود افراد غیر بومی (سکونت دائم یا موقت) به روستا

خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	تعداد خانوار	
۲۰	۲۰	۳۰	۲۰	۱۰	۵	خرید و فروش زمین زراعی
۱۰	۳۰	۲۲	۲۴	۱۸	۷	خرید و فروش باغی (با انگیزه های تفریحی)
۱۰	۲۰	۱۰	۳۸	۲۲	۴	خرید و فروش ویلا و خانه های دوم
۲۰	۲۲	۱۸	۱۶	۲۴	۸	سرمایه گذاری در بخش کشاورزی و دامداری
۱۰	۳۰	۲۰	۲۴	۱۶	۱	سرمایه گذاری در بخش صنعت
۱۰	۳۰	۱۶	۲۴	۲۰	۲	سرمایه گذاری در بخش خدمات
۱۰	۲۰	۱۰	۳۶	۲۴	۱	سرمایه گذاری در بخش گردشگری
۲۰	۲۲	۱۸	۱۶	۲۴		سایر با ذکر نام

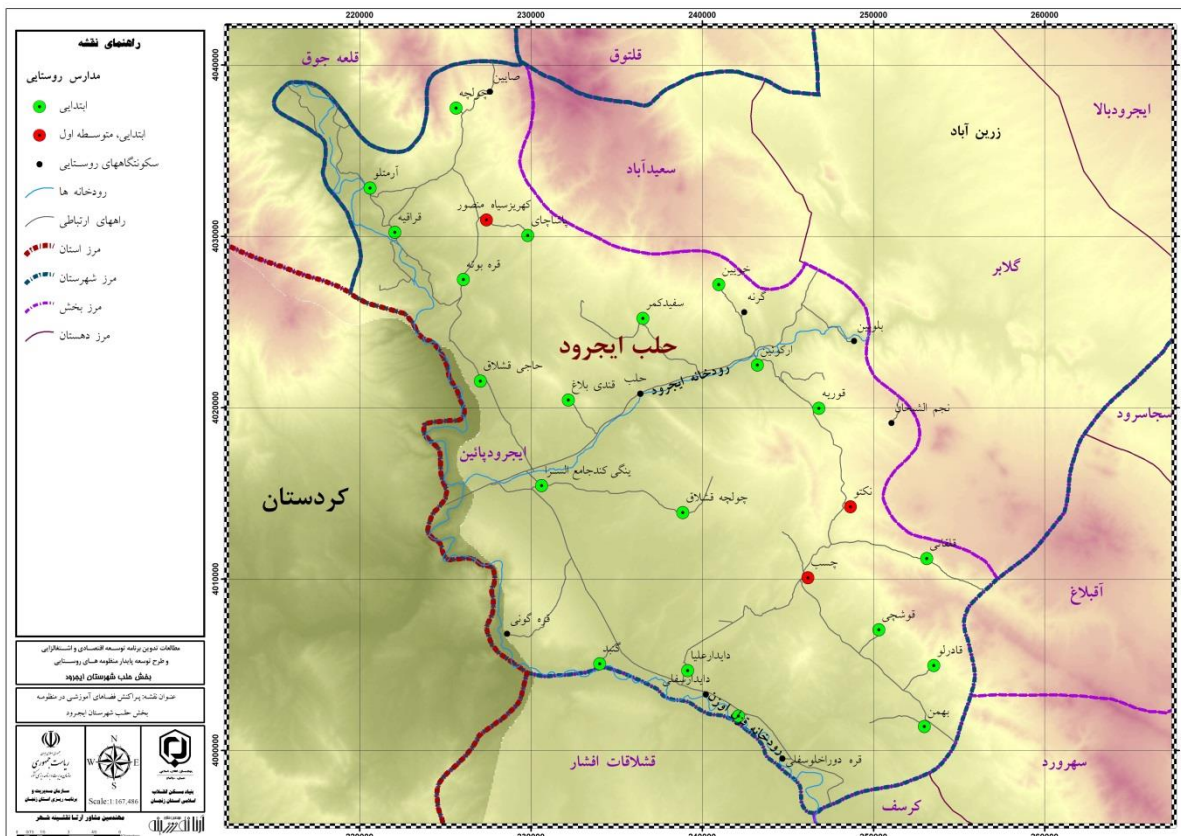
نقشه مهاجر فرستی منظومه حلب

نقشه توزیع فضایی مدارس منظومه حلب

۱-۵-۲-۲- سطح آموزش و سواد (با تاکید بر ساختهای سنی و جنسی)

طبق بررسی های به عمل آمده مطابق با آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۰، از مجموع جمعیت بالای ۶ سال روستاهای هدف مورد مطالعه در بخش حلب، در حدود ۶۷٫۸۲٪ با سواد می باشند که روستای خویین با ۸۱٫۷۵ درصد بیشترین درصد باسوادی و روستای قوریه با ۴۴٫۲۶ درصد کمترین میزان باسوادی در بین روستاهای هدف مورد مطالعه را دارند. جدول صفحه بعد وضعیت سواد در سطح روستاهای هدف را مطابق با آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سه دوره سرشماری را نشان می دهد. در یک بررسی دوره ای به استناد آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن طی دوره آماری ۱۵ ساله ۱۳۹۰-۱۳۷۵، میزان باسوادی در سطح روستاهای منطقه با نرخ در حدود ۱٫۰۵٪ رشد داشته است به طوری که از ۵۷٫۹۵٪ در سال ۱۳۷۵ به ۶۷٫۸۲٪ در سال ۱۳۹۰ رسیده است. از طرفی همانطور که در جداول قابل مشاهده می باشد میزان با سوادی در روستاهای کوچک به طور متوسط بالاتر از این میزان در روستاهای دیگر می باشد.

بررسی میزان باسوادی زنان و مردان در سطح روستاها، مطابق با آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۰ نشان دهنده فزونی با سوادی مردان نسبت به زنان می باشد به طوری که مردان با متوسط نرخ با سوادی ۷۳٫۱۸٪، به میزان ۱۰٫۴۳٪ از متوسط نرخ باسوادی زنان بیشتر است. جداول ذیل نمایش دهنده وضعیت سواد و متوسط نرخ باسوادی زنان و مردان در دوره های سرشماری عمومی نفوس و مسکن از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰ می باشد

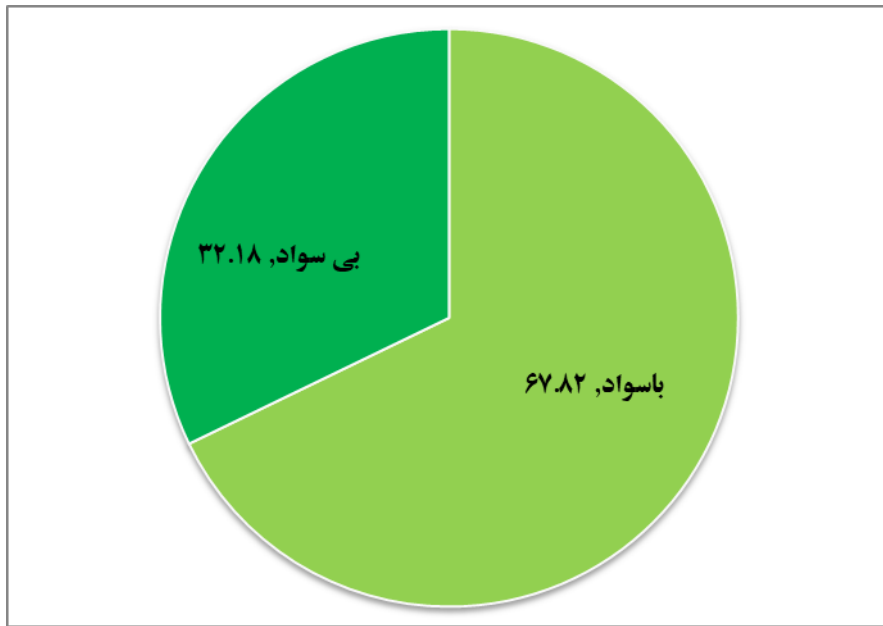
جدول ۴۴. میزان باسوادی در روستاهای منظومه حلب شهرستان ایجرود، بخش حلب در دوره های آماری ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰

۱۳۸۵						۱۳۷۵						نام آبادی
با سواد			بالای ۶ سال			با سواد			بالای ۶ سال			
میزان باسوادی	کل	میزان باسوادی	زن	میزان باسوادی	مرد	کل	زن	مرد		میزان باسوادی	تعداد	
۵۳,۶۲	۳۷	۵۱,۲۸	۲۰	۵۶,۶۷	۱۷	۶۹	۳۹	۳۰	۵۷,۰۰	۵۷	۱۰۰	آرمتلو
۵۶,۳۸	۵۳	۵۱,۹۲	۲۷	۶۱,۹۰	۲۶	۹۴	۵۲	۴۲	۵۲,۴۳	۵۴	۱۰۳	قراقیه
۵۴,۷۳	۸۱	۵۳,۶۱	۵۲	۵۶,۸۶	۲۹	۱۴۸	۹۷	۵۱	۵۳,۲۸	۱۲۲	۲۲۹	پاشاچای
۶۸,۲۴	۵۸	۵۴,۷۶	۲۳	۸۱,۴۰	۳۵	۸۵	۴۲	۴۳	۵۷,۰۳	۷۳	۱۲۸	چولچه
۵۶,۳۶	۱۲۴	۵۴,۵۵	۷۲	۵۹,۰۹	۵۲	۲۲۰	۱۳۲	۸۸	۵۸,۴۳	۲۰۸	۳۵۶	صایین
۶۲,۵۹	۸۷	۶۳,۸۶	۵۳	۶۰,۷۱	۳۴	۱۳۹	۸۳	۵۶	۵۶,۹۸	۹۸	۱۷۲	کهریزسیاه منصور
۷۰,۱۳	۱۰۸	۶۹,۶۲	۵۵	۷۰,۶۷	۵۳	۱۵۴	۷۹	۷۵	۶۰,۶۹	۲۱۰	۳۴۶	حاج قشلاق
۵۸,۳۳	۸۴	۵۶,۱۰	۴۶	۶۱,۲۹	۳۸	۱۴۴	۸۲	۶۲	۶۱,۲۳	۱۳۹	۲۲۷	قره بوته
۶۹,۱۲	۹۴	۶۱,۶۴	۴۵	۷۷,۷۸	۴۹	۱۳۶	۷۳	۶۳	۶۸,۷۹	۲۰۵	۲۹۸	چولچه قشلاق
۵۹,۲۶	۱۱۲	۵۵,۴۵	۵۶	۶۳,۶۴	۵۶	۱۸۹	۱۰۱	۸۸	۵۵,۸۳	۱۳۴	۲۴۰	سفیدکمر
۶۳,۲۴	۴۳	۶۳,۸۹	۲۳	۶۲,۵۰	۲۰	۶۸	۳۶	۳۲	۵۳,۹۳	۴۸	۸۹	قندی بلاغ
۶۴,۱۵	۳۴	۵۷,۱۴	۱۶	۷۲,۰۰	۱۸	۵۳	۲۸	۲۵	۵۳,۷۰	۲۹	۵۴	ابوجانلو
۷۳,۴۴	۴۷	۶۸,۷۵	۲۲	۷۸,۱۳	۲۵	۶۴	۳۲	۳۲	۶۰,۴۹	۴۹	۸۱	دایدارسفلی
۶۹,۳۵	۸۶	۶۹,۱۲	۴۷	۶۹,۶۴	۳۹	۱۲۴	۶۸	۵۶	۶۸,۳۳	۱۶۴	۲۴۰	دایدارعلیا
۷۵,۷۶	۲۵	۶۴,۷۱	۱۱	۸۷,۵۰	۱۴	۳۳	۱۷	۱۶	۷۱,۰۵	۲۷	۳۸	قره دوراخلوسفلی
۶۷,۷۸	۶۱	۵۹,۰۹	۲۶	۷۶,۰۹	۲۵	۹۰	۴۴	۴۶	۶۶,۰۱	۱۶۷	۲۵۳	گنبد
۶۸,۶۳	۳۲۶	۶۴,۵۲	۱۶۰	۷۳,۱۳	۱۶۶	۴۷۵	۲۴۸	۲۲۷	۶۱,۳۲	۵۰۱	۸۱۷	ینگی کندجامع السرا
۶۸,۸۵	۸۴	۶۷,۱۹	۴۳	۷۰,۶۹	۴۱	۱۲۲	۶۴	۵۸	۵۸,۸۲	۱۲۰	۲۰۴	بهمن
۷۸,۲۶	۱۸	۷۰,۰۰	۷	۸۴,۶۲	۱۱	۲۳	۱۰	۱۳	۵۴,۱۷	۳۹	۷۲	قادرلو
۶۵,۶۶	۱۰۹	۶۳,۵۴	۶۱	۶۸,۵۷	۴۸	۱۶۶	۹۶	۷۰	۵۶,۸۰	۱۴۲	۲۵۰	قوشچی
۷۴,۴۰	۳۴۳	۷۱,۵۴	۱۸۱	۷۷,۸۸	۱۶۲	۴۶۱	۲۵۳	۲۰۸	۶۲,۶۶	۳۸۶	۶۱۶	چسب
۴۴,۶۳	۵۴	۴۴,۵۹	۳۳	۴۴,۶۸	۲۱	۱۲۱	۷۴	۴۷	۵۳,۰۱	۱۴۱	۲۶۶	قوریه
۲۶۳,۶۴	۳۱۹	۲۳۲,۴۳	۱۷۲	۳۱۲,۷۷	۱۴۷	۱۲۱	۷۴	۴۷	۵۵,۰۹	۲۸۷	۵۲۱	قلقاتی
۷۰,۵۷	۴۱۰	۶۶,۲۴	۲۰۸	۷۵,۶۶	۲۰۲	۵۸۱	۳۱۴	۲۶۷	۵۵,۴۴	۳۷۲	۶۷۱	نکتو
۵۸,۰۵	۱۱۹	۵۲,۲۱	۵۹	۶۵,۲۲	۶۰	۲۰۵	۱۱۳	۹۲	۵۶,۷۸	۱۸۰	۳۱۷	ارکوبین
۵۱,۵۲	۳۴	۴۴,۷۴	۱۷	۶۰,۷۱	۱۷	۶۶	۳۸	۲۸	۳۵,۷۱	۴۰	۱۱۲	بلوبین
۶۹,۷۷	۹۰	۶۰,۸۷	۴۲	۸۰,۰۰	۴۸	۱۲۹	۶۹	۶۰	۴۲,۹۸	۴۹	۱۱۴	خوبین
۶۸,۶۶	۴۶	۶۰,۰۰	۲۱	۷۸,۱۳	۲۵	۶۷	۳۵	۳۲	۶۴,۵۲	۶۰	۹۳	گرنه
۶۵,۵۶	۱۹۸	۶۳,۱۰	۱۰۶	۶۸,۶۶	۹۲	۳۰۲	۱۶۸	۱۳۴	۵۱,۵۸	۱۸۰	۳۴۹	نجم الشیخان
۷۰,۶۴	۳۲۸۴	۶۶,۵۴	۱۷۰۴	۷۵,۶۷	۱۵۸۰	۴۶۴۹	۲۵۶۱	۲۰۸۸	۵۷,۹۷	۴۲۹۵	۷۴۰۹	مجموع

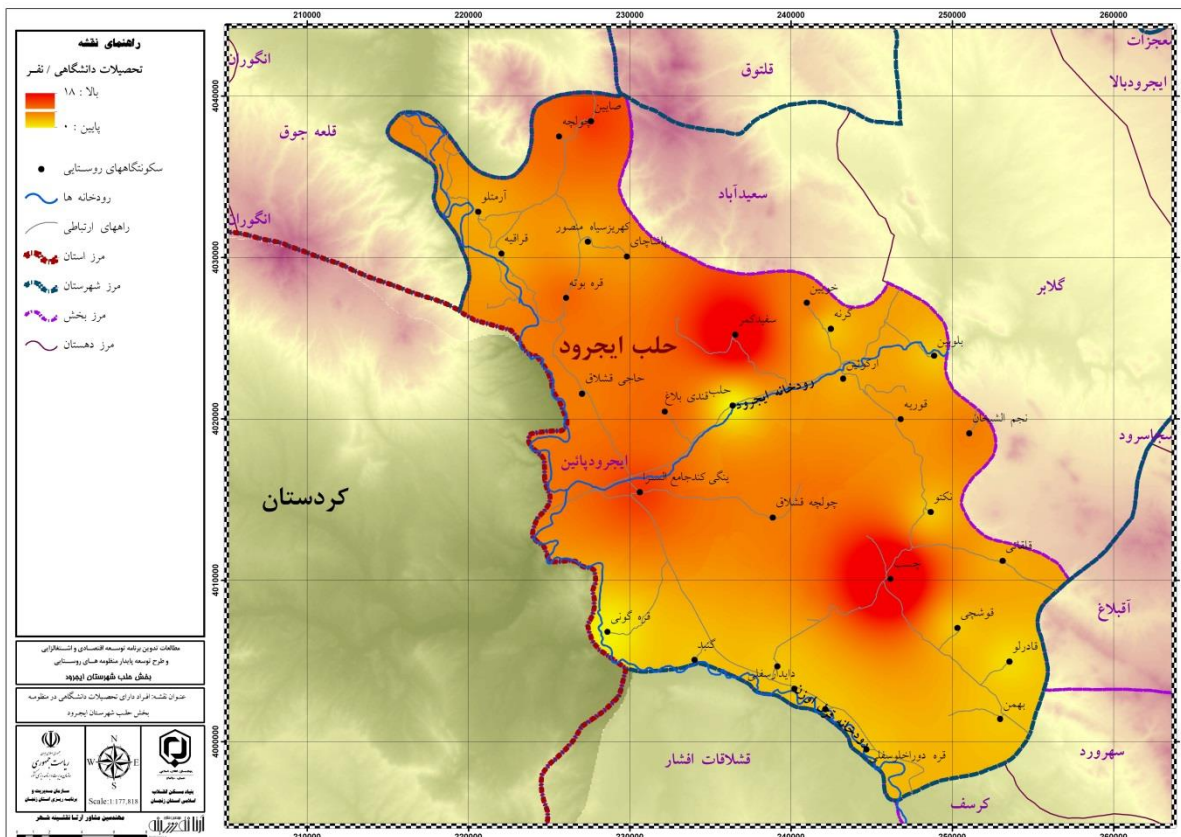
نرخ رشد میزان باسوادی طی دوره آماري ۷۵ تا ۹۰	۱۳۹۰									نام آبادی
	با سواد					بالای ۶ سال				
	میزان باسوادی	کل	میزان باسوادی	زن	میزان باسوادی	مرد	کل	زن	مرد	
۰,۳۹	۶۰,۴۴	۵۵	۶۱,۲۲	۳۰	۵۹,۵۲	۲۵	۹۱	۴۹	۴۲	آرمتلو
۱,۴۵	۶۵,۰۴	۸۰	۶۲,۹۰	۳۹	۶۷,۲۱	۴۱	۱۲۳	۶۲	۶۱	قراقیه
۰,۵۹	۵۸,۱۶	۸۲	۴۶,۴۸	۳۳	۷۰,۰۰	۴۹	۱۴۱	۷۱	۷۰	پاشاچای
۰,۴۴	۶۰,۸۷	۴۲	۵۱,۵۲	۱۷	۶۹,۴۴	۲۵	۶۹	۳۳	۳۶	چولچه
۰,۷۵	۶۵,۳۲	۱۶۲	۶۰,۶۱	۸۰	۷۰,۶۹	۸۲	۲۴۸	۱۳۲	۱۱۶	صایین
۰,۱۱	۵۷,۸۹	۱۲۱	۵۳,۶۴	۵۹	۶۲,۶۳	۶۲	۲۰۹	۱۱۰	۹۹	کهریزسیاه منصور
۰,۵۵	۶۵,۸۹	۸۵	۶۵,۶۳	۴۲	۶۶,۱۵	۴۳	۱۲۹	۶۴	۶۵	حاج قشلاق
۰,۱۱	۶۲,۲۵	۹۴	۵۸,۹۰	۴۳	۶۵,۳۸	۵۱	۱۵۱	۷۳	۷۸	قره بوته
-۰,۳۲	۶۵,۵۷	۸۰	۵۴,۵۵	۳۰	۷۴,۶۳	۵۰	۱۲۲	۵۵	۶۷	چولچه قشلاق
۰,۹۳	۶۴,۱۸	۱۸۱	۶۳,۰۱	۹۲	۶۵,۴۴	۸۹	۲۸۲	۱۴۶	۱۳۶	سفیدکمر
۰,۷۵	۶۰,۳۴	۳۵	۶۲,۱۶	۲۳	۵۷,۱۴	۱۲	۵۸	۳۷	۲۱	قندی بلاغ
۰,۹۶	۶۲,۰۰	۳۱	۵۲,۰۰	۱۳	۷۲,۰۰	۱۸	۵۰	۲۵	۲۵	ابوجانلو
۰,۵۸	۶۶,۰۰	۳۳	۶۰,۰۰	۱۵	۷۲,۰۰	۱۸	۵۰	۲۵	۲۵	دایدارسغلی
۰,۴۴	۷۲,۹۳	۹۷	۷۲,۳۱	۴۷	۷۳,۵۳	۵۰	۱۳۳	۶۵	۶۸	دایدارعلیا
-۱,۵۷	۵۶,۰۰	۱۴	۴۵,۴۵	۵	۶۴,۲۹	۹	۲۵	۱۱	۱۴	قره دوراخلوسغلی
-۰,۳۳	۶۲,۷۷	۸۶	۵۴,۶۹	۳۵	۶۹,۸۶	۵۱	۱۳۷	۶۴	۷۳	گنبد
۰,۹۰	۷۰,۱۳	۳۳۱	۶۵,۰۶	۱۶۲	۷۵,۷۸	۱۶۹	۴۷۲	۲۴۹	۲۲۳	ینگی کندجامع السرا
۰,۹۲	۶۷,۵۰	۵۴	۶۲,۸۶	۲۲	۷۱,۱۱	۳۲	۸۰	۳۵	۴۵	بهمن
۰,۶۵	۶۲,۶۰	۸۲	۵۴,۲۹	۳۸	۷۲,۱۳	۴۴	۱۳۱	۷۰	۶۱	قوشچی
۱,۲۶	۷۵,۶۱	۳۴۱	۶۹,۱۳	۱۵۹	۸۲,۳۵	۱۸۲	۴۵۱	۲۳۰	۲۲۱	چسب
-۱,۱۹	۴۴,۲۶	۵۴	۳۹,۷۱	۲۷	۵۰,۰۰	۲۷	۱۲۲	۶۸	۵۴	قوریه
۱,۸۷	۷۲,۷۵	۲۹۹	۶۷,۱۲	۱۴۹	۷۹,۳۷	۱۵۰	۴۱۱	۲۲۲	۱۸۹	قلقاتی
۱,۷۶	۷۲,۰۳	۴۲۵	۶۶,۸۹	۲۰۲	۷۷,۴۳	۲۲۳	۵۹۰	۳۰۲	۲۸۸	نکتو
۰,۸۴	۶۴,۴۱	۱۵۲	۵۸,۰۶	۷۲	۷۱,۴۳	۸۰	۲۳۶	۱۲۴	۱۱۲	ارکوبین
۱,۴۷	۴۴,۴۴	۴	۲۵,۰۰	۱	۶۰,۰۰	۳	۹	۴	۵	بلوبین
۴,۳۸	۸۱,۷۵	۲۰۶	۷۴,۸۰	۹۵	۸۸,۸۰	۱۱۱	۲۵۲	۱۲۷	۱۲۵	خوبین
-۰,۲۱	۶۲,۵۰	۴۰	۵۶,۲۵	۱۸	۶۸,۷۵	۲۲	۶۴	۳۲	۳۲	گرنه
۲,۲۹	۷۲,۳۹	۲۱۵	۷۰,۱۳	۱۰۸	۷۴,۸۳	۱۰۷	۲۹۷	۱۵۴	۱۴۳	نجم الشیخان
۱,۰۵	۶۷,۸۲	۳۴۸۱	۶۲,۷۵	۱۶۵۶	۷۳,۱۸	۱۸۲۵	۵۱۳۳	۲۶۳۹	۲۴۹۴	مجموع

نمودار ۲۰. وضعیت باسواد روستاهای منطقه

نقشه تحصیلات دانشگاهی منظومه حلب

۱-۵-۳- مهارت های فردی و گروهی

مهم ترین قابلیت های فردی و گروهی موجود در سطح منظومه شامل مشاغل خانگی و صنایع دستی، کارگاه های کوچک مقیاس، کشاورزی و دامداری، گردشگری، کارگاه های کوچک مقیاس و صنایع تبدیلی می باشد. همچنین از مهم ترین ایده های کارآفرینی می توان به ایجاد کارگاه خیاطی، کارگاه شیر پزی، کارگاه چوب بری و نجاری، اقامتگاه مناسب، ایجاد کارخانه رب، پرورش ماهی، پرورش گاو شیری، احداث سردخانه، ایجاد انبار ذخیره گندم، رشبافی، زنبورداری، پروار بندی دام سبک و بسته بندی محصولات کشاورزی اشاره کرد.

۱-۵-۴- طایفه بندی منظومه

در روستاهای مورد مطالعه طایفه بندی خاصی که شاخص باشد وجود ندارد ولی به دلیل شرایط اقلیمی و محیطی حاکم بر محدوده مورد مطالعه، منطقه حلب ایجرود بیلاق عشایر لر چگینی و غیاثوند می باشد.

۱-۵-۵- روابط و مناسبات فردی و گروهی

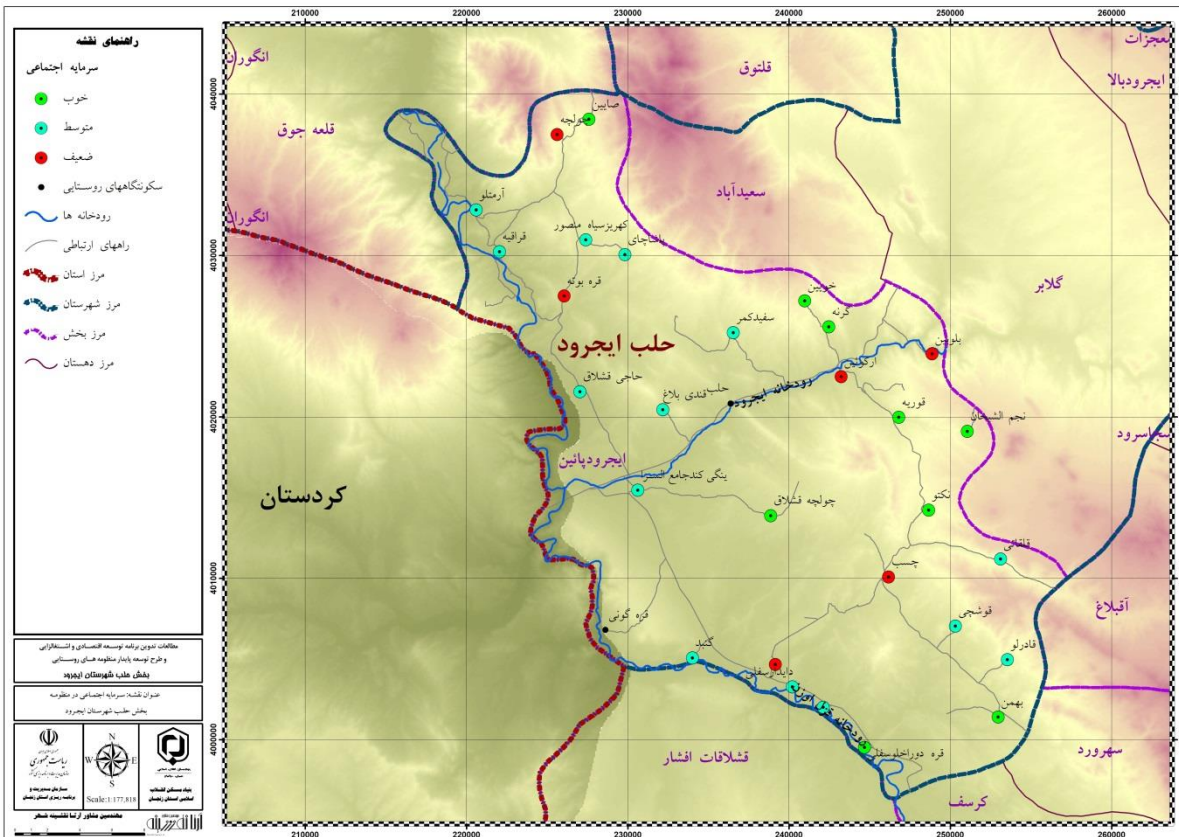
بررسی ارتباطات و جریانهای اجتماعی بین روستایی یا با مناطق دیگر نشان می دهد در زمینه وجود روابط تاریخی با روستاهای مجاور مثل داشتن حاکمیت مشترک در طول تاریخ مربوط به زرین آباد می باشد.

ارتباطات و جریانهای اجتماعی بین روستایی یا با مناطق دیگر

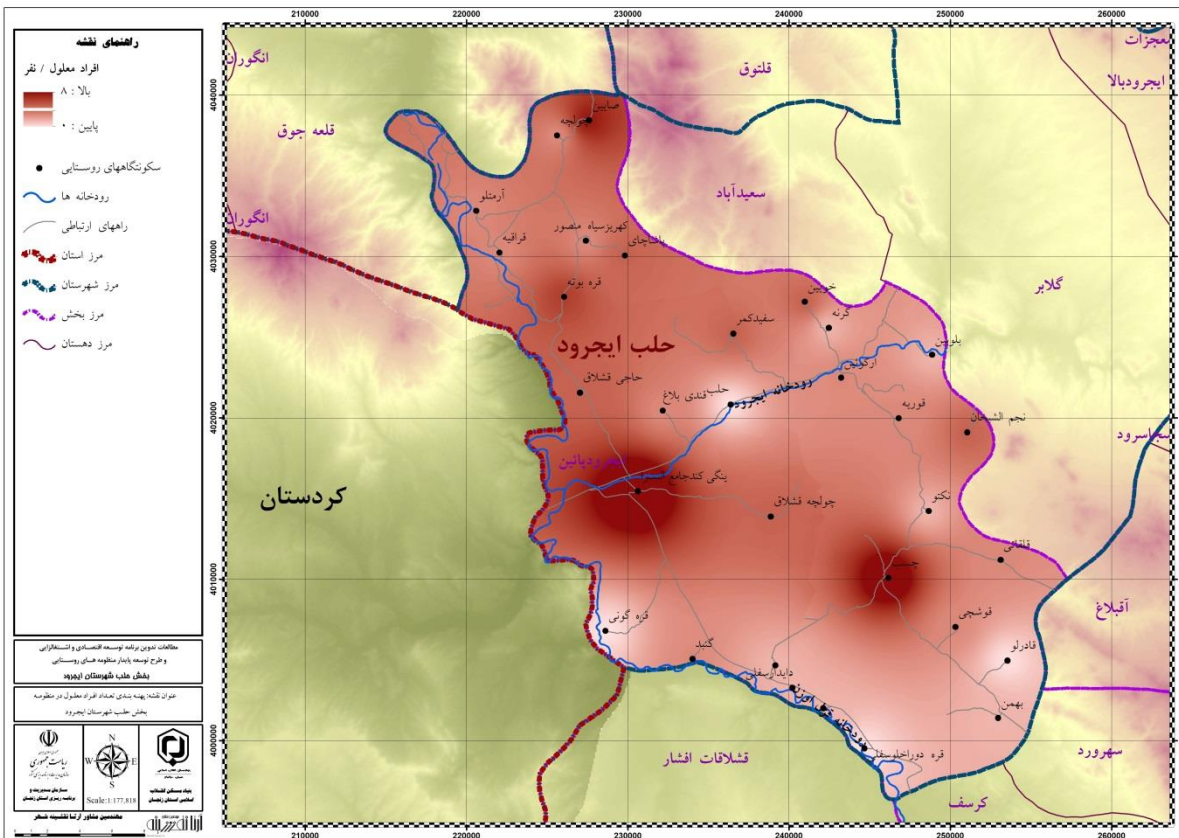
نوع پیوند	نام روستاها/ شهر	فراوانی مراجعه
وجود روابط تاریخی با روستاهای مجاور مثل داشتن حاکمیت مشترک در طول تاریخ	ینگی کندجامع السرا	۵
وجود فضای مشترک برای استفاده های اجتماعی با روستاهای مجاور مثل زمین بازی، محل مراسم های مذهبی، کتابخانه و...	نکتو- زرین آباد	۲
وجود پیوندهای زناشویی با روستاهای مجاور	زرین آباد	۳
وجود پیوندهای اجتماعی مثل شرکت در مراسم سوگواری، ختم، اعیاد و ...	زرین آباد	۱۰
وجود تنش ها و اختلافات اجتماعی و تاریخی با روستاهای مجاور مثل اختلاف بر سر مالکیت اراضی و منابع آب	همه روستاها	۴
سایر	-	-

از مهم ترین زمینه های مشارکت و همیاری در سطح روستاهای منظومه حلب می توان به ساخت مسجد، ساخت یا مرمت مدرسه، احداث و تعمیر راه و معابر، آب و آبیاری، نظافت و بهداشت، یکپارچه سازی اراضی، ایجاد تعاونی روستایی، انتخابات محلی، امور خیریه، امور مذهبی، احداث و تعمیر راه و معابر، امور خیریه و کمک به همدیگر و در قالب کمک یدی و کارگری و مشارکت فکری اشاره کرد.

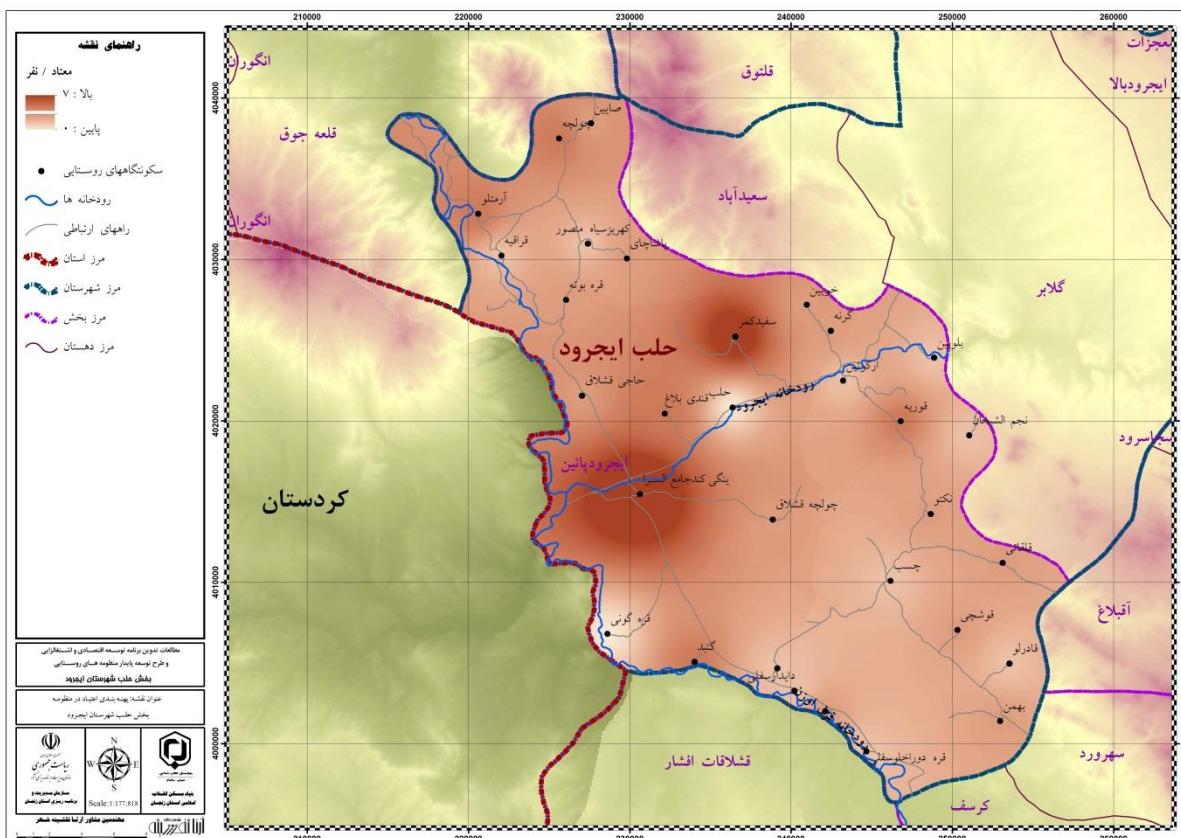
نقشه وضعیت سرمایه اجتماعی منظومه حلب

نقشه توزیع معلولیت منظومه حلب

نقشه توزیع اعتیاد منظومه حلب

۱-۶-۵- ارزشها، باورها و هنجارهای اجتماعی فرهنگی

از نظر مذهبی منظومه حلب به غیر از دو روستا دارای مذهب شیعه می باشند. برگزاری مراسم های مذهبی به ویژه در ایام محرم و صفر جزو باورهای اصلی مردم این منظومه می باشد. روستای سفید کمر توسط خوئینی ها ایجاد گردیده و روستاهای قمچی قای و بلوین در قدیم جزیی از خوئین محسوب میشدند. در گذشته خوئین را با وصف " دارالمؤمنین " یاد می کرده اند زیرا مردمان آن اهل علم و فضیلت بوده و علما را تکریم می نمودند و در زمانی حدود ۳۵۰ روحانی داشته که بعضی از آنها صاحب کشف و کرامت بوده اند. حوزه علمیه خوئین در گذشته شهرت بسزائی داشته و گاه هم زمان هفت مجتهد مسلم در خوئین زندگی می نموده اند. در بعضی از کتب خطی موجود عبارت " وقف حوزه علمیه خوئین " به چشم می خورد. گویند منبر شیخ محمد علی آل اسحاق و شیخ عیسی از رونق بیشتری برخوردار بوده و منابر و جلسات دیگری هم چون آیت اله شیخ عبدالکریم و سید اسماعیل و سید محمد و سید علی علوی و شیخ موسی و شیخ مولوی و سید محمد باقر و سید ابراهیم موسوی همچنان در خاطرها و بر سر زبان هاست. چنان که دهخدا نیز نثشته است زبان مردم منظومه حلب از زبان های کهن ایرانی است. آذری ها به اقوام غیر آذری ساکن در سرزمین آذربایجان " تات " گویند که از آن جمله به خوئین دیلی (زبان گفتاری خوئین) زبان تات می گویند چون زبان خوئینی غیر از آذری و زهورانی است. زبان شناسان زبان مردم خوئین را زبان " تاتی جنوبی " نامیده اند که به زبان مردم سیستان (زابلی) نزدیک است و مردم " وفس " اراک و بوئین زهرا و تاکستان و برخی روستاهای خلخال و خوی نیز به همین زبان تکلم می نمودند.

زبان " تاتی شمالی " هم در جمهوری آذربایجان وقفاز مورد استفاده است . (رجوع کنید : دانش نامه جهان اسلام ذیل " تات " و " تاتی " و نیز دانش نامه آزاد اینترنتی " ویکی پدیا " فارسی وانگلیسی ذیل همان مدخل ها) مردم خوئین خصلتهای خوب فراوان دارند از آن جمله : حفظ اصالت خود و دیگری برقراری ارتباط با دیگران که این امر باعث شده در هر کجا که ساکن گردیدند با مردم آن سامان ارتباط خوبی برقرار نموده و تاثیر گذار بوده اند .

۱-۶-۷- پهنه بندی اجتماعی فرهنگی

از نظر پهنه بندی اجتماعی و فرهنگی منظومه حلب غیر ازدو روستا که دارای مذهب سنی بوده سایر روستاها دارای فرهنگ و زبان و مذهب یکسان می باشند.

جمع‌بندی: قابلیت‌ها و محدودیت‌های ساختار اجتماعی فرهنگی

تغییر قانون طبیعت است و بر آن اساس است که فردا با امروز متفاوت خواهد بود همان‌طور که امروز با دیروز فرق دارد. تغییر یا به عبارتی دقیق‌تر تغییرات اجتماعی به عنوان یکی از موضوعات اساسی عصر جدید شناخته شده است. ساختار اجتماعی در معرض تغییرات بی‌وقفه است، گرچه افراد سعی در پایداری و ثبات دارند و جوامع تخیل تداوم را در خود می‌پروراند ولی هرگز تحقق نمی‌یابد. این خود یک حقیقت آشکار است که جوامع به عنوان یک پدیده رو به تغییر در حال رشد، انحطاط و تجدید هستند و طی گذشت زمان رنج می‌برند. تغییرات اجتماعی گرچه در تمام جوامع و تمامی ادوار اتفاق افتاده و می‌افتد اما میزان آن از جامعه‌ای تا جامعه دیگر متفاوت است. در جامعه‌ای این تغییرات تحت شرایط خاص ممکن است سریع ولی در جامعه دیگر کند است. تحولات اقتصادی و اجتماعی صورت گرفته در جوامع مختلف ساختار اجتماعی آن‌ها را دگرگون کرده است. به همین خاطر مدیریت مناسبی نیز برای اداره این جوامع مورد نیاز است. در حالی که جوامع به ویژه نقاط شهری در عصر حاضر با سرعت اعجاب‌آوری گسترش می‌یابند، دولت‌ها و نهادهای برنامه‌ریزی اجتماعی نیز در تلاشند تا با این نوع تغییرات اجتماعی و شرایط انفجاری جدید خود را تطبیق دهند.

۱-۶-۱- ساختار و عملکرد اقتصادی در سطح سکونتگاهها و منظومه

در این قسمت به بررسی ساختار و عملکرد اقتصادی در سطح سکونتگاهها و منظومه حلب پرداخته می شود.

۱-۶-۱-۱- منابع اقتصادی منظومه و روستاهای آن

مهم ترین منابع اقتصادی منظومه و روستاهای آن شامل موارد زیر می باشد.

۱-۶-۱-۱-۱- منابع طبیعی تولید

منابع طبیعی به عنوان یکی از منابع اقتصادی منطقه در قالب آب، خاک و زمین عبارتند از رودخانه ها، چشمه ها و چاه ها، آبیندان ها، خاک های مستعد کشاورزی ، مراتع خوب و متوسط که در ادامه به بررسی تفصیلی هر یک در سطح روستاها می پردازیم:

رودخانه ها و انهار:

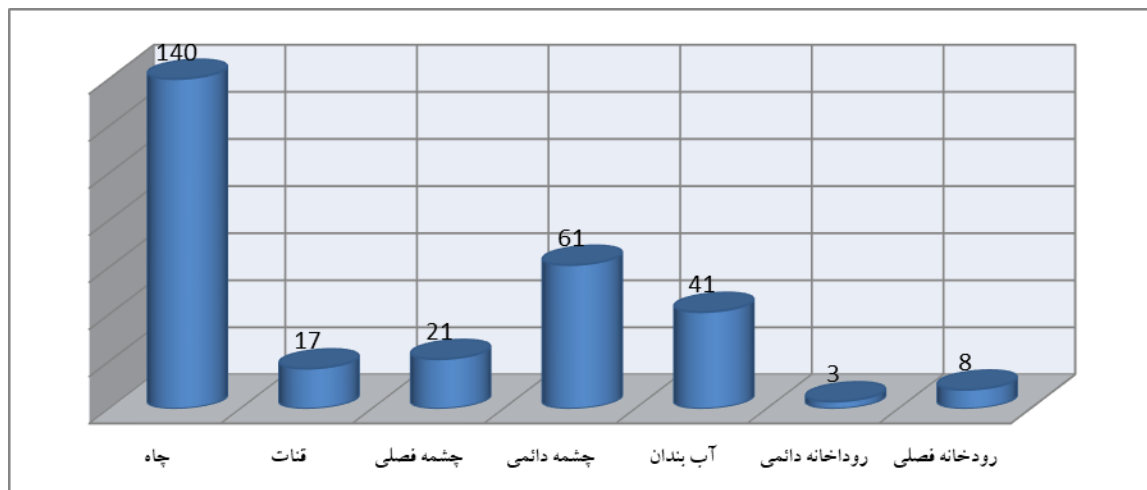
رودخانه قزل اوزن که اصلترین رودخانه منطقه می باشد از ضلع غرب وارد محدوده مورد مطالعه شده و روستاهای سامیان و پس از تغذیه اراضی کشاورزی روستاهای قره دوراخلو، ابوجانلو، دایدار سفلی، گنبد، قره گونی، حاج قشلاق، پالچا قشلاقی، آق قیه، قره قیه و آدینه چمی که در حاشیه این رودخانه شکل گرفته اند و از مزایای همجواری با آن سود می برند از ضلع شمالی محدوده خارج می شود.

چشمه ها: در محدوده مورد مطالعه ۶۱ دهنه چشمه دائمی و ۲۱ دهنه چشمه فصلی ثبت گردیده که نیمی به مصرف کشاورزی و نیمی دیگر به مصرف شرب و بهداشتی می رسند.

چاه های عمیق و نیمه عمیق: در روستاهای منظومه حلب، ۱۴۰ حلقه چاه عمیق و نیمه عمیق وجود دارد که عمق آنها از ۸۰ تا ۱۲۰ متر در تغییر است.

قنات: منظومه حلب به دلیل شرایط طبیعی حاکم بر منطقه، قنات کمی داشته و در مجموع دارای ۱۷ قنات می باشد که عمدتاً برای مصارف کشاورزی کاربرد دارند.

نمودار ۲۲. منابع آب کشاورزی دهستان ایجرودپایین، منظومه حلب

جدول ۶۸. منابع آب کشاورزی آبادی‌های منظومه حلب

تعداد کل	تعداد							روستا - آبادی
	صنایع وابسته به کشاورزی	دو منظوره	شرب	کشاورزی	کاتدیک یا ارت	صنعت	خدمات	
۳				۳				ابوجانلو
۱۰			۲	۸				ارکوئین
۱			۱					آرمتلو
۱۱				۱۱				بلوبین
۲			۱	۱				بهمن
۲			۱	۱				پاشاچای
۷	۱		۲	۴				چسب
۳			۱	۱	۱			چولچه
۳			۱	۲				چولچه قشلاق
۱۴	۱			۱۱		۲		حاج قشلاق
۳۴	۲		۲	۲۶		۱	۳	حلب
۱۱	۲			۹				خوبین
۴				۳		۱		دایدار سفلی
۳				۳				دایدار علیا
۵۷	۱۰	۳	۴	۳۰		۷	۳	زرین آباد
۲۴	۲		۱	۲۰	۱			سفیدکمر
۹	۱		۲	۶				صایین
۱				۱				قراقیه
۳			۱	۲				قره بوته
۱				۱				قره دوراخلو سفلی
۵			۱	۴				قلقاتی
۱			۱					قندی بلاغ
۴			۱	۳				قوریه
۱				۱				قویچوق سفلی
۲			۱	۱				کهریز سیاه منصور
۶			۱	۴		۱		گرنه
۶				۶				گنبد
۲			۱	۱				نجم شیخان
۴			۱	۳				نکتو
۳	۱			۲				هاشم آباد ایجرود
۷			۲	۵				هللیل آباد
۱				۱				یار کندی
۹	۲	۱	۱	۴	۱			یدی بلاغ
۱۶			۱	۱۴		۱		ینگی کند جامع السراء
۲۶	۴	۱	۱	۲۰				ینگی کند سیدلر

منابع خاک: همانطور که در بندهای پیشین به تفصیل ذکر گردید در محدوده مورد مطالعه سه واحد اراضی و تیپ خاک گسترش پیدا کرده است. تیپ کوهستانی در غرب منطقه که در حال حاضر پوشیده از مراتع می باشد در اثر دخالت به خصوص انجام فعالیت های باغداری و زراعت دیمی منظره طبیعی آن در برخی قسمت ها عوض شده است. این تیپ از نظر اقتصادی دارای استعداد نسبتاً خوب برای چرای تحت کنترل، و احداث مکان های توریستی کنترل شده می باشند. تیپ تپه ای در ضلع جنوبی محدوده که در حال حاضر دارای اراضی کشاورزی و باغی از نظر اقتصادی دارای استعداد خوب برای توسعه کنترل شده باغداری است. تیپ دشتی که در حاشیه رودخانه قزل اوزن و خوئین بوده تحت کشت نباتات آبی و باغات است و دارای استعداد بسیار خوبی برای انواع فعالیت های کشاورزی است.

همانطور که در بندهای پیشین ذکر گردید منابع آب استفاده شده در زمینه فعالیت های تولید کشاورزی در قالب رودخانه، چاه عمیق و نیمه عمیق، قنات، آب بندان و چشمه می باشند که چشمه ها و رودخانه ها به صورت عمومی توسط ساکنان بهره برداری می گردد. چاه های عمیق و نیمه عمیق مالکیت خصوصی داشته و قنات دارای مالکیت عمومی می باشند. وضعیت استفاده از منابع آب در سطح روستاهای منظومه به تفکیک هر یک از منابع به قرار جدول ذیل می باشد.

جدول ۶۹. سهم هر یک از منابع آب در نظام تولیدات کشاورزی

تعداد آب بندان	تعداد رودخانه فصلی از طریق موتور پمپ دیزلی یا الکتروپمپ	تعداد رودخانه دائمی از طریق موتور پمپ دیزلی یا الکتروپمپ	تعداد چشمه		تعداد قنات	تعداد چاه عمیق و نیمه عمیق	سهم در کل منظومه بخش حلب
			۷,۲۲	۲۰,۹۶			
۱۴,۰۹	۲,۷۵	۱,۰۳	۷,۲۲	۲۰,۹۶	۵,۸۴	۴۸,۱۱	بخش حلب

۱-۶-۲-۲- کیفیت و کمیت منابع انسانی

طبق بررسی های به عمل آمده مطابق با آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۰، از مجموع جمعیت فعال اقتصادی استان زنجان در حدود ۴,۰۹٪ نفر در شهرستان ایجرود می باشند. همچنین میزان فعالیت در شهرستان ایجرود ۴۱,۱۳ درصد بوده که حدود ۱,۰۲ درصد بیشتر از نرخ فعالیت استان می باشد. از سوی دیگر با بررسی نرخ اشتغال در سطح استان و شهرستان نتیجه می گردد که شهرستان ایجرود با متوسط نرخ اشتغال ۹۵,۲۸ درصد در سال ۱۳۹۰، حدود ۶ درصد بیشتر از نرخ اشتغال استان زنجان می باشد.

جدول ۴۵. میزان فعالیت و اشتغال در استان زنجان و شهرستان ایجرود- سال ۱۳۹۰

نرخ فعالیت	میزان اشتغال	نسبت به استان	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	نسبت به استان	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال					استان زنجان	
						نسبت به استان	مجموع	نسبت به استان	بیکار	نسبت به استان		شاغل
۴۰,۱۱	۸۹,۱۱	-	۸۵۸۴۵۵	-	۵۱۴۰۸۷	-	۳۴۴۳۶۸	-	۳۷۵۱۷	-	۳۰۶۸۵۱	استان زنجان
۴۱,۱۳	۹۵,۲۸	۳,۷۳	۳۲۰۰۰	۳,۶۶	۱۸۸۳۸	۳,۸۲	۱۳۱۶۲	۱,۶۶	۶۲۱	۴,۰۹	۱۲۵۴۱	شهرستان ایجرود

به استناد آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۰، از مجموع جمعیت ۳۲۰۰۰ نفری بالای ۱۰ سال در شهرستان ایجرود، ۱۳۱۶۲ نفر فعال اقتصادی و ۱۸۸۳۸ نفر غیر فعال می باشند به عبارت دیگر نرخ فعالیت در شهرستان ایجرود در این سال برابر با ۴۱،۱۳٪ برآورد می گردد این درحالی است که در سطح شهرستان ایجرود ۱۲۵۴۱ نفر شاغل و ۶۲۱ نفر بیکار وجود دارد که نرخ اشتغال محاسبه شده برابر ۹۵،۲۸٪ می باشد، شهرستان ایجرود ۴،۰۹٪ از شاغلان استان را به خود اختصاص داده است.

با این مقدمه، در ادامه به بررسی وضعیت فعالیت و اشتغال در روستاهای منظومه حلب شهرستان ایجرود در بخش حلب پرداخته می شود.

از میان ۴۱ روستای مورد مطالعه، روستاهای صابین، کهریزسیاه منصور، حاج قشلاق، قندی بلاغ، قره دوراخلوسفلی، قوشچی، اکوبین و بلوبین با نرخ اشتغال ۱۰۰٪ دارای بیشترین اشتغال بوده و روستاهای آمتلو، قراقیه، پاشاچای، چولچه، قره بوته، چولچه قشلاق، سفیدکمر، ابوجانلو، دایدارسغلی، گنبد، ینگى کندجامع السرا، چسب، قوریه، نکتو، خویین و نجم الشیخان نرخ اشتغال بالای ۹۰٪ داشته اند و روستای گرنه با نرخ اشتغال ۸۶،۲۱٪ کمترین اشتغال در سطح منطقه را داشته است.

جدول ۴۶. میزان فعالیت و اشتغال در روستاهای منظومه حلب شهرستان ایجرود - سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰

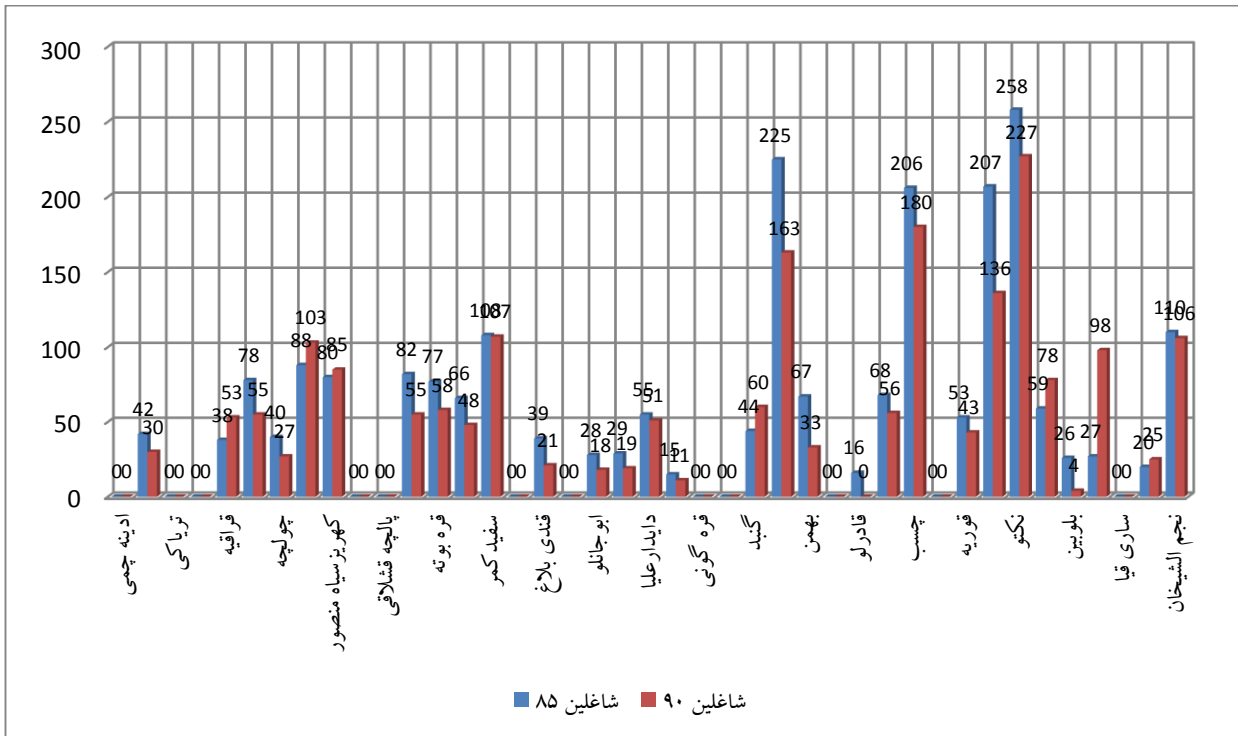
نرخ فعالیت	سال ۱۳۸۵						سال ۱۳۷۵						نام آبادی	
	نرخ اشتغال	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال			نرخ فعالیت	نرخ اشتغال	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال			
				مجموع	بیکار	شاغل					مجموع	بیکار		شاغل
۶۲،۶۹	۱۰۰،۰۰	۶۷	۲۵	۴۲	۰	۴۲	۳۹،۵۱	۷۵،۰۰	۸۱	۴۹	۳۲	۸	۲۴	آرمتلو
۴۴،۹۴	۹۵،۰۰	۸۹	۴۹	۴۰	۲	۳۸	۳۹،۰۸	۸۸،۲۴	۸۷	۵۳	۳۴	۴	۳۰	قراقیه
۵۶،۱۲	۱۰۰،۰۰	۱۳۹	۶۱	۷۸	۰	۷۸	۳۲،۱۱	۸۵،۲۵	۱۹۰	۱۲۹	۶۱	۹	۵۲	پاشاچای
۴۸،۷۸	۱۰۰،۰۰	۸۲	۴۲	۴۰	۰	۴۰	۴۶،۷۹	۸۸،۲۴	۱۰۹	۵۸	۵۱	۶	۴۵	چولچه
۴۱،۵۱	۱۰۰،۰۰	۲۱۲	۱۲۴	۸۸	۰	۸۸	۳۹،۸۷	۸۲،۵۴	۳۱۶	۱۹۰	۱۲۶	۲۲	۱۰۴	صابین
۶۱،۰۷	۱۰۰،۰۰	۱۳۱	۵۱	۸۰	۰	۸۰	۳۹،۱۹	۷۹،۳۱	۱۴۸	۹۰	۵۸	۱۲	۴۶	کهریزسیاه منصور
۵۹،۱۵	۹۷،۶۲	۱۴۲	۵۸	۸۴	۲	۸۲	۳۷،۵۰	۹۵،۳۷	۲۸۸	۱۸۰	۱۰۸	۵	۱۰۳	حاج قشلاق
۵۷،۸۹	۱۰۰،۰۰	۱۳۳	۵۶	۷۷	۰	۷۷	۳۷،۸۹	۹۱،۶۷	۱۹۰	۱۱۸	۷۲	۶	۶۶	قره بوته
۵۲،۸۰	۱۰۰،۰۰	۱۲۵	۵۹	۶۶	۰	۶۶	۴۲،۱۳	۹۲،۵۲	۲۵۴	۱۴۷	۱۰۷	۸	۹۹	چولچه قشلاق
۶۰،۰۰	۱۰۰،۰۰	۱۸۰	۷۲	۱۰۸	۰	۱۰۸	۴۴،۶۵	۸۹،۵۸	۲۱۵	۱۱۹	۹۶	۱۰	۸۶	سفیدکمر
۰،۰۰	۰،۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۸،۴۶	۱۰۰،۰۰	۲۶	۱۶	۱۰	۰	۱۰	قنبرلک
۶۵،۰۰	۱۰۰،۰۰	۶۰	۲۱	۳۹	۰	۳۹	۳۱،۶۵	۱۰۰،۰۰	۷۹	۵۴	۲۵	۰	۲۵	قندی بلاغ
۰،۰۰	۰،۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰،۰۰	۰،۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قوجالو
۰،۰۰	۰،۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰،۰۰	۰،۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	کارخانه آجر سفال ینگى کند

سال ۱۳۸۵							سال ۱۳۷۵							نام آبادی
نرخ فعالیت	نرخ اشتغال	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال			نرخ فعالیت	نرخ اشتغال	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال			
				مجموع	بیکار	شاغل					مجموع	بیکار	شاغل	
۵۴,۹۰	۱۰۰,۰۰	۵۱	۲۳	۲۸	۰	۲۸	۲۸,۸۹	۱۰۰,۰۰	۴۵	۳۲	۱۳	۰	۱۳	ابوجانلو
۵۰,۰۰	۱۰۰,۰۰	۵۸	۲۹	۲۹	۰	۲۹	۲۴,۶۴	۱۰۰,۰۰	۶۹	۵۲	۱۷	۰	۱۷	دایدارسفلی
۴۸,۶۷	۱۰۰,۰۰	۱۱۳	۵۸	۵۵	۰	۵۵	۴۲,۹۳	۹۰,۵۹	۱۹۸	۱۱۳	۸۵	۸	۷۷	دایدارعلیا
۵۰,۰۰	۱۰۰,۰۰	۳۰	۱۵	۱۵	۰	۱۵	۳۵,۲۹	۱۰۰,۰۰	۳۴	۲۲	۱۲	۰	۱۲	قره دوراخلوسفلی
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۸,۵۷	۱۰۰,۰۰	۲۱	۱۵	۶	۰	۶	قره گونی
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قویجوق سفلی
۵۰,۵۷	۱۰۰,۰۰	۸۷	۴۳	۴۴	۰	۴۴	۳۴,۴۷	۹۲,۹۶	۲۰۶	۱۳۵	۷۱	۵	۶۶	گنبد
۵۰,۹۰	۹۹,۱۲	۴۴۶	۲۱۹	۲۲۷	۲	۲۲۵	۳۸,۴۴	۹۶,۰۱	۷۱۸	۴۴۲	۲۷۶	۱۱	۲۶۵	ینگی کندجامع السرا
۶۰,۳۶	۱۰۰,۰۰	۱۱۱	۴۴	۶۷	۰	۶۷	۲۷,۵۴	۹۵,۶۵	۱۶۷	۱۲۱	۴۶	۲	۴۴	بهمن
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	تاج الدین
۷۶,۱۹	۱۰۰,۰۰	۲۱	۵	۱۶	۰	۱۶	۳۴,۵۵	۱۰۰,۰۰	۵۵	۳۶	۱۹	۰	۱۹	قادرو
۴۲,۵۰	۱۰۰,۰۰	۱۶۰	۹۲	۶۸	۰	۶۸	۳۰,۵۴	۹۰,۳۲	۲۰۳	۱۴۱	۶۲	۶	۵۶	قوشچی
۴۸,۱۳	۱۰۰,۰۰	۴۲۸	۲۲۲	۲۰۶	۰	۲۰۶	۳۹,۰۷	۹۲,۸۹	۵۴۰	۳۲۹	۲۱۱	۱۵	۱۹۶	چسب
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	جانقاجار
۴۴,۵۴	۱۰۰,۰۰	۱۱۹	۶۶	۵۳	۰	۵۳	۳۴,۶۳	۹۵,۰۰	۲۳۱	۱۵۱	۸۰	۴	۷۶	قوریه
۴۸,۴۸	۱۰۰,۰۰	۴۲۷	۲۲۰	۲۰۷	۰	۲۰۷	۳۷,۰۵	۹۳,۹۸	۴۴۸	۲۸۲	۱۶۶	۱۰	۱۵۶	قلقاتی
۴۸,۰۵	۹۹,۶۱	۵۳۹	۲۸۰	۲۵۹	۱	۲۵۸	۳۸,۳۱	۹۴,۵۰	۵۶۹	۳۵۱	۲۱۸	۱۲	۲۰۶	نکتو
۳۰,۴۱	۱۰۰,۰۰	۱۹۴	۱۳۵	۵۹	۰	۵۹	۳۷,۰۱	۹۲,۳۱	۲۸۱	۱۷۷	۱۰۴	۸	۹۶	ارکوبین
۳۹,۳۹	۱۰۰,۰۰	۶۶	۴۰	۲۶	۰	۲۶	۳۰,۱۹	۱۰۰,۰۰	۱۰۶	۷۴	۳۲	۰	۳۲	بلوبین
۲۵,۴۱	۸۷,۱۰	۱۲۲	۹۱	۳۱	۴	۲۷	۲۷,۷۸	۱۰۰,۰۰	۱۰۸	۷۸	۳۰	۰	۳۰	خوبین
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۱	۱	۰	۰	۰	ساری قیا
۳۴,۳۸	۹۰,۹۱	۶۴	۴۲	۲۲	۲	۲۰	۲۴,۶۸	۱۰۰,۰۰	۷۷	۵۸	۱۹	۰	۱۹	گرنه
۳۹,۵۷	۱۰۰,۰۰	۲۷۸	۱۶۸	۱۱۰	۰	۱۱۰	۳۶,۶۱	۹۷,۲۲	۲۹۵	۱۸۷	۱۰۸	۳	۱۰۵	نجم الشیخان
۴۸,۴۴	۹۹,۴۳	۴۶۷۴	۲۴۱۰	۲۲۶۴	۱۳	۲۲۵۱	۳۷,۰۶	۹۲,۶۱	۶۳۵۵	۴۰۰۰	۲۳۵۵	۱۷۴	۲۱۸۱	مجموع

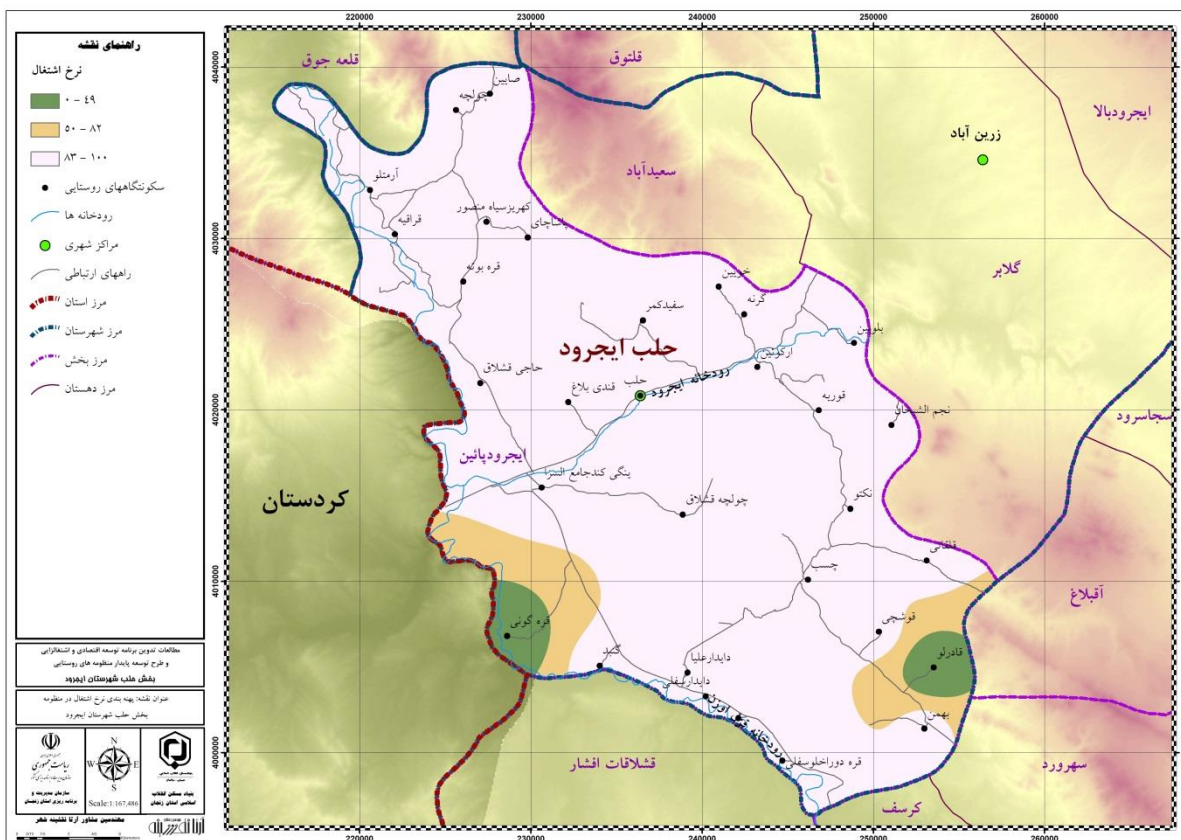
جدول ۴۷. میزان فعالیت و اشتغال در روستاهای منظومه حلب، شهرستان ایجرود - سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰

میانگین نرخ فعالیت سه دوره	میانگین نرخ اشتغال سه دوره	سال ۱۳۹۰							نام آبادی
		نرخ فعالیت	نرخ اشتغال	جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت غیر فعال	جمعیت فعال			
						مجموع	بیکار	شاغل	
۴۶,۶۷	۹۰,۵۹	۳۷,۸۰	۹۶,۷۷	۸۲	۵۱	۳۱	۱	۳۰	آرمتلو
۴۳,۸۰	۹۳,۷۹	۴۷,۳۷	۹۸,۱۵	۱۱۴	۶۰	۵۴	۱	۵۳	قراقیه
۴۳,۰۳	۹۴,۴۹	۴۰,۸۸	۹۸,۲۱	۱۳۷	۸۱	۵۶	۱	۵۵	پاشاچای
۴۶,۴۴	۹۴,۸۹	۴۳,۷۵	۹۶,۴۳	۶۴	۳۶	۲۸	۱	۲۷	چولچه
۴۲,۰۶	۹۴,۱۸	۴۴,۷۸	۱۰۰,۰۰	۲۳۰	۱۲۷	۱۰۳	۰	۱۰۳	صایین
۴۷,۸۰	۹۳,۱۰	۴۳,۱۵	۱۰۰,۰۰	۱۹۷	۱۱۲	۸۵	۰	۸۵	کهریزسیاه منصور
۴۷,۲۵	۹۷,۶۶	۴۵,۰۸	۱۰۰,۰۰	۱۲۲	۶۷	۵۵	۰	۵۵	حاج قشلاق
۴۵,۸۸	۹۶,۶۶	۴۱,۸۴	۹۸,۳۱	۱۴۱	۸۲	۵۹	۱	۵۸	قره بوته
۴۶,۳۳	۹۴,۹۴	۴۴,۰۷	۹۲,۳۱	۱۱۸	۶۶	۵۲	۴	۴۸	چولچه قشلاق
۴۹,۵۲	۹۵,۰۴	۴۳,۹۲	۹۵,۵۴	۲۵۵	۱۴۳	۱۱۲	۵	۱۰۷	سفیدکمر
۴۴,۹۴	۱۰۰,۰۰	۳۸,۱۸	۱۰۰,۰۰	۵۵	۳۴	۲۱	۰	۲۱	قندی بلاغ
۴۲,۰۰	۹۸,۲۵	۴۲,۲۲	۹۴,۷۴	۴۵	۲۶	۱۹	۱	۱۸	ابوجانلو
۳۹,۳۷	۹۸,۳۳	۴۳,۴۸	۹۵,۰۰	۴۶	۲۶	۲۰	۱	۱۹	دایدارسغلی
۴۶,۰۰	۹۲,۸۴	۴۶,۴۰	۸۷,۹۳	۱۲۵	۶۷	۵۸	۷	۵۱	دایدارعلیا
۴۵,۱۰	۱۰۰,۰۰	۵۰,۰۰	۱۰۰,۰۰	۲۲	۱۱	۱۱	۰	۱۱	قره دوراخلوسغلی
۴۵,۱۴	۹۵,۵۷	۵۰,۳۹	۹۳,۷۵	۱۲۷	۶۳	۶۴	۴	۶۰	گنبد
۴۳,۳۶	۹۵,۹۲	۴۰,۷۴	۹۲,۶۱	۴۳۲	۲۵۶	۱۷۶	۱۳	۱۶۳	ینگی کندجامع السرا
۴۵,۹۷	۹۴,۹۵	۵۰,۰۰	۸۹,۱۹	۷۴	۳۷	۳۷	۴	۳۳	بهمن
۳۹,۲۸	۹۶,۷۷	۴۴,۸۰	۱۰۰,۰۰	۱۲۵	۶۹	۵۶	۰	۵۶	قوشچی
۴۴,۰۳	۹۶,۰۴	۴۴,۸۹	۹۵,۲۴	۴۲۱	۲۳۲	۱۸۹	۹	۱۸۰	چسب
۳۹,۲۸	۹۶,۱۶	۳۸,۶۶	۹۳,۴۸	۱۱۹	۷۳	۴۶	۳	۴۳	قوریه
۴۲,۲۷	۹۴,۱۰	۴۱,۲۹	۸۸,۳۱	۳۷۳	۲۱۹	۱۵۴	۱۸	۱۳۶	قلقاتی
۴۳,۷۶	۹۵,۸۴	۴۴,۹۲	۹۳,۴۲	۵۴۱	۲۹۸	۲۴۳	۱۶	۲۲۷	نکتو
۳۳,۸۸	۹۷,۴۴	۳۴,۲۱	۱۰۰,۰۰	۲۲۸	۱۵۰	۷۸	۰	۷۸	ارکوبین
۳۸,۰۱	۱۰۰,۰۰	۴۴,۴۴	۱۰۰,۰۰	۹	۵	۴	۰	۴	بلوبین
۳۱,۳۰	۹۴,۷۱	۴۰,۷۳	۹۷,۰۳	۲۴۸	۱۴۷	۱۰۱	۳	۹۸	خوبین
۳۵,۰۳	۹۲,۳۷	۴۶,۰۳	۸۶,۲۱	۶۳	۳۴	۲۹	۴	۲۵	گرنه
۳۹,۴۲	۹۵,۹۴	۴۲,۰۹	۹۰,۶۰	۲۷۸	۱۶۱	۱۱۷	۱۱	۱۰۶	نجم الشیخان
۴۲,۸۲	۹۵,۶۰	۴۲,۹۶	۹۴,۷۵	۴۷۹۱	۲۷۳۳	۲۰۵۸	۱۰۸	۱۹۵۰	مجموع

نمودار ۲۱. وضعیت تعداد شاغلین در روستاهای هدف دهستان ایجرودپایین در دوره های سرشماری ۱۳۸۵ و ۹۰

نقشه توزیع نرخ اشتغال منظومه

با بررسی نرخ اشتغال زنان و مردان روستاهای منظومه حلب در سال ۱۳۸۵ (در سرشماری سال ۱۳۹۰ آمار زنان و مردان شاغل و بیکار ارائه نشده است) نتیجه می گردد که متوسط نرخ اشتغال برای مردان در حدود ۱ درصد کمتر از رقم متناظر آن برای زنان می باشد به عبارت دیگر از مجموع جمعیت فعال اقتصادی مرد در حدود ۹۹,۲۱٪ و از جمعیت فعال اقتصادی زن در حدود ۱۰۰,۰۰٪ شاغل می باشند. تعداد ۲۳ روستا با نرخ اشتغال مردان ۱۰۰,۰۰٪ بیشترین اشتغال مردان و روستای خویین با ۸۶,۶۷٪ کمترین نرخ اشتغال مردان را به خود اختصاص داده است.

از سوی دیگر متوسط نرخ فعالیت مردان در منطقه به استناد آمار سال ۱۳۸۵، برابر با ۷۸,۲۴٪ برآورد گردیده است و متوسط نرخ فعالیت زنان در منطقه در حدود ۲۴,۱۳٪ می باشد. روستای خویین با ۵۰,۸۵٪ کمترین و گنبد با ۹۰,۹۱٪ نرخ فعالیت بیشترین نرخ فعالیت را در بین مردان، و روستای گرنه با صفر درصد کمترین و روستای قادرلو با ۶۶,۶۷٪ بیشترین نرخ فعالیت را در میان زنان دارد.

جدول ۴۸. میزان فعالیت و اشتغال زنان و مردان در روستاهای منظومه حلب در سال ۱۳۸۵

۱۳۸۵														نام آبادی
نرخ فعالیت زنان	نرخ اشتغال زنان	جمعیت زن ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت غیر فعال زن	جمعیت فعال زنان			نرخ فعالیت مردان	نرخ اشتغال مردان	جمعیت مرد ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت غیر فعال مرد	جمعیت فعال مردان			
				مجموع	بیکار زن	شاغل زن					مجموع	بیکار مرد	شاغل مرد	
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	ادینه چمی
۴۳,۲۴	۱۰۰,۰۰	۳۷	۲۱	۱۶	۰	۱۶	۸۶,۶۷	۱۰۰,۰۰	۳۰	۴	۲۶	۰	۲۶	آرمتلو
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	تریافی
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	جهان قبیر
۸,۱۶	۱۰۰,۰۰	۴۹	۴۵	۴	۰	۴	۹۰,۰۰	۹۴,۴۴	۴۰	۴	۳۶	۲	۳۴	قراقیه
۴۳,۹۶	۱۰۰,۰۰	۹۱	۵۱	۴۰	۰	۴۰	۷۹,۱۷	۱۰۰,۰۰	۴۸	۱۰	۳۸	۰	۳۸	پاشاچای
۵,۰۰	۱۰۰,۰۰	۴۰	۳۸	۲	۰	۲	۹۰,۴۸	۱۰۰,۰۰	۴۲	۴	۳۸	۰	۳۸	چولچه
۱۳,۴۹	۱۰۰,۰۰	۱۲۶	۱۰۹	۱۷	۰	۱۷	۸۲,۵۶	۱۰۰,۰۰	۸۶	۱۵	۷۱	۰	۷۱	صایین
۴۶,۱۵	۱۰۰,۰۰	۷۸	۴۲	۳۶	۰	۳۶	۸۳,۰۲	۱۰۰,۰۰	۵۳	۹	۴۴	۰	۴۴	کهریزسیاه منصور
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	بازل داش
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	آق قبه
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	پالچه قشلاق
۳۶,۸۴	۱۰۰,۰۰	۷۶	۴۸	۲۸	۰	۲۸	۸۴,۸۵	۹۶,۴۳	۶۶	۱۰	۵۶	۲	۵۴	حاج قشلاق
۳۹,۷۴	۱۰۰,۰۰	۷۸	۴۷	۳۱	۰	۳۱	۸۳,۶۴	۱۰۰,۰۰	۵۵	۹	۴۶	۰	۴۶	قره بوته
۲۴,۶۴	۱۰۰,۰۰	۶۹	۵۲	۱۷	۰	۱۷	۸۷,۵۰	۱۰۰,۰۰	۵۶	۷	۴۹	۰	۴۹	چولچه قشلاق
۳۵,۴۸	۱۰۰,۰۰	۹۳	۶۰	۳۳	۰	۳۳	۸۶,۲۱	۱۰۰,۰۰	۸۷	۱۲	۷۵	۰	۷۵	سفیدکمر
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قنبرلک
۴۸,۵۷	۱۰۰,۰۰	۳۵	۱۸	۱۷	۰	۱۷	۸۸,۰۰	۱۰۰,۰۰	۲۵	۳	۲۲	۰	۲۲	قندی بلاغ
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قوجالو
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	کارخانه آجر سفال ینگنی کند
۳۲,۱۴	۱۰۰,۰۰	۲۸	۱۹	۹	۰	۹	۸۲,۶۱	۱۰۰,۰۰	۲۳	۴	۱۹	۰	۱۹	ابوجانلو
۲۰,۶۹	۱۰۰,۰۰	۲۹	۲۳	۶	۰	۶	۷۹,۳۱	۱۰۰,۰۰	۲۹	۶	۲۳	۰	۲۳	دایدارسغلی

۱۳۸۵

نرخ فعالیت زنان	نرخ اشتغال زنان	جمعیت زن ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت غیر فعال زن	جمعیت فعال زنان			نرخ فعالیت مردان	نرخ اشتغال مردان	جمعیت مرد ۱۰ ساله و بیشتر	جمعیت غیر فعال مرد	جمعیت فعال مردان			نام آبادی
				مجموع	بیکار زن	شاغل زن					مجموع	بیکار مرد	شاغل مرد	
۱۱,۸۶	۱۰۰,۰۰	۵۹	۵۲	۷	۰	۷	۸۸,۸۹	۱۰۰,۰۰	۵۴	۶	۴۸	۰	۴۸	دایدار علیا
۷,۱۴	۱۰۰,۰۰	۱۴	۱۳	۱	۰	۱	۸۷,۵۰	۱۰۰,۰۰	۱۶	۲	۱۴	۰	۱۴	قره دوراخلوسفلی
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قره گونی
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	قویجوق سفلی
۹,۳۰	۱۰۰,۰۰	۴۳	۳۹	۴	۰	۴	۹۰,۹۱	۱۰۰,۰۰	۴۴	۴	۴۰	۰	۴۰	گنبد
۲۴,۸۹	۱۰۰,۰۰	۲۳۷	۱۷۸	۵۹	۰	۵۹	۸۰,۳۸	۹۸,۸۱	۲۰۹	۴۱	۱۶۸	۲	۱۶۶	ینگی کندجامع السرا
۳۹,۶۶	۱۰۰,۰۰	۵۸	۳۵	۲۳	۰	۲۳	۸۳,۰۲	۱۰۰,۰۰	۵۳	۹	۴۴	۰	۴۴	بهمن
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	تاج الدین
۶۶,۶۷	۱۰۰,۰۰	۹	۳	۶	۰	۶	۸۳,۳۳	۱۰۰,۰۰	۱۲	۲	۱۰	۰	۱۰	قادرلو
۲۳,۶۶	۱۰۰,۰۰	۹۳	۷۱	۲۲	۰	۲۲	۶۸,۶۶	۱۰۰,۰۰	۶۷	۲۱	۴۶	۰	۴۶	قوشچی
۲۳,۱۸	۱۰۰,۰۰	۲۳۳	۱۷۹	۵۴	۰	۵۴	۷۷,۹۵	۱۰۰,۰۰	۱۹۵	۴۳	۱۵۲	۰	۱۵۲	چسب
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	جانقاجار
۲۰,۵۵	۱۰۰,۰۰	۷۳	۵۸	۱۵	۰	۱۵	۸۲,۶۱	۱۰۰,۰۰	۴۶	۸	۳۸	۰	۳۸	قوریه
۲۸,۳۳	۱۰۰,۰۰	۲۴۰	۱۷۲	۶۸	۰	۶۸	۷۴,۳۳	۱۰۰,۰۰	۱۸۷	۴۸	۱۳۹	۰	۱۳۹	قلقاتی
۲۴,۹۱	۱۰۰,۰۰	۲۸۵	۲۱۴	۷۱	۰	۷۱	۷۴,۰۲	۹۹,۴۷	۲۵۴	۶۶	۱۸۸	۱	۱۸۷	نکتو
۷,۲۷	۱۰۰,۰۰	۱۱۰	۱۰۲	۸	۰	۸	۶۰,۷۱	۱۰۰,۰۰	۸۴	۳۳	۵۱	۰	۵۱	ارکوبین
۷,۸۹	۱۰۰,۰۰	۳۸	۳۵	۳	۰	۳	۸۲,۱۴	۱۰۰,۰۰	۲۸	۵	۲۳	۰	۲۳	بلوبین
۱,۵۹	۱۰۰,۰۰	۶۳	۶۲	۱	۰	۱	۵۰,۸۵	۸۶,۶۷	۵۹	۲۹	۳۰	۴	۲۶	خوبین
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	ساری قیا
۰,۰۰	۰,۰۰	۳۴	۳۴	۰	۰	۰	۷۳,۳۳	۹۰,۹۱	۳۰	۸	۲۲	۲	۲۰	گزنه
۱۴,۷۴	۱۰۰,۰۰	۱۵۶	۱۳۳	۲۳	۰	۲۳	۷۱,۳۱	۱۰۰,۰۰	۱۲۲	۳۵	۸۷	۰	۸۷	نجم الشیخان
۲۴,۱۳	۱۰۰,۰۰	۲۵۷۴	۱۹۵۳	۶۲۱	۰	۶۲۱	۷۸,۲۴	۹۹,۲۱	۲۱۰۰	۴۵۷	۱۶۴۳	۱۳	۱۶۳۰	مجموع

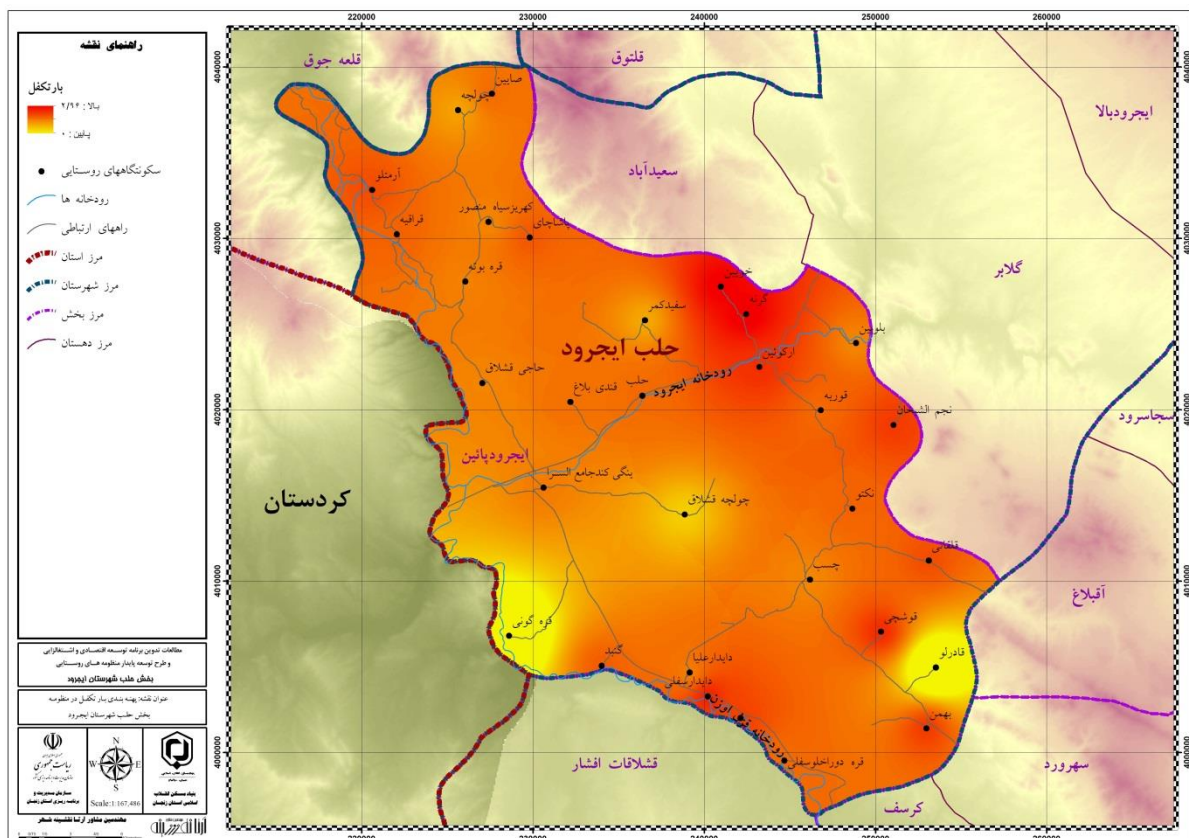
بار تکفل

بار تکفل خالص یا 'نسبت بستگی خالص' نشان دهنده بار حقیقی جمعیتی و اقتصادی است که از نظر تأمین زندگی افراد غیرشاغل بر دوش افراد شاغل جامعه قرار دارد. بار تکفل خالص از طریق تقسیم جمعیت غیرشاغل بر جمعیت شاغل به دست می‌آید. در منظومه حلب روستای بلوبین با بار تکفل ۱,۵۰ نفر برای هر شاغل کمترین بار تکفل و روستای قلقاتی با ۲,۳۱ نفر برای هر شاغل بیشترین بار تکفل در سال ۱۳۹۰ را داراست و متوسط بار تکفل برای روستاهای منطقه در سال ۱۳۹۰، ۱,۹۰ نفر می باشد.

جدول ۴۹. بار تکفل در روستاهای منظومه حلب، شهرستان ایجرود از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰

بار تکفل متوسط سه دوره	۱۳۹۰			۱۳۸۵			۱۳۷۵			نام آبادی
	بار تکفل	شاغل	جمعیت	بار تکفل	شاغل	جمعیت	بار تکفل	شاغل	جمعیت	
۲,۳۲	۲,۲۷	۳۰	۹۸	۰,۸۱	۴۲	۷۶	۳,۸۸	۲۴	۱۱۷	آرمتلو
۲,۱۵	۱,۵۸	۵۳	۱۳۷	۱,۷۴	۳۸	۱۰۴	۳,۱۳	۳۰	۱۲۴	قراقیه
۲,۲۳	۱,۶۵	۵۵	۱۴۶	۱,۰۴	۷۸	۱۵۹	۴,۰۰	۵۲	۲۶۰	پاشاچای
۱,۶۹	۱,۶۷	۲۷	۷۲	۱,۲۵	۴۰	۹۰	۲,۱۶	۴۵	۱۴۲	چولچه
۲,۰۹	۱,۶۸	۱۰۳	۲۷۶	۱,۸۱	۸۸	۲۴۷	۲,۸۰	۱۰۴	۳۹۵	صایین
۱,۹۰	۱,۶۴	۸۵	۲۲۴	۰,۸۸	۸۰	۱۵۰	۳,۲۰	۴۶	۱۹۳	کهریزسیاه منصور
۱,۹۰	۱,۵۸	۵۵	۱۴۲	۱,۰۲	۸۲	۱۶۶	۳,۰۹	۱۰۳	۴۲۱	حاج قشلاق
۱,۹۳	۱,۷۸	۵۸	۱۶۱	۱,۰۴	۷۷	۱۵۷	۲,۹۸	۶۶	۲۶۳	قره بوته
۱,۳۶	۱,۸۳	۴۸	۱۳۶	-۱,۰۰	۶۶	۰	۳,۲۵	۹۹	۴۲۱	چولچه قشلاق
۱,۶۴	۱,۸۶	۱۰۷	۳۰۶	۰,۹۱	۱۰۸	۲۰۶	۲,۱۶	۸۶	۲۷۲	سفیدکمر
۲,۰۴	۲,۰۰	۲۱	۶۳	۰,۸۵	۳۹	۷۲	۳,۲۸	۲۵	۱۰۷	قندی بلاغ
۲,۳۹	۲,۱۱	۱۸	۵۶	۱,۱۴	۲۸	۶۰	۳,۹۲	۱۳	۶۴	ابوجانلو
۲,۶۲	۱,۸۹	۱۹	۵۵	۱,۳۸	۲۹	۶۹	۴,۵۹	۱۷	۹۵	دایدار سفلی
۱,۹۶	۱,۷۶	۵۱	۱۴۱	۱,۵۸	۵۵	۱۴۲	۲,۵۵	۷۷	۲۷۳	دایدار علیا
۲,۰۹	۱,۷۳	۱۱	۳۰	۱,۴۷	۱۵	۳۷	۳,۰۸	۱۲	۴۹	قره دورا خوسفلی
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰,۰۰	۰	۰	۴,۸۳	۶	۳۵	قره گونی
۲,۲۰	۱,۶۲	۶۰	۱۵۷	۱,۴۱	۴۴	۱۰۶	۳,۵۶	۶۶	۳۰۱	گنبد
۱,۹۷	۲,۱۶	۱۶۳	۵۱۵	۱,۳۲	۲۲۵	۵۲۳	۲,۴۴	۲۶۵	۹۱۱	ینگی کندجامع السرا
۲,۴۴	۱,۶۴	۳۳	۸۷	۰,۹۱	۶۷	۱۲۸	۴,۷۷	۴۴	۲۵۴	بهمن
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰,۵۰	۱۶	۲۴	۳,۷۹	۱۹	۹۱	قادرلو
۲,۵۶	۱,۵۷	۵۶	۱۴۴	۱,۶۳	۶۸	۱۷۹	۴,۴۸	۵۶	۳۰۷	قوشچی
۱,۹۸	۱,۸۷	۱۸۰	۵۱۶	۱,۴۷	۲۰۶	۵۰۸	۲,۶۱	۱۹۶	۷۰۷	چسب
۲,۱۰	۱,۸۸	۴۳	۱۲۴	۱,۳۴	۵۳	۱۲۴	۳,۰۷	۷۶	۳۰۹	قوریه
۲,۳۱	۲,۳۱	۱۳۶	۴۵۰	۱,۶۵	۲۰۷	۵۴۹	۲,۹۶	۱۵۶	۶۱۷	قلقاتی
۲,۱۴	۱,۹۶	۲۲۷	۶۷۲	۱,۵۳	۲۵۸	۶۵۲	۲,۹۴	۲۰۶	۸۱۱	نکتو
۲,۵۳	۲,۲۹	۷۸	۲۵۷	۲,۶۸	۵۹	۲۱۷	۲,۶۰	۹۶	۳۴۶	ارکوبین
۱,۸۹	۱,۵۰	۴	۱۰	۱,۵۴	۲۶	۶۶	۲,۶۳	۳۲	۱۱۶	بلوبین
۲,۹۱	۱,۶۸	۹۸	۲۶۳	۳,۸۹	۲۷	۱۳۲	۳,۱۷	۳۰	۱۲۵	خوبین
۰,۰۰	۰,۰۰	۰	۰	۰,۰۰	۰	۰	۰,۰۰	۰	۱	ساری قیا
۲,۹۷	۱,۸۴	۲۵	۷۱	۲,۵۵	۲۰	۷۱	۴,۵۳	۱۹	۱۰۵	گرنه
۲,۴۵	۲,۲۱	۱۰۶	۳۴۰	۲,۰۵	۱۱۰	۳۳۶	۳,۰۹	۱۰۵	۴۲۹	نجم الشیخان
۲,۰۹	۱,۹۰	۱۹۵۰	۵۶۴۹	۱,۳۸	۲۲۵۱	۵۳۵۰	۲,۹۸	۲۱۸۱	۸۶۹۱	مجموع

نقشه توزیع فضایی بار تکفل منظومه حلب

۱-۶-۲- مالکیت عوامل تولید

منظور از نظام اقتصادی در منطقه شامل مدیریت و سازماندهی های موجود در بحث مالکیت ها و فرآیند تولیدات است و منظور از روابط وجود ارتباطات سیستمی از مرحله تأمین مواد اولیه تا مرحله تولید و فروش محصولات در بازارهای محلی و فرامحلی است. بر اساس اطلاعات و مشاهدات میدانی انجام شده نظام تولید محصولات کشاورزی در روستاها نشان دهنده غلبه الگوهای سنتی و خرده مالکی در مالکیت و فرایند تولیدات کشاورزی است. کشاورزی منطقه در هر سه سطح زراعت (عمدتاً گندم)، باغداری (عمدتاً سیب) و دامداری (عمدتاً دام های کوچک) شکلی سنتی داشته و فاقد هرگونه سازماندهی و انسجام می باشند. اما در سطح کشاورزی خصوصاً پرورش ماهی (شکل نظام تولیدی) به سمت تعاونی های دولتی یا خصوصی با عملکرد مکانیزه و صنعتی حرکت کرده است. به طوری که پرورش ماهی های منطقه دارای جایگاه منطقه ای می باشند. بنابراین نظام و روابط تولید کشاورزی همچنان متأثر از الگوهای سنتی می باشد به گونه ای که تأمین مواد مورد نیاز و بچه ماهی از طریق خرده فروشی ها و گاه شرکت تعاونی ها صورت می پذیرد. نوع تولیدات کشاورزی بر گرفته از الگوهای کاشت سنتی منطقه می باشد و مراحل کاشت، داشت و برداشت نیز متأثر از همان الگوها می باشد. در نهایت محصولات تولیدی به صورت غیر رسمی توسط دلالان با قیمت

های تعیین شده از طرف آنها خریداری می گردد و کشاورزان در فروش محصولات و نحوه بازاریابی آنها نقش اساسی ندارند. در خصوص پرورش ماهی بایستی مجتمع های نیمه صنعتی را از الگوهای پرورش سنتی مجزا نمود چرا که مجتمع های مذکور منطقه تولیداتشان در مقیاس منطقه ای بوده و تحت حمایت دولت به سوی مدرن شدن سوق داده شده است.

از مهمترین این مجتمع های پرورش ماهی می توان به مجتمع رستم خانی، محمودی و نوروزی اشاره کرد که حوزه نفوذ فروش و توزیع آن نیز در سطح منطقه ای می باشد. این مجتمع دارای مالکیت و مدیریت خصوصی است و بخشی از اشتغال منطقه را هم به خود اختصاص داده است. همچنین مجتمع های مرغداری با پرورش مرغ و جوجه نیز از دیگر نظام های تولید کشاورزی منطقه هستند که مدیریت و مالکیت این مجتمع ها خصوصی می باشند. روابط تولید در این مجتمع ها ضرورتاً بر مبنای مواد اولیه محلی نمی باشند. فرآیند تولید و توزیع و فروش آنها نیز به صورت نظام مند و در خارج از منطقه انجام می گیرد. لذا منطقه مورد مطالعه صرفاً محل استقرار این مجتمع ها و محلی برای تأمین نیروی انسانی لازم برای آن است با این حال می توان گفت که نظام تولید کشاورزی بر محوریت تولیدات دام و طیور در روستاها به شکلی است که می تواند به عنوان یک مشخصه این منطقه مطرح باشد.

جدول ۵۸. وضعیت مهمترین تولیدات کشاورزی منظومه حلب

نام محصول	میزان تولید (تن در هکتار*)	هزینه تولید (کیلوگرم)	قیمت فروش (کیلوگرم)	الگوی آبیاری	محل تامین نهاده	نحوه و محل ذخیره سازی	نحوه و محل فروش	
							نحوه فروش	به صورت خام یا فرآوری شده
جو	۲,۵	۵۰۰	۷۰۰	سنتی مدرن	حلب- زرین آباد- زنجان	سردخانه اطراف	خرید واسطه یا دلال سوی دولت در محل روستا به فروش می رسانید ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده	خرید واسطه یا دلال سوی دولت در محل روستا به فروش می رسانید ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده
یونجه ه	۹	۵۰۰	۹۰۰	سنتی مدرن	حلب- زرین آباد- زنجان	فاقد محل مناسب	خرید واسطه یا دلال سوی دولت در محل روستا به فروش می رسانید ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده	خرید واسطه یا دلال سوی دولت در محل روستا به فروش می رسانید ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده
گندم	۲,۷	۵۰۰	۱۱۵۰	۱۲۵۰	حلب- زرین آباد- زنجان	زنجان	خرید واسطه یا دلال سوی دولت در محل روستا به فروش می رسانید ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده	خرید واسطه یا دلال سوی دولت در محل روستا به فروش می رسانید ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده

جدول ۵۹. وضعیت محصولات دامی موجود در روستاهای منظومه حلب

محل عرضه	محل و نحوه عرضه و فروش	متوسط تولید محصول و قیمت فروش	محصول
زنجان	خرید واسطه یا دلال ☐ خرید تضمینی از سوی دولت ☐ در محل روستا به فروش می‌رسانید ☒ ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده ☐	تولید ۳۰-۱۳۰ کیلوگرم گوشت (هر دام) قیمت یک کیلو گوشت ۳۵ تا ۶۰ هزار تومان	گوشت
زنجان	خرید واسطه یا دلال ☐ خرید تضمینی از سوی دولت ☐ در محل روستا به فروش می‌رسانید ☒ ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده ☐	تولید ۶۰ عدد تخم مرغ (روزانه) قیمت یک کیلو تخم مرغ ۲۵۰۰ تومان	مرغ
زنجان	خرید واسطه یا دلال ☐ خرید تضمینی از سوی دولت ☐ در محل روستا به فروش می‌رسانید ☒ ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده ☐	تولید ۱,۵ کیلوگرم گوشت (هر مرغ) قیمت یک کیلو گوشت ۱۳۰۰۰ تومان	
زنجان	خرید واسطه یا دلال ☒ خرید تضمینی از سوی دولت ☐ در محل روستا به فروش می‌رسانید ☒ ارائه در بازارهای فروش توسط تولید کننده ☐	تولید ۴ تن شیر (روزانه) قیمت یک کیلو شیر ۱۰۰۰ تومان	شیر

– نظام و روابط تولید کارگاهی و صنعتی

در مورد نظام و روابط تولیدات کارگاهی و صنعتی دو سطح مجزا می‌توان تشخیص داد. اولی نظام، نظام تولیدات صنعتی و کارگاهی شامل کارگاه‌های کوچک مقیاس محلی نظیر مصالح ساختمانی، لبنی، خوراک دام، بلوک زنی و ... می‌باشد. این کارگاه‌ها عمدتاً مصرف شهرهای اطراف را پوشش می‌دهد و بخش قابل توجهی از مواد اولیه آنها از شهر حلب تأمین می‌گردد.

این کارگاه‌ها دارای نظام خرده مالکی بوده و عمدتاً دارای نظامی سنتی در تولید می‌باشند. روابط تولید حاکم بر آنها متکی بر تأمین مواد اولیه از روستاها و مناطق اطراف و فروش محصولات آن در شهر حلب و نهایتاً بخش‌های مجاور است. بازار حاکم بر این نوع تولیدات نیز از شکل منسجمی برخوردار نبوده و در دست واسطه‌هاست.

جدول ۶۳. شهرک های صنعتی مستقر در منظومه حلب

معرفی منبع	از منابع دیگر دریافت شود	قابلیت اطمینان	در چه سطحی	سال آخرین آمار موجود	وضعیت	آمار مورد نیاز					
						شهرستان	نوع استفاده	مختصات جغرافیایی	مساحت بنا	مساحت زمین	نام
-	خیر	بلی	شهرستان	۱۳۹۷	موجود	ایجرود	جهت واگذاری به سرمایه گذران صنعتی	بر روی نقشه	-	۸	ناحیه صنعتی ناحیه ایجرود

جدول ۶۴. واحدهای صنعتی مستقر در ناحیه صنعتی ناحیه ایجرود

نام شهرک	نام متقاضی	کاربری	محصولات	ظرفیت سالانه	واحد سنجش
ناحیه صنعتی ایجرود	سفید تابلو زنجان	شیمیایی	کپسول گاز ماشینهای گازسوز	۶۰	دستگاه
ناحیه صنعتی ایجرود	تعاونی بهارک شیوه	غذایی	رشته غذایی	۱۵۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	صنایع کیان پارس ایستا	فلزی	کمک فنر (روغنی)	۱۰۰۰۰۰۰	عدد
ناحیه صنعتی ایجرود	مریم دوستی	برق و الکترونیک	آنتن فرستنده تلویزیونی	۲۷۵۰۰	عدد
ناحیه صنعتی ایجرود	ماهان پلاست زنجان	شیمیایی	ظروف یکبار مصرف پلاستیکی (اسفنجی)	۷۸۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	فرناز شهیدی ۵	غذایی	عمل آوری وبسته بندی قارچ خوراکی	۱۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	فرناز شهیدی ۳	خدمات	گلخانه	۲۵	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	فرناز شهیدی ۴	غذایی	انواع میوه و سبزیجات منجمد (پیش فرآوری شده یا نشده)	۶۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	فرناز شهیدی ۱	خدمات	گلخانه	۶۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	رجبعلی رسولی	کانی غیر فلزی	بلوک دیواری، جدول سیمانی، تیرچه زیگزاک سیمانی، بلوک سقفی	۱۲۰۰۰۰،۰۰، ۳۵۰۰۰،۰۰، ۲۰۰۰،۰۰، ۸۰۰۰۰،۰۰	متر طول، عدد، متر، عدد
ناحیه صنعتی ایجرود	تلاشگران ایجرود	غذایی	بذر اسپرس	۳۰۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	مهر کام به شیمی	شیمیایی	سموم دفع آفات نباتی ماده مؤثره سموم (تکنیکال)	۱	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	آر مه فراز پویان متین	غذایی	نان صنعتی - نان اروپایی	۳۰۰۰	تن

نام شهرک	نام متقاضی	کاربری	محصولات	ظرفیت سالانه	واحد سنجش
ناحیه صنعتی ایجرود	اکبر حسنلو	غذایی	رشته پلوئی	۱۵	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	جعفر جعفری ۱	کافی غیر فلزی	موزاییک و کف پوش سیمانی	۵۰۰۰	مترمربع
ناحیه صنعتی ایجرود	صنایع چوبی کندوسازان	غذایی	تولیدات جانبی از آبزیان برای خوراک دام، طیور و آبزیان	۱۵۰۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	صفر علی و عشقعلی ابراهیمی	نساجی	انواع لباس کار	۱۵۰۰۰	عدد
ناحیه صنعتی ایجرود	جعفر جعفری ۲	کافی غیر فلزی	بلوک دیواری بتنی غیر مسلح	۲۰۵۰۰۰	عدد
ناحیه صنعتی ایجرود	فرناز شهیدی	خدمات	گلخانه	۶۰	تن
ناحیه صنعتی ایجرود	فرناز شهیدی ۲	غذایی	بسته بندی میوه، سبزی و قارچ	۸۰	تن

ساختار و تاسیسات صنایع دستی

صنایع دستی پیشتر توسط عشایر و ساکنان روستاهای کوچک منطقه صورت می گیرد. قالی بافی، گلیم بافی و جاجیم بافی از کهن ترین صنایع دستی شهرستان ایجرود است که دارای شهرت فراوان و اهمیت ویژه ای هستند.

با توجه به بررسی های به عمل آمده در روستاهای مورد مطالعه، صنایع دستی به قرار ذیل می باشد.

جدول ۷۰. صنایع دستی موجود در روستاها

تولیدات چرمی دست دوز	مقرق چوب	بافتنی سنتی	ساز سنتی	خراطی	صنایع فلزی	سفالگری	گلیم	جوراب بافی	تابلو فرش	قالی بافی	زیر رشته فعالیت		
											ساده / دورو	قلاب بافی با الیافت طبیعی	
		*									*		چسب
		*					*				*	*	حلب
							*				*		خوین
	*												ارکوئین
*													سفیدکمر
							*				*		نکتو

ساختار و تاسیسات صنایع کارگاهی و کارخانه ای

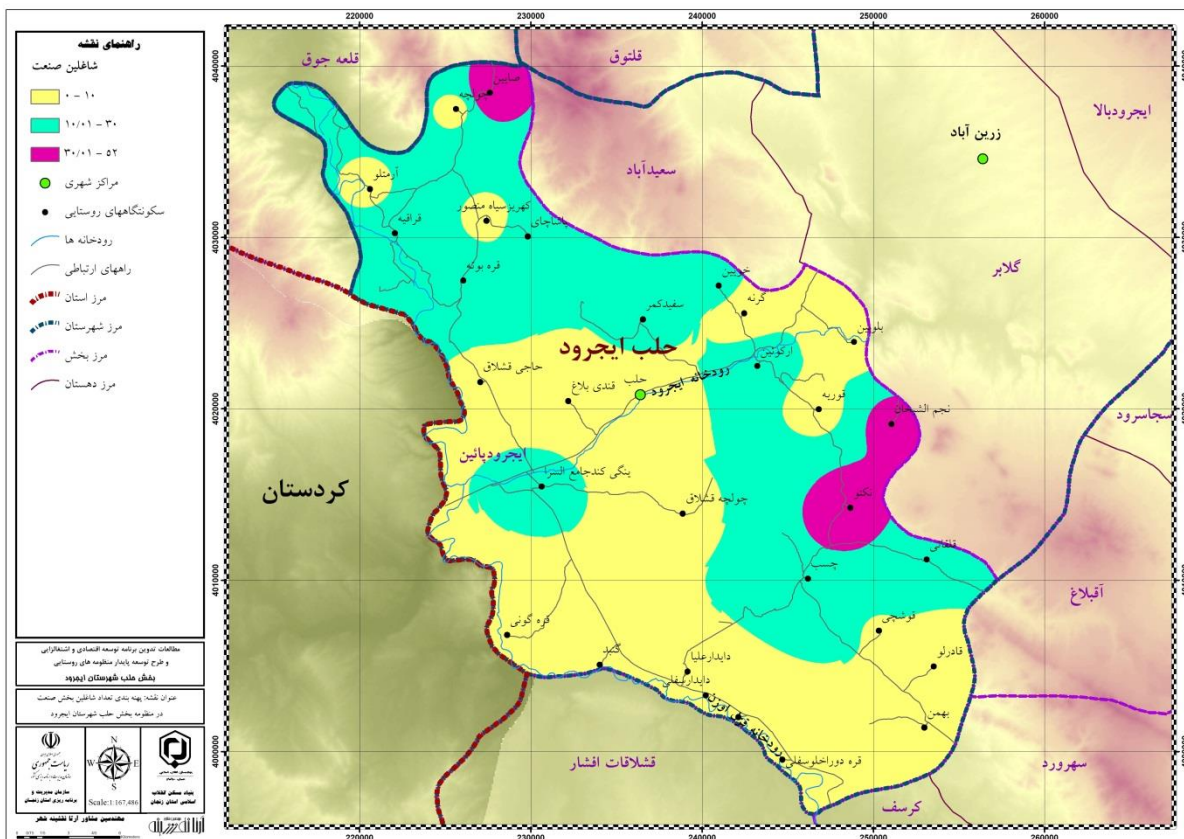
صنایع کارخانه ای و کارگاهی مستقر در ناحیه صنعتی حلب منطقه با ساختار مکانیزه می باشد و مطابق با بررسی های انجام شده صنایع کارگاهی در قالب نیمه صنعتی-نیمه سنتی در برخی روستاها پراکنده می باشد به طوریکه

مطابق با استعلام صورت گرفته از سازمان صنایع و معادن استان، واحدهای صنعتی مستقر در سطح روستاهای منظومه حلب به قرار ذیل می باشد.

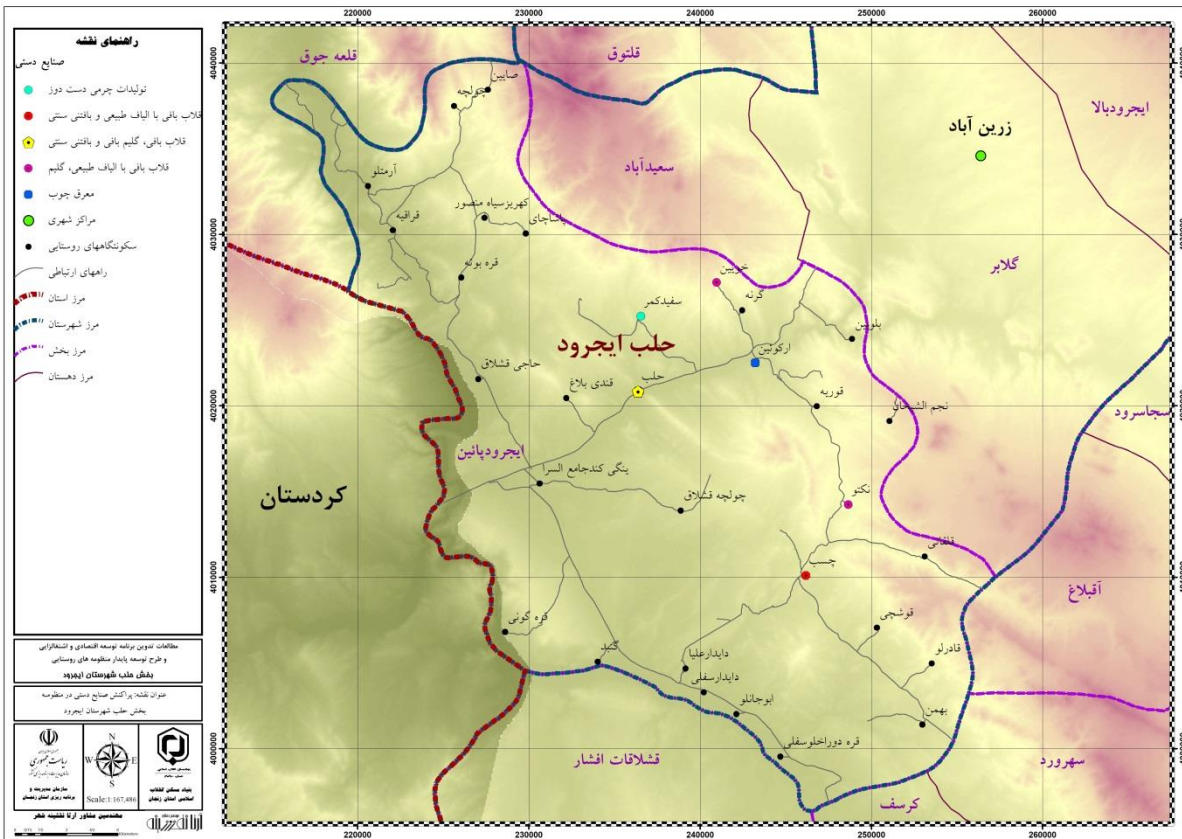
جدول ۷۱. واحدهای صنعتی مستقر در روستاهای منظومه حلب

نام واحد	آدرس کارگاه	اشتغال مجوز	گروه فعالیت ۴ رقمی	گروه فعالیت ۲ رقمی
محمود ربیعی	روستای حاجی قشلاق کیلومتر ۸۱	۴	استخراج سنگ - شن و ماسه و خاک رس (۱۴۱۰)	استخراج سایر معادن (۱۴)
هادی بیاتموقت	شهرستان ایجرود روستای صائین	۱۰	مواد شیمیایی اساسی به جز انواع کود و ترکیبات ازت (۲۴۱۱)	ساخت مواد و محصولات شیمیایی (۲۴)
صنعتی و معدنی کیمیای گستران	شهرستان ایجرود کیلومتر ۲ دست راست	۳۱	استخراج کانه های فلز غیر آهنی بجز اورانیوم و توریم (۱۳۲۰)	استخراج کانه های فلزی (۱۳)
محمد علی رحیمی	کیلومتر ۸۰ جاده بیجار اراضی روستای ابوجانلو	۶	استخراج سنگ - شن و ماسه و خاک رس (۱۴۱۰)	استخراج سایر معادن (۱۴)
علی اکبر شاه محمد پور	کیلومتر ۵۵ جاده بیجار روبروی روستای ارکوئین	۵	ساخت سایر محصولات کانی غیر فلزی طبقه بندی نشده در جای دیگر (۲۶۹۹)	سایر محصولات کانی غیر فلزی (۲۶)
ابراهیم محمدی	کیلومتر ۵۵ جاده زنجان بیجار نرسیده به روستای ارکوئین	۱۰	ساخت سایر محصولات کانی غیر فلزی طبقه بندی نشده در جای دیگر (۲۶۹۹)	سایر محصولات کانی غیر فلزی (۲۶)
سید جمال موسوی	ورودی شهر حلب، جنب پاسگاه نیروی انتظامی	۴	ساخت انواع محصولات پلاستیکی (۲۵۲۰)	محصولات از لاستیک و پلاستیک (۲۵)

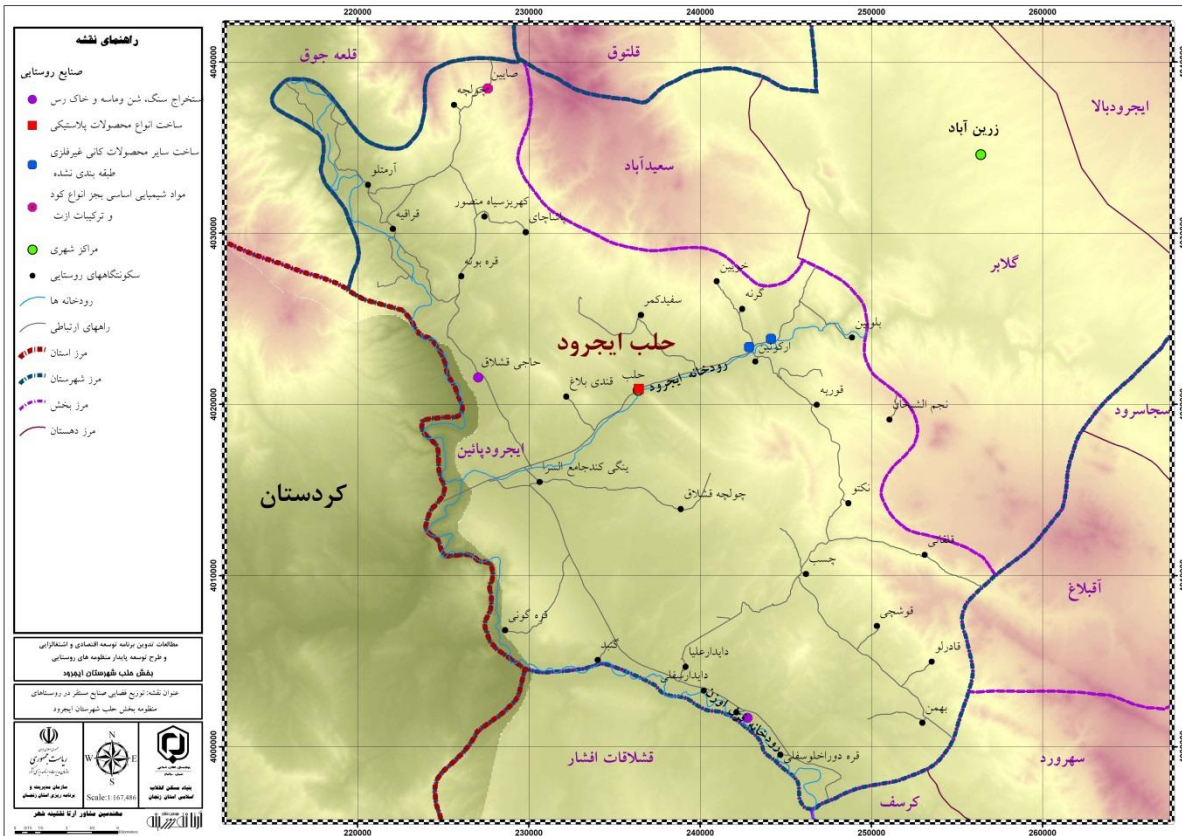
نقشه توزیع فضایی شاغلین صنعت

نقشه توزیع فضایی صنایع دستی

نقشه توزیع فضایی صنایع روستایی

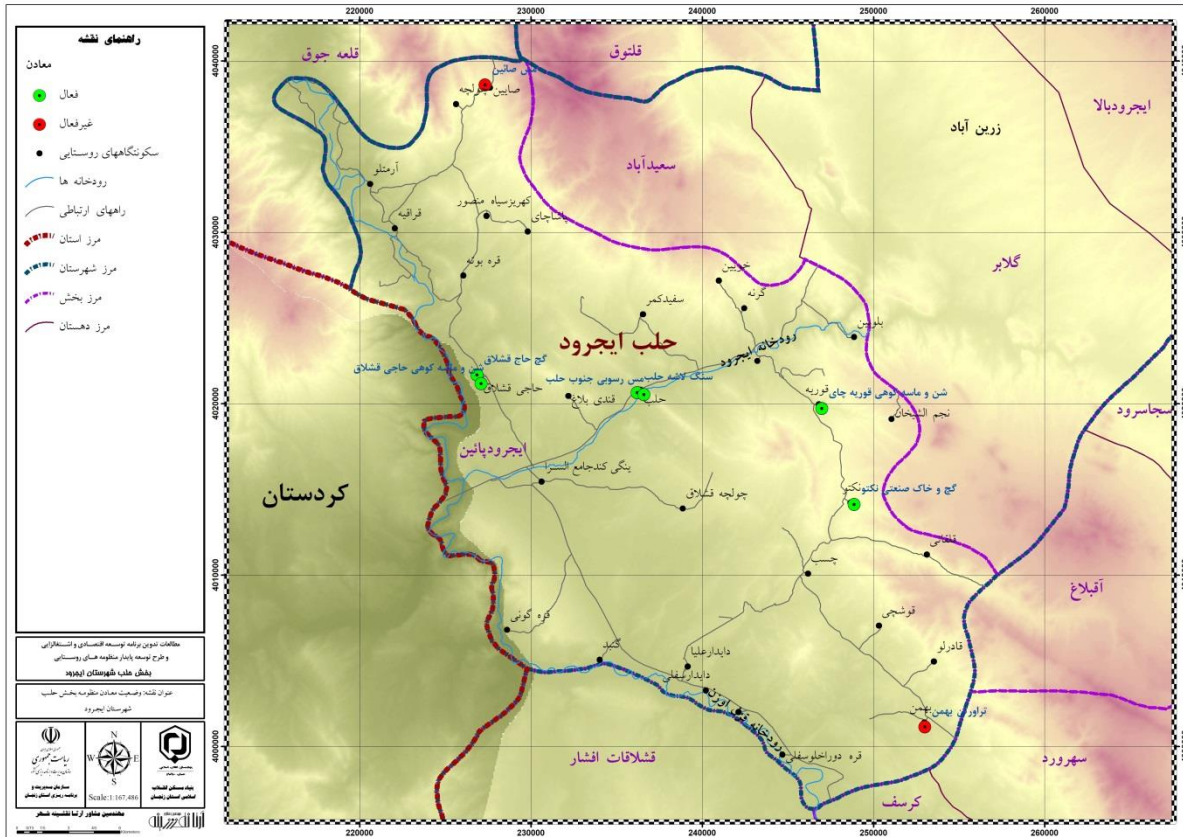

معادن

ناخت معادن در محدوده مورد مطالعه از حیث توسعه اقتصادی و توجه به منابع تولیدی آن از اهمیت بسزایی برخوردار است، در محدوده مورد مطالعه به لحاظ شرایط توپوگرافیک و لایه های مختلف زمین، عمدتاً معادن ساختمانی بوده و سایر معادن نیز در صورت وجود داشتن، غیر فعال می باشند.

نقشه معادن موجود در منظومه حلب

جدول ۷. معادن محدوده مورد مطالعه

نوع ماده معدنی	مواد خام صادر شده مناطق روستایی	ذخیره معدن		مساحت محدوده معدن	موقعیت جغرافیایی معدن	شهرستان	تعداد پرسنل	هویت بهره بردار		وضعیت معدن		نوع ماده معدنی	مدت بهره برداری	نام بهره بردار	نام معدن
		ذخیره احتمالی	ذخیره قطعی					خصوصی	تعاونی	غیر فعال	فعال				
خاک صنعتی	خارج استان	۲۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۴,۴۸	شهر حلب - روستای نکتو	ایجرود	۴	۱			۱	خاک صنعتی	۱۰	علی اکبر شاه محمد پور لکه تویی	گچ و خاک صنعتی نکتو
گچ	داخل استان	۱۰۰۰۰۰	۵۰۰۰												
گچ	داخل استان	۱۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰	۱,۵۸	۸۵ کیلومتری جنوب زنجان	ایجرود	۳	۱	۰	۰	۱	گچ	۱۰ سال	رحمت اله حاتمی	گچ حاج قشلاق
تراورتن	داخل استان و خارج استان	۲۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰	۰,۸۶	ایجرود-حلب-روستای بهمن- فاصله تا ایجرود ۵۰ کیلومتر	ایجرود	۹	۰	۰	۱	۰	تراورتن	۴ سال	سامانه سنگ تراورتن یاقوت	تراورتن بهمن
سیلیس	صادرات به خارج از کشور	۶۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۸,۳۵	۴۵ کیلومتری جنوب شرقی زنجان	ایجرود	۴	۱			۱	سیلیس	۱۵	روزبه قشقایی عیدی	سیلیس دورمشگان دو
سنگ لاشه	داخل استان	۵۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۱,۵۷		ایجرود	۶	۱	۰	۰	۱	سنگ لاشه	۱۰ سال	شرکت آراشید نگاردشت	سنگ لاشه حلب
شن و ماسه	داخل استان	۷۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	۰,۳۳۲		ایجرود	۳	۱		۰	۱	شن و ماسه	۱۰	مالک حیدری	شن و ماسه کوهی حاجی قشلاق
شن و ماسه کوهی	داخل استان	۸۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰	۰,۴۵	شهرستان ایجرود - روستای قوریه چای	ایجرود	۳	۱			۱	شن و ماسه کوهی	۱۰	شرکت نیک ساز یاسان ایجرود	شن و ماسه کوهی قوریه چای
مس	داخل استان و خارج استان	۱۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۳,۹۴	در ۶۳ کیلومتری جنوب غرب زنجان	ایجرود	۰	۰	۰	۱	۰	مس	۱۰ سال	سلب صلاحیت	مس صائین
مس رسوبی	داخل استان و خارج استان	۱۸۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۱۲,۲۶	ایجرود - بخش حلب	ایجرود	۶	۱			۱	مس رسوبی	۱۰	شرکت مجریان توسعه معادن اسیا	مس رسوبی جنوب حلب

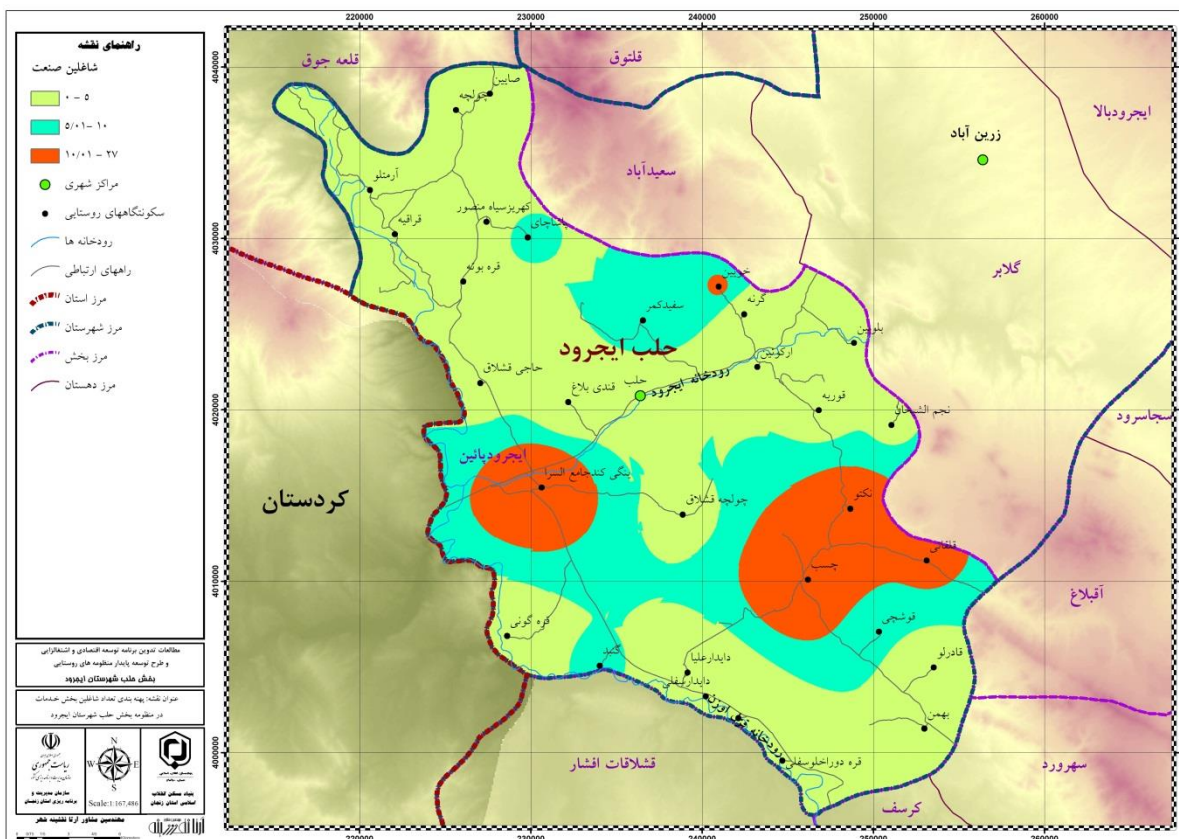
جدول ۸. معادن شن و ماسه محدوده مورد مطالعه

آدرس کارگاه	وضعیت واحد			وضعیت معدن			فعالیت واحد	نام بهره بردار	واحد	شهرستان	
	ظرفیت سالانه	تاریخ مجوز	شماره مجوز	نوع مجوز واحد	محل برداشت	نوع معدن					نوع مجوز معدن
ایجرود-حلب-حاجی قشلاق	۸۵۰۰۰	۹۴/۱۲/۲۶	۱۱۸/۳۲۱۴۹	جواز تاسیس	حاجی قشلاق	مخلوط کوهی	پروانه بهره برداری	فعال	مالک حیدری	مالک حیدری	ایجرود
ایجرود-بخش حلب- روبروی روستای ارکوئین	۹۰۰۰۰	۹۰/۱۲/۰۹	۱۱۸/۲۱۴۸۷	پروانه بهره برداری	قوریه	مخلوط کوهی	پروانه بهره برداری	فعال	علی اکبر شاه محمدپور	برادران شاه محمدپور	ایجرود
	۱۰۰۰۰۰	۹۷/۰۲/۱۷	۱۱۸/۱۳۴۱۱	جواز تاسیس	ینگی کند جامعسرا	مخلوط کوهی	گواهی کشف	در حال تجهیز	ناصر محمدی	ناصر محمدی	ایجرود
ایجرود-حلب-حاجی قشلاق				پروانه بهره برداری	حاجی قشلاق	رودخانه ای	—	فعال	مالک حیدری - محمود ربیعی	حیدری-ربیعی	ایجرود
جاده بیجار-نرسیده به حلب - کیلومتر ۵۵	۹۰۰۰۰	۸۸/۰۶/۱۶	۱۱۸/۱۲۷۱۴	پروانه بهره برداری	قوریه-حاجی قشلاق	رودخانه ای	—	فعال	ابراهیم محمدی	زرین دشت ایجرود	ایجرود
ایجرود-حلب-روستای ابوجانلو	۹۰۰۰۰	۹۲/۰۹/۲۴	۱۱۸/۲۸۳۴۷	پروانه بهره برداری	جهانشاهلو	رودخانه ای	—	فعال	محمد علی رحیمی	رحیمی	ایجرود

نظام و روابط فعالیت‌های خدماتی

بررسی های انجام شده نشان می دهند که نظام و روابط خدماتی در منطقه صرفاً به فعالیت های خدماتی خرد و کوچک مقیاس خلاصه شده است. روستاها در این زمینه متکی به خرده فروشی های محلی هستند. فعالیت های خدماتی روستاهای منظومه حلب با توجه به نوع آنها به بازارهای عمده شهر حلب وابسته می باشد و بازار فروش آنها تنها محدود به جمعیت روستایی منطقه و فعالیت های اقتصادی سنتی آنها می باشد بطوریکه ارتباط چندانی با بازارهای مصرف اطراف و واحدهای تولیدی صنعتی مدرن و پرورش ماهی های موجود در منطقه ندارد. علی رغم وجود بسترهای مناسب توسعه گردشگری به دلایل مختلفی از جمله عدم تمایل ساکنان محلی و مشکلات و مسائل زیرساختی گردشگری، توسعه نیافته است.

نقشه توزیع فضایی شاغلین بخش خدمات

تحلیل اقتصاد پایه در سکونتگاه ها

یکی از روش های تعیین نقش اقتصادی غالب روستاها تحلیل اقتصاد پایه است. در تحلیل اقتصاد پایه فعالیت های سکونتگاه ها به دو قسمت تقسیم می شود.

بر اساس این فرمول اگر LQ محاسبه شده برای یک محاسبه LQ در هر یک از بخش های کشاورزی، صنعت و خدمات در قالب جدول زیر نشان داده شده است. لازم به تذکر است که این تحلیل در سطح روستاهای منظومه انجام گرفته است و در غیر این صورت اگر تحلیل اقتصاد پایه در سطح بالاتری صورت می گرفت، نقش اکثر روستاها و شاید تمام آنها کشاورزی به دست می آمد. همانطور که حدس زده می شد

خدمات و صنعت در روستاهای منطقه مورد مطالعه یک فعالیت پایه‌ای محسوب می‌شود. بر اساس مدل اشتغال پایه، از مجموع روستاهای منظومه ۱۵ سکونتگاه دارای نقش کشاورزی، ۸ سکونتگاه دارای نقش صنعتی و ۹ روستا دارای نقش خدماتی می‌باشند.

جدول ۷۹. اقتصاد پایه روستاها بر مبنی L.Q

L.Q			نام آبادی
خدمات	صنعت	کشاورزی	
۰,۳۹	۰,۹۸	۱,۰۸	آرمتلو
۰,۷۰	۲,۳۰	۰,۶۶	فراقیه
۱,۲۹	۱,۴۲	۰,۸۴	پاشاچای
۰,۰۰	۰,۷۵	۱,۱۹	چولچه
۰,۵۷	۲,۲۸	۰,۶۸	صایین
۲,۹۶	۱,۶۳	۰,۵۹	کهریزسیاه منصور
۰,۶۵	۰,۵۳	۱,۱۸	حاج قشلاق
۰,۶۳	۲,۱۹	۱۴,۴۱	قره بوته
۰,۴۹	۰,۳۱	۱,۲۶	چولچه قشلاق
۰,۸۹	۰,۷۹	۰,۸۰	سفیدکمر
۰,۴۶	۰,۸۶	۱,۱۰	دایدارعلیا
۱,۲۰	۰,۶۶	۱,۰۷	گنبد
۱,۶۹	۰,۴۹	۰,۰۰	ینگى كندجامع السرا
۱,۰۸	۰,۳۰	۱,۱۹	بهمن
۱,۰۶	۰,۷۹	۰,۷۸	قوشچی
۱,۷۹	۰,۸۲	۰,۹۶	چسب
۰,۵۵	۰,۱۱	۱,۳۱	فوریه
۱,۰۴	۰,۴۰	۱,۱۷	قلقاتی
۰,۹۴	۱,۱۳	۲,۳۲	نکتو
۰,۶۵	۱,۱۴	۱,۰۰	ارکوبین
۱,۳۴	۰,۶۶	۱,۰۶	خوبین
۰,۰۰	۰,۵۹	۱,۲۴	گرنه
۰,۴۵	۱,۸۹	۴,۱۱	نجم الشیخان

توزیع فعالیت‌ها در سطح منطقه

در این طرح به منظور بررسی نحوه توزیع فعالیت‌ها و خدمات در سطح روستاها از تکنیک سنجش سطح تمرکز استفاده شده است. در این تکنیک سنجش سطح تمرکز از طریق فرمول زیر قابل محاسبه است:

$$C = \frac{\sum |x - y|}{2}$$

در این فرمول y نشان دهنده سهم درصدی یک فعالیت در روستا، x نشاندهنده سهم درصدی جمعیت آن روستا می باشد و C یا شاخص سطح تمرکز، میزان تمرکز یک فعالیت و یا خدمت را نشان می دهد. میزان C در این تکنیک همواره بین صفر و ۱۰۰ قرار می گیرد. هر چه C به ۱۰۰ نزدیکتر باشد نشان دهنده تمرکز آن فعالیت در نقاط خاصی از سطح مورد مطالعه می باشد. جدول زیر نتیجه محاسبه شاخص سطح تمرکز در روستاها را برای هر یک از بخش های کشاورزی، صنعت و خدمات را نشان می دهد.

جدول ۸۰. شاخص سطح تمرکز در سطح روستاهای مورد مطالعه

شاخص سطح تمرکز			
نام آبادی	کشاورزی	صنعت	خدمات
آرمتلو	۳۷,۶۱	۹,۲۸	۰,۹۴
قراقیه	۲۲,۷۲	۲۲,۷۲	۲,۱۳
پاشاچای	۲۹,۰۱	۱۳,۵۵	۴,۴۶
چولچه	۴۱,۸۰	۷,۱۸	۰,۵۱
صایین	۱۹,۷۳	۱۸,۷۶	۲,۱۲
کهریزسیاه منصور	۱۹,۳۵	۱۵,۱۸	۱۱,۰۱
حاج قشلاق	۴۱,۱۶	۴,۸۰	۲,۰۷
قره بوته	۲۳,۷۹	۲۱,۱۲	۱,۴۷
چولچه قشلاق	۴۳,۷۶	۲,۰۹	۱,۰۵
سفیدکمر	۳۴,۸۶	۴,۶۷	۰,۴۳
دایدارعلیا	۳۸,۷۱	۸,۳۲	۱,۴۶
گنبد	۳۷,۲۹	۵,۹۳	۴,۲۴
ینگی کندجامع السرا	۳۳,۴۵	۰,۵۳	۲,۷۱
بهمن	۴۱,۶۲	۲,۲۳	۳,۷۴
قوشچی	۳۶,۲۱	۶,۷۴	۳,۱۷
چسب	۲۹,۰۴	۳,۳۴	۲,۵۱
قوریه	۴۴,۸۶	۰,۴۹	۰,۶۸
قلقاتی	۳۸,۲۷	۰,۷۷	۱,۱۴
نکتو	۲۸,۶۷	۵,۶۶	۱,۸۶
ارکوبین	۳۲,۷۱	۸,۷۴	۰,۱۶
خوبین	۳۵,۴۳	۴,۵۰	۳,۴۷
گرنه	۴۳,۳۹	۵,۳۹	۰,۶۱
نجم الشیخان	۲۵,۸۲	۱۶,۳۹	۱,۰۷
در سطح روستاها	۱۴,۴۴	۳۹,۷۹	۴۵,۷۸

توازن در توزیع فعالیت های کشاورزی که در مدل سطح تمرکز نشان داده شد در این تکنیک نیز مشاهده می شود. به طوری که بیشینه ضریب توزیع فعالیت های کشاورزی در میان تمام روستاها ۳,۱۴ (دایدارعلیا) می باشد. در مقابل در بخش صنعت و خدمات بیشینه ضریب توزیع به ترتیب ۴,۰۶ (قراقیه) و ۲,۳۴ (گنبد) می باشد. این عدد به این معناست که در روستای قراقیه با توجه به جمعیتش ۴,۰۶ برابر متوسط روستاهای مورد مطالعه در بخش صنعت شاغلند. به همین صورت در گنبد طیبی با توجه به جمعیت آن شاغلین بخش خدمات ۲,۳۴ برابر متوسط روستاهای منظومه است.

در برخی سکونت گاه ها نظیر قراقیه، پاشاچای، حاج قشلاق، دایدارعلیا، گنبد و نکتو شاخص ضریب توزیع در تمام بخش ها بیشتر از یک است. به این معنی که تعداد شاغلین در تمام بخش ها از تعداد پیش بینی شده با توجه به متوسط روستاها بیشتر است که این امر با توجه به بیشتر بودن نرخ اشتغال در این روستاها قابل توجیه است.

بر اساس مدل ضریب توزیع از ۴۲ روستای مورد مطالعه ۱۵ سکونتگاه دارای تمرکز در بخش کشاورزی، ۱۱ سکونتگاه دارای تمرکز در بخش صنعت و ۱۲ سکونتگاه دارای تمرکز در بخش خدمات می باشند. در روستای ینگگی کندجامع السرا طبق اطلاعات اخذ شده از جدول بالا با توجه به جمعیت روستای مذکور ۱,۰۸ برابر در بخش کشاورزی نسبت به جمعیت، ۰,۴۹ برابر در بخش صنعت و ۱,۷۲ برابر نیز در بخش خدمات مشغول به کار می باشند

۱-۶-۳- ساختار تولید و تاسیسات تولیدی

خدمات زیرساختی موجود در منطقه شامل تاسیسات زیربنایی آب، برق، گاز، راه دسترسی و مخابرات می شود که وضعیت زیرساختهای روستاهای مورد مطالعه به قرار جدول ذیل می باشد.

جدول ۵۴. وضعیت ایستگاه پمپاژ آب به تفکیک روستا

نام دهستان	نام روستا	کد روستا	تعداد ایستگاه پمپاژ در مدار	حجم ایستگاه پمپاژ در مدار - مترمکعب در روز
ایجرودپائین	چولچه قشلاق	۲۳۵۷۳۴	۲	۵۱۸
ایجرودپائین	صایین	۲۳۵۶۵۱	۱	۲۵۹
ایجرودپائین	قره بوته	۲۳۵۶۵۴	۱	۳۴۶
ایجرودپائین	قندی بلاغ	۲۳۵۷۶۵	۱	
ایجرودپائین	قوریه	۲۳۵۷۶۷	۱	
ایجرودپائین	نکتو	۲۳۶۰۱۹	۱	۲۵۹
ایجرودپائین	ینگگی کندجامع السرا	۲۳۵۷۸۴	۱	۵۱۸

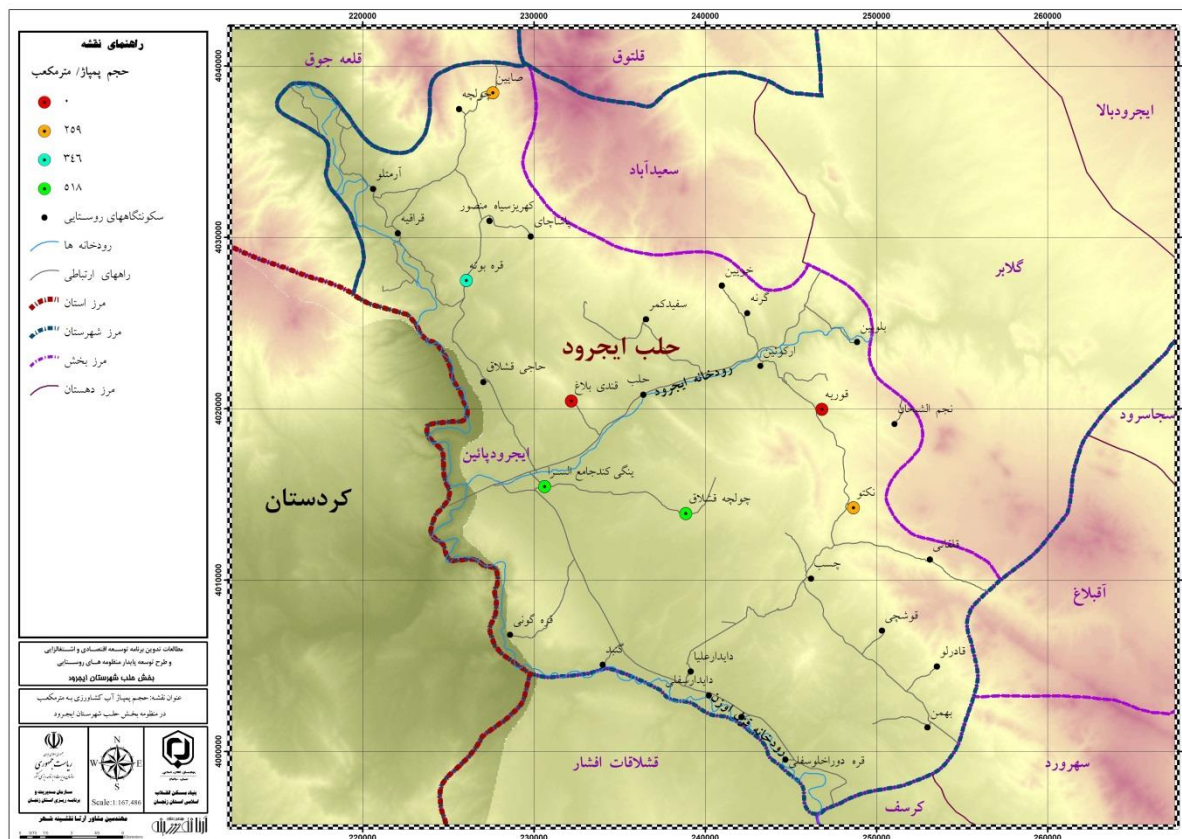
جدول ۵۵. مشخصات شناسنامه ای روستاها

دهستان	ردیف	کد روستا	روستا	وضعیت برخورداری روستا	تحت پوشش شرکت
ایجرود پائین	۱	۲۳۴۳۶۲	ابوجانلو	*	*
ایجرود پائین	۲	۲۳۵۷۲۰	ارکوئین	*	*
ایجرود پائین	۳	۲۳۵۲۸۲	ارموتلو	*	*
ایجرود پائین	۴	۲۳۵۷۲۳	بلوبین	*	*
ایجرود پائین	۵	۲۳۴۳۷۲	بهمن	*	*
ایجرود پائین	۶	۲۳۵۶۳۸	پاشاچای	*	*
ایجرود پائین	۷	۲۳۵۷۳۳	چسب	*	*
ایجرود پائین	۸	۲۳۵۶۴۳	چولچه	*	*
ایجرود پائین	۹	۲۳۵۷۳۴	چولچه قشلاق	*	*
ایجرود پائین	۱۰	۲۳۵۶۴۴	حاج قشلاق	*	*
ایجرود پائین	۱۱	۲۳۵۷۴۰	خوئین	*	*
ایجرود پائین	۱۲	۲۳۴۳۸۷	دایدار سفلی	*	*
ایجرود پائین	۱۳	۲۳۴۳۸۸	دایدار علیا	*	*
ایجرود پائین	۱۴	۲۳۵۷۴۸	سفید کمر	*	*
ایجرود پائین	۱۵	۲۳۵۶۵۱	صابین	*	*
ایجرود پائین	۱۶	۲۳۴۳۹۹	قادرلو	*	*
ایجرود پائین	۱۷	۲۳۵۳۳۲	قراقیه	*	*
ایجرود پائین	۱۸	۲۳۵۶۵۴	قره بوتنه	*	*
ایجرود پائین	۱۹	۲۳۴۴۰۲	قره دوراخلوسفلی	*	*
ایجرود پائین	۲۰	۲۳۴۴۰۵	قره گنی	*	*
ایجرود پائین	۲۱	۲۳۵۹۸۲	قلقاتی	*	*
ایجرود پائین	۲۲	۲۳۵۷۶۵	قندی بلاغ	*	*
ایجرود پائین	۲۳	۲۳۵۷۶۷	قوریه	*	*
ایجرود پائین	۲۴	۲۳۴۴۰۷	قوشچی	*	*
ایجرود پائین	۲۵	۲۳۵۶۶۰	کهریزسیاه منصور	*	*
ایجرود پائین	۲۶	۲۳۵۷۷۳	گرنه	*	*
ایجرود پائین	۲۷	۲۳۴۴۱۷	گنبد	*	*
ایجرود پائین	۲۸	۲۳۵۷۸۱	نجم الشیخان	*	*
ایجرود پائین	۲۹	۲۳۶۰۱۹	نکتو	*	*
ایجرود پائین	۳۰	۲۳۵۷۸۴	ینگی کندجامع السرا	*	*

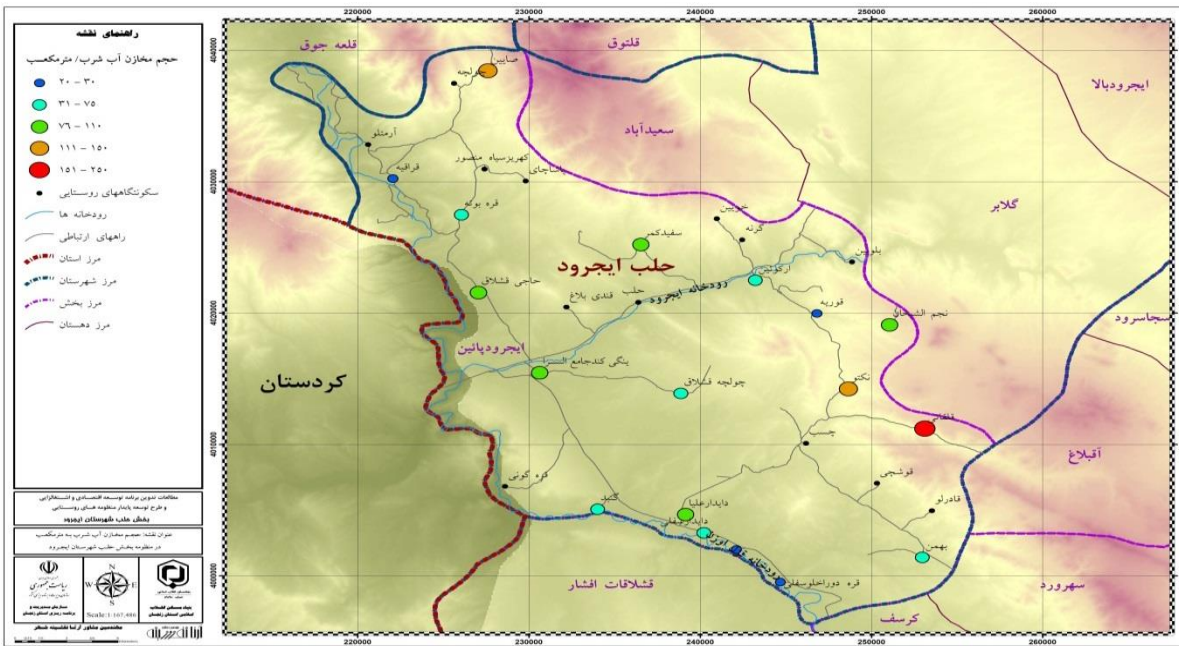
جدول ۵۶. مخازن آب به تفکیک روستا

نام دهستان	نام روستا	کد روستا	تعداد مخازن در مدار	حجم مخازن در مدار - مترمکعب
ایجرودپائین	ابوجانلو	۲۳۴۳۶۲	۱	۳۰
ایجرودپائین	ارکوئین	۲۳۵۷۲۰	۱	
ایجرودپائین	بهمن	۲۳۴۳۷۲	۱	۶۰
ایجرودپائین	چولچه قشلاق	۲۳۵۷۳۴	۱	۷۵
ایجرودپائین	حاج قشلاق	۲۳۵۶۴۴	۱	۱۰۰
ایجرودپائین	دایدارسفلی	۲۳۴۳۸۷	۱	۵۰
ایجرودپائین	دایدارعلیا	۲۳۴۳۸۸	۱	۱۰۰
ایجرودپائین	سفیدکمر	۲۳۵۷۴۸	۱	۱۰۰
ایجرودپائین	صابین	۲۳۵۶۵۱	۱	۱۵۰
ایجرودپائین	قراقیه	۲۳۵۳۳۲	۱	۳۰
ایجرودپائین	قره بوته	۲۳۵۶۵۴	۱	۶۰
ایجرودپائین	قره دوراخلوسفلی	۲۳۴۴۰۲	۱	۲۰
ایجرودپائین	قلقاتی	۲۳۵۹۸۲	۱	۲۵۰
ایجرودپائین	قوریه	۲۳۵۷۶۷	۱	
ایجرودپائین	گنبد	۲۳۴۴۱۷	۱	۵۰
ایجرودپائین	نجم الشیخان	۲۳۵۷۸۱	۱	۱۱۰
ایجرودپائین	نکتو	۲۳۶۰۱۹	۱	۱۵۰
ایجرودپائین	ینگى کندجامع السرا	۲۳۵۷۸۴	۱	۱۰۰

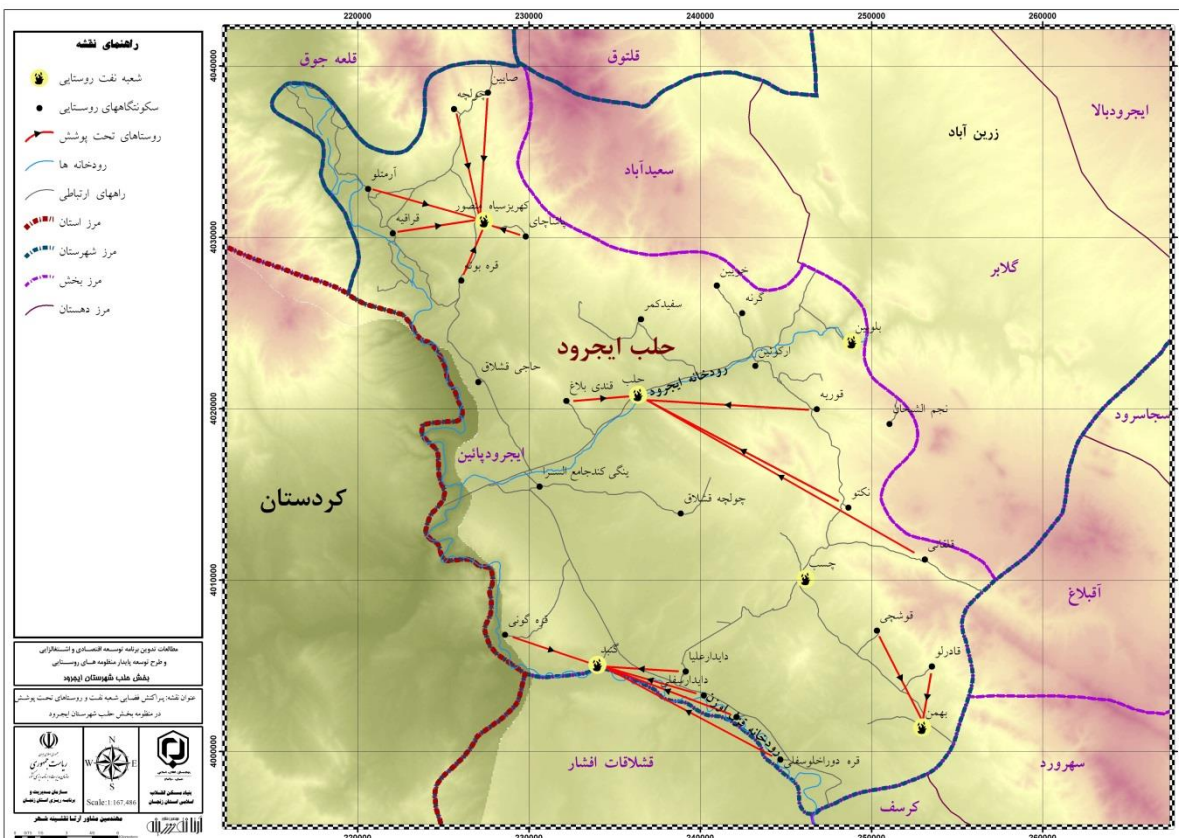
نقشه پمپاژ آب کشاورزی

نقشه حجم مخازن آب

نقشه شعب نفت

۱-۶-۴- فعالیت های اقتصادی

وضعیت اقتصادی هر روستائی بر نوع فعالیتی که در روستا انجام می پذیرد ارتباط مستقیم دارد به همین دلیل برای این که بتوان وضعیت اقتصادی یک منظومه را بررسی نمود نیاز هست که فعالیت هایی که در آن منظومه انجام می پذیرد را آنالیز نمود.

الف- ویژگیهای فعالیت کشاورزی

باتوجه به مطالعات انجام شده، معیشت اصلی روستاهای منظومه از طریق زراعت و دامداری تامین می شود. براساس آمار سال ۱۳۹۰ و بنا به بررسی های مشاور شاغلین در بخش کشاورزی در حدود ۱۲۷۱ نفر می باشد که از کل جمعیت شاغل در منظومه ۷۱,۱۲ درصد در این بخش اقتصادی مشغول فعالیت می باشند.

عمده ترین محصولات تولیدی منظومه در بخش کشاورزی گندم، جو، یونجه، ذرت و ... می باشد. سرانه بیولوژیک هر یک از روستاها پس از اخذ استعلام جهاد کشاورزی بررسی خواهد شد.

فعالیت های دامپروری نیز عمدتاً به شکل سنتی بوده و عمده محصولات دامی شامل کره، شیر، ماست و سایر فرآورده های لبنی می باشد. شیوه دامداری در ناحیه عمدتاً به صورت سنتی و به اشکالی چون دامداری دهقانی^۱، چوپانی می باشد. شیوه تعلیف در دامداری های دهقانی به صورت چرای آزاد دام در مراتع داخل یا حاشیه منظومه، استفاده از پس چرا و علوفه محلی (عمدتاً در فصول گرم) و تعلیف دستی در فصل سرد سال می باشد.

^۱ - این اصطلاحات بر گرفته از کتاب "مقدمه ای بر جغرافیای روستایی ایران" دکتر مسعود مهدوی (ص ۱۹۰) می باشد

جدول تولیدات غلات در منظومه حلب

غلات				آبادی
جو		گندم		
آبی	دیم	آبی	دیم	
*	۶/۱۱	*	۱۰۱/۷	صایین
*	۳	*	۹۲	چولچه
*	۵/۶	*	۱۲۶/۳	آرمتلو
	۱۶/۷	۰	۵۷۶/۸	نجم الشیخان
	۴	۰	۴۳۷/۶	گنبد
	۰	۰	۲۲۲/۵	قره دوراخلو سفلی
	۱۱/۵	۰	۹۳	دایدار سفلی
	۱۱	۰	۲۰۵/۲	دایدار علیا
	۵	۰	۲۰۳/۲	ابوجانلو
	۴	*	۱۳۴۸	جوقین
۱۸۹	*	۳	۷۵۸	شیوه
*	*	*	۷۶	بلوین
*	*	*	۵/۲۷	گرنه
*	*	*	۲/۲۰۱	خوئین
۷۵/۰	*	*	۸/۱۳۵	ار کوئین
*	۵/۲	*	۱۱	ساری قیا
*	*	*	۳۶۳	قوریه
۴۵/۷	*	۱/۱۲	۹/۱۳۹	سفید کمر
*	۷/۱۷	*	۲/۲۵۶	کهریز سیاه منصور
*	۷	*	۷/۱۳۷	حاج قشلاق
*	۲۱	*	۱۴۵	بهمن
*	۵/۲۴	*	۵/۶۷۱	چسب
*	*	*	۲۵	قادرلو
*	۵/۲۴	*	۵/۲۱۴	قوشچی
*	۵/۲۹	*	۵/۲۸۲	قلقاتی
*	۳۸	*	۵/۶۶۴	نکتو
۲۶	۵/۱۳	۲۳۶	۷/۱۰۶۵	ینگگی کندجامع السرا
*	*	*	۲/۵۰۵	چولچه قشلاق
*	۳/۳	*	۵/۱۷۴	قندی بلاغ
*	۵/۷	*	۸۶	قره گونی
۱۵/۷۷	۱/۱۴	*	۵۱/۴۹۹	حلب
*	*	۵/۵۵۶	۲/۹۹	زرین آباد

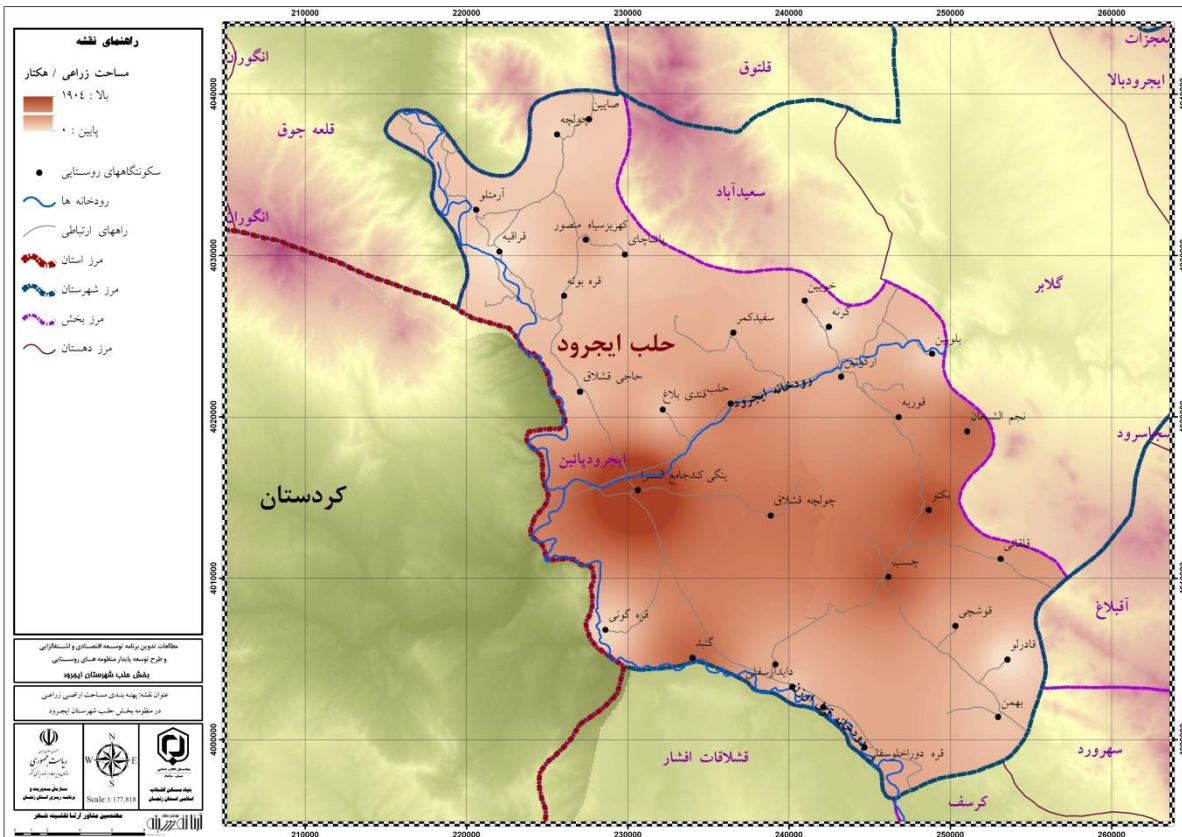
جدول مساحت اراضی باغی در منظومه حلب

جمع		سطح جغرافیایی
مساحت	تعداد	
۴۰۰	۸۲۸	دهستان ایجرود پایین
۲۶	۸۰	آبادی ارکوبین
۵	۵	آبادی آرمتلو
۰	۰	آبادی آق قیه
۷	۶	آبادی بلوبین
۴	۶	آبادی بهمن
۱	۹	آبادی پاشاچای
۷	۹۱	آبادی چسب
۴	۱۱	آبادی چولچه
۵	۴	آبادی چولچه قشلاق
⊙	۱	آبادی حاج قشلاق
۵۳	۱۰۵	آبادی خویین
۰	۰	آبادی دایدار سفلی
⊙	۱	آبادی دایدار علیا
۰	۰	آبادی ساری قیا
۴۷	۷۴	آبادی سفیدکمر
۱۹	۵۰	آبادی صابین
۰	۰	آبادی قادرلو
۱۵	۹	آبادی قراقیه
۲	۱۹	آبادی قره بوته
۰	۰	آبادی قره دورا خلوسفلی
۰	۰	آبادی قره گونی
۲۸	۷۱	آبادی قلقاتی
۰	۰	آبادی قنبرلک
۳	۱۲	آبادی قندی بلاغ
۰	۰	آبادی قوجالو
۴۲	۴۲	آبادی قوریه
۵	۲۰	آبادی قوشچی
۳۵	۴۱	آبادی کهریزسیاه منصور
۸	۱۸	آبادی گزنه
۰	۰	آبادی گنبد
۴۲	۵۱	آبادی نجم الشیخان
۳۸	۹۷	آبادی نکتو
۰	۰	آبادی یازل داش
۱	۵	آبادی ینگی کندجامع السرا

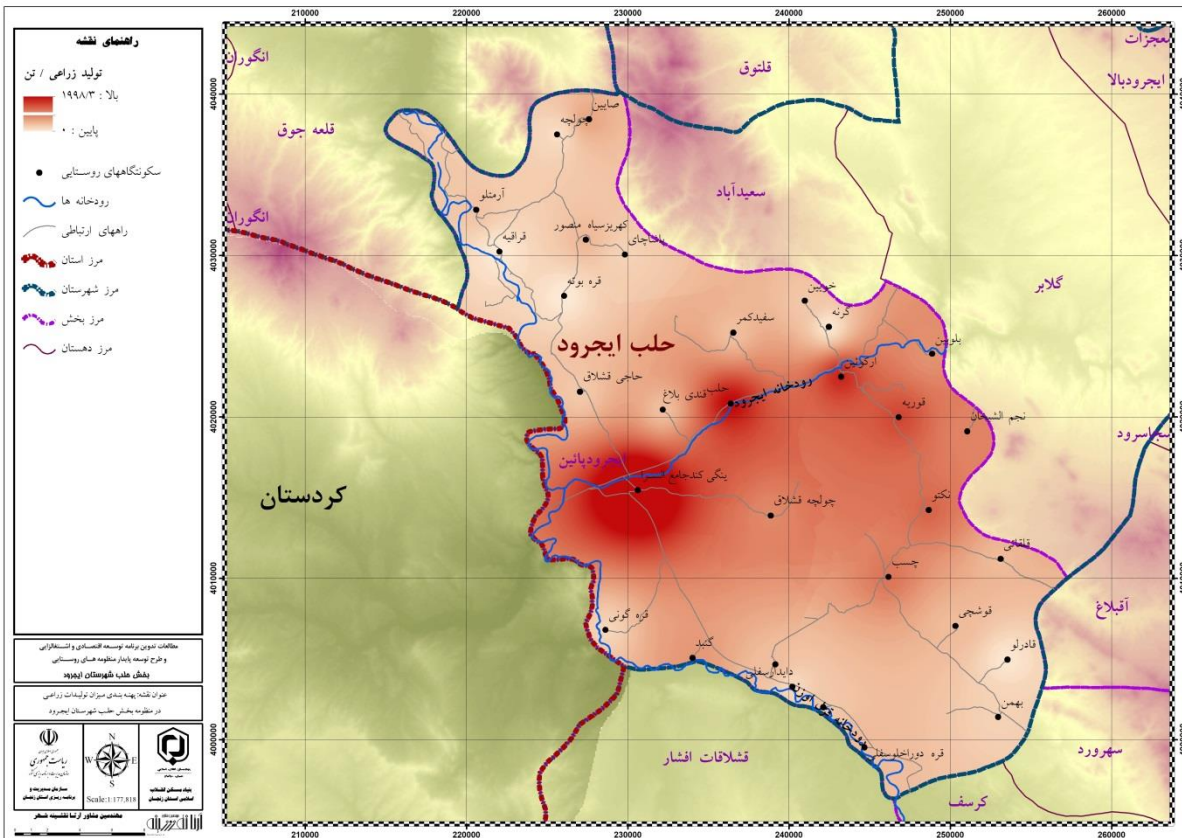
جدول مساحت اراضی کشاورزی در روستاهای منظومه حلب

آیش		زیر کشت		کل		سطح جغرافیایی
مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	
۱۵۴۰۳	۸۰۷	۱۷۶۶۴	۹۳۵	۳۳۰۶۷	۹۴۸	دهستان ایجرودپایین
۲۱۹	۵	۲۳۵	۶	۴۵۴	۶	آبادی ابوجانلو
۳۴۴	۱۶	۳۰۲	۳۴	۶۴۵	۳۴	آبادی ارکوبین
۲۰۲	۱۵	۲۱۵	۱۵	۴۱۷	۱۵	آبادی آرمتلو
۱۱	۶	۱۶	۸	۲۶	۸	آبادی آق قیه
۳۵۸	۷	۳۵۹	۷	۷۱۷	۷	آبادی بلوبین
۳۸۴	۱۴	۴۳۵	۱۷	۸۱۹	۱۷	آبادی بهمن
۹۰	۶	۳۲۴	۱۰	۴۱۴	۱۰	آبادی پاشاچای
۱۲۱	۴	۱۹۴	۲۴	۳۱۵	۲۷	آبادی تاج الدین
۶۱	۴	۳۰۱	۶	۳۶۲	۶	آبادی تریاکی
۴۷۸	۹	۴۸۳	۹	۹۶۱	۹	آبادی جانقاجار
۱۱۰۰	۶۳	۱۰۹۷	۶۹	۲۱۹۷	۷۲	آبادی چسب
۱۹۲	۲۱	۲۱۵	۲۱	۴۰۷	۲۱	آبادی چولچه
۱۳۳۵	۲۲	۱۳۳۵	۲۲	۲۶۷۰	۲۲	آبادی چولچه قشلاق
۱۶۸	۱۸	۲۰۶	۱۸	۳۷۴	۱۸	آبادی حاج قشلاق
۱۵۶	۱۰	۱۸۸	۱۹	۳۴۴	۲۱	آبادی خوبین
۱۸۱	۱۷	۲۰۳	۱۸	۳۸۴	۱۸	آبادی دایدارسغلی
۳۷۰	۲۵	۴۸۱	۲۷	۸۵۲	۲۷	آبادی دایدار علیا
۲۰۳	۴	۲۲۸	۶	۴۳۱	۶	آبادی ساری قیا
۴۷۸	۲۷	۶۰۹	۴۵	۱۰۸۷	۴۶	آبادی سفیدکمر
۲۰۲	۳۸	۲۸۸	۴۵	۴۹۰	۴۵	آبادی صابین
۳۰۰	۱۰	۴۳۰	۱۸	۷۳۰	۱۸	آبادی قادرلو
۱۰۴	۱۶	۱۱۸	۱۶	۲۲۱	۱۶	آبادی قراقیه
۱۷۹	۱۹	۵۴۱	۲۰	۷۲۰	۲۰	آبادی قره بوته
۵۱۰	۷	۵۱۰	۷	۱۰۲۰	۷	آبادی قره دوراخلوسغلی
⊙	۲	⊙	۲	⊙	۲	آبادی قره گونی
۵۵۹	۶۲	۵۷۷	۶۸	۱۱۳۶	۷۰	آبادی قلفاتی
۴۸۶	۴	۴۸۶	۴	۹۷۲	۴	آبادی قنبرلک
۲۴۲	۱۵	۲۳۹	۱۵	۴۸۰	۱۵	آبادی قندی بلاغ
۱۴۹	۱۵	۱۴۹	۱۵	۲۹۸	۱۵	آبادی قوجالو
۵۶۵	۷	۷۴۸	۷	۱۳۱۳	۷	آبادی قوریه
۵۰۱	۲۰	۵۱۲	۲۱	۱۰۱۳	۲۱	آبادی قوشچی
۲۸۶	۱۵	۲۸۶	۱۵	۵۷۳	۱۵	آبادی قویجوق سفلی
۴۴۲	۳۰	۶۰۸	۳۱	۱۰۵۰	۳۱	آبادی کهریزسیاه منصور
۳۱	۷	۵۲	۱۰	۸۳	۱۲	آبادی گرنه
۶۳۹	۳۲	۶۵۶	۳۳	۱۲۹۶	۳۳	آبادی گنبد
۸۳۰	۴۸	۸۹۰	۵۱	۱۷۲۰	۵۱	آبادی نجم الشیخان
۸۹۹	۹۰	۹۵۱	۹۶	۱۸۵۰	۹۶	آبادی نکتو
۱۵۲	۱۹	۱۵۲	۱۹	۳۰۳	۱۹	آبادی یازل داش
۱۵۸۰	۵۷	۱۷۴۹	۵۹	۳۳۲۸	۵۹	آبادی ینگی کندجامع السرا

نقشه مساحت اراضی کشاورزی منظومه حلب

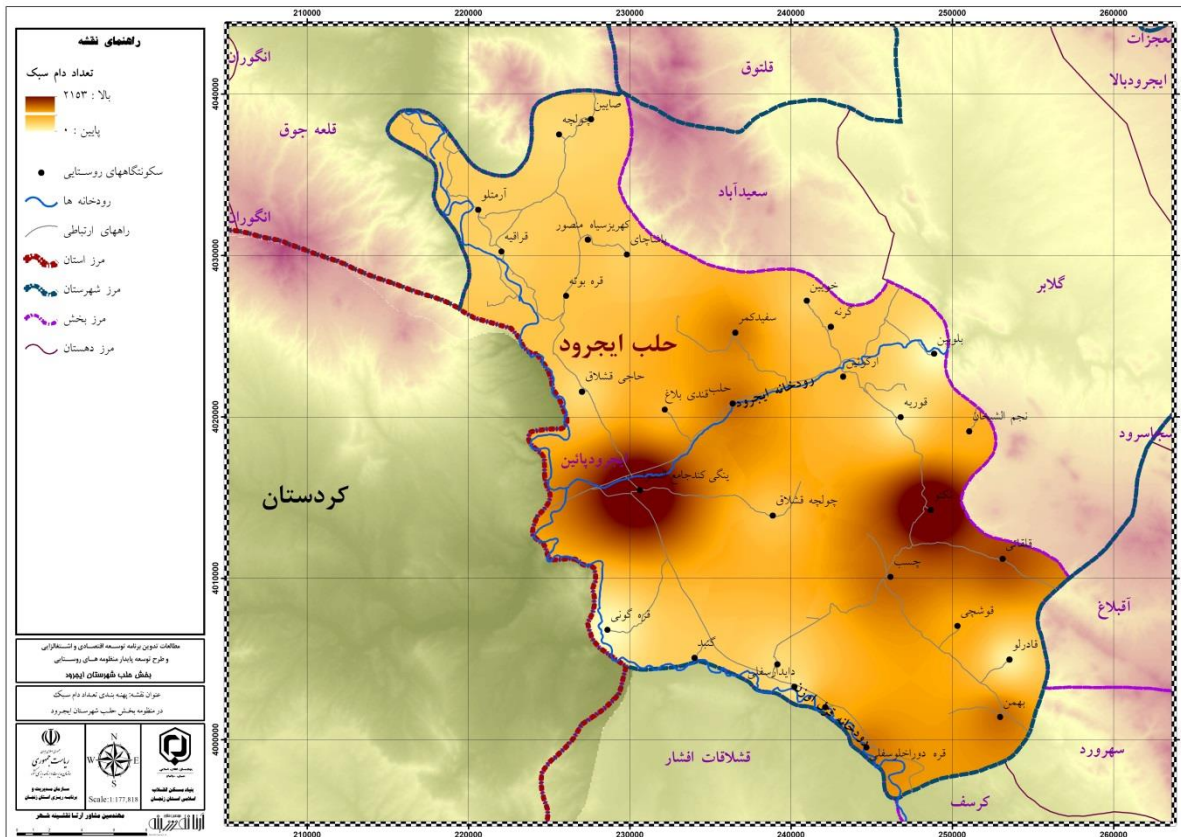
نقشه تولید محصولات اراضی کشاورزی در روستاهای منظومه حلب

نقشه تعداد دام کوچک در روستاهای منظومه حلب

جدول تعداد تعداد دام کوچک در روستاهای منظومه حلب

کل		تعداد بهره برداری	سطح جغرافیایی
تعداد دام	تعداد دام		
بز و بزغاله	گوسفند و بره		
۲۷۶	۴۸۹	۸	آبادی ابوجانلو
۱۲۳	۴۵۴	۱۱	آبادی ارکوبین
۵۴	۳۴۰	۱۰	آبادی آرمتلو
۲۷۱	۷۴۵	۲۱	آبادی بهمن
۹۹	۲۹۴	۱۸	آبادی پاشاچای
۳۳۳	۷۲۴	۵۶	آبادی چسب
۷۲	۲۳۰	۹	آبادی چولچه
۱۶۴	۳۱۹	۱۸	آبادی چولچه قشلاق
۴۷	۲۵۷	۱۱	آبادی حاج قشلاق
۷۳	۳۲۰	۸	آبادی خوبین
۳۹	۱۷۷	۶	آبادی دایدارسغلی
۴۸	۲۴۲	۵	آبادی دایدارعلیا
۲۰۲	۷۶۷	۳۷	آبادی سفیدکمر
۷۳	۲۸۲	۲۶	آبادی صابین
۴۱	۶۶	۴	آبادی قادرلو
۵۲	۳۰۳	۱۳	آبادی قراقیه
۸۸	۴۲۵	۲۴	آبادی قره بوته

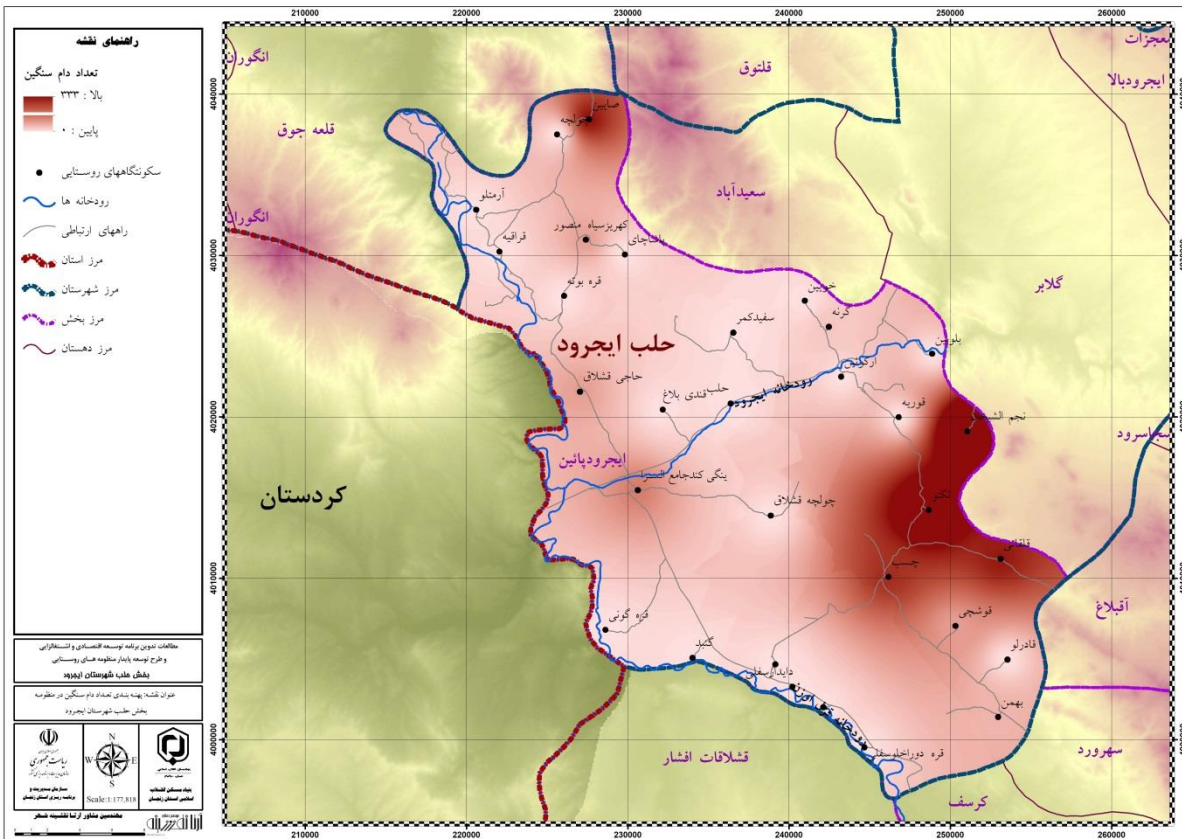
۸۳	۹۰۲	۶	آبادی قره دوراخلوسفلی
۴۰۰	۸۱۱	۶۲	آبادی قلقاتی
۱۰۰	۵۳۹	۱۳	آبادی قندی بلاغ
۲۰	۱۰۵	۹	آبادی قوریه
۲۶۳	۴۷۸	۲۲	آبادی قوشچی
۶۰	۴۳۱	۲۲	آبادی کهریزسیاه منصور
۱۹	۴۹۵	۸	آبادی گرنه
۱۰۳	۳۲۰	۹	آبادی گنبد
۱۵۳	۵۲۱	۳۲	آبادی نجم الشیخان
۴۸۶	۱۶۶۷	۷۶	آبادی نکتو
۲۲۹	۱۸۹۹	۶۸	آبادی ینگی کندجامع السرا

جدول تعداد تعداد گاو و گوساله در روستاهای منظومه حلب

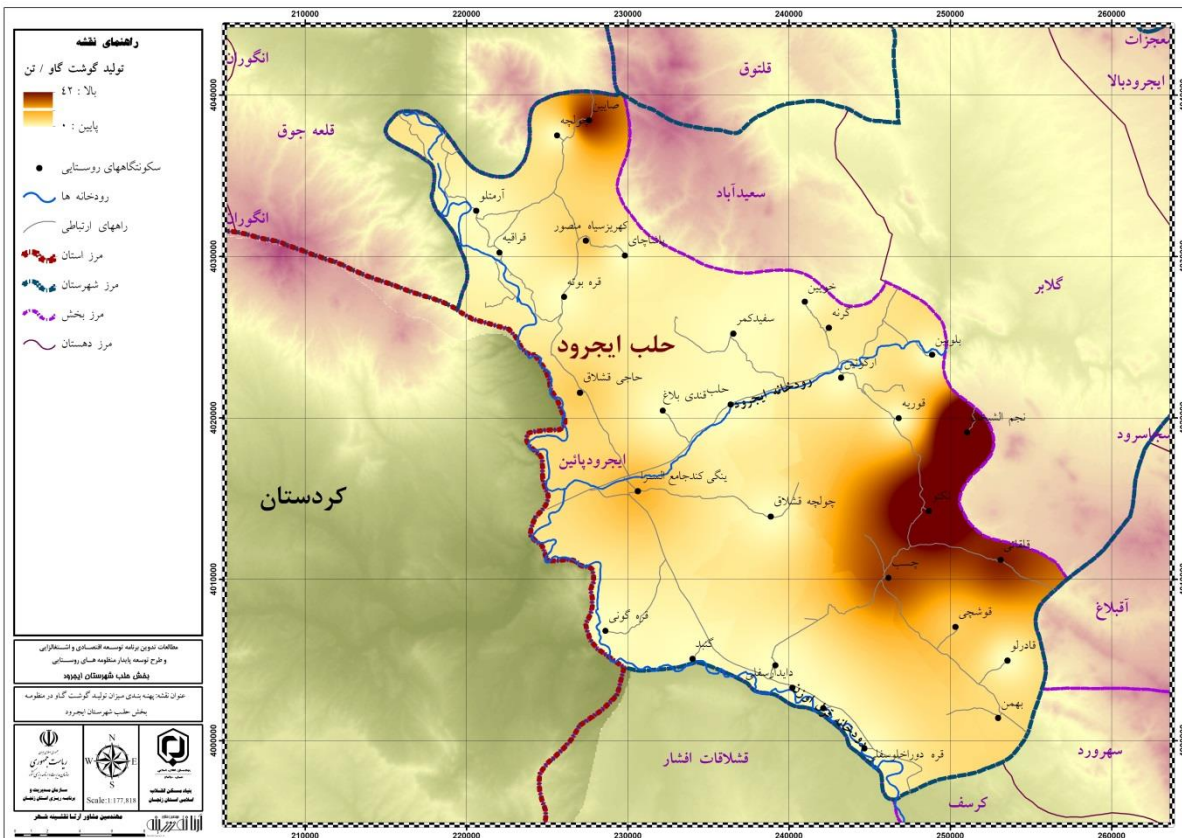
نر	تعداد گاو و گوساله		تعداد بهره برداری	سطح جغرافیایی
	ماده	جمع		
۷۹	۴۰۶	۴۸۵	۱۹۰	دهستان ایجرودپایین
۱	۴	۵	۴	آبادی ارکوبین
⊙	⊙	⊙	۲	آبادی آرمتلو
⊙	⊙	⊙	۱	آبادی بلوبین
⊙	⊙	⊙	۱	آبادی بهمن
۰	۱۱	۱۱	۵	آبادی پاشاچای
۵	۴۱	۴۶	۲۲	آبادی چسب
۱	۷	۸	۴	آبادی سفیدکمر
۱	۱۷	۱۸	۱۳	آبادی صابین
⊙	⊙	⊙	۱	آبادی قراقیه
۱۱	۳۸	۴۹	۱۸	آبادی قلقاتی
۵	۱۰	۱۵	۳	آبادی قوریه
⊙	⊙	⊙	۲	آبادی قوشچی
۲	۲۵	۲۷	۱۳	آبادی کهریزسیاه منصور
⊙	⊙	⊙	۱	آبادی گرنه
۱۷	۷۹	۹۶	۳۱	آبادی نجم الشیخان
۲۵	۱۱۴	۱۳۹	۵۰	آبادی نکتو
۹	۳۵	۴۴	۱۶	آبادی ینگی کندجامع السرا

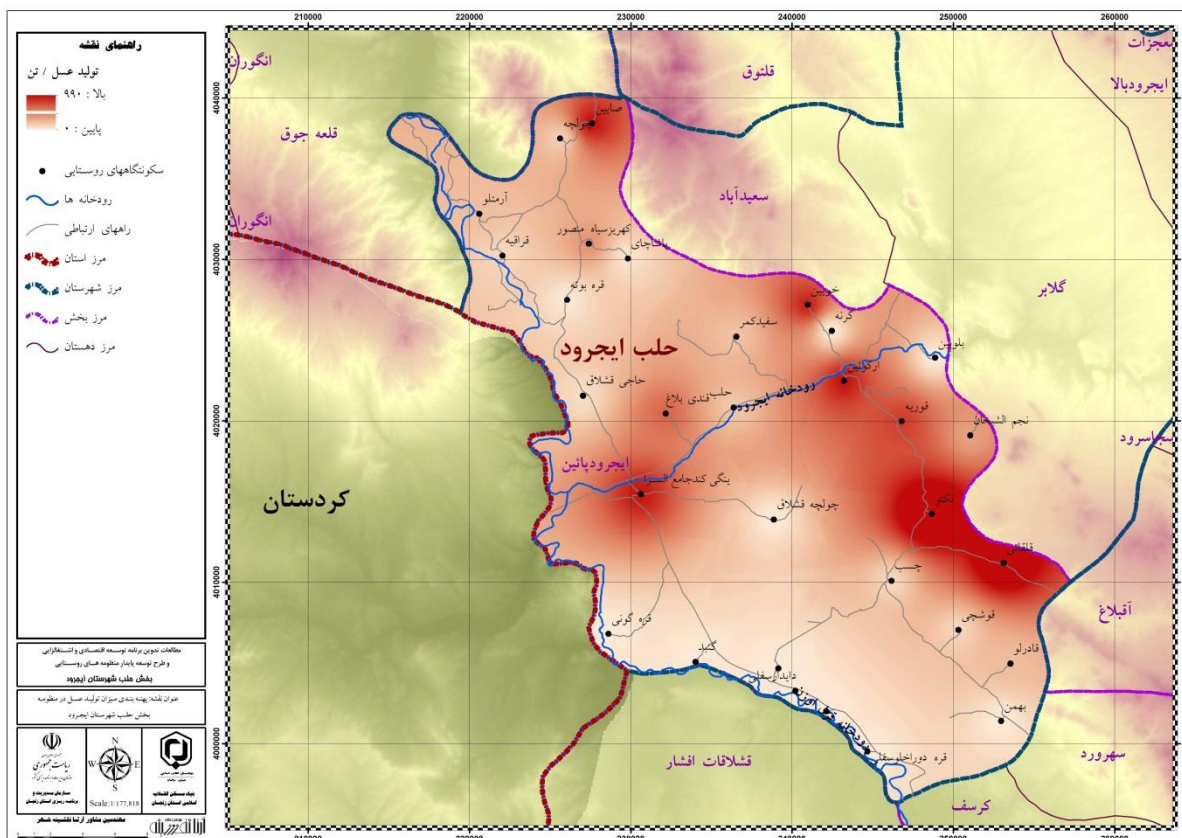
نقشه تعداد گاو و گوساله در روستاهای منظومه حلب

نقشه تولید گوشت گاو در روستاهای منظومه حلب

نقشه تولیدات عسل در روستاهای منظومه حلب

ب- ویژگیهای فعالیتهای صنعتی

کشاورزی اگرچه از مشخصه های بارز کارکرد روستاهای منظومه محسوب می شود لیکن در کنار این فعالیت اگر مشاغل دیگر نیز وجود داشته باشد می تواند در رونق اقتصادی و افزایش درآمد روستائیان کمک شایان توجهی بنماید. در روستاهای متوسط و کوچک منظومه رکن اساسی در اقتصاد خانوارها زراعت و دامداری می باشد ولی در روستاهای بزرگ اطراف در کنار این شغل افرادی از اهالی روستاها در فعالیت های صنعتی نیز مشغول به کار می باشند بر اساس آمار سرشماری سال ۱۳۹۵ از مجموع شاغلین منظومه ۳۶۵ نفر یعنی ۲۰,۴۳ درصد در حوزه فعالیت های صنعتی مشغول می باشند.

ج- ویژگی های فعالیت های خدماتی

در هر روستایی برای رفاه ساکنین اهالی روستا، نیاز به وجود خدمات ویژه ای می باشد. بررسی ها و نتایج حاصل از برداشت های میدانی و سرشماری سال ۱۳۹۰ نشان از آن دارد که در سطح منظومه، ۱۵۱ نفر که ۸,۴۵ از کل شاغلین منظومه را شامل می شود در این بخش اقتصادی فعالیت می کنند. در جدول ذیل اطلاعات مربوط به وضعیت تعداد شاغلین در گروه های اصلی اقتصادی ارائه شده است. همانگونه که در جدول مشخص شده است فعالیت های صنعتی و خدماتی بیشتر در روستاهایی واقع شده است که عملکرد ناحیه ای و منطقه ای دارند، با توجه به اینکه روستاهای منظومه حلب عمدتاً در رده ی متوسط و کوچک قرار گرفته اند لذا بیشتر نیازهای صنعتی و خدماتی را از شهر حلب و روستاهای بزرگ بخش مرکزی و شهرستان بیجار تامین می کنند.

جدول ۵۰. تعداد و سهم هر یک از فعالیت های اقتصادی در سطح روستاها

نام آبادی	کشاورزی	شاغلان در گروه فعالیت						درصد	صنعت	درصد	خدمات	شاغلین	
		درصد	جمع	درصد	جمع	درصد از کل روستاها	درصد از کل روستاها						
آرمتلو	۲۳	۱۰۸۱	۷۶,۶۷	۶	۱,۶۴	۲۰,۰۰	۱	۰,۶۶	۳,۳۳	۳۰	۱,۶۸		
قراقیه	۲۴	۱۰۸۹	۴۷,۰۶	۲۴	۶,۵۸	۴۷,۰۶	۳	۱,۹۹	۵,۸۸	۵۱	۲,۸۵		
پاشاچای	۳۳	۲,۶۰	۶۰,۰۰	۱۶	۴,۳۸	۲۹,۰۹	۶	۳,۹۷	۱۰,۹۱	۵۵	۳,۰۸		
چولچه	۲۲	۱,۷۳	۸۴,۶۲	۴	۱,۱۰	۱۵,۳۸	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۲۶	۱,۴۵		
صایین	۵۰	۳,۹۳	۴۸,۵۴	۴۸	۱۳,۱۵	۴۶,۶۰	۵	۳,۳۱	۴,۸۵	۱۰۳	۵,۷۶		
کهریزسیاه منصور	۵	۰,۳۹	۴۱,۶۷	۴	۱,۱۰	۳۳,۳۳	۳	۱,۹۹	۲۵,۰۰	۱۲	۰,۶۷		
حاج قشلاق	۴۶	۳,۶۲	۸۳,۶۴	۶	۱,۶۴	۱۰,۹۱	۳	۱,۹۹	۵,۴۵	۵۵	۳,۰۸		
قره بوته	۲۸	۲,۲۰	۵۰,۰۰	۲۵	۶,۸۵	۴۴,۶۴	۳	۱,۹۹	۵,۳۶	۵۶	۳,۱۳		
چولچه قشلاق	۴۳	۳,۳۸	۸۹,۵۸	۳	۰,۸۲	۶,۲۵	۲	۱,۳۲	۴,۱۷	۴۸	۲,۶۹		
سفیدکمر	۸۱	۶,۳۷	۷۶,۴۲	۱۷	۴,۶۶	۱۶,۰۴	۸	۵,۳۰	۷,۵۵	۱۰۶	۵,۹۳		
دایدارعلیا	۴۰	۳,۱۵	۷۸,۴۳	۹	۲,۴۷	۱۷,۶۵	۲	۱,۳۲	۳,۹۲	۵۱	۲,۸۵		
گنبد	۴۵	۳,۵۴	۷۶,۲۷	۸	۲,۱۹	۱۳,۵۶	۶	۳,۹۷	۱۰,۱۷	۵۹	۳,۳۰		
ینگی کندجامع السرا	۱۲۲	۹,۶۰	۷۵,۷۸	۱۶	۴,۳۸	۹,۹۴	۲۳	۱۵,۲۳	۱۴,۲۹	۱۶۱	۹,۰۱		
بهمن	۲۸	۲,۲۰	۸۴,۸۵	۲	۰,۵۵	۶,۰۶	۳	۱,۹۹	۹,۰۹	۳۳	۱,۸۵		
قوشچی	۴۲	۳,۳۰	۷۵,۰۰	۹	۲,۴۷	۱۶,۰۷	۵	۳,۳۱	۸,۹۳	۵۶	۳,۱۳		
چسب	۱۲۲	۹,۶۰	۶۸,۱۶	۳۰	۸,۲۲	۱۶,۷۶	۲۷	۱۷,۸۸	۱۵,۰۸	۱۷۹	۱۰,۰۲		
فوریه	۴۰	۳,۱۵	۹۳,۰۲	۱	۰,۲۷	۲,۳۳	۲	۱,۳۲	۴,۶۵	۴۳	۲,۴۱		
قلقانی	۱۱۳	۸,۸۹	۸۳,۰۹	۱۱	۳,۰۱	۸,۰۹	۱۲	۷,۹۵	۸,۸۲	۱۳۶	۷,۶۱		
نکتو	۱۵۶	۱۲,۲۷	۶۹,۰۳	۵۲	۱۴,۲۵	۲۳,۰۱	۱۸	۱۱,۹۲	۷,۹۶	۲۲۶	۱۲,۶۵		
ارکوبین	۵۲	۴,۰۹	۷۱,۲۳	۱۷	۴,۶۶	۲۳,۲۹	۴	۲,۶۵	۵,۴۸	۷۳	۴,۰۹		
خوبین	۷۳	۵,۷۴	۷۵,۲۶	۱۳	۳,۵۶	۱۳,۴۰	۱۱	۷,۲۸	۱۱,۳۴	۹۷	۵,۴۳		
گرنه	۲۲	۱,۷۳	۸۸,۰۰	۳	۰,۸۲	۱۲,۰۰	۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۲۵	۱,۴۰		
نجم الشیخان	۶۱	۴,۸۰	۵۷,۵۵	۴۱	۱۱,۲۳	۳۸,۶۸	۴	۲,۶۵	۳,۷۷	۱۰۶	۵,۹۳		

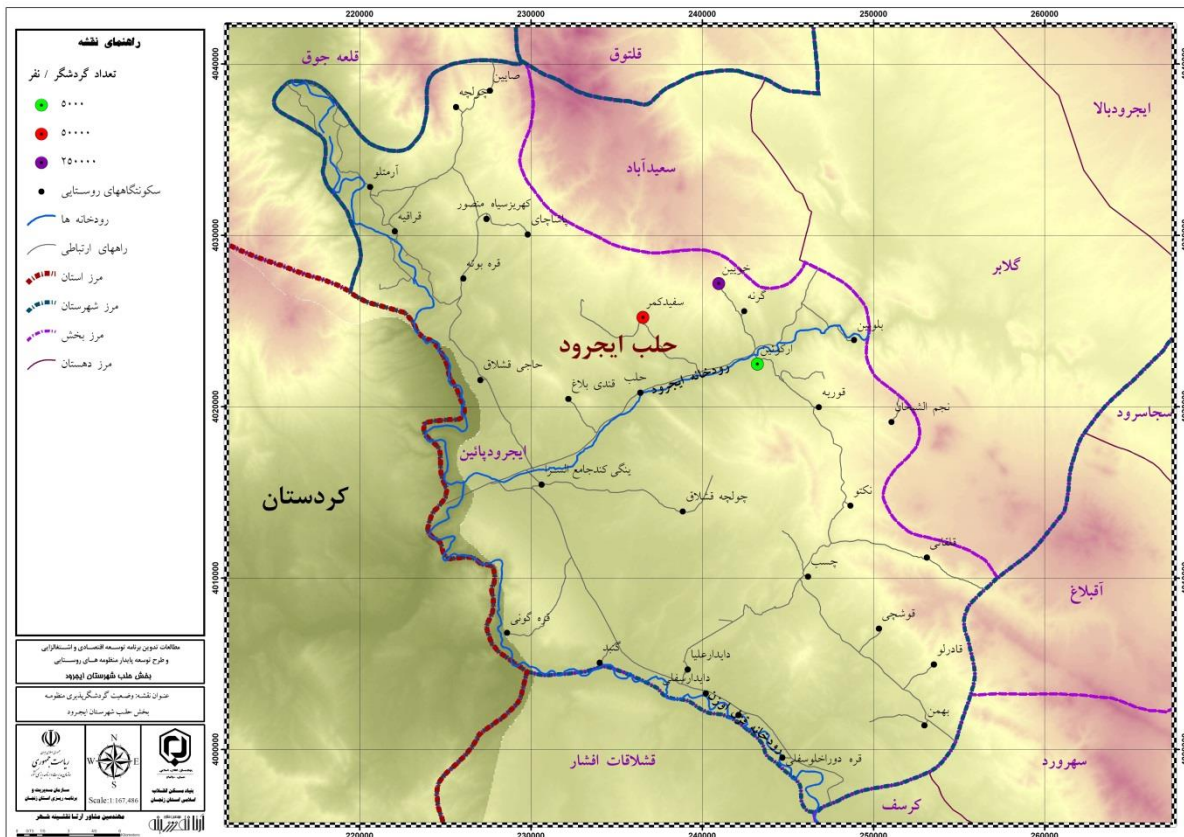
در بخش گردشگری به عنوان یکی از زیربخش های مهم بخش خدمات مهم ترین روستاهای دارای گردشگر روستاهای خوئین، سفیدکمر و آرکوبین می باشند.

جدول ۶۶. وضعیت گردشگری پذیر منطقه

نوع گردشگر	روستای مراجعه	مبدأ سفر	فصل سفر	مدت اقامت	محل اقامت		نوع محل اقامت						تعداد گردشگران در سال	چه خدماتی در روستای شما به گردشگران ارائه می شود
					شهر	روستا	هتل	مسافر خانه	خانه روستایی	خادر	خانه سازمانی	سایر		
تاریخی	خوئین	بیشتر نقاط کشور	بهار و تابستان	یک روز	✓	✓			✓	✓	✓		۱۵۰۰	اقامتی، پذیرایی، نماز خانه، سرویس بهداشتی
	سفیدکمر	بیشتر نقاط کشور	بهار و تابستان	یک روز	✓	✓			✓	✓	✓		۵۰۰۰	فاقد امکانات
	طبیعت	آرکونین	زنجان و مناطق اطراف	بهار و تابستان، پاییز	یک روز	✓	✓			✓	✓		۳۰۰	فاقد امکانات

نقشه گردشگری پذیر منطقه حلب

۱-۶-۵- بازار و بازاریابی تولیدات

بسیاری از متخصصان و کارشناسان بخش کشاورزی معتقدند که امروزه بازاریابی یکی از ضرورت های نظام تولید روستایی و کشاورزی است که اهمیت آن در فرآیند تولیدات روستایی بسیار مشهود است. اهمیت این موضوع تا حدی است که در کشورهای پیشرفته و حتی در کشورهای در حال توسعه بازاریابی مقوله ای مهمتر از تولید است و از بازاریابی به عنوان دست نامرئی تولید نام برده می شود. مسائل و مشکلات بسیاری در زمینه بازاریابی محصولات کشاورزی در کشورمان وجود دارد که از آن جمله می توان به نامنایب بودن ساختار تسهیلات بازاریابی، ناپایداری قیمت، فصلی بودن تولیدات کشاورزی، نامناسب بودن سیستم اطلاع رسانی بازار، هزینه بالای تولید و ضایعات فراوان در طول مراحل مختلف تولید، حضور دلالان و واسطه های فراوان و همچنین نامناسب بودن حمایت های دولت در زمینه توسعه بازار و سیاست های بازاریابی تولیدات روستایی اشاره کرد که همه این عوامل دست به دست هم داده و مانع دستیابی کشاورزان به درآمدهای بالا و افزایش ارزش افزوده محصولات تولیدی و همچنین مبارزه با فقر و محرومیت روستائیان می شود.

۱-۶-۶- سرمایه گذاری و تسهیلات مالی

ارزیابی وضعیت سرمایه گذاری در سطح روستاهای منظومه حلب نشان می دهد در بخش گردشگری در دو روستای نکتو و آرکوتین سرمایه گذاری از نوع اقامتگاه بوم گردی انجام شده است.

جدول ۶۵. وضعیت سرمایه گذاری در بخش گردشگری منظومه حلب

بخش	روستا	جمعیت	مساحت	تعداد واحد تولیدی و خدماتی	حجم سرمایه گذاری (میلیون ریال)	اشتغال (نفر)	نوع فعالیت
حلب	نکتو	۱۸۱		۲	۱۰۰۰	۴	اقامتگاه بوم گردی
حلب	آرکوتین	۱۰۹		۲	۱۰۰۰	۴	اقامتگاه بوم گردی

در بخش کشاورزی و پرورش آبزیان مهم ترین سرمایه گذاری انجام شده مربوط به روستای حاجی قشلاق می باشد.

جدول ۶۰. سرمایه گذاری های انجام شده در فعالیت های کشاورزی

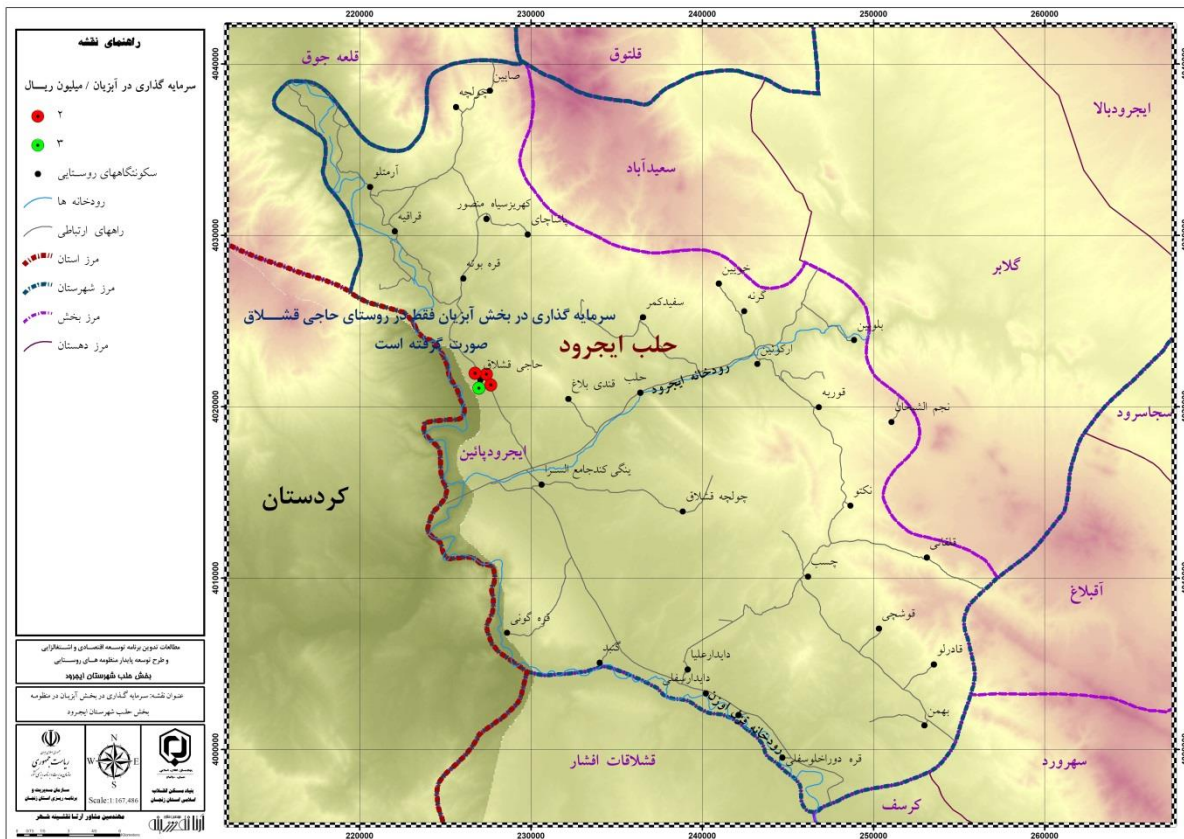
روستا	نام مجری	عنوان طرح	پیشرفت فیزیکی	سرمایه گذاری (میلیون ریال)			
حاجی قشلاق	محمدحسین رستمخانی	پرورش ماهیان سرد آبی ۱۲	۰,۷	۳	۳۰۰	۱۸۰۰	۲۱۰۰
حاجی قشلاق	الهام نوروزی	پرورش ماهیان سرد آبی	۰,۱	۲	۲۰۰	۲۰۴۴	۲۲۴۴
حاجی قشلاق	بیبا نوروزی	پرورش ماهیان سرد آبی	۰,۱	۲	۲۰۰	۲۰۴۴	۲۲۴۴
حاجی قشلاق	بهمن معینی	پرورش ماهیان سرد آبی	۰,۱	۲	۲۰۰	۲۰۴۴	۲۲۴۴

بررسی وضعیت سرمایه گذاری های انجام شده در حوزه کشاورزی و دامداری نشان می دهد در دو روستای خوئین و حاج قشلاق سرمایه گذاری از نوع مرغ گوشتی و پرورش ماهی انجام شده است.

جدول ۶۱. وضعیت سرمایه گذاری های انجام شده در حوزه کشاورزی و دامداری

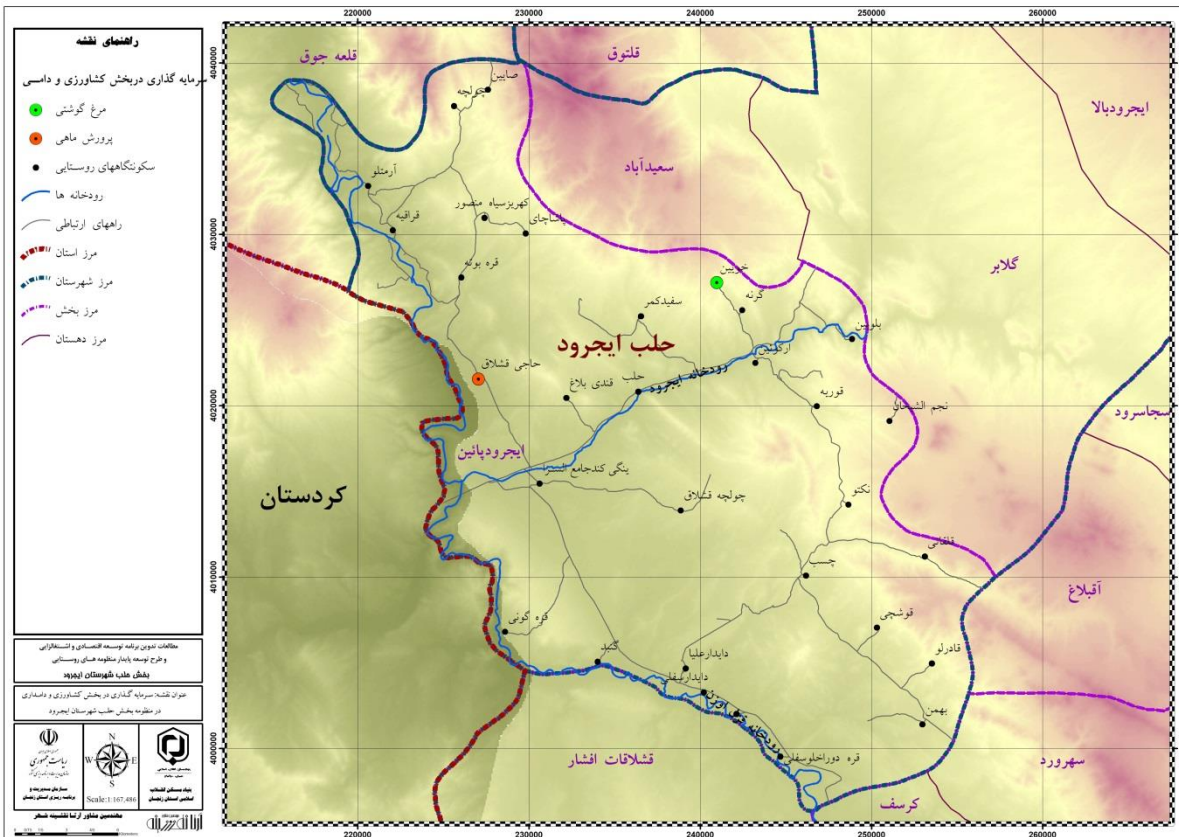
شهرستان	منطقه	نوع اعتبار	نوع فعالیت	زیر بخش	ظرفیت	اشتغال (نفر)
ایجرود - خوئین	محروم	جاری	مرغ گوشتی	امور دام	۱۸۰۰۰	۴
ایجرود - حاج قشلاق	محروم	جاری	پرورش ماهی	شیلات	۱۲	۲

نقشه توزیع فضایی سرمایه گذاری بخش آبزیان

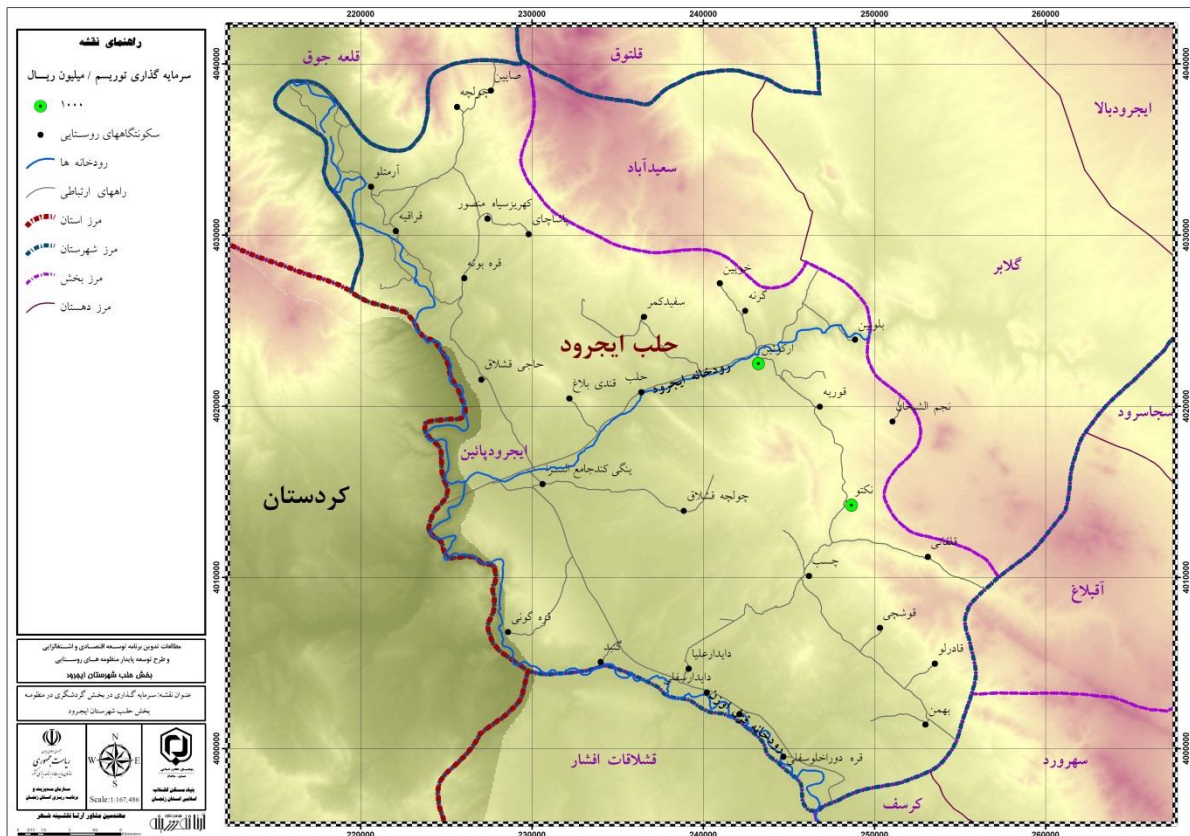

نقشه توزیع فضایی سرمایه گذاری در بخش کشاورزی

نقشه توزیع فضایی سرمایه گذاری در بخش توریسم

۱-۶-۷- توان و ظرفیت های کارآفرینی

در مطالعه زنجیره های ارزش، تولید و خوشه های کسب و کار از روش پورتر استفاده شده است.

تحلیل زنجیره ارزش روشی برای تحلیل بصری فعالیتها است و کمک می کند تا چگونگی افزودن ارزش به محصول یا خدمات درک شود. ارزشها زمانی معنای واقعی پیدا می کنند که درآمدی بیش از هزینه های انجام شده ایجادشان، به تولیدکننده تزریق کنند. در نتیجهی تمامی این اقدامات، مشتری باید از بازگشت و خرید مجدد، احساس خشنودی داشته باشد.

مایکل پورتر استاد و مولف مدیریت و کسب و کار در دهه ی ۱۹۸۰ مفهوم آنالیز زنجیره ارزش را توضیح داد. در واقع، تحلیل یا آنالیز زنجیره ی ارزش نوعی مفهوم بصری از ارزش افزوده شده به محصول یا خدمات، طی پیاده سازی یک زنجیره است. پورتر، ساختار یک سازمان را به دو بخش «فعالیت های اصلی» و «فعالیت های پشتیبان» تقسیم کرد. مدل تحلیل زنجیره ی ارزش، به صورت دیاگرام زیر، فعالیتها را به دو دسته ی اصلی و پشتیبان تقسیم می کند.

مزیت رقابتی به معنای توانایی تولید کننده در به کارگیری یکی از روش های مفهومی به نام «استراتژی های عمومی» است که این گونه تعریف می شوند:

۱- **پیشسازی در قیمت:** ارائه ی بهترین قیمت به مشتریان.

۲- **تفکیک:** انتخاب ویژگی های منحصر به فردی که خریداران نیاز دارند و تولید کننده می تواند برای آنها قیمت ویژه روی محصولات بگذارد.

۳- **تمرکز:** به کارگیری استراتژی منحصر به فرد برای هر بخش مشخص از بازار.

هر فعالیتی که تولید کننده انجام می دهد، به صورت مستقیم به دستیابی به مزیت رقابتی متصل است.

ارزش و زنجیره ارزش

ارزش یعنی هزینه ای که مشتریان تمایل دارند برای محصول بپردازند. ارزش به طور کلی به معنای هزینه ای است که مشتریان تمایل دارند برای محصولی بپردازند. اختلاف این هزینه با هزینه های تولید محصول، حاشیه ی سود تولید کننده را مشخص می کند. حاشیه ی سود نیز به توانایی تولید کننده ها در مدیریت فعالیتها و اتصال حاضر در زنجیره ی ارزش مربوط است. در تعریف ساده، تولید کننده موفق، توانایی عرضه ی محصول یا خدماتی را دارد که مشتری، حاضر به پرداخت مبلغی بیش از

هزینه‌های انجام شده برای آن است. این هزینه، مجموع هزینه‌ی تمامی فعالیت‌های حاضر در زنجیره‌ی ارزش است.

زنجیره‌ی ارزش تمامی فعالیت‌ها از ورود مواد خام تا تبدیل آنها به محصول و خدمات نهایی را بررسی می‌کند. در نتیجه، منبع اصلی مزیت رقابتی یک شرکت، در فرآیندهای خاص آنها در زنجیره‌ی ارزش و همچنین اتصال این فرآیندها به هم خلاصه می‌شود. هدف نهایی در انجام آنالیز زنجیره‌ی ارزش، حداکثر کردن تولید ارزش در کنار نظارت و کاهش هزینه‌های تولید است.

در بخش فعالیت‌های اصلی و بنیادی تولید کننده‌ها، تمام مراحل خرید و مصرف کردن منابعی همچون پول، نیروی انسانی، مواد، تجهیزات، ساختمان، زمین، اجرا و مدیریت قرار دارند. فعالیت‌های زنجیره‌ی ارزش در این قسمت، روی هزینه‌ها تاثیر گذاشته و در نهایت سود را کاهش یا افزایش می‌دهند.

مفاهیم اصلی تحلیل زنجیره‌ی ارزش

فعالیت‌های اصلی

فعالیت‌های اصلی به‌طور اختصاصی به ساخت و تحویل محصول مرتبط هستند. این فعالیت‌ها را می‌توان به پنج بخش تقسیم کرد: تدارکات داخلی، عملیات، تدارکات خارجی، بازاریابی و فروش، خدمات. هر یک از این فعالیت‌های اصلی به فعالیت‌های پشتیبان متصل هستند. فعالیت‌های پشتیبان، تاثیر یا بازدهی فعالیت‌های اصلی را افزایش می‌دهند.

جدول ۷۸. زنجیره‌ی ارزش منظومه حلب

محصول	تدارکات داخلی			تدارکات خارجی		
	محل تامین مواد اولیه/ نهاده	آموزش و فناوری	شیوه تولید	محل ذخیره سازی	محل فرآوری	نحوه بازاریابی
گندم	حلب	ندارد	سنتی	ندارد	خام فروشی	خرید توسط دولت
جو	حلب	ندارد	سنتی	ندارد	خام فروشی	خرید توسط دلان
ذرت دانه ای	حلب	ندارد	سنتی	ندارد	خام فروشی	خود مصرفی
پونجه	حلب	ندارد	سنتی	ندارد	خام فروشی	فروش در محل روستا

گوسفند و بره	ندارد	سنتی	طوبله های سنتی	خام فروشی	فاقد بازاریابی	ندارد	میدان دواب زنجان	به صورت شخصی
بز و بزغاله	ندارد	سنتی	طوبله های سنتی	خام فروشی	فاقد بازاریابی	ندارد	میدان دواب زنجان	به صورت شخصی
گاو و گوساله	ندارد	سنتی	طوبله های سنتی	خام فروشی	فاقد بازاریابی	ندارد	میدان دواب زنجان	به صورت شخصی
گاو میش	ندارد	سنتی	طوبله های سنتی	خام فروشی	فاقد بازاریابی	ندارد	میدان دواب زنجان	به صورت شخصی
صنایع لبنی	ندارد	سنتی	ندارد	خام فروشی	فاقد بازاریابی	ندارد	محل روستا	-
کشت گلخانه ای	زنجان	سنتی	ندارد	خام فروشی	فاقد بازاریابی مناسب	ندارد	محل روستا	-
پرورش طیور	ندارد	سنتی	ندارد	خام فروشی	فاقد بازاریابی	ندارد	محل روستا	-
پرورش زنبور عسل	ندارد	سنتی	ندارد	خام فروشی	فروش در محل روستا	ندارد	محل روستا	-
پرورش ماهی	زنجان	سنتی	ندارد	خام فروشی	بازاریابی نامناسب	ندارد	محل روستا	-

همان طور که در جدول فوق مشخص شده است، روستا دارای ظرفیت مناسبی در تولیدات محصولات کشاورزی و دامی و همچنین محصولات پرورشی بوده اما در بخش نگهداری و فروش نسبتاً ضعیف عمل می کند و دارای مشکلاتی از قبیل فاقد بازاریابی های مناسب، نداشتن خدمات پشتیبان فروش، نبود مکان مناسب جهت ذخیره سازی محصولات و دیگر مشکلاتی از این قبیل می باشد.

همانگونه که در بخش مربوط به جمعیت شناسی و تحولات جمعیتی و نیز مباحث مربوط به اشتغال روستایی به تفصیل اشاره شد، روستائیان سکونتگاه های مورد مطالعه به شغل خدماتی و کشاورزی مشغول بوده و در فصول کشت محصولات کلیه جوانان و سرپرستان خانوار به کشاورزی مشغول می باشند و اکثر افراد نیز در حرفه کشاورزی نیازمند آموزش روش های مدرن کشاورزی و آشنایی با فرآیند کامل تغییر الگوی کشت می باشند ولی در فصولی که برداشت محصولات کشاورزی به اتمام رسیده و روستائیان به فراغت رسیده اند، بیشتر جوانان به دلیل مشکلات اقتصادی و نبودن فعالیت های خدماتی لازم در روستا به شهرهای زنجان و تهران مهاجرت نموده و به فعالیت های اقتصادی خدماتی مشغول می شوند، در حالت کلی می توان چنین بیان نمود که جوانان و سرپرستان جویای کار در سطح روستا در فصول کشاورزی، شاغل و پس از برداشت محصول بیکار می شوند که در صورت احداث و بهره برداری از فعالیت های اقتصادی پیشنهادی این طرح، برای این افراد نیز پس از فصول کشاورزی، فعالیت اقتصادی در سطح روستا ایجاد خواهد شد.

جوانان و سرپرستان جویای کار طبق دسته بندی صورت گرفته بر اساس تعاریف مرکز آمار ایران در رده بیکار محسوب می شوند که آمار مربوط به تعداد بیکاران در بخش ویژگیهای اقتصادی روستا ارائه شده و به تفصیل توضیح داده شده است و در خصوص آموزش ها و مهارت های لازم نیز در جدول ذیل در خصوص هریک از فعالیت های اقتصادی پیشنهادی برای توسعه اقتصادی روستا و اشتغالزایی، آموزش های مورد نیاز همراه با ارگانهای حامی، اطلاعات مورد نیاز ارائه شده است.

جدول ۸۴. تعیین مهارتها و آموزش های مورد نیاز جهت ارتقا ظرفیت نیروی انسانی

ارگانه/انهادهای آموزش دهنده	آموزش های مورد نیاز	ایده کارآفرینی
نظام مهندسی کشاورزی - فنی و حرفه ای	اصول انبارداری، نحوه نگهداری، خواص مواد و محصولات و ...	انبار محصولات
شیلات	آشنایی با شرایط نگهداری زنبور، نوع زنبور، غذاهای مورد نیاز، بیماریها و ...	پرورش زنبورعسل
شیلات	آشنایی با شرایط نگهداری دام، نوع دام، غذاهای مورد نیاز، بیماریها و ...	پرورش دام و طیور
فنی و حرفه ای- جهاد کشاورزی	آشنایی با انواع گل، روش های نگهداری، شرایط آب و هوایی و ...	پرورش گل و گیاه
میراث فرهنگی- فنی و حرفه ای	آشنایی با اصول و روشهای بوم گردی، روش های پخت غذای سنتی و ...	گردشگری

۱-۶-۸- زنجیره عرضه و ارزش فعالیت‌های اقتصادی

ارزیابی وضعیت زنجیره تولید و عرضه محصولات اصلی در منظومه حلب نشان می دهد، مهم ترین محصولات تولیدی این منظومه شامل پرورش دام و طیور و گندم و سایر محصولات می باشد که مهم ترین نحوه بازاریابی توسط دلان می باشد.

زنجیره تولید و عرضه محصولات اصلی

تدارکات خارجی				تدارکات داخلی				محصول	
نحوه ارسال به بازار	محل فروش	خدمات پشتیبانی فروش	نحوه بازاریابی	محل فرآوری	محل ذخیره سازی	شیوه تولید	آموزش و فناوری		محل تامین مواد اولیه/ نهاده
شخصی و دلان	زنجان- محل روستا	ندارد	توسط تولید کننده و واسطه ها	خام فروشی	ندارد	سنتی	مقدماتی/ زنجان	زنجان	تولید عسل
توسط دلان	تبریز- زنجان- محل روستا	ندارد	خرید توسط دلان	خرید تضمینی و دلان	ندارد	سنتی	ندارد	زنجان	گندم
با ماشین حمل توسط تولید کننده	زنجان، رشت و محل روستا	ندارد	توسط تولید کننده و واسطه ها	خام فروشی	ندارد	نیمه صنعتی	ندارد	زنجان و ماهنشان	پرورش ماهی

توسط دلایان	زنجان - محل روستا	ندارد	خرید توسط دلایان	خام فروشی	ندارد	سنتی	ندارد	زنجان	پرورش دام و طیور
توسط دولت و دلایان	بیجار، تکاب، زنجان و حلب	ندارد	خرید توسط دولت و دلایان	خام فروشی	ندارد	سنتی	ندارد	زنجان	محصولات باغی
توسط سرمایه گذار	قم	ندارد	توسط تجار قم	-	-	صرفا بافنده	ندارد	زنجان و قم	فرش و گلیم
توسط مردم و دلایان	زنجان، روستا و گردشگران	ندارد	ندارد	خام فروشی	ندارد	سنتی	ندارد	کوه های منطقه	گیاهان دارویی

جمع‌بندی: قابلیت‌ها و محدودیت‌های فعالیتهای اقتصادی

جدول ۸۲. قابلیت‌ها و تنگناهای تولید و نظام فعالیتی

تهدیدها		فرصت‌ها							ماتریس چهار گانه	ملاحظات	توصیه‌ها
تهدید هویت بومی	احتمال تخریب منابع طبیعی غرب منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت‌های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی بهینه به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت‌های گردشگری	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه			
	بهره گیری غیر مخرب و پایدار از مراتع						توسعه گردشگری با محوریت عرضه مستقیم محصولات خاص منطقه	توسعه بازاریابی محصولات تولیدی منطقه	وجود تنوع محصولات کشاورزی		
	بهره گیری غیر مخرب و پایدار از مراتع							توسعه تولیدات کشاورزی فراوری شده	عدم خروج سود ویژه حاصل از فروش محصولات به واسطه مالکیت روستاییان بر عمده منابع تولید در بخش کشاورزی		
								تکمیل زنجیره فرایند تولید عسل و توسعه بازریابی این محصول	ارزش افزوده مناسب راه اندازی زنبور عسل در روستاهای دامنه ای با توجه شرایط محیطی		
								توسعه پرورش دام در سطح منطقه	تعدد دامداری‌ها با عملکرد منطقه ای		
	بهره گیری غیر مخرب و پایدار از مراتع							تکمیل زنجیره فرایند تولید عسل و توسعه بازریابی این محصول	میزان نسبتا بالای تولید سالانه عسل		
								تکمیل زنجیره فرایند تولید شیر و توسعه	میزان نسبتا بالای تولید شیر		

تهدیدها			فرصت ها							ماتریس چهار گانه
احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی	احتمال تخریب منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی بهینه به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت های گردشگری	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی		
								بازریابی این محصول		مطالعات منظومه پایدار روستایی - بخش حلب
								توسعه فراوری تولیدات دامی	وجود ظرفیت پرورش دام	
							توسعه تولیدات صنایع دستی بومی در سطح منطقه	توسعه فراوری تولیدات کشاورزی	در دسترس بودن مواد اولیه برای احداث صنایع کوچک روستایی	
									وجود منابع آب و امکان ذخیره آب برای مصارف کشاورزی و پرورش ماهی	
	افزایش تولید از طریق افزایش عملکرد بر هکتار تولیدات کشاورزی							افزایش عملکرد در هکتار محصولات کشاورزی	حاصلخیزی خاک در بخش های دشتی و کوهپایه ای	
	بهره برداری غیر مخرب و پایدار از مراتع			توسعه آموزش های مرتبط با شناخت گیاهان دارویی و مزایای آنها		توسعه گردشگری با محوریت عرضه مستقیم دمنوشها، عرقیات و محصولات گیاهی و دارویی	توسعه تولیدات کشاورزی فرآوری شده	افزایش درآمد روستایان با توسعه کشت گیاهان دارویی	قابل کشت بودن گیاهان دارویی و گلخانه ای	
آگاه سازی روستائیان و غیر بومیان نسبت به						توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)		توسعه فعالیت های مرتبط با پرورش دام های خاص و فرآورده	وجود گونه های متنوع جانوری	

تهدیدها			فرصت ها							
تهدید هویت بومی	احتمال تخریب منابع طبیعی غرب منطقه	احتمال بروز خسارات جانی و مالی در منطقه در صورت بروز سوانح طبیعی منطقه	احتمال آلوده شدن منابع طبیعی منطقه	امکان ارتقا عملکرد ساختار نهادی متولی توسعه منطقه	امکان ارتقا ظرفیت های اجتماعی منطقه	امکان خدمات رسانی بهینه به ساکنین منطقه	امکان گسترش فعالیت های گردشگری	امکان بهینه سازی و تکمیل زنجیره فرایندهای تولید و عرضه	امکان توسعه کیفی و کمی و افزایش تنوع تولید محصولات کشاورزی	ماتریس چهار گانه
مزیت های منطقه								های مرتبط با آنها		
	بهره برداری غیر مخرب و پایدار از مراتع							توسعه تولیدات کشاورزی فراوری شده	توسعه تولیدات منطقه در زمینه گیاهان دارویی	رویش گیاهان دارویی
آگاه سازی روستائیان و غیر بومیان نسبت به مزیت های منطقه							توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)			وجود جاذبه های گردشگری طبیعی
آگاه سازی روستائیان و غیر بومیان نسبت به مزیت های منطقه							توسعه گردشگری طبیعی (اکوتوریسم)			برخورداری از چشم اندازهای منحصر بفرد طبیعی

۷-۱- ویژگی ساختارها و عملکردهای سیاسی مدیریتی در سطح سکونتگاهها و منظومه

مدیریت و اداره روستاهای منطقه در سالهای گذشته در دست مالکین بزرگ بوده است که به آنها ارباب می‌گفتند. معمولاً بزرگ مالکین منطقه از اهالی عشایر بوده‌اند. این وضعیت تا سال ۱۳۴۲ (اصلاحات ارضی) ادامه پیدا می‌کند و اداره روستاها دست کدخدا باقی می‌ماند. انجام اصلاحات ارضی این نوع مدیریت و مالکیت روستاها را از هم پاشید و به تدریج ابعاد دخالت دولت در امور اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و رفاهی افزایش یافت. بعد از اصلاحات ارضی زمین‌های کشاورزی روستا بین کشاورزان صاحب نسق تقسیم شد و دولت برای اداره روستا انجمن ده انتخاب نمود، این انجمن با رای مردم و به مدت ۳ سال انتخاب می‌شد. با پیروزی انقلاب اسلامی تقریباً مدیریت دولتی و غیردولتی وارد روستاها شد، در بخش دولتی سازمانهایی مثل وزارت جهاد کشاورزی، بنیاد مسکن و فرمانداری‌ها به صورت مستقیم و غیرمستقیم نمایندگانی در امر مدیریت روستاها جهت مشارکت و نظارت داشتند. در بخش نیمه دولتی از همان اوایل انقلاب اسلامی شوراهای اسلامی در روستاها تشکیل شد و اداره روستاها به دست شورای اسلامی افتاد. در حال حاضر اداره روستاها بیشتر توسط دهیاری یا زیر نظر بخشداری صورت می‌گیرد. وضعیت روستاهای دارای دهیاری در منظومه حلب به قرار جدول ذیل می‌باشد.

جدول ۵۱. وضعیت دهیاران در منظومه حلب

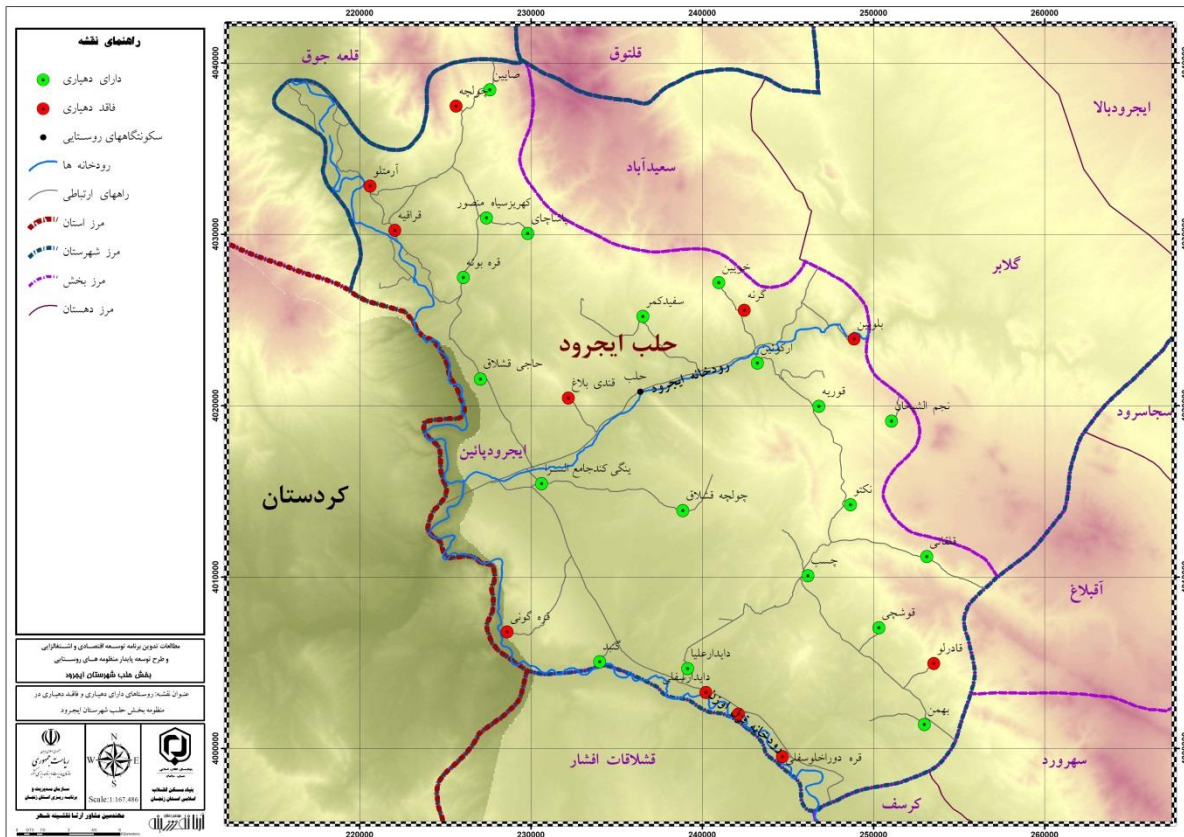
بخش	زن	مرد	زیر دیپلم	دیپلم	فوق دیپلم	لیسانس	فوق لیسانس	سایر	کمتر از ۵۰۰	۵۰۱-۱۰۰۰	۱۵۰۰-۲۰۰۰	بیش از ۲۰۰۰	جمع دهیار	جمع دهیار
حلب	۲	۱۳	۱	۱۱	۲	۱	-	-	۱۲	۳	-	-	۱۵	۱۵

روستاهای دارای دهیاری در منظومه حلب ذیل ارائه شده است، شایان ذکر مدیریت روستا با هماهنگی ادارات ذیربط بر عهده آنها می‌باشد.

جدول ۵۲. روستاهای دارای دهیاری در منظومه حلب

دهستان	روستا	دهستان	روستا
ایجرودپائین	نجم الشبخان	ایجرودپائین	ارکوتین
ایجرودپائین	قلقاتی	ایجرودپائین	خوتین
ایجرودپائین	نکتو	ایجرودپائین	سفیدکمر
ایجرودپائین	ینگه کندجامع السرا	ایجرودپائین	چسب
ایجرودپائین	صایین	-	-

نقشه توزیع فضایی دهیاری

۱-۸- ساختار و عملکرد نظام فضایی شبکه سکونتگاهی منظومه

با توجه به اینکه شهرستان ماهنشان در یک حوزه آبریز و براین اساس در یک ناحیه قابل طبقه بندی است، جریانات و عملکرد فضایی آن با در نظر گرفتن ویژگی های طبیعی آن در ارتباط با شهر زنجان، تبریز و قم و رشت شکل گرفته است.

جریان افراد

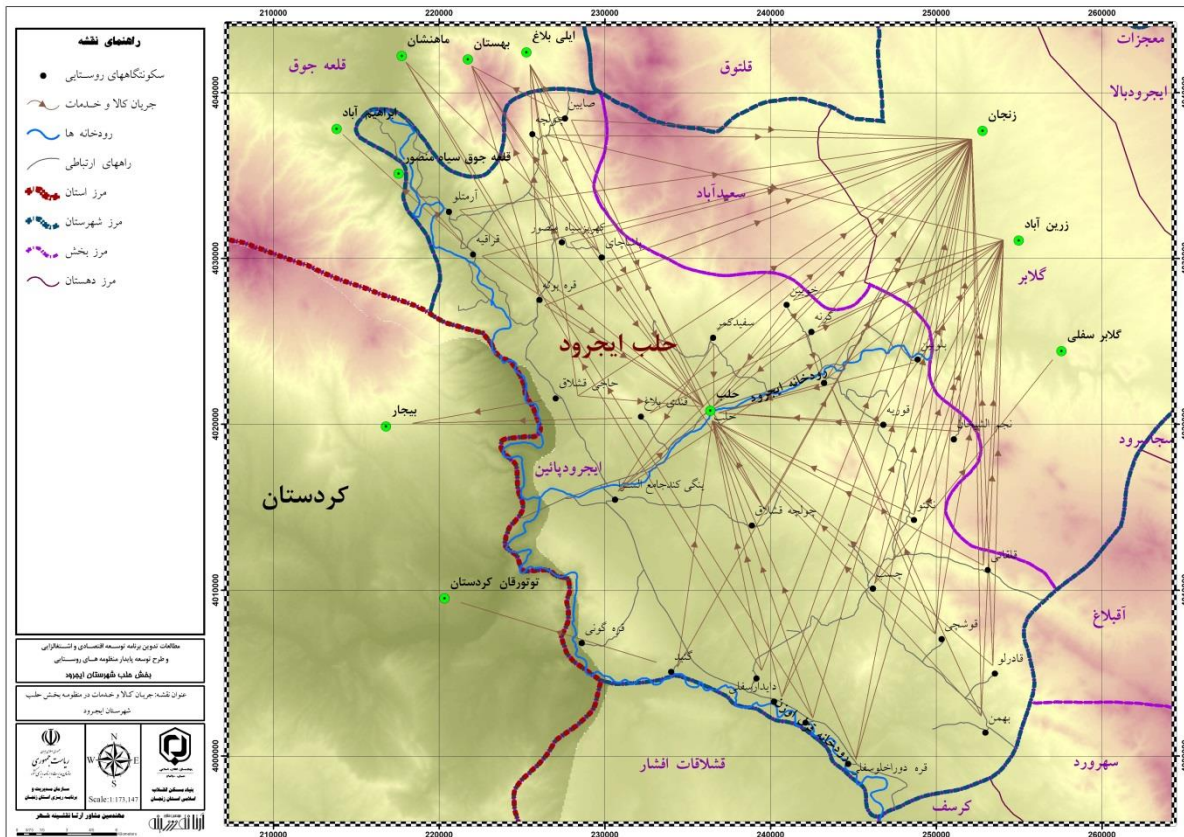
طبق نتایج بدست آمده از اطلاعات میدانی و بررسی های مربوط به مصاحبه های انجام شده مهم ترین مسیرهای حرکت جریان افراد در منظومه ماه نشان مربوط به شهرهای زنجان- حلب- بیجار می باشد.

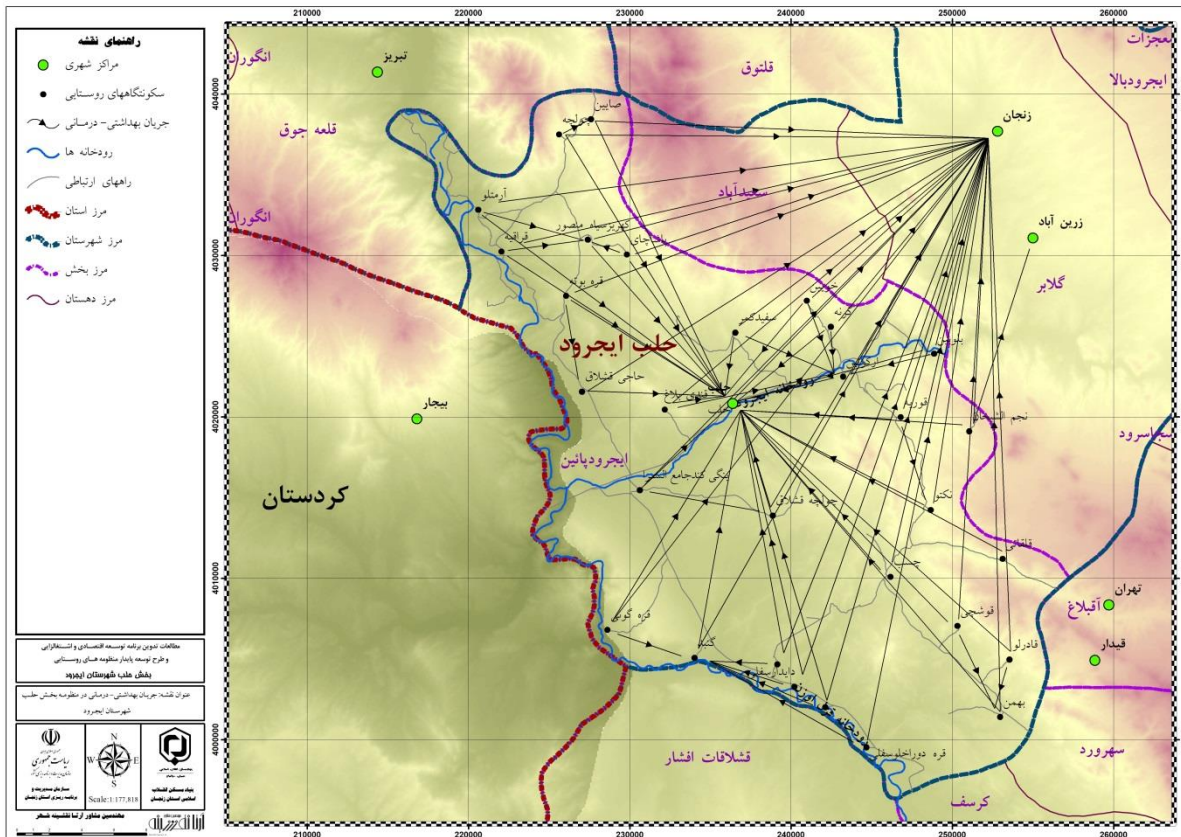
نقشه جریان کالاها و خدمات

جریان خدمات بهداشتی

نتایج مربوط به یافته های بدست آمده از بررسی جریان خدمات بهداشتی در منظومه حلب نشان می دهد، مهم ترین مسیرهای این جریان مربوط به زنجان و مراکز حوزه و حلب می باشد.

نقشه جریان های بهداشتی درمانی

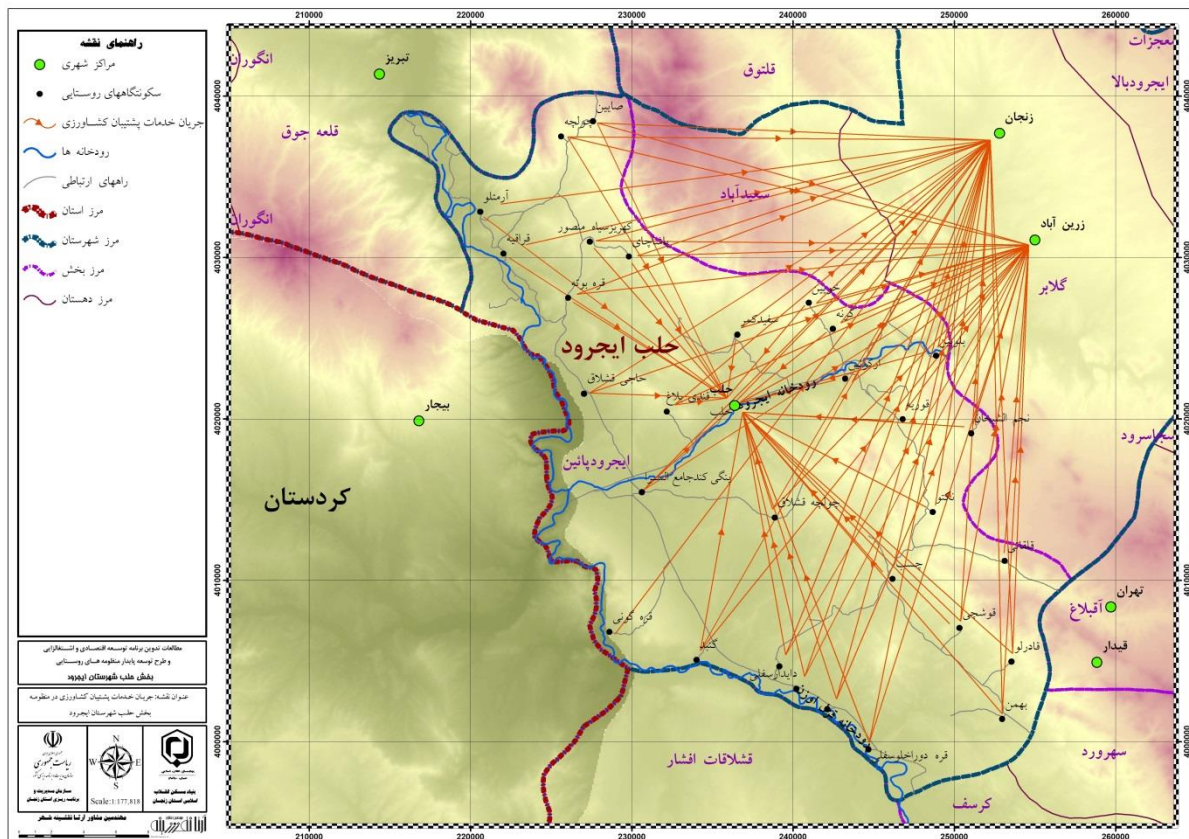

جریان پشتیبان خدمات کشاورزی

نتایج مربوط به یافته های بدست آمده از بررسی جریان پشتیبان خدمات کشاورزی در منظومه حلب نشان می دهد، مهم ترین مسیرهای این جریان مربوط به زنجان و مراکز حوزه و حلب می باشد.

نقشه جریان پشتیبان خدمات کشاورزی

جریان سرمایه

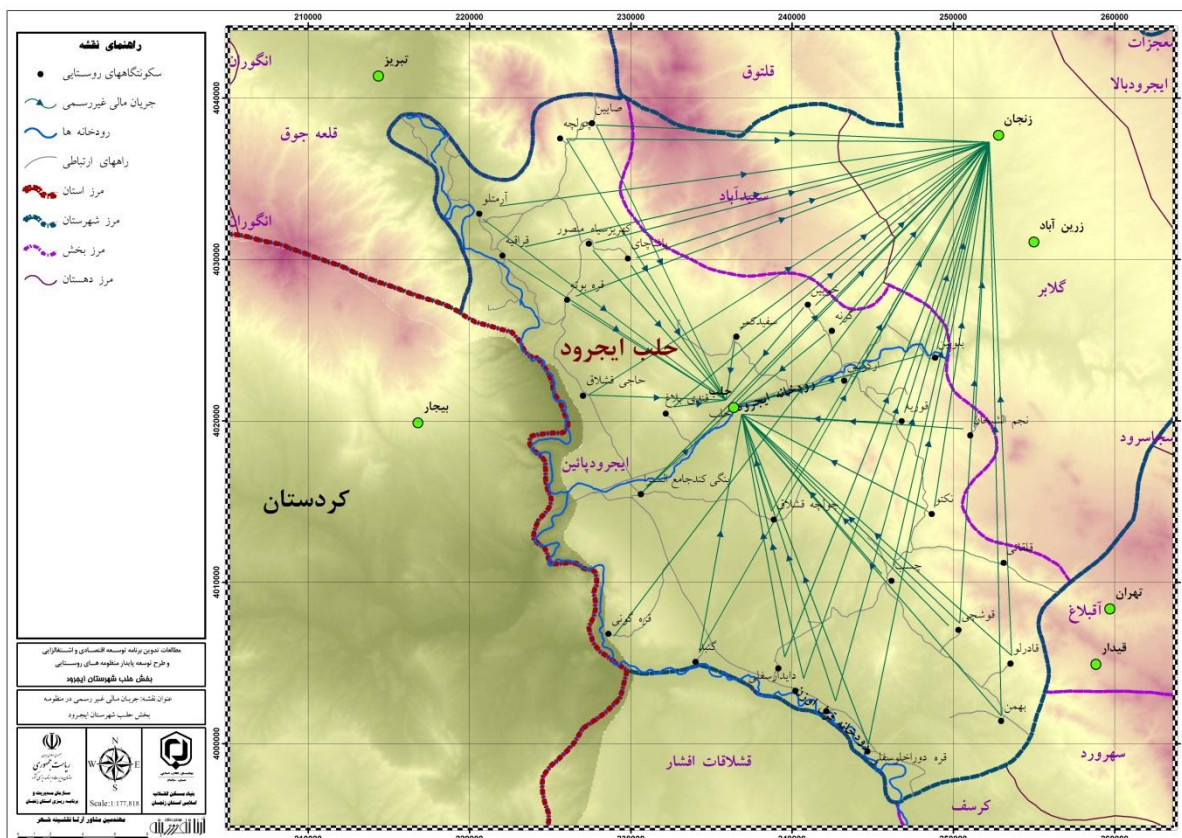
نتایج مربوط به یافته های بدست آمده از بررسی جریان سرمایه در منظومه حلب نشان می دهد، مهم ترین مسیرهای این جریان مربوط به زنجان و قم می باشد.

نقشه جریان سرمایه مالی رسمی

نتایج مربوط به یافته های بدست آمده از بررسی جریان سرمایه مالی رسمی در منظومه حلب نشان می دهد، مهم ترین مسیرهای این جریان مربوط به زنجان می باشد.

نقشه جریان سرمایه مالی غیر رسمی در منظومه حلب

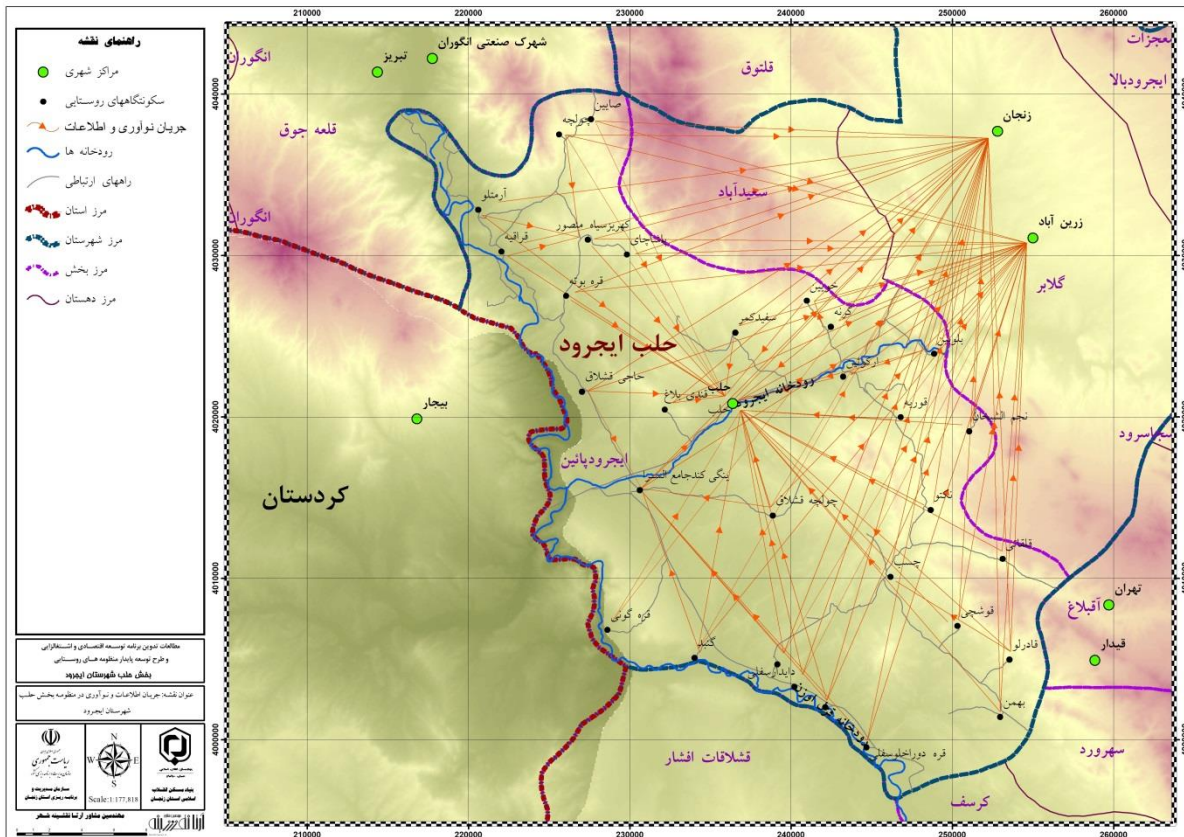

جریان اطلاعات و نوآوری

نتایج مربوط به یافته های بدست آمده از بررسی جریان اطلاعات و نوآوری در منظومه حلب نشان می دهد، مهم ترین مسیرهای این جریان مربوط به زنجان، حلب و تبریز می باشد.

نقشه جریان اطلاعات و نوآوری

جریان آموزشی

نتایج مربوط به یافته های بدست آمده از بررسی جریان آموزشی در منظومه حلب نشان می دهد، مهم ترین مسیرهای این جریان مربوط به زنجان، حلب و تبریز می باشد.

